

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

THE

STUDENT'S GOSPEL HARMONY.

SLATTER.

.

.

;

THE

STUDENT'S GOSPEL HARMONY

BEING

THE FOUR GOSPELS IN THE ORIGINAL GREEK

ARRANGED IN PARALLEL COLUMNS

SO AS TO SHEW

THE CONSENTIENT PORTIONS

TOGETHER WITH

A PREFACE AND VARIOUS ANALYTICAL TABLES

BY THE

REV. JOHN SLATTER, M.A.

OF LINCOLN COLLEGE,

VICAR OF STREATLEY, BERKS, AND HONORABY CANON OF CHRIST CHURCH, OXFORD

Condon

W. WELLS GARDNER 2, PATERNOSTER BUILDINGS

M DCCC LXXVIII

101. . . 208.

OXFORD:

BY E. PICKARD HALL, M.A., AND J. H. STACY,
PRINTERS TO THE UNIVERSITY.

PREFACE.

Any one coming fresh to the study of the Gospel Harmony would be amazed on opening Tischendorf's Synopsis Evangelica to see the long list of authors who have published works on the subject. The idea naturally suggests itself that such a variety in the mode of treatment must arise from the want of some governing principle, and that in the absence of such guidance each writer has trusted to that of his own judgment.

It must be the apology of the compiler of the present Harmony—if apology is needed—for adding yet another to the number of those already existing, that it proceeds upon a principle which is exceedingly simple and capable of easy application. Its object, in common with all modern Harmonies, has been so to combine the accounts of the four Evangelists as to present the events of our Lord's life in an orderly sequence—presumably that in which they actually occurred.

The acceptance of St. Luke's order as the basis of the arrangement is the fundamental principle strictly followed throughout the present compilation. There is little difficulty in arranging the order of events at the beginning or at the conclusion of the Gospel history, the main difficulty is encountered in dealing with the occurrences which lie between these limits. The position occupied by St. Matthew's Gospel has probably been the cause of its having been generally selected as the foundation for constructing a Harmony; but the perplexity thence arising is extreme. On the other hand, St. Luke professes (such at least seems the natural

Canons, aims as much at shewing verbal as historical agreement.

¹ A very slight examination is sufficient to shew that the most ancient endeavour in this direction, known as the Eusebian

force of the well-known expression καθεξη̂s in his proemium 1) to follow out the historical order of the events which he narrates. St. Mark, though agreeing closely with St. Matthew as to language, in respect of order is strictly accordant with St. Luke. Taking next St. Matthew's Gospel, it is found that by far the greater portion falls easily into place, obeying the order of the two already mentioned. But out of 1,110 verses there are 92 in the 8th, 9th, and 12th chapters which do not conform to the adopted order 2. If these are removed from the place they occupy and distributed according to the order of St. Luke and St. Mark, they may with care be fitted into the general system without any violence to the connection, save in one portion (Matt. ix. 18) which is closely connected with what immediately precedes.

The general order of St. John's Gospel is also found to be in conformity with the actual sequence of events; but it is so disjointed in itself, by reason of being supplementary to the other three, and so little connected with them, that there exists the further need for determining where the several parts of this Gospel are to be placed with reference to the narrative they supplement.

Before the history of the Passion is reached, there are only four passages where his narrative crosses that of the first three Evangelists, so as to coincide with them.

These are—

- 1. The announcement of the Baptist as the Forerunner. St. John i. 6.
- 2. The choice of Galilee as the sphere of his ministry. St. John iv. 3, 43.
- 3. The passing over the lake and feeding five thousand. St. John vi. 1-21.
- 4. The triumphant entry into Jerusalem. St. John xii. 12.

¹ Tischendorf, Synops. Evan. Præf. Δεριβῶs, καθεξῆς γράψαι. Quæ verba sensum aptum vix habent nisi quo significant Lucam ex ordine, i.e. ex eo quo singula se exceperunt ordine narraturum se professum esse. The principle is however very nearly followed entirely in an Index of Chapters to constitute for the reader a Gospel Harmony in a little devotional work entitled 'Daily Steps towards Heaven.' It is not so in Tischendorf's work, the scope of which is not simply to shew historical agreement.

³ It would appear that in these chap-

ters the writer has departed from the plan of the rest of his narrative. In the 8th and 9th chapters are grouped together, in all, fifteen incidents without attention to order of time. Amongst these are ten miracles, just half of the number recorded by this Evangelist. Again, in the first 45 verses of the 12th chapter have been brought together two special exhibitions of malignity on the part of the Pharisees. Moreover, it is by no means impossible that the latter part of the 13th chapter may furnish a further instance of the same kind.

It is the third of these passages on which hinges the greater part of the question. It is parallel to the following passages in the other Gospels, Matt. xiv. 15-33, Mark vi. 30-52, Luke ix. 10-17. The events recorded by St. John from vii. 2 to x. 21 are in close connection, and the time is fixed for all this portion by the Feast of Tabernacles mentioned vii. 2, and this plainly follows the events of chapter vi.

It has always been a subject of discussion where chapter v. should stand in the history, and within certain limits it must so remain. On the hypothesis that it stands in true historical order, there is yet the question where it should be interpolated with the other three Gospels, the answer to which depends on the true designation of the Feast of the Jews, which is spoken of in the first verse as the occasion of Jesus visiting Jerusalem and working the miracle which is related in the chapter. It is usual to consider it was the Passover, and therefore separated by a whole year from the events described in chapter vi.

It has however been judged needful to place it as late as possible, that is as near as may be to chapter vi., for the following reasons:—

- 1. The way in which our Lord refers to this miracle in chapter vii. makes it natural to shorten the interval between the two as much as possible.
- 2. The words He [John] was a burning and a shining light, John v. 35, seem to speak of the Baptist as already dead. They would indeed have a signification if used only in reference to his preaching at his first appearance. But it does not appear that his teaching was wholly silenced by his imprisonment, and the words seem most natural as applied to his having been removed by death. (Verses 34, 43 shew that verse 32 does not apply to him.) It is plain that he was living in the middle of the second year of our Lord's ministry, by his sending disciples to enquire whether He were indeed the Messiah. The account of his death by the two Evangelists (Matthew and Mark) is retrospective and parenthetic, to explain why Herod should attribute the miracles of the Twelve to the Baptist. Words are supplied in our Authorised Version (Matt. xiv. 13 of it, and Mark vi. 14 of him) which are singularly unfortunate and misleading. St. Mark does not tell us that Herod heard of Jesus, but of the preaching and miracles of the Twelve, which by the inexactness of rumour were attributed to Jesus; and

St. Matthew does not mean to tell us that our Lord then heard of the Baptist's death, but of the fact that Herod attributed the miracles of the Apostles, which had raised the fame of His name, to Himself, under the idea that He was no other than John risen from the dead. It seems (Matt. xiv. 12) that John's disciples informed Jesus of their master's death immediately after its occurrence, and it seems most probable that it occurred not very long after he had sent his disciples to question Jesus, but before the Twelve were sent forth to preach by themselves. This was towards the close of the second year. If then the discourse in St. John's 5th chapter was, as seems natural, spoken after the Baptist's death, it must have been spoken late in the second year, and in this case the Feast must have been either that of Tabernacles or Dedication. There is some reason to say the former, because it must have been immediately after that Feast in the following year that the Seventy were sent forth in like manner.

It must next be observed, that if the hypothesis as to the time and general order of events in St. John's Gospel be correct, and also that St. Luke wrote in chronological order, then all his record between ix. 17 and xix. 28 is capable of being explained in accordance with St. John in chapter vii. to xii., or at least must contain nothing inconsistent with that narrative.

The notice (Luke ix. 51) may be taken as referring to the going up to the Feast of Tabernacles (John vii. 2). It may be said that the account of St. John contradicts the idea that Jesus went up in company with the Apostles. But this would be a wrong inference, as we may learn from Mark ix. 30, which, speaking of this very time, informs us that though Jesus desired to remain unnoticed, He did not separate Himself from the Apostles. His going up 'privately' means then that He went with the Apostles alone, and not with the multitude from Galilee in His character amongst them of a Prophet.

After the Feast of Tabernacles it appears that He must have returned to Galilee and sent forth the Seventy, who, being so much more numerous, completed their circuit in a short time compared with the Twelve. Their mission is recorded in the 10th chapter, in which there is the account of Jesus coming to Bethany, and being entertained by Martha and Mary. St. Luke omits all reference to the transfer of the ministry to the Peræa, so that this fact is derived from the other Evangelists, one of the few points in which St. John coincides with the first two. The narrative of the Peræan

ministry begins Luke xi. 14, but just previously must come John x. 22-42, the discourse at the Feast of Dedication. Luke xiii. 22 indicates that Jesus had already passed the extreme limits of His journey and was turning back towards Jerusalem. Somewhere about this time He must have received the news of the sickness of Lazarus, and Luke xiii. 32 may have reference to His journey to Bethany to raise Lazarus from the tomb.

According to St. John, after receiving the message Jesus stayed two days in the same place, from which He was half-driven by the Pharisees' message of Herod's intention to kill Him. Two days' travelling would bring Him near to Bethany, which He would thus reach on the third day: for one day was a Sabbath (Luke xiv. 1). Suppose then the news of the sickness brought on Wednesday. He abode still two days where He was, i. e. Wednesday and Thursday. On Friday the Pharisees threatened Him with Herod's violence, and this would fall in with His own design of going to Bethany. He could have set out on that day, and on the Sabbath would occur all the events recorded in Luke xiv., together with all the incidents and parables up to Luke xvii. 10.

In this view τη τρίτη τελειούμαι may be understood as referring to the crowning miracle of raising Lazarus, which at once drew down on Him active measures for His destruction (John xi. 53): Then from that day forward they took counsel together to put Him to death. But St. John informs us that Jesus immediately retired to a little city called Ephraim, the site of which is supposed with great probability to have been on the edge of the wilderness north of Jericho. Luke xvii. 11 denotes the commencement of His last journey to Jerusalem: and it has been observed that the order in which this Evangelist puts the names of the two countries, and makes Him go through Samaria and Galilee, is significant as to the direction which would be taken on leaving Ephraim, in order to fall in with the usual route followed by the Galilæans on the occasions of their going up to Jerusalem to the feasts.

Thus then, with the exception of the portion of St. Matthew above mentioned, all four Evangelists appear to follow the same order.

The result of the comparison of the historical contents of the four narratives is printed in four columns, so that each Gospel will be found throughout occupying the same position at each opening of the book; and besides serving the purpose of shewing its relation to the others, may be read straight through by itself.

Many of the passages which are brought into juxtaposition present discrepancies of more or less importance, which have long been known to commentators, and have taxed their ingenuity from the earliest times. With the questions thence arising the harmonist has, strictly speaking, no concern. But there are also many passages which this system of harmony separates from each other, which, from their great similarity, have been often, perhaps most frequently, considered to relate to the same point of time.

Since then the features of resemblance are by many regarded as being so strong as to justify by themselves the conclusion that they relate to the same and not merely a similar occasion, it becomes necessary to shew that in these instances the arrangement here insisted on leads to the right conclusion.

It may be admitted as an axiom, that, if a saying or incident fit appropriately into the narrative of either of the four Evangelists, according to the ordinary rules by which composition is judged, it is a proof of his intention to record the circumstance in this manner and connection agreeably to the evidence he possessed, and that the order followed is to be assumed as the order of events, unless evidence to the contrary exists derived either from the writer himself or from others; and whatever the similarity of the saying or incident to others appearing in other parts of the sacred record, it may be and often is a separate saying or action.

Whether it be so or not is to be determined by its place in the record with respect to passages where there is an undoubted concurrence of narration. In the record of a life spent in teaching religion by a new adaptation of eternal verities, and healing all sorts of diseases, it could scarcely happen otherwise than that the incidents of many days should resemble one another. On minds in the same condition and attitude with respect to religion the same truths would have to be enforced with an application varied according to circumstances. Indeed it might create astonishment that so little, rather than so much, iteration should prevail in the Gospel records, unless it were also considered how short a period of time they embrace, and how briefly they relate those things which have been selected for preservation, and how restricted that selection has been 1.

the history of all the events separately recorded is comprised in 112 days.

¹ The total period of time covered by the record of the four Evangelists amounts to 34 years and 9 months. But

It will be desirable then to discuss separately all those instances throughout the Gospels in which sayings and events appear to have recurred. These have been, for convenient reference, assembled in the Tables which form Appendix A. I, II, III, IV.

And first of all, let it be remarked with regard to our Lord's sayings, that the same recurs in the same Gospel under different circumstances, thirty times in St. Matthew, thirteen times in St. Luke, and twice in each of the other Gospels. There can be no doubt here that a reiteration was intended by the writer, but if reiterated once, why not more than once if the occasion called for their use? Let us examine the passages in Table I. by this test.

- 1. The expression generation of vipers was first applied to the Pharisees by the Baptist, but it is twice used by our Lord. The first on occasion of casting out the devil which was blind and dumb, the second time during the last week at Jerusalem; in both these cases, as the Baptist used the words, to rebuke hypocrisy.
- 2. Every tree that bringeth not forth good fruit is hewn down, &c. is recorded both by St. Matthew and St. Luke as used by the Baptist. Our Lord employs the same words in the Sermon on the Mount, having begun to compare the lives of men to the produce of trees. The same thought occurs also in the parable of the Barren Fig-tree, Luke xiii. 6.
- 3, 11, 12, 13, 14, 15, (17,) 22, 23, 25, 27, 28, 30. In all, thirteen passages involve the question whether the Sermon on the Mount in St. Matthew's Gospel and the similar discourse in St. Luke, usually called the Sermon in the Plain, are the same discourse or not. According to the Harmony they were uttered on different occasions.

The following considerations are advanced in vindication of such an arrangement. Let it be first observed that the Sermon in St. Matthew is much the longer of the two, consisting of 109 verses in sixteen sections, five only of which are similar to the matter found in St. Luke; the Sermon in St. Luke is comprised in twentynine verses in five sections.

§ 1 of St. Matthew contains the eight Beatitudes. St. Luke has but four, opposed to as many woes. It contains no blessing for the meek, the merciful, the pure in heart, the peace-makers, though it may be noticed that in the next section he has an exhortation to be merciful, where in the parallel sentence in St. Matthew the word is 'perfect;' and the first three Beatitudes in St. Luke are

not so spiritual in expression as those which correspond in St. Matthew.

- § 2 of St. Luke vi. 27-36 is parallel to § 6 of St. Matthew v. 38-48, which is directed against revenge. There are some characteristic differences of words. Where St. Matthew uses μισθὸς, τελῶναι, ἀσπάσησθε, St. Luke has χάρις, ἀμαρτωλοὶ, δανείζετε; and what is called the Golden Rule is not given by St. Matthew in this section, but in a totally different connection. But, on the other hand, there are no such quotations from the Law in St. Luke.
- § 3 of St. Luke vi. 37-42 is mainly parallel to § 11 in St. Matthew vii. 1-10, which begins with the seventh chapter; but it is fuller, containing passages which find their parallel elsewhere than in the Sermon on the Mount.
- § 4, St. Luke vi. 43-45, answers to § 15 of St. Matthew vii. 15-20, where the opening verse in St. Matthew is entirely wanting in St. Luke, so that his words acquire a much more general application: whilst ver. 45, 'a good man out of the good treasure of his heart,' &c., finds in St. Matthew a parallel in a totally different connection; v. infr. No. 57.
- § 5 and last of St. Luke vi. 46-49 answers to § 16 and last of St. Matthew vii. 21-29, there being two verses in St. Matthew which are found in quite a different connection in St. Luke xiii. 25-27.

One of the few points which all four Evangelists state in common is the transfer of the ministry from Judæa to Galilee, and Matthew agrees with Luke as to Jesus fixing on Capernaum as His abode: and though Mark does not directly state this, we find him immediately in accord with Luke in narrating the healing of the man with the unclean spirit in the synagogue of that place (St. Mark i. 23, St. Luke iv. 33), the effect of which miracle was greatly to spread His fame; therein also agreeing with St. Matthew (iv. 24), though he omits all notice of the miracle. All three agree in His traversing Galilee preaching and healing, the effect of which was to gather the crowds which Matthew informs us He addressed in the Sermon on the Mount. Immediately after this he relates the healing of a leper, which in the other two also comes in here. After this Mark and Luke continue their narrative in close agreement, relating the healing of the paralytic let down from the roof, the call of Levi, and the gathering of corn on the Sabbath, followed by the miracle of healing the man with the withered hand, which provoked the Pharisees (and, Mark adds, the Herodians) to plot against him. To avoid contention with them, and, as Matthew says, to fulfil Isaiah xlii. 1, He retired from Capernaum to other parts of Galilee bordering on the lake. Here Matthew, continuing his history alone, records the miracles of healing two blind men in the house, and a deaf demoniac, which last is noteworthy as the first occasion of the Pharisees attributing His powers over evil spirits to the chief of them. The sight of the crowds scattered and fainting, yet eager for instruction, was the prelude to the ordination of the Twelve; and Matthew relates how, having charged them, He proceeded again to teach and preach in their cities. Here then aptly enough Luke comes in again with another specimen of His teaching, which he speaks of as delivered not on a mountain but while standing in the plain (Luke vi. 20-49).

Regarding the two discourses as given on separate occasions, we have occurring between them the murmuring at the forgiving of sins, the eating with publicans and sinners, the permitting the disciples to violate and Himself openly violating the pharisaical tradition as to the observance of the Sabbath, the plotting against His life, and attributing His power to Beelzebub. Does not all this account for the altered tone of the commencement of the later Sermon? does not the change accord with the supposition which points to an advance in the ministry, when having provoked hostility He had to encounter it in His preaching, and to range a solemn quaternion of woes over against as many beatitudes, instead of making the proem all blessing?

To return now to other passages in the Sermon on the Mount which have their parallels elsewhere than in St. Luke vi.

4. If the salt has lost his savour. On the salt losing its savour, Matt. v. 13 is parallel with Mark ix. 49, which is connected with the verses immediately preceding, 43-48; these again have their parallel in Matt. v. 29, 30, and Matt. xviii. 8-9, in both which there is a transition from giving cause of stumbling to others to allowing any personal cause to occasion the same in ourselves. The third parallel, in Luke xiv. 34, is more cognate to Matt. v. 13. In any case it is intended that, as the natural power of salt is to prevent corruption, so the sincerity of the Christian's profession is the true preservative against the spread of moral corruption in his own life and in the world around him.

- 5. Neither do men light a candle and put it under a bushel. This is an illustration or natural parable in reference to the use of light of the same character as the foregoing. It occurs again in three places, one of which is common to Mark and Luke, being introduced by them just after the parable of the Sower, where it stands in connection with the last clause of the parable. The object in these passages is the same, viz. that hearing to any good purpose must be followed by a discipleship which in some way or other displays the principles of the doctrine received. The other occasion, Luke xi. 33, has quite a different surrounding. Possibly our Lord meant it to refer to Himself, as setting forth His doctrine plainly without the need of any sign to confirm it; unless it has reference to ver. 28, which pronounces a blessing on those who hear the Word and keep it, and then it is addressed to those who had been already convinced, but, unlike the Queen of Sheba and the Ninevites in their simple faith, refused to obey their conviction until they should be further certified by some sign from heaven. Simple faith acts on its convictions and is both a light to others and a light to itself, whilst the state of mind that requires a sign before it will own its conviction is only a form of hypocrisy which diffuses blindness through the soul: see also 19.
- 6. Not a jot or tittle of the Law shall fail. Besides in the Sermon on the Mount, the words occur at a much later period in Luke. Matthew uses it generally of the whole Decalogue, the spiritual application of which is instanced in the sixth and seventh and third commandments. In Luke xvi. 17 it is used after insisting on the seventh Commandment.
- 7. Agree with thine adversary quickly. The application of these words seems entirely different in the two Evangelists, the only point of agreement is the necessity of quick decision in our conduct. In Matthew it is employed as part of the spiritual teaching on the sixth Commandment, to urge the immediate remedy of injury whilst it is possible. In Luke it may be wholly isolated: but on the supposition that it has relation to what precedes, it must be highly figurative, shewing the wisdom of judging at once, as from natural signs of the weather, the necessity of closing quickly with the offer made us in the Gospel before it is too late.
- 8. If thy hand offend thee. This is a plain case of iteration, occurring as it does again in the same Evangelist; the later occasion finding a parallel in Mark.

- 9. Whose shall put away his wife. This is of the same class as the last, but there is besides a third parallel in St. Luke, specially directed against the Pharisees.
- 10, 34, 82. In these cases the same saying is iterated by the same Evangelist on another occasion.
- 16. The Lord's Prayer. The circumstances in Luke are quite different. The fact that our Lord when asked by His disciples towards the close of His ministry to teach them to pray, should only have repeated the prayer He had at first taught them, has impressed itself on the heart of all Christendom.
- 17. If ye forgive men their trespasses. There would seem to be four different occasions on which this truth was inculcated. Besides Luke, there is a second occasion in Matthew, where it arises out of the question of Peter as to forgiveness of offences. In Mark it occurs in a general encouragement to prayer, as a warning against one cause whereby its efficacy is hindered.
- 18. Treasure in heaven. The counsel first given in the Sermon on the Mount was applied to the case of the rich young man, and repeated generally with some difference of expression in Luke.
- 19. The light of the body is the eye. The parallel passage in Luke has been referred to above in 5. This part of the passage in Matthew inculcates singleness of aim not distracted by worldliness, pointing out the secret source of that phase of hypocrisy which is rebuked in Luke.
- 20. No man can serve two masters. A plain iteration. In Luke it occurs as the moral of the parable of the Unjust Steward.
- 21. Take no thought for your life. This is connected with 18, and is of the same character.
- 22. Judge not that ye be not judged with what measure ye mete, &c. Besides the agreement with Luke, which brings this passage under the general discussion which compared together the two sermons in Matthew and Luke, there is a third parallel drawn from Mark, which is concerned only with the latter clause. Mark gives the words as used in a very different way—they follow on the warning to hear and profit by the teaching of the parable of the Sower: and the peculiarity is this, that whilst in Matthew and Luke they have relation to man's dealings with his neighbour, in Mark they are employed in reference to man's duty towards God; with him they affirm that man by strict obedience may draw down

special favour from God, and by using the first grace well obtain a sure increase.

- 24. The two chief passages here are the almost identical passages from Matthew and Luke. The latter gives one more clause, or if he ask an egg, will he give him a scorpion? and in the last clause, where Matthew has good things as the gift in answer to prayer, Luke has the Holy Spirit. The other parallel in Matthew, repeated in Mark, is substantially the same in its promise as are the three passages from John, but these add the important feature that Christian prayer should be made in our Lord's Name. Such addition to the general promise was the last comforting gift to the disciples.
- St. Luke (xviii. 1-8) in the parable of the Unjust Judge enforces the same lesson as xi. 9-13, though without verbal repetition.
- 25. The Royal Rule as it is called. This, which in Luke occupies a place in the teaching against revenge, comes in Matthew at the end of the exhortation to prayer, where its application is somewhat restricted, standing as it does there as equivalent to the exhortation to forgiveness which elsewhere is made the condition of acceptable prayer. Howsoever the condition is stated, the same basis underlies both forms of expression, viz. charity or love to God and man. The affirmation that charity is the end of the Law receives a further illustration in Luke from the Lawyer's answer, which led to the parable of the Good Samaritan, and in the parallel passages of Matthew and Mark, of our Lord's answer to the scribe in the Temple.
- 26. Enter ye in at the strait gate. This occurs in Luke under very different circumstances, and is a case of plain iteration.
- 29. The same may be said as of 26, with the addition of the parallel in Matthew as to part of the passage from the parable of the Ten Virgins. I never knew you.
 - 31. Many shall come from the east and the west. A plain iteration.
- 32. Weeping and gnashing of teeth. This phrase occurs five times in Matthew and once in Luke in part of the passage referred to in 31.
- 33. The harvest is plenteous. This, which is recorded by Matthew as said by our Lord just before the ordination of the Twelve, occurs in Luke before that of the Seventy. The words are touching and appropriate in either place. And to this may be added John iv. 35, a passage which, though different in expression, contains the same idea.

: . ·

35. Preach, saying, The kingdom of heaven is at hand. The same as 33. The tenth chapter of Matthew introduces us to another portion of his Gospel, which contains parallels in both Mark and Luke, but chiefly Luke, which upon the principle followed must be real iterations, although almost identical in expression because of the complete similarity of the occasions.

Attentive comparison of the first three Gospels will shew us that the 10th chapter of Matthew, which contains the charge to the Twelve immediately after the ordination, has no parallel in Mark or Luke on that occasion. It is also equally manifest that they did not, as might be supposed from Matthew alone, go forth at once to preach by themselves; yet when that is once perceived, it will be seen that they are spoken of after their ordination as still in company with our Lord. Just as plainly it appears by Mark and Luke that some considerable time—probably six or eight months elapsed before they were sent forth to preach and heal two and two. And at that juncture both Mark and Luke introduce a short charge very like, but shorter than, that given by Matthew at their ordination. But, again, at the sending forth of the Seventy, Luke gives another but similar charge addressed to them also. Either of these standing alone must be acknowledged as befitting the occasion when it occurs. Surely then there is no reason for demur to the position that an iteration of the same admonitions took place on the three several occasions. So it appears

- 36, 37 are passages common to all three occasions.
- 38. I send you as sheep among wolves. This is found on the first and third occasions. From this onward to 51, the charge of the Twelve as given by Matthew finds parallels on other occasions also. In some of these the address seems to have been made to the Twelve, not in their character as Apostles, but as representatives of Christ's disciples: and in five instances the parallel is found in Luke xii. which was addressed to all who were or would be disciples. In this portion also occur five out of the eleven passages in which John iterates the other Gospels.
- 52. This is a very delicate instance of repetition in idea rather than in expression, and is more apparent in the original. Luke vii. 29 is the strictly parallel passage to Matt. xi. 12. It contains nothing about violence, but contrasts the conduct of the Publicans with that of the Pharisees. The real connection between these two passages is supplied by the other passage in Luke (xvi. 15), which

contains the repetition of Matthew's expression ή βασιλεία ... βιά-ζεται. This passage also speaks of the ministry of the Baptist, and of the Pharisees justifying themselves before men, which is equivalent to rejecting or setting at nought the counsel of God with respect to themselves: for God 'would have all men to repent' and 'justify' Him by confession, as the Publicans did on their repentance. The Publicans are therefore the βιασταὶ of Matthew, who before they obeyed the Baptist's teaching were given to violence and extortion; but thereupon seized their portion in the Kingdom with the same resolute determination and the same selfish spirit as they had exhibited in grasping the riches of the world. Again, the connection with the second passage of Matthew (xxi. 31, 32) lies in the reference to the ministry of the Baptist, and in the words τελώναι, δικαιοσύνης, and οὐ μετεμελήθητε.

- 53. This is too plain to need any remark.
- 54. He that hath ears to hear. This saying, which occurs six times in all, gives rise to four distinct iterations.
- 55, 56. Woe unto thee, Chorazin Thou hast hid these things from the wise. It is possible that both these passages may have become dislocated in Matthew, in whose Gospel they come at the end of the interview with the Baptist's disciples. Luke gives them in connexion with the sending forth of the Seventy and their return. The words in either case have a natural connexion, and arise appropriately out of the matter immediately preceding. Thus they may well stand for true iteration.
- 57. All things are delivered unto Me. This portion of the continuation of the two foregoing has also two other iterations in Matthew and in John. That in Matthew, after our Lord's Resurrection and just before His Ascension, would seem to require a fuller and more emphatic meaning to be assigned to the words.
 - 58. No man knoweth the Son but the Father. The same as 55 and 56.
- 59. The Blaspheny against the Holy Ghost. These three occasions are plainly distinct. The important word is ένοχος in Mark.
- 60. For of the abundance of the heart the mouth speaketh. This, which first occurs in Luke, in the Sermon in the Plain, finds no parallel in the Sermon on the Mount, but in another part of Matthew, where however it is the conclusion of a passage which is very similar to a passage in the Sermon on the Mount. See 27.
- 61. An evil and adulterous generation seeketh after a sign. Here is an instance of genuine iteration occurring in the same Gospel:

the first passage in Matthew is parallel to one in Luke, the second to one in Mark.

- 62. Whosever hath, to him shall be given. This was uttered on three very distinct occasions: first, on the first occasion of teaching by parables; the second after the parable of the Pounds; the third very shortly afterwards, in the course of the last week's teaching in the Temple, after the similar yet different parable of the Talents. It is to be observed that in all three cases it is attached as a warning to the hearer of parables, as an assurance that diligence in understanding the hidden lesson would be rewarded by certain progress in the acquisition of truth, as surely as negligence would be punished by the loss of attainment.
- 63. Hearing they shall hear and not understand. This is the application of the ancient prophecy of Isaiah, fulfilled as it was a second time in the history of the Jewish nation by the rejection of the Gospel message. In the first instance it occurs in the three Synoptics, being the reason of our Lord's beginning to teach by parables; the second is the reflexion of the Evangelist St. John on the final rejection by the Jews of our Lord's teaching.
- 64. Blessed are your eyes. In the first instance the words are employed to express the happy contrast between the disciples admitted to the full understanding of divine truth because they were meek learners, and those whose hearts were so rebellious that the open truth was withdrawn from them of necessity, and only presented in the guise of parables. In the second, they are addressed privately to the Seventy on their return from preaching.
- 65. The parable of the Grain of Mustard Seed. This parable occurs in Matthew and Mark among those which appear on the first occasion of their use. In Luke it is employed to illustrate the growth which the new doctrine on the Sabbath had made in taking hold of the popular mind.
- 66. The parable of the Leaven. The same as the preceding, with the exception that it is altogether omitted in Mark.
- 67. A prophet is not without honour. Related by Luke and John as uttered by Jesus on His first coming into Galilee to take up his abode there; by Matthew and Mark in connexion with His return to His own country a twelvementh later.
- 68. If the blind lead the blind. The first occurs in Luke in the Sermon in the Plain. It occurs again in Matthew in the first denunciation of the Pharisees for their traditions; and the same

idea occurs again when they are called 'blind guides' in the second denunciation during the last week's teaching in the Temple, Matt. xxiii. 16.

- 69. Are ye yet without understanding? In both cases addressed to the Apostles as being slow to perceive spiritual truths. The first seems to refer to the parable or allegory in 68; the other to their failing to understand that leaven was used by Him in a spiritual sense. This may seem a slight instance of iteration hardly worth notice. It may serve however to direct attention to the probable cause of many iterations, viz. the extraordinary slowness, as it appears to us, of even the favoured disciples in apprehending spiritual truths.
- 70. O ye hypocrites, ye can discern the face. On the first occasion (recorded by Matthew) it was when the Pharisees sought a sign; on the second it was a rebuke to the people for not quickly discerning what the opportunity demanded of them.
- 71. Take heed of the leaven of the Pharisees. This occurs in Matthew and Mark, in connexion with one of the occurrences mentioned in 69. In Luke it is at a later date, in the course of the sojourn in Peræa.
- 72. The Son of man shall come in His glory. This or its equivalent occurs four times in Matthew. The last occasion, recorded also by Mark and Luke, was when He stood before the Sanhedrim.
- 73. If ye had faith . . . ye should say to this mountain. This is iterated by Matthew: on the first occasion at the cure of the lunatic, when He came down from the mount of the Transfiguration; on the second it is paralleled by Mark, and occurs after the miracle of the fig-tree. The intention of the saying is akin to that of the parable in 65. The similar passage in Luke preserves the expression faith as a grain of mustard-seed, but instead of mountain has sycamine-tree.
- 74. Except ye become as little children. This with some latitude of expression may be taken as a decided iteration. The two occasions are plainly distinct. On the first, Jesus called a little child in order to teach His disciples humility; on the second, He rebuked those who would have kept children back from His blessing, with the assurance that the kingdom of heaven consists of such.
- 75. Whose shall offend one of these little ones. Matthew and Mark bring this into the incident which has already supplied a

- parallel—Jesus calling a child to rebuke His disciples for disputing which of them should be the greatest. This in Luke's relation occupies the briefest space, and the saying is not here found in his Gospel, but at a later period in a very different connexion.
- 76. The Son of man is come to seek and to save that which is lost. The first instance occurs in the inculcation of the worth of all souls, even of the least, in God's sight, and is perfectly general in its application; the other is particular, being applied to the case of Zacchæus.
- 77. If a man have a hundred sheep. In Matthew it is part of the last. In Luke it assumes a greater length, and becomes a finished parable, the first of a series of three setting forth the earnest desire of God for man's repentance.
- 78. If thy brother trespass against thee. Two similar yet perfectly distinct exhortations about the duty of forgiveness, much more extended and full in Matthew, and with him ending in the parable of the Unmerciful Servant.
- 79. With God nothing is impossible. The first occurs in the angel's words to the Virgin Mary, the second in our Lord's discourse about riches, by which we learn that the saving of the rich man is as great a difficulty according to the law of the spiritual world, as the bearing by the barren or conceiving by a virgin is according to that of the natural world.
- 80. Ye also shall sit on twelve thrones. In Matthew this follows close upon the last in answer to a question by Peter as to what reward the Apostles should receive for their forsaking all for Christ's sake; in Luke it occurs during the Last Supper.
- 81. So the first shall be last. In Luke this occurs at the close of the exhortation to strive to enter at the strait gate; in Matthew the continuation of 80.
- 83. Whoever will be great among you. This occurs four times. The first time in Mark, who here stands alone as to the words, though Matthew and Luke relate the incident of the dispute for precedence out of which the observation grew, and use language which is virtually the same in its meaning. The second was when children were brought to Jesus for His blessing. Again He took occasion, in denouncing the pride of the Pharisees, to set forth this rule. And fourthly, it occurs in Luke (peculiar to him) as one of the incidents of the Last Supper.
 - 84, 85, 87-91. These are all similar passages, which are found

- in Matt. xxiii. and Luke xi. They were plainly uttered on different occasions. In Luke, the words were in rebuke of the unspoken thoughts of the Pharisee whose invitation Jesus had accepted. In Matthew they are the last unsparing denunciation of the Pharisees in the Temple after they had been finally silenced. In 85 there exists a parallel with Mark and another part of Luke, and in 89 another iteration is found from the earlier denunciation of the Pharisees in Mark vii.
- 86. Whosoever shall exalt himself. This is from the same chapter in Matthew as the last, but it has two parallel iterations, uttered on earlier occasions according to Luke, though with the same object of denouncing the pride of the Pharisees, one when they were observed to choose the uppermost seats, the other at the close of the parable of the Pharisee and Publican.
- 92. O Jerusalem, Jerusalem. This pathetic lamentation of our Lord is recorded by Matthew as uttered when He finally left the Temple; in Luke it is recorded as being used by Him when, in answer to the threat of Herod's power, He referred to Jerusalem as the place of His being perfected.
- 93. There shall not be left one stone. These words are recorded by Luke as uttered by Jesus when, on His triumphant entry, He came in sight of the city from the Mount of Olives; and by Luke again, as well as by Matthew and Mark in this place, as repeated when He left the Temple during the following week.
- 94. Lo! here is Christ, or This passage in Matthew is found also in a portion of Luke which relates a somewhat earlier occurrence. The discourse there was called forth by a question of the disciples as to when the kingdom of God should come. The discourse in Matthew was a warning to the disciples not to be led away by false alarms.
- 95. Watch ye therefore. This, which has a very similar though not exact repetition in the parallel passages in Mark and Luke, receives an emphatic re-affirmation immediately below in Matthew, at the close of the parable of the Ten Virgins, in this resembling 78.
- 96. This know, that if the goodman. Two long passages almost alike that occur on very different occasions. In Matthew it is addressed to the Apostles; in Luke, commencing with a similar warning addressed generally to all, it is turned by a question from Peter into a special exhortation to those who hold office in the Church.

Passing from the iterations of sayings occurring in the discourses of Jesus, we may next consider a series which is composed of passages connected with particular actions or lines of conduct, about some of which a good deal of iteration is to be observed.

- 1. There are thirteen separate occasions in which benefits, chiefly those conferred in miracles of healing, are attributed to the power of faith.
- 2. There are seven instances, chiefly again miracles of healing, in which He commanded Himself not to be spoken of as the author of the benefit; and three others in which He laid the same injunction on evil spirits which He cast out.
 - 8. There are nine denunciations of the Pharisees, and
- Five instances in which He shewed special regard for publicans and sinners.
 - 5. Eight times He is recorded as teaching in the synagogues.
- 6. There are eleven records of healing the sick in large numbers together.
- 7. Four times He is mentioned as traversing or making a circuit of Galilee.
- 8. On three separate occasions He predicted to the Twelve His sufferings and death, besides an intimation to the Pharisees to the same effect found in Luke alone. This is specially to be noted, as shewing the difficulty even the chosen Twelve had in understanding His doctrine until after His Ascension.
- 9. On three occasions He took Peter, James, and John with Him apart from the rest of the Twelve; and Mark records one other instance in which only Andrew was joined with them.
- 10. Thrice the power of the keys was conferred: the first time when He addressed Peter after his confession as the representative of the Apostles; again when he reinvested all the Apostles with the same power on giving direction for the treatment of obstinate offenders; and the third time when He appeared to the ten Apostles on the evening of the Resurrection day.
- 11. Twice He surnamed Simon, once as recorded by John when he was first brought to Jesus, where we have the title given in the vernacular Syriac, Cephas. It may perhaps be held that the surname was then actually conferred, for on the later occasion he is addressed as if he already possessed the name; or else it was by way of prediction at that time. The second time it was after his notable confession.

- 12. Twice the disciples were taught humility by the example of little children: once when He called a child to Him to rebuke their contention for precedence, again when He rebuked those who would have kept back the children from His blessing.
- 13. Twice Mark alone records the little incident of His taking men aside to heal them.
 - 14. Twice He caused miraculous draughts of fishes.
 - 15. Twice He stilled the waves.
 - 16. Twice He fed a multitude.
 - 17. Thrice He is recorded as teaching from a boat.

It is impossible that among all these incidents there should not be a large amount of recurrence: the question rather would be—throwing the onus on the objector—which of them ought with any reason to be expected. But the series concludes with two occurrences which are often so positively asserted not to be instances of recurrence, but merely repetition with discrepancies of narrative and disturbance of order, that they will require examination at somewhat greater length.

- 18. The call of Peter has given rise to much debate, which is settled immediately by the Harmony, if the order of Luke is accepted. For in his order, as it has been said, he agrees with Mark perfectly. This latter Evangelist however, agreeing exactly with Matthew as to the narrative, places his account of a call of Peter in another and earlier connection than it appears in Luke, and so it would needs be that the call of Peter from his nets on the sea of Galilee happened twice. Matthew and Mark in almost the same words relate how Peter and Andrew first, and then James and John, the sons of Zebedee, were found on the shore washing their nets and at the bidding of Jesus followed Him. There is in Mark one of those little touches in which his version abounds, the statement that James and John 'left their father with the hired servants.' This, if there were nothing besides, would naturally be taken as the effectual call to discipleship. But was it so? Is the very similar description by Luke, with the account of the miraculous draught of fish, a relation of the same call or of one subsequent to that recorded by the other two Evangelists? As it has been said just above, if the order of Luke is accepted, the Harmony is decisive, and it becomes plain that the account given by Luke refers to a different and later occurrence.
 - 1. On this hypothesis the call accompanied with the draught of

fishes occurred some considerable time after the former recounted by Matthew and Mark, in all probability about three months. Mark, immediately after his account of Peter's call, relates (in common with Luke) the teaching in the synagogue at Capernaum, and the healing of the man with the unclean spirit, followed on the same day by the healing of Peter's wife's mother and of crowds of diseased persons; after which He traverses Galilee healing and preaching, in which all three are found agreeing (Matt. iv. 23, 24; Mark i. 30; Luke iv. 44). The next thing recorded by Mark is the healing of the leper, which Matthew records as taking place immediately after the Sermon on the Mount; and this same miracle is found in Luke v. 12. Therefore Luke v. 1-11, which gives the account of Peter's call with the miraculous draught of fish, must come before the Sermon on the Mount, i.e. just before Matt. iv. 25, which records numbers from Galilee as following Jesus. This fact fits in with an incident which is peculiar to Luke's account, and shews that the necessity had arisen for His teaching from the boat. shall have then a double call with almost identical surroundings. excepting these two incidents, the having the boat to teach from and the succeeding miracle. That the other circumstances, the meeting of the same four by pairs in succession, and finding them in the act of washing and repairing their nets, should be the same in both accounts, presents no difficulty, being within the almost daily experience of any one residing in a fishing village.

2. It is also in accordance with what we may observe throughout of the slowness of understanding which characterised all the Apostles. These four had been before called to be 'fishers of men,' but they understood not what this call involved. After some weeks spent in following our Lord and listening to His instructions, what so natural, on the first occurrence of any difficulty in finding the means of life, as that they should betake themselves again to their honest and laborious occupation in the world? They did so, after the Resurrection. But the second time Peter (and the others through him) was taught by the miraculous display of power so pointedly addressed to him personally how near he was brought to the Divine Presence, and that the call was no longer to be trifled with; and then Luke uses words which are surely most significant, and they for sook all and followed Him. This was the mark of a true and perfect disciple, who had effectually obeyed His Master's call and could afterwards say, Lo! we have left all and followed Thee.

- 3. But it is also to be remembered that before either of these calls by the lake of Gennesareth, as soon as Jesus had returned from the scene of the Temptation to commence His ministry, Peter was found by his brother Andrew and brought to Him; and then in some degree of faith, without understanding all it implied, he accepted Him as the Lamb of God, the Messiah who was to come, and began to follow Him as a disciple. That Peter should need another call, and yet another accompanied by a miracle, ought therefore to cause no surprise, considering the slowness of apprehension which all the Apostles shewed respecting the nature of the new kingdom and the office of the Messiah.
- 19. John relates how, on the first entering of Jesus on His ministry, He proceeded in His prophetic office to drive out those who profaned the Temple with their merchandise, under the pretext of affording convenience to the worshippers. It is objected, that if this cleansing of the Temple took place a second time, the other three Evangelists have not recorded this first occasion; but neither have they at all referred to this early Judæan ministry of our Lord, but commence their narrative with His coming to Galilee, and that in such a manner as not to leave room for suspicion, if we had not the information from St. John, that this was not the actual commencement of His teaching. The action is in the highest degree suitable to the occasion of His commencing His prophetic work; whilst the time spoken of by the Jews as occupied in its building, at least since Herod the Great laid its foundation B.C. 20, brings the occurrence to the thirty-first year of the life of Jesus.

The other three Evangelists relate a similar incident occurring immediately after His last triumphal entry into Jerusalem. Again at this juncture it is an act which equally befits the occasion, and possesses a fearful symbolical significance at the close of His ministry, after the rejection of Himself and His doctrine. It was easy for Him to perform this act whilst He had the support of the multitude who had not yet forsaken Him, and it is spoken of as the special cause which produced the questioning from the chief priests and elders by what authority He did this. He parried this question by asking them another as to the teaching of the Baptist, which their perplexity on account of His still having the support of the people prevented them from honestly answering.

It must be allowed that the action in both instances was appropriate to the circumstances. The united testimony of the first three Gospels assures us of the later occurrence, the fourth Gospel informs us of another and earlier exercise of authority in connection with a portion of the Gospel narrative recorded by its author alone.

A series next presents itself (Table III) of occurrences in the main independent of Jesus and not originated by Himself.

- 1. Three times a Voice from Heaven bore testimony to Him.
- 2. There are three several occasions on which He was confessed to be the Son of God. The first was after the stilling of the tempest, on the night following the feeding of the Five Thousand. Very shortly after this, possibly the next day, John records a similar confession by Peter alone. Tischendorff indeed makes this the same occurrence as that which is here considered as separate, and recorded by the three others. There is nothing confusing to the order to allow this, and therefore the separation need not be insisted on, for the language used by John in vi. 66, 67 is so vague as to time, that it would not contradict the hypothesis of an interval of some days after the preceding conversation, any more than it affirms it distinctly to be as short as possible. All that can be said is, that the account in the three Synoptics does not suggest the same mode of origination to the incident, and in John it flows from an entirely different question.
- 3. We find three disputes among the Apostles as to precedence. The first was while they were in the way not long after the Transfiguration, when Jesus rebuked them by calling a little child and setting him before them as their example: this is recorded by the first three. Secondly, shortly before the entry into Jerusalem the same question was stirred by the two sons of Zebedee petitioning through their mother for precedence for themselves: this is recorded by Matthew and Mark alone. And thirdly, Luke records as occurring at the Last Supper a strife of the same nature it would seem as the first.
- 4. On four occasions we find opponents of His doctrine unwilling to be convinced, and asking for a sign. The first was on the first occasion of cleansing the Temple, when the chief priests challenged His authority and demanded a sign in proof of it. The second was in the Eucharistic discourse in the synagogue at Capernaum which was the cause of many falling away. The third was when the Pharisees and Sadducees demanded a sign, and Jesus refused to give any but the sign of the prophet Jonah: this is in Matthew and Mark. But Matthew and Luke record another instance, in

The next three passages in relation to this subject are recorded by John alone. The first is the healing of the impotent man at Bethesda. In the discourse which followed, Jesus claimed, and the Jews understood Him to claim, to be the Son of God. The Evangelist therefore says, Therefore the Jews sought the more to kill Him, because He not only had broken the Sabbath, but said also that God was His Father. Again, at the following feast of Tabernacles, Jesus referred to this miracle as the cause of the anger felt against Him by the Jews and their rulers, and defended Himself by alleging the use of circumcision on the Sabbath; and on their sending officers to apprehend Him, they were overawed by His words and presence, and returned without bringing Him. This was followed by another miracle at Jerusalem on a man who had been born blind, which caused a division among the people, some of them perceiving that His power to heal vindicated His right to do so on the Sabbath. This division was shewn more plainly still on the next occasion. when he healed the woman who had had a spirit of infirmity for eighteen years. The ruler of the synagogue was indignant, and rebuked the people for bringing their sick to be healed on the Sabbath. But our Lord's argument, shewing that on the Sabbathday men loosed their ox or their ass to lead it to water, covered his adversaries with shame and gave joy to the people. The same argument was again employed when Jesus saw a man afflicted with dropsy and healed him on the Sabbath. This last time his adversaries had no objection to make, and preserved a sullen silence. Thus the new doctrine had prevailed.

3. The series of twenty-four occasions in which our Lord encountered hatred and opposition requires no observation. It is simply the epitome of the way in which His doctrines reached the consciences of those who professed veneration for the Law of God, but were either formal or hypocritical in its observance; and failing to subdue their hearts, roused instead all their feelings of anger and hatred.

Such then are all the instances which it is believed are to be found in the Gospels in which similar sayings or actions are separated by this system of Harmony and assigned to different points of time. The argument in brief is this. The general course of writers of history is to record events in the order in which they actually happened. Assuming this to be the case with the four Evangelists, there is very little difficulty in arranging their statements

in Harmony; and considering the nature of our Lord's ministry in detail, it is extremely probable that the same saying should have been repeated by Him on different occasions, and that actions or events very similar in their particulars should have recurred.

When therefore an arrangement of Harmony which for the most part is liable to no such objection separates passages which prima facie appear to relate to the same occasion, it is to be concluded that such prima facie judgment is unfounded, if they are fit and apposite to the subject of the record in the place in which they appear, judging by that alone, and if no violence is done to other portions of the history or to the connection between them. Such discrepancies as then appear are to be taken as real, and as serving to distinguish the events to which they belong from other similar occurrences described in other narratives or elsewhere in the same record; and in the case of sayings which are often identical, they are to be taken as the application of a general principle to different circumstances.

Many discrepancies remain which the Harmony brings into prominence. Their existence is often urged as fatal to the inspiration of the Gospels: it is tacitly assumed that if the writings were inspired, such discrepancies could not exist: or that if they exist they must be capable of explanation. Many of them are capable of such explanation as will satisfy honest and reasonable minds: but to hold that a belief in the inspiration of the Gospels imposes the necessity of explaining these discrepancies fully and entirely in every instance shews that a particular theory of inspiration has been adopted which is not at all necessary to the hearty and devout acceptance of the Gospels as the result of the guidance of the four Evangelists by the Holy Spirit. A thorough and genuine

1 It has been pointed out above that this occurs in one instance, and only one, in the following arrangement of the Harmony. The separation of Matt. ix. 18 from its context does involve a forcible breach of the verbal connexion.

It has been conjectured that the feast in Levi's house at which the conversation took place respecting the difference between John's disciples and those of Jesus was introduced parenthetically immediately after his call, but took place really just after the return from the miracle among the Gadarenes. But there is nothing in the language of either of the three Evangelists to warrant the surmise

that this incident is thus introduced by anticipation, and according to the principle laid down the order of St. Luke and St. Mark must govern that of St. Matthews. But there is a forcible reason which quite outweighs this, viz. the conversation is, from its nature, more appropriate to this early stage in the history. It shows the mind of the Scribes offended and disposed to cavil, but as yet wholly wanting in those deep traits of malignity which were indeed soon to appear, but which had not then been called forth.

This discrepancy constitutes a difficulty which cannot be overcome by any plan of harmonising.

belief in their inspiration need not compel any one to hold that the assistance derived from above descends to the confirmation of every particular, however minute and unimportant.

It is not unreasonable to suppose that this is one of the difficulties which are allowed to try our faith. And there are two reasons why those who believe in the inspiration of the Gospels need not feel disturbed by the existence of these slight disagreements, but may even consider them to be allowed by the highest wisdom. One is, the greater difficulty that would prevail as to the reception of the Sacred Record; which is also doubtless the reason why it has pleased God to give us four books and not one alone. In the eves of those who are disposed to doubt their inspiration or their historical truth, very exact agreement would only intensify their objection and lend it colourable support. The other reason is, that if all exactly agreed, men might attach an undue and probably superstitious value to the letter of Holy Scripture and its original language. For though the knowledge of this is of unspeakable value to those who possess it, the greater part of mankind can learn the Word of God only through the medium of translation, and it is allimportant that the Christian disciple should seek to know the spirit rather than the letter, and rest satisfied in the acquisition of that substantial truth which is to be found in the Gospels, and is independent of all the discrepancies whether apparent or real, whether caused by translation or transcription or in any other way.

It would not be altogether foreign to the purpose of this work to examine here the proof which exists of the genuineness and authenticity of the writings which have come down to us under the names of the four Evangelists. Such an enquiry however lies beyond its proper scope, and demands a fuller treatment than could here be accorded to it. A single remark in this direction must suffice, which arises strictly out of the consideration of the present This Harmony has been constructed on the hypothesis that one at least of the four writers, St. Luke, composed his work according to the actual sequence of events. As soon as we find that a second, St. Mark, follows exactly the same order, the probability that this is the true order is greatly increased. But when we further find that a third, St. Matthew, with the exception of about a twelfth part of his record, which is composed on a different principle, follows also exactly the same order, and that the fourth, St. John, though fragmentary, and as regards the history supplementary, offers no contradiction to the same order, the probability is vastly increased that we have here the real and true sequence of the events so far as they have been preserved to us of the Life and Death of Jesus Christ.

The Gospels are too often regarded in the same light as any other portions of the Bible, but in truth they occupy a singular position among the Scriptures of the Old and New Testament. The Old Testament consists of historical and prophetic books which were always held by the people of God as genuine and inspired, and guarded by them as being a true revelation from God to man through His ministers, accredited either by their office or by some special tokens. So also the other writings of the New Testament have been in like manner guarded by the Church, and transmitted to our time as the inspired and authoritative comment of the Church of the strictly Apostolic age upon the doctrine of the Gospel. the other books of the Bible are therefore revelations to us from God through men². But the Gospels contain the revelation of God Himself through the mystery of the Incarnation, the words of grace and truth-confirming all prior, and supplying the substance of all future, Divine teaching—from the mouth of the Eternal Word.

Thus the Gospels stand as the key-stone of that arch which Almighty God, in loving condescension to the limited powers of man's reason, has caused to be constructed to bridge over the abyss which separates the visible and material world from the spiritual and invisible.

¹ The first three Gospels have been styled by some critics by the title of the Synoptic Gospels.

The exact meaning of the term is not at once apparent, nor is its application at all justifiable. The matter common to the three first Gospels has been greatly over-estimated. If the incidents they relate are reckoned without regard to their bulk and importance, the contributions peculiar to each amount to nearly half the record.

The portion which has given rise to the term 'synoptic' does not amount to one-third; and if we stop short at the triumphal entry into Jerusalem, so as to exclude the events of the Last Week and all that follows, it sinks even below one-fourth. Nor are these proportions dependent on any particular system of harmony.

² Unless we except the earlier portion of the Book of the Revelation, which was a direct communication to the Apostle from our Lord in glory.

TABLE OF CONTENTS.

										PAGE
PREFACE			•	•	•	•	•	•	•	v
TABLES. A.	Index	of Passa	ges ex	amin	ed to	shew	the a	mount	of	
iteration as distinct from repetition xx										xxxvii
	I.	Sayings	of Je	sus	•	•	•	•	•	xxxvii
	II.	Actions	of Jo	esus (or wo	rds c	onnec	ted w	ith	
		actio	ns wh	ich o	riginat	ed fro	m Hi	mself		xli
	III.	Events 1	ot ori	ginat	ed by	Jesus	Hims	self		xliv
	IV.	Occurren	ices of	a mi	xed ch	aract	er .			xlv
В.	The Pa	rables .	•		•	•	•			xlviii
C.	The Mi	iracles .	•	•	•			•		xlix
D. Passages from the Old Testament quoted or plainly										
	re	ferred to	in the	Gos	els	•	•	•	•	1
E.	Salient	points	of	the	Histo	ry c	hrono	ologica	lly	
	ar	ranged.	•	•		•	•	•		lii
F.	Index	of the Ha	rmony		•	•	•	•	•	liv
The Gospels	of the	Four Ev	angeli	sts ar	ranged	l in pa	arallel	colun	ns	
•		armon w	0			•				7

A.

INDEX OF PASSAGES

EXAMINED TO SHEW THE AMOUNT OF ACTUAL RECURRENCE AS DISTINCT FROM MERE REPETITION.

** The quotations are from St. Matthew.

I. THE SAYINGS OF JESUS.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.					
1.	iii. 7.		iii. 7.)				
	xii. 34.				Oh generation of vipers				
	xxiii. 33.				,				
9	iii. 10.		iii. g.		Every tree that bringeth not forth				
۵.	••		1		good fruit				
_	-	******	•••••) 8000 21010;;;				
3.	v. 3-12.	•••••		•••••	The Beatitudes.				
			vi. 20-26.)				
4.	v. 13.				1 70.3				
	•••••	ix. 49. 50.			If the salt hath lost his savour				
	•••••		xiv. 34.		J				
5.	v. 15.		l		Neither do men light a candle and				
		iv. 21.			put it under a bushel				
	•••••		xi. 33.) Par a union a publica				
_	•	1) Till heaven and earth pass, one jot				
6.	v. 18.				or one tittle of the Law shall not				
	•••••	•••••	xvi. 17.		fail				
7	v. 25, 26.								
••	•		xii. 58, 59.		Agree with thine adversary quickly				
۰			20, 39,))				
٥.	v. 29, 30.	:- 42 .0		•••••	If thy right eye offend thee				
_	xviii. 8, 9.	ix. 43-48.		******)				
9.	v. 32.	•••••		•••••	What are the Hand amount is mife				
			xvi. 18.	•••••	Whosoever shall put away his wife				
	xix. 1, 2.	X. II, 12.	•••••	•••••) 				
10.	v. 34.			•••••	Swear not by Heaven, for it is				
	xxiii. 22.	•••••	•••••	******	God's throne				
11.	v. 39.	•••••	•••••		Whosoever shall smite thee				
			vi. 29.		{				
12.	V. 42.				Give to him that asketh thee				
	•		vi. 30.		GIVE SO HIM SHARE HERESAN SHOO				
13.	₩. 44.		·		Love your enemies.				
	******		vi. 27, 28.		Love your enemies.				
14.	V. 45.		•••••	İ	That ye may be the children of your				
1 20	- 		vi. 35.		Father which is in Heaven				
12	46	1	1-0 00.		`				
19.	v. 46.		vi. 32.		If ye love them that love you				
10			74. Ja.		} \				
16.	vi. 9–13.		-:		The Lord's Prayer.				
			xi. 2-4.		·				
17.	vi. 14, 15.			•••••					
			vi. 37.	•••••	If ye forgive men their trespasses				
	xviii. 35.		•••••						
	•••••	xi. 25, 26.	•••••	•••••)				

INDEX OF PASSAGES.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
18.	xviii. 19-21.				1
-0.			xii. 33, 34.		Treasure in Heaven
	xix. 21.		337 34		
19.	vi. 22, 23.) mm 1: 1: 4: 4: 1 1 1 1 1
			xi. 34, 35.		The light of the body is the eye
20.	vi. 24.			l i	N
		•	xvi. 13.		No man can serve two masters
21.	vi. 25-33.				Take no thought for your life
	•••••		xii. 22–31.		Take no mought for your me
22.	vii. 1, 2.		•••••		
	•••••	iv. 24.			Judge not
		•••••	vi. 37, 38.		
23.	vii. 3–5.	•••••			Why beholdest thou the mote
~.	•• •	•••••	Vi. 41, 42.	,)	•
24.	vii. 7–11.	•••••		١ ١	
	•••••	•••••	xi. 9–13.	xiv. 13, 14.	
	•••••	•••••		xv. 16.	Ask and it shall be given you
	•••••			xvi. 23, 24.	
	xxi. 22.	xi. 24.			
25.	vii. 12.				
			vi. 31.		Whatsoever ye would that men
			x. 27.	(should do unto you
	xxii. 39, 40.	xii. 31,	•••••		
26.	vii. 13, 14.	•••••			Enter ye in at the strait gate
07		•	xiii. 24.		
Z/.	vii. 16–18,	•••••			Ye shall know them by their fruits.
	xii. 33.		Vi. 43, 44.		10 min mon by shor mans.
28	vii. 21.		ì		Not every one that saith unto Me.
			vi. 46.		Lord, Lord
29.	xii. 22, 23.				Manus mill sees mute Me in that
			xiii. 25-27.		Many will say unto Me in that day
	XXV. 12.) uny
80.	vii. 24, 27.				Whoseever heareth and doeth
			vi. 47-49.		
81.	viii. 11, 12.			•••••	Many shall come from the east and
00	•••		xiii. 28, 29.		west
32.	viii. 12.		•••••	\	1
	xiii. 42. xiii. 50.				
			xiii. 28.		Weeping and gnashing of teeth
	xxiv. 51.				1
	xxv. 30.		•••••	′	
33.	ix. 37.				The harvest is plenteous
			X. 2.	•••••	·
34.	x. 6.	•••••			The lost sheep of the house of
0.7	XV. 24.	•••••	•••••		Israel
80.	x. 7.	•••••		•••••	Preach, saying, The Kingdom of
9.4		•••••	x. 9.		Heaven is at hand.
ou.	x. 9, 10.	vi. 8–10.	ix. 3, 4.		Provide neither gold nor silver
	•••••	V1. 0-10,	X. 4-7.		Troange mercher Role nor smage
87.	x. 11, 14, 15.				
- • •		vi. 11.	ix. 5.		Whose will not receive you
	••••		x. 10-12.		,
38.	x. 16.	••••			As sheen among wolves
	•••••		l x. 3.		As sheep among wolves

	**************	MARK.	LUKE.	јони.	
	MATTHEW.				١
39.	x. 17, 18.		xxi. 12.	•••••	They will deliver you up
	xxiv. 9.	xiii. 9.		 xvi. 2.	and will define you up
	•••••	•••••	•••••	1 :	.
40.	x. 19, 20.	•••••	xii. 11, 12.		Take no thought how ye shall
	•••••			•••••	speak
	•••••	xiii. II.	xxi. 14, 15.)
41.	T. 21, 22.			•••••	And the brother shall deliver up
	xxiv. 10-13.	xiii. 12, 13.	xxi. 16-19.	•••••	_
42.	x. 24.				Mr. disiple in mak above his
	•••••		vi. 40.	xiii. 16.	The disciple is not above his
	•••••	•••••	•••••	1	master
	•••••		•••••	XV. 20.	<
43.	x. 26.				The same is a setting a command
	•••••	iv. 22.	viii. 17.	•••••	There is nothing covered
		•••••	xii. 2.	•••••)
44.	x. 28-31.				Fear not them which kill the body
		•••••	xii. 4-7.		
45.	x. 32, 33.				Whoseever shall confess Me before
		viii. 38.	ix. 26.		men
			xii. 8, 9.		
46.	x. 34-36.				Think not I am come to send peace
			xii. 51–53.	•••••	on earth
47.	x. 37.	.		•••••	He that loveth father or mother
			xiv. 26.		more than Me
48.	x. 38.				
-0.	xvi. 24.	viii. 34.	ix. 23.		He that taketh not his cross
			xiv. 27.)
40	x. 39.				
	xvi. 25, 26.	viii. 35-37.	ix. 24.		He that findeth his life
			xvii. 33.	(116 files undestrum me me
			•••••	xii. 25.)
50	x. 40.		*****		
٠٠.		ix. 47.	·····		He that receiveth you
			x. 16.		110 may room you
			•••••	xiii. 20.	?
51	X. 42.		•••••		Whoseever shall give to drink
U 1.	4	ix. 41.			Wilderson or minute Bris as are and are
52	xi. 12.		vii. 29.		The Kingdom of Heaven suffereth
-			xvi. 15.		violence
	xxi. 31, 32.			•••••	11010100
53	xi. 14.		•••••		This is Elias which was for to
	zvii. 10–13.	ix. 11-13.			come
54.	xi. 15.				
	ziii. 9.	iv. 9, 23.	viii. 8.		He that hath ears to hear, let him
		vii. 16.			hear.
	*****]	xiv. 35.		, .
55.	xi. 21-23.		•••••		Woe unto thee, Chorazin
			x. 13-15.		7700 11100 51100, 011011111111111111111111
56	xi. 25, 26.				Thou hast hid these things from the
00.	21. 25, 20,		X. 21.		wise
E71	-i or nt				•
51.	xi. 27, pt.		x. 22, pt.		
	•••••			zvii. 2.	All things are delivered unto Me
	xxviii. 18.)
ro		1			No man knoweth the Son but the
55.	xi. 27, pt.		x. 22, pt.		Father
	•••••			1	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
5 9.		iii. 29.			The blasphemy against the Holy
	x ii. 31, 32.		xii. 10.		Ghost
			1	,	•

INDEX OF PASSAGES.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
6 0.			vi. 45.		Out of the abundance of the heart
	xii. 34.			.	Out of the addidance of the next
61.	xii. 39.		xi. 29.		An evil and adulterous generation
	xvi. 4.	viii, 12.			sceketh after a sign
62.	x iii. 12.	iv. 25.	viii. 18.		Whosoever hath, to him shall be
	·····	•••••	xix. 26.	•••••	given.
ŔŶ	xxv. 29. xiii. 14.	:	 viii. 10.	•••••	Hearing they shall hear, and not
00.	AIII. 14.	iv. 22.	VIII. 10.	xii. 40.	understand.
64.	xiii. 16, 17.) Diamed and seems owner
V- .			x. 23, 24.		Blessed are your eyes
65.	x iii. 31.	iv. 30.			The parable of the Grain of Mustard-
	.;		xiii. 18.		seed.
66.	xi ii. 33.				The parable of the Leaven.
	•••••		xiii. 20.		S P
67.			iv. 24.	iv. 44.	A prophet is not without honour
••	xiii. 57.	Vi. 4.			<u> </u>
68.			vi. 39.		If the blind lead the blind
20	XV. 14.)
0 9.	xv. 16. xvi. 9.	vii. 18. viii. 21.			Are ye yet without understanding?
70	xvi. 3.		ľ		O ye hypocrites, ye can discern the
40.	AV1. 3.		xii. 56.		face
71.	xvi, 6,	viii. 15.			Take heed of the leaven of the
•			xii, I.		Pharisecs
72.	xvi. 27.)
	xxiv. 30.				The Son of man shall come in the
	xxv. 31.		:: 6o		glory
70	xxvi. 64.	xiv. 62.	xxii. 69.)
13.	xvii. 20.		xvii. 6.		If ye had faith ye should say
	xxi. 21.	xi. 23.			unto this mountain
74.	xviii. 3.		l		Except ye become as little children
	xix. 14.	x. 14, 15.	xviii. 16, 17.		Except ye become as notice children
75.	xviii. 6.	ix. 42.			Whose shall offend one of these
	•••••		xvii. 2.		little ones
76.	xviii. 11.		i		The Son of man is come to seek and
	•••••		xix. 10.	•••••	to save that which is lost.
77.	xviii. 12.				If a man have a hundred sheep
		•••••	XV. 4.	•••••)
78.	xviii. 15, 22.	•••••			If thy brother trespass against thee
**	•••••	•••••	xvii. 3, 4.	•••••) \
79.	xix. 26.	x. 27.	i. 37. xviii. 27.		With God nothing is impossible
80	xix. 28.			•…•) }
ov.	XIX, 20,	•••••	xxii. 29, 30.		Ye also shall sit on twelve thrones
81.			xiii. 30.	i	, ,
01.	xix. 30.	x. 31.	XIII. 30.	•••••	So the first shall be last
	xx. 16, pt.)
82.	xx. 16, pt.) Many are called but four charge
	xxii. 14.	*****			Many are called, but few chosen.
83.	*	ix. 35.)
	xx. 26.	x. 43, 44.			Whosoever will be great among
	xxiii. 11.	••••	·····	•••••	you
	•••••		xxii. 26.	•••••	,

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
84.		·	xi. 46.		They bind heavy burdens
or	xxiii. 4.)
85.	xxiii. 6, 7.	xii. 38-40.	xi. 43. xx. 46, 47.		They love the uppermost seats
86.			xiv. II.		,
	• • • • •		zviii. 14.	l ::::::	Whosoever shall exalt himself
	xxiii. 12.)
87.	••••		xi. 52.		Ye shut up the kingdom of heaven
	xxiii. 13.	•••••)
88.	xxiii. 23.		xi. 42.		Ye pay tithe of mint
89.		vii. 8.		•••••	}
09.	•••••	VII. 0.	xi. 39.	•••••	Ye make clean the outside
	xxiii. 25.				(TO MARKO CICAMI MIC DUMBICO
90.			xi. 44.		í · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	xxiii. 27.		77		Ye are like whited sepulchres
91.			xi. 47-51.		Ye build the tombs of the prophets
	xxiii. 29-36.				t e build the tomos of the prophets
92.			xiii. 34, 35.		O Jerusalem, Jerusalem
	xxiii. 3 7–39.	•••••		•••••)
93.			xix. 44.	•	There shall not be left one stone
	xxiv. 2.	xiii. 2.	xxi, 6.	•••••)
94.		xiii. 21.	xvii. 23–36.		Lo! here is Christ
	xxiv. 23-41.			•••••)
95.	xxiv. 42-45.	xiii. 33–37·	xxi. 34–36.	•••••	Watch ye therefore
0.0	xxv. 13.		-::6	*****) - \
96.	 xxiv. 43-51.	•••••	xii. 39-46.	*****	This know, that if the good man
	AAIV. 43-51.		•••••	•••••	,

II. ACTIONS OF JESUS OR WORDS CONNECTED WITH ACTIONS WHICH ORIGINATED FROM HIMSELF.

1. BENEFITS ATTRIBUTED TO FAITH.

1.	*****		•••••	iv. 50.	On healing the nobleman's son at Capernaum.
2.	ix. 2.	ii. 5.	V. 20.		On healing the paralytic.
	viii. 13.	3	vii. 9.	1	On healing the Centurion's servant.
4.			vii. 50.		On forgiving the penitent woman.
5.	ix. 22.	₹. 34.	viii. 48.	*****	On healing the woman with issue of blood.
6.	*****	v. 36.	viii. 50.		On healing Jairus' daughter.
7.	ix. 29.				On healing the two blind in the house.
8.	xv. 28.	vii. 29.	•••••		On healing the Syrophenician's daughter.
9.	xvii. 20.	ix. 23.			On healing the lunatic child.
10.	•••••			xi. 40.	On raising Lazarus from the dead.
11.	•••••		xvi ii. 19.		On healing the thankful leper.
12.	*****	x. 52.	xviii. 42.		On healing the blind,
13.	XXI. 21.	xi. 22, 23.		1	On the withering of the fig-tree.

2. COMMANDMENT NOT TO SPEAK OF HIM.

(a) Given to men.

			(4) 41					
	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.				
1.	viii. 4.	i. 43.	V. 14.	l	On healing the leper.			
2.	ix. 30.		· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		On healing the two blind in the house.			
3.	xii. 16.				On healing the multitudes.			
4.		vii. 36.			On healing the deaf and dumb.			
5.			viii. 56.		On healing Jairus' daughter.			
	zvi. 20.	viii. 30.	ix. 21.		To the disciples after Peter's con-			
•		, 3		1	fession.			
7.	xvii. 9.	ix. 9.	ix. 36.		To the three after the Transfigura- tion.			
			(b) Given	to evil sp	irits.			
8.		lå ar	lin or		In casting out the unclean spirit.			
	•••••		iv. 35.		When evil spirits were cast out in			
9.	•••••		iv. 41.		numbers.			
10.	•••••	iii. 12.	1	1	A like occasion.			
		3.	DENUNCIA	rion of P	HARISEES.			
	iii. 7.		_l iii. 7.	1	By the Baptist.			
1.	xv. 3.	vii. 6.	l '		For making void the Law.			
	xvi. 3.	viii. 12.			On their seeking a sign.			
	xvi. č.	viii. 15.			Bidding the disciples be aware of their			
		1	1		leaven.			
4.	xii. 25-34.	•••••	xi. 17.	•••••	On their attributing His power to Beelzebub.			
5.	xi i. 39.		xi. 29.		Again on their seeking a sign.			
6.			xi. 39.		After dining with one of them.			
7.			xii. I.		To the crowd just after the last			
8.	•••••		xviii. 9.		occasion. The parable of the Pharisee and the			
_	•••		1 _		Publican,			
9.	xxiii. 2.	xiii. 38.	xx. 45.	I	After leaving the Temple.			
		4. SPECIAL	REGARD FO	B PUBLIC	CANS AND SINNERS.			
1.	ix. 10.	ii. 15.	V. 29.		At Levi's feast.			
2.	xi. 19.		vii. 34.		Borne by Him as a reproach.			
8.	•••••		vii. 39.		Silently attributed to Him by the Pharisee.			
4.			XV. 1.		Receiving them for instruction.			
5.	•••••		xix. 5.		Notice of Zacchaus.			
	5. Teaching in the Synagogues.							
,		1	iv. 15.	1	His general austom described			
1. 2.	•••••	•••••	iv. 16.		His general custom described. At Nazareth.			
	iw a2	i. 39.	iv. 44.	•••••				
	iv. 23.	iii. 1.	vi. 6.		Generally throughout Galilee. At healing the man with the withered			
	xii. 9.				hand.			
	xiii. 54.	vi. 2.	•••••		On His return to His own country.			
6.	· •••••	•••••		vi. 39.	At the Eucharistic discourse.			
7.	•••••	•••••	xiii. 10.		On healing the woman with the infirmity.			
8.	•••••			zviii. 10.	His own testimony to His custom.			

6. HEALING SICK IN LARGE NUMBERS.

		· -			OH NUMBERS.
	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
1.	iv. 23, 24.		l		On first coming to Galilee.
2.	v iii. 16.	i. 32.	iv. 40.	,	On the Sabbath evening after healing
				i	Peter's wife's mother.
3.	xii. 15.	iii. 10.	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •		After healing the man with withered
4	i		ŧ.		hand, Tuet before ordeining the Twelve
5.	ix. 35.	•••••	vi. 17.	•••••	Just before ordaining the Twelve. Just after the ordination of the Twelve.
	xi. 5.	•••••	vii. 21.	•••••	At the time John's disciples came to
	J .		'		Him.
7.	xiv. 14.		ix. 11.	vi. 2.	On His retiring with the disciples after
_				1	their return from preaching alone.
8.	xiv. 35, 36.	vi. 55, 56.			In the land of Gennesaret.
У.	xv. 30.				After returning from the coasts of
10	xix. 2.		xiii. 32.		Tyre and Zidon. In Peræa.
	XXI. 14.				In the Temple the week before His
		1	l	l	Passion.
			7 M	a.	
			7. TRAVE	BSING GA	LILEE.
1	iv. 23.	11.20	iv. 44.		At His first coming to Galilee.
	xii. 15.	i. 39. iii. 7.	14. 44.	*****	After the miracle on the Sabbath to
	•				the man with the withered hand,
					at end of first year.
	xi. I.		vi. 17.	•••••	Middle of second year.
4.	•••••		viii. I.	•••••	End of second year.
		8.	PREDICTION	or His	DEATH.
	xvi. 21.	viii. 31.	ix. 22.	•••••	Just before the Transfiguration.
	xvii. 12.	ix. 31.	ix. 44.	•••••	Just after the same.
3.			xvii. 25.	•••••	In His discourse to the Pharisees.
4.	xx. 17–19.	x. 33, 34.	xviii. 31–34.	•••••	Going up to Jerusalem the last time.
		9. TAKIN	G PETER, J	AMES AN	D JOHN APART.
			•		
1.		V. 37.	viii. 51.	•••••	At the raising of Jairus' daughter.
_	xvii. I.	ix. 2.	ix. 28.	•••••	At the Transfiguration.
	xxvi. 37.	xiv. 33.		•••••	At the Agony in the Garden.
4.	•••••	xiii. 3.		•••••	With Andrew also.
		10. Con	FERRING TH	e Power	of the Keys.
	_				
1.	xvi. 19.			•••••	First to Peter as the representative of
0			1		the Apostles.
2. 3.	xviii. 18.		•••••	xx. 23.	To all the Apostles. To the Apostles again after the Resur-
v.	•••••	""	•••••	3.	rection.
		•	•		
			~	_	
			11. Surn	AMING S	IMON.

1. i. 43. At his first call.
2. xvi. 18. ii. 43. After his confession.

INDEX OF PASSAGES.

12.	TEACHING	HUMILITY	FROM	A	CHILD.
-----	----------	----------	------	---	--------

	12. IEACHING RUSHMII FROM A CHILD.							
	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.				
1.	zviii, 2.	ix. 33.	ix. 47.		When the Apostles disputed for pre- cedence,			
2.	xix. 14.	x. 13.	xviii. 15.	1	When they brought children to Jesus			
		13.	Taking men	ASIDE TO	HEAL THEM.			
1.		vii. 33.			On coming into Decapolis with the deaf and dumb.			
2.	•••••	viii. 23.			On coming into Decapolis with the deaf and dumb. On healing the blind man at Bethsaida.			
		14. T	HE MIRACUI	ous Drau	GHTS OF FISH.			
1. 2.			v. 6.	xxi. 11.	At the call of Peter. After the Resurrection.			
				LING THE				
1.	viii. 23.	iv. 35.	viii, 22.		When going into the country of the Gadarenes.			
2.	xiv. 32.	vi. 51.	l	vi. 21.	After feeding the five thousand.			
			16. FEEDIN	G A MUL	FITUDE.			
	xiv. 15. xv. 32.	vi. 35. viii. 1.	ix. 12.	vi. 5.	Feeding four thousand.			
		17	7. PREACHI	NG FROM	а Воат.			
1. 2. 3.	xiii. 2.	iii. 9. iv. 1.	v. 3.		Before the miraculous draught of fish. Desiring a boat to wait on Him. At the first delivery of Parables.			
			18. THE					
1. 2. 3.	iv. 18.	i. 16.	 v. 2.	i. 41. 	Immediately after the baptism of Jesus. At the Lake. When after using Peter's boat to preach from, Jesus caused the miraculous draught of fishes.			
		1:	9. CLEANSI	NG THE T	EMPLE.			
1. 2.	 xxi. 12.	xi. 15.			At the commencement of the ministry. At the close of the ministry.			

III. EVENTS NOT ORIGINATED BY JESUS HIMSELF.

1. THE VOICE FROM HEAVEN.

1.	iii. 17.	j. 11.	iii. 22.	l	At the baptism of Jesus.
		ix. 7.	ix. 35.		At the Transfiguration.
3.				xii. 28.	At the visit of the Greeks.

xlv

2. Confessing Jesus to be Son of God.

MARK LUKE JOHN 1. xiv 33. .			2. 00.	MIESSING UE	SUS IU B	E DON OF GOD.					
2.		MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.						
2.	1.	xiv. 33.									
3. DISPUTES AMONG THE TWELVE FOR PRECEDENCE.	2.				vi. 69.						
1. xviii. 1. x. 33. x. 46. Soon after the Transfiguration. On the petition of the sons of Zebedee.	3.	xvi . 16.	viii. 29.	ix. 20.	!						
1. xviii. 1. x. 33. x. 46. Soon after the Transfiguration. On the petition of the sons of Zebedee.			3 Dispite	ES AMONG T	не Тъст.	VE FOR PRECEDENCE					
2. xx. 21 3 x. 35.			0 , D 101011	DO MANONU 1.	TH T 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 11 1	-					
A. SEEKING A SIGN.											
4. SEEKING A SIGN. 1			x. 35.	Trii 24.	•••••						
1.	U.	•••••	1	, 22 24.	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	110 the Man Supper.					
2.				4. See	KING A S	ign.					
2.	,			1	122 -0	To Tomorolom at the autest of the					
Naum. Naum		******		******	1	ministry.					
5. QUESTIONING WHENCE WAS THE WISDOM OF JESUS. 1					71. 30.	naum.					
5. QUESTIONING WHENCE WAS THE WISDOM OF JESUS. 1	3.	IVI. I.	VIII. 11.		•••••						
5. QUESTIONING WHENCE WAS THE WISDOM OF JESUS. 1	4.	xii. 38	•••••	xi. 16.		The Scribes and Pharisees after He cast out the devil that was blind					
2. xiii. 54. 3											
6. QUESTIONING THE AUTHORITY OF JESUS TO FORGIVE SIN. 1. ix. 2. ii. 5. v. 20. At the healing of the paralytic. 2 vii. 49. At His anointing by the penitent woman in the Pharisee's house. 7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	1.	•••••		iv. 22.	1	In the synagogue at Nazareth.					
6. QUESTIONING THE AUTHORITY OF JESUS TO FORGIVE SIN. 1. ix. 2. ii. 5. v. 20. At the healing of the paralytic. 2 vii. 49. At His anointing by the penitent woman in the Pharisee's house. 7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	2.	xii i. 54.	vi. 1.								
6. QUESTIONING THE AUTHORITY OF JESUS TO FORGIVE SIN. 1. ix. 2. ii. 5. v. 20. At the healing of the paralytic. 2 vii. 49. At His anointing by the penitent woman in the Pharisee's house. 7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	3.	•••••			V1. 42.						
1. ix. 2. ii. 5. v. 20. At the healing of the paralytic. 2 vii. 49. At His anointing by the penitent woman in the Pharisee's house. 7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	4.	•••••		•••••	vii. 15.	When He taught in the Temple at					
7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of		6.	QUESTIONING	THE AUTHO	ORITY OF	JESUS TO FORGIVE SIN.					
7. QUESTIONING JESUS ABOUT THE COMMANDMENTS. 1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	1.	ix. 2.	l ii. 5.	v. 20.	1	At the healing of the paralytic.					
1 x. 25. The lawyer answered by the parable of the Good Samaritan. 2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	2.	•••••		vii. 49.		At His anointing by the penitent woman in the Pharisee's house.					
2. xix. 16. x. 17. xviii. 18. When a certain ruler asked Him what he should do to inherit eternal life. 3. xxii. 35. xii. 28. Xviii. 18. Xviii. 18. Xviii. 35. Xviii. 35. Xviii. 38. Xviiii. 38. Xviiiii. 38. Xviiii. 38. Xviiiii. 3	-										
3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	1.		•••••	x. 25.	•						
3. xxii. 35. xii. 28. The lawyer in the Temple in the week before His Passion. 8. The Anointing of Jesus. 1 vii. 38. By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	2.	xix. 16.	x. 17.	xviii. 18.		When a certain ruler asked Him what					
1 By the penitent in the Pharisee's house. 2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of	3.	xxii. 35.				The lawyer in the Temple in the week					
2. xxvi. 6. xiv. 3. xii. 3. By Mary at Bethany in the house of			8	. THE AN	OINTING O	of Jesus.					
	1. 2.	 xxvi. 6.	xiv. 3.	vii. 38.	xii. 3.	By Mary at Bethany in the house of					

IV. OCCURRENCES OF A MIXED CHARACTER.

1. Occasions on which the Life or Teaching of Jesus produced Astonishment or Conviction.

(a) Astonishment or kindred emotion.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
1.		l	ii. 18.	l	His birth announced by the shepherds.
2.	•••••	•••••	ii. 47, 48.		His answers to the doctors in the Temple.
8.	•••••		iv. 22.		The grace of His words at Nazareth.
4.	•••••	i. 22.	iv. 32.		His teaching in the synagogue at Capernaum.
5.	•••••	i. 27.	iv. 36.	•••••	The obedience of evil spirits to His rebuke.
6.	vii. 28, 29.		1	l	The authority with which He taught.
	ix. 8.	ii. 12.	v. 26.		The healing of the paralytic.
8.	•••••		vii. 16.		The healing of the widow's son at Nain.
9.	viii. 27.	iv. 41.	viii. 25.		On His stilling the sea.
10.	•••••	v. 15.	viii. 35.		The Gadarenes afraid of Him, but
11.	•••••	v. 21.			The people of Decapolis marvel.
12.		V. 42.			The raising of Jairus' daughter.
13.	xiii. 54.	vi. 2.			At His wisdom and mighty works.
14.	xiv. 33.	vi. 51.	•••••		At His stilling the waves the second time.
15.	xv. 31.				At His healing the multitudes.
16.	•••••	vii. 37.		 	At His healing the man deaf and dumb.
17.	•••••			vii. 15.	At His teaching during the Feast of the Tabernacles.
18.	•••••		ix. 43.		The healing of the lunatic child.
19.	xii. 23.		xi. 15.		The casting out the spirit blind and dumb.
20.	*****	x. 32.	•••••	•••••	The disciples at His demeanour going up to Jerusalem.
21.	•••••	xi. 18.			The people in the Temple at His doctrine.
	xxi. 20.				The fig-tree withering away.
	xxii. 22.	xii. 17.	xx. 26.		His answer to the Herodians.
24.	xxii. 33.				His answer to the Sadducees.

(b) Conviction.

1.	*****	1	1	լ i. 49.	His answer to Nathanael.
2.	•••••			ii. 11.	The first miracle at Cana.
8.	*****			ii. 23.	His miracles at Jerusalem after the first Passover.
4.	•••••			iv. 20.	The woman of Samaria.
5.	•••••			iv. 39.	The people of Samaria,
6.				iv. 53.	The nobleman at Capernaum.
	•••••		v. 11.		The miraculous draught of fishes.
7. 8.		v. 18.	viii. 38.		The demoniac of Gadara,
9.	•••••	1	1	vi. 14.	The miracle of feeding five thousand.
10.	xiv. 33.			l	The second stilling of the waves.
11.	•••••			vii. 31.	At the last Feast of Tabernacles on the people.
			•		poopie.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
12.	•••••	•••••	*****	vii. 46.	And on the officers sent to apprehend Him.
13.	•••••		•••••	ix. 38. x. 42.	The man born blind.
14.	•••••	•••••	•••••		The discourse at the Feast of Dedica- tion.
15. 16.	**vii. 54.	xv. 39.	•••••	zi. 45.	The raising of Lazarus from the grave. The Centurion at the Crucifizion.

2. TEACHING BY DISCOURSE AND MIRACLE TOUCHING THE SABBATH.

1.	•••••	i. 23.	iv. 33.		At healing the demoniac in the syna-
2.	viii. 14.	i. 29.	iv. 38.		gogue, And Simon's wife's mother on the same day.
3.	xii. 1.	ii. 23.	vi. 1.		When the disciples plucked the ears of corn.
4.	xii. 10.	iii. 1.	vi. 7.		At healing the man with the withered hand.
5.	*****			v. 16.	The impotent man healed at Bethesda.
6. 7. 8.	•••••			vii. 23.	The same referred to in discourse.
7.	•••••	l		ix. 14.	The man born blind.
8.	•••••		xiii. 11.		The woman with infirmity for eighteen years.
9.	•••••		xiv. 2.		The man with dropsy.

3. Progress of hatred and opposition to Jesus, chiefly on the part of Pharisees and Rulers.

1.		1	iv. 16.	1	Jesus rejected at Nazareth.
2.	ix. 2.	ii. 7.	V. 21.		The Scribes offended at His forgiving sin;
3.	ix. 11.	ii. 16.	v. 30.		Also at His eating with sinners.
4.	xii. 14.	iii. 6.	vi. 11.	•••••	After His healing the man with a withered hand they hold a council to destroy Him.
5.	ix. 34.	•····	•••••		The Pharisees attribute His power to the prince of the devils.
6.	•••••	iii. 22.			They do so a second time after the ordination of the Twelve.
7.	•••••		•••••	v. 16.	The Pharisees seek to slay Him for healing the man at Bethesda on the Sabbath.
8.	•••••		•••••	vii. 1.	He has left Judga altogether because the Jews sought to kill Him.
9.	XV. I.	vii. 2.		•••••	The Pharisees object to His not keeping the traditions.
10.	xvi. I.	viii. 10.			They desire a sign.
11.	*****			vii. 20.	They pretend He has a devil, and
				vii. 32.	Send officers to apprehend Him.
12.	•••••		•	viii. 48.	They call Him a Samaritan and pos- sessed, and
	•••••			viii. 59.	Take up stones to cast at Him.
13.	••••			x. 31-39.	They repeat this threat.
14.	xii. 27.		xi. 18.		They attribute His power to Beelzebub the third time.
15.	xii. 38.		xi. 29.	l	They desire a sign again.

xlviii

INDEX OF PASSAGES.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.	
16.	•••••		xi. 53.		They lie in wait for His words.
17.	*****		xiii. 31.		They threaten Him with Herod's power.
18.	•••••		xiv. 1.		They maliciously watch Him.
19.	•••••			xi. 53.	After the raising of Lazarus they solemnly determine His death.
20.	xxi. 15.		1	1	They envy Him the children's praises.
21.		xi. 18.		•••••	His assumption of authority in cleansing the Temple the second time moves
		1		ł	them to destroy Him.
22.	xxi. 45.	xii. 12.	xx. 19.	•••••	They are stung by the parable of the Vineyard.
23.	xxii. 15.	xii. 13.	XX. 20.	1	They strive to entangle Him in His talk.
	xxvi. I.	xiv. I.	xxii. 1.		They finally arrange His capture through the treachery of Judas.

B.

THE PARABLES.

		MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
1.	The Two Debtors	•••••	l	vii. 41.	
2.	The Sower	xiii. 3.	iv. 4.	viii. 5.	
8.	The Tares	xiii. 24.			
4.	The Seed growing secretly		iv. 26.		
5.		xiii. 31.	iv. 30.		
_	***************************************			xiii. 18.	
6.	The Leaven	xiii. 33.			
_	***************************************			xiii. 20.	١
7.		xiii. 44.			
8.	The Pearl of Great Price	xiii. 45.			
9.		xiii. 47.			*****
10.	The Lost Sheep	xviii. 12.			*****
				xv. 3.	*****
11.		xviii. 23.			
12.	The Good Samaritan			x. 30.	
18.	The Friend at Midnight			xi. 5.	*****
14.	The Rich Fool	•••••		xii. 16.	
15.	The Barren Fig-tree		l	xiii. 6.	
16.	The Great Supper	******		xiv. 15.	
17.	The Lost Money	******		xv. 8.	
18.	The Prodigal Son	*****		XV. 12.	
19.	The Unjust Steward	*****		xvi. I.	
20.	The Rich Man and Lazarus	*****		xvi. 19.	
21.	The Unprofitable Servant	*****		xvii. 7.	
22.	The Unjust Judge			xviii. I.	•••••
23.	The Pharisee and the Publican	•••••	•••••	xviii. q.	•••••
24.	The Labourers in the Vineyard	XX. I.	•••••	1	
25.	The Pounds	-		xix. 11.	•••••
25. 26.		xxi. 28.	•••••		
	The Two Sons		xii, 1.	xx. 9.	
27.	The Wicked Husbandmen	xxi. 33. xxii. 1.			
28.	The Marriage of the King's Son				
29.	The Ten Virgins				•••••
30.	The Talents	XXV. 14.			*****

THE MIRACLES.

		MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
1.	The water turned into wine	•••••			ii. 1.
2.	The healing the nobleman's son at Capernaum				iv. 46.
8.	The man with an unclean spirit	•••••	i. 23.	iv. 33.	
4.	The cure of Simon's wife's mother	viii. 14.	i. 29.	iv. 38.	
5.	The miraculous draught of fishes		l	₹. 4.	
6.	The healing of the leper	viii. I.	i. 40.	V. 12.	
7.	The paralytic borne of four	ix. I.	ii. i.	V. 17.	l
8.	The man with the withered hand	xi i. 9.	iii. i.	vi. 6.	
9.	The two blind in the house	ix. 27.	l	l	l
10.	The dumb demoniac	ix. 32.	l		Í
11.	The Centurion's servant	viii. 5.		vii. I.	
12,	The widow's son at Nain			vii. 11.	
13.	The stilling the tempest	viii. 23.	iv. 35.	viii. 22.	
14.	The demoniacs at Gadara and the swine	viii. 28.	v. 1.	viii. 26.	
15.	The woman with the issue of blood	ix. 20.	V. 22.	viii. 41.	l
16.	The raising Jairus' daughter	ix. 25.	V. 41.	viii. 54.	
17.	The impotent man at Bethesda	••••			v. 1.
18.	The feeding five thousand	xiv. 15.	vi. 35.	ix. 12.	vi. 5.
19.	The walking on the water and stilling the sea	xiv. 22.	vi. 46.		vi. 14.
20.	The daughter of the Syrophenician woman	XV. 21.	vii. 24.		l
21.	The deaf and dumb man		vii. 31.		l
22.	The feeding four thousand	XV. 32.	viii. I.		
23.	The blind man at Bethsaida		viii. 22.		
24.	The lunstic child	xvii. 14.	ix. 14.	ix. 37.	
25.	The stater in the mouth of the fish	xvii, 24.			
26.	The man born blind				ix. 1.
27.	The man with the spirit blind and dumb	xii. 22.		xi. 14.	
28.	The woman with infirmity eighteen years	•••••	•••••	xiii. 10.	
29.	The man with dropsy	•••••	•••••	xiv. 1.	
80.	The ten lepers	•••••	•••••	xvii. II.	
81.	The raising of Lazarus		•••••		xi. 17.
82.	The blind men at Jericho	XX. 29.	x. 46.	xviii. 35.	
88.	The fig-tree withered	xxi. i7.	xi. 12,		• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
84.	The healing of Malchus' ear			xxii. 43.	.
35.	The miraculous draught of fishes				xxi, 6,
	•			•	

PASSAGES FROM THE OLD TESTAMENT QUOTED OR PLAINLY REFERRED TO IN THE GOSPELS.

Those marked with an * occur among the words of Jesus Himself. All the connections which the genealogies supply are not noticed; but three of particular import in St. Matthew's are introduced into the series.

		1	MATTHEW.	MARK.	LUEE.	John.
* Gen	.ii. 24	For this cause shall a man leave, &c.	xix. 5.	x. 7.		
*	iv.8	Cain rose up against Abel, &c	xxiii. 35.			
*	vi. 13	And God said unto Noah, &c			xvii. 26.	l
*	xix. 24	And the Lord rained upon Sodom	xi. 23.			
*	xix.24	•			zvii. 27.	
	xxxviii. 29, 30	His name was called Pharez, &c	i. 3.			
* Ex.	iii. 6	I am the God of Abraham, &c.	xxii. 32,	xii, 26.	xx. 37.	
	xii.46	A bone of him shall not be broken				xix. 36.
	xiii. 2	Every male that openeth the womb			ii. 23.	
*	xvi.15	This is the bread that the Lord, &c.				vi. 31.
	XX.12-16	Honour thy father, &c.	V. 21-27.			
Ĭ	XX.12-16		XV. 4.	vii. 10.		
¥	XX. 12-16		xix. 18.	x. 19.	xviii. 20.	
*	xxi. 17	He that curseth father or mother	XV. 4.	vii. 10.		
*	XXI. 24	An eye for an eye, &c.	v. 38.			
Lev	xii. 2	A pair of turtle doves, &c.			ii. 24.	
*	xix. 12	Thou shalt not forswear thyself	₹. 33.			
*	xix. 18	Thou shalt love thy neighbour, &c.	v. 43.			
*	xix. 18				X. 27.	
*	xix.18		xix. 19.			
*	xix. 18		xxii. 39.	xii. 31.		
*	xxiv.9	It shall be Aaron's and his sons, &c.	xii. 4.		vi. 4.	
*	XXIV. 20	An eye for an eye, &c.	v. 38.		l	
* Nu	g	And Moses made a serpent, &c				iii. 14.
*	xxviii.9	And on the sabbath day two lambs	xii. 5.			
*	XXX.2	Thou shalt not forswear thyself	v. 33.			
* Deu	. v. 16-20	Honour thy father, &c.	V. 21-27.			
*	V. 16-20		XV. 4.	vii. 10.		
*	v. 16-20		xix. 18.	x. 19.	xviii. 20.	
*	vi. 5	Thou shalt love the Lord thy God			x. 27.	
*	vi. 5		xxii. 37.	xii. 30.		•••••
*	vi. 13	Thou shalt worship the Lord, &c	iv. 10.		iv. 8.	•••••
*	vi. 16	Thou shalt not tempt, &c	iv. 7.		iv. I 2.	•••••
*	viii. 3	Man doth not live by bread only	iv. 4.		iv. 4.	
	xviii. 15	A Prophet shall the Lord, &c				vi. 14.
	xviii. 15					vii. 40.
*	xix. 21	An eye for an eye	v. 38.			
*	xxiv. 1	Whosoever shall put away his wife	v. 31.			
	XXV.5	If brethren dwell together, &c	xxii. 24.	xii. 19.	XX. 28.	
	-	d 2	•	-		

lii PASSAGES FROM THE O. T. QUOTED IN THE GOSPELS.

	1	MATTREW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
Ruthiv. 17	. And they called his name Obed	i. 5.			
* 1 Sa. xxi. 6	. So the priest gave him hallowed, &c.			vi. 4.	
2 Sa. xii. 24	. And he called his name Solomon	i. 6.			
* 1 Ki. x. 1-7	. And when the Queen of Sheba, &c.	xii. 42.		xi. 31.	
* x. I-7				xii. 27.	
* xvii.9	Arise, get thee to Zarephath		•	iv. 25.	
* 2 Ki, i, 10	If I be a man of God, let fire, &c		•••••	ix. 54.	
* V. 14	And he [Naaman] was clean			iv. 27.	
*2Ch.xxiv.21	And stoned him [Zechariah], &c	xxiii. 35.			
*Psal.viii.2	Out of the mouth of babes, &c	xxi. 16.			
* xxii. 1	My God, My God why hast, &c	xxvii. 46.	XV. 34.		
xxii. 18	They parted My garments	xxvii. 35.			xix, 14.
* Psal. xxxi. 5	Into Thy hands I commend, &c	•••••		xxiii. 46.	.::
* xli.9	He that eateth bread with Me			•	xiii. 18.
* lxix.4		•••••			xii. 25.
lxix.9		:	•••••	•	ii. 17.
lxxviii. 2		xiii. 35.			
lxxviii, 24					vi. 31.
xci. 11		iv. 6.		iv. 10.	
* CX. I		xxii. 44.	xii. 36.	XX. 42.	
* cxviii, 22	The stone which the builders, &c	XXI. 42.	xii. 10.	XX. 17.	.:
cxviii. 26		xxi. 9.	xi. 9.	xix. 38.	xii. 13.
* cxviii. 26		xxiii. 39.			
cxlviii. 1	Praise Him in the heights	xxi. 9.	xi. 10.		
Isai. vi. 9, 10		xiii. 14, 15.	iv. 12.	viii. 10.	
vi.9, 10		•••••			xii. 40.
vii. 14		i. 23.			
ix. I, 2		iv. 15, 16.			
* xxix.13	This people draweth nigh, &c	xv. 8, 9.	vii. 6.		•••••
XXXV.5	Then the eyes of the blind	xi. 5.		vi. 22.	
xl. 3	The Voice of one crying, &c	iii. 3.	i. 2.	iii. 4.	i. 23.
xlii. 1-6	Behold My servant whom I, &c	xii. 18.	•••••		.:
<u>liii. 1</u> .	Who hath believed our report?		• • • • • •	·····	xii. 38.
liii.4	Himself took our infirmities	viii. 17.	*****		•••••
liii. 12	And He was numbered with, &c	•••••	•••••	xxii. 37.	•••••
liii. 12		•••••	XV. 28.	•••••	
* liv. 13	And they shall be all taught of God	·····	•••••		vi. 45.
* lvi. 7	My house shall be called, &c	xxi. 13.	xi. 17.	xix. 46.	•••••
TXI. 1. 2	The Spirit of the Lord is upon Me	•••••		iv. 18.	•••••
* lxvi. 24	Whose worm dieth not, &c	·····	ix. 44.		•••••
* Jer. vii. 11	Is this called by My Name, &c	xxi. 13.	xi. 17.	xix. 46.	•••••
* XXXI. 15	In Rama was a voice heard	ii. 17.	• • • • • •	•••••	
* Eze. xv. 4	It is cast into the fire for fuel	•••••	•••••	•••••	xv. 6.
* XXXIV. 23	And I will set up one Shepherd, &c.	·····	.::	•••••	x. 16.
* Dan.ix. 27	The abomination of desolation	XXIV. 15.	xiii. 14.	xxi. 20.	•••••
* Hos. vi. 6	I will have mercy and not sacrifice	xii. 7.	•••••	******	•••••
* x.8	Say to the mountains, Fall on us		•••••	xxiii. 30.	•••••
xi.1	Out of Eygpt have I called My Son	ii. 15.	•••••		*****
* Jon. i. 17	And Jonah was in the belly, &c	xii. 40.	•••••	xi. 29.	•••••
Mic. v. 2	And thou, Bethlehem!	ii. 6.	•••••	•••••	•••••
* vii.6	The daughter against her, &c	x. 35.	•••••		•••••
* vii.6	Mall and Alexander of Mall and Alexander	:-:-	•••••	xii. 53.	
Zech.ix.9	Tell ye the daughter of Zion, &c	xxi. 5.	•••••	•••••	xi i. 15.
xi. 12	And they took the thirty pieces	xxvii. 9.	•••••		
xii. 10	They shall look on Him whom, &c	.;		•••••	xix. 37.
* xiii.7	I will smite the shepherd	xxvi. 31.	xiv. 27.	•••••	*****
Mal.iii. I	Behold I send My messenger	,	i.		•••••
Att. 1	Market Alaka Calada Calada	xi. 10.	•••••	vii. 27.	•••••
i v. 6	To turn the hearts of the fathers, &c.		•••••	i. 17.	•••••

SALIENT POINTS OF THE HISTORY

CHRONOLOGICALLY ARRANGED.

- U.C. 749. B.C. 5. At the close of this year the Birth of Jesus.
- U.C. 779. A.D. 26. In the middle of this year St. John the Baptist began to preach and baptize.
- U.C. 780. A.D. 27. January. About the middle of this month, Jesus, being full thirty years old, is baptized by John in Jordan; after which He is tempted forty days.
 - March. The Temptation being ended, He goes to Capernaum; and after a few days spent in Galilee, He comes up to Jerusalem
- 1ST PASSOVEB.. April—to the Feast of the Passover. He cleanses the Temple and shews $\sigma\eta\mu\hat{\epsilon}\hat{a}$. The Judsean ministry occupies full six months.
 - October. The Baptist is put in prison after preaching fifteen or sixteen months; Jesus hearing this, and that He had Himself attracted the notice of the Pharisees, goes into Galilee. First of all to Cana; but in
 - November to Nazareth. (Luke iv. Isaiah was read in the Synagogueworship this month.) Being rejected by the Nazarenes, He settles at Capernaum, and preaches everywhere in Galilee. He declares His new doctrine in the Sermon on the Mount.
- U.C. 781. A.D. 28.

 2ND PASSOVER. April. About this time, judging by the harvest having commenced and the disciples having been rebuked for gathering corn on the Sabbath, He ordains the Twelve. However, He (Matt. xi. I) does not send them out at once by themselves, but continues His own teaching.
 - About the middle of this year, the Baptist, being in prison, sends his disciples to enquire of Him whether He was the Messiah. He now also begins to teach in parables.
 - October. At the Feast of Tabernacles. He works the miracle at Bethesda. He now sends forth the Apostles two and two (Mark vi. 7; Luke ix. 1).

- U.C. 782. B.C. 29. March. The Twelve return. Jesus is informed of the effect of their preaching and miracles on Herod, and retires with them to a desert place, where He works the miracle of feeding the five thousand:

 shortly before the
- 3RD PASSOVER. . April. Some time in the course of this year He rebukes the Pharisees and Sadducees for breaking the Law by their traditions. He then goes into the north of Galilee and beyond its borders, into the parts of Tyre and Zidon. Afterwards He goes to Bethsaida and Cæsarea Philippi, near to which place Peter makes his confession of His Divine Nature. Soon after the Transfiguration takes place.
 - October. At the Feast of Tabernacles. He opens the eyes of the man who had been born blind, and otherwise excites the malice of the Pharisees.
 - On His return into Galilee He sends out the Seventy, two and two.
 - December. He finishes the Galilsean ministry, coming to Jerusalem at the Feast of the Dedication. After which, to escape the violence of the Jews, He goes into Persea.
- U. C. 783. B.C. 30. March. Probably at the beginning or middle of this month news is brought to Him whilst in Persea of the sickness of Lazarus. He goes to Bethany and raises him from the dead; but immediately, for fear of the Jews, retires to Ephraim on the borders of the wilderness; whence He set out for Galilee in time to come up with the annual crowd of worshippers to the
- 4TH PASSOVER. . April. His Crucifixion.

INDEX OF THE HARMONY.

*** The text used is a simple transcript of Bishop Lloyd's Oxford Edition.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
1. The preface of his Gospel addressed		i .	1	
by St. Luke to Theophilus	•••••		i. 1-4.	•••••
2. The angel Gabriel appears to Zecha-		1		
rish in the Temple and promises him		i	1	
\$ SOR	•••••	•••••	i. 5-25.	•••••
3. The same angel announces to the			i l	
Virgin Mary that she shall be the mother of Messiah			i. 26–38.	
4. Mary visits her cousin Elizabeth	•••••	•••••		*****
She praises God in a hymn (Magni-	•••••	•••••	i. 39–45.	•••••
ficat)		1	i. 46-55.	
After three months she returns home	•••••		i. 56.	•••••
5. John, the son of Zechariah and	•••••	******	30.	•••••
Elizabeth, is born			i. 57-66.	
Zechariah praises God (the hymn		"""		
Benedictus)	•••••	1	i. 67-79.	
The youth of John			i. 80.	••••
6. The genealogy of Jesus as derived from Abraham				
from Abraham	i. 1–17.			
7. The scruples of Joseph as to marry-		1	[
ing Mary dispelled by an angel who		l		
informs him in a dream of the ap-		l	1	
proaching birth of Jesus	i. 18-24.			*****
Mary goes up with Joseph to Beth-		· ·	l	
lehem to be taxed there	• • • • • •	•••••	ii. 1–5.	*****
9 The angel appearance Trie birth As	1. 25 pt.	•••••	ii. 6, 7.	•••••
8. The angel announces His birth to		ł	ii. 8–20.	
the shepherds	i pt or	•••••	ii. 21.	*****
The Purification		•••••	ii. 22–24.	*****
Simon praises God (the hymn Nunc	*****		11. 22-24.	*****
Dimittis), and prophesies	*****		ii. 25-35.	*****
The thanksgiving of Anna	•••••		ii. 36-39 pt.	*****
10. The visit of the wise men from the	******	1	3, 3, 1-	
Rast	ii, I–I 2.		l l	•••••
The flight into Egypt	ii. 13-15.			
The slaughter at Bethlehem	ii. 16–18.			
The return from Egypt	ii. 19–22.			
The Holy Family come to Nazareth	ii. 23.		ii. pt. 39.	•••••
11. The youth of Jesus, and His being		I		
found among the doctors in the		[l	
Temple	*****	·····	ii. 40–52.	•••••

	MATTREW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
12. The Nature of the Eternal Word				i. 1-5.
His advent is heralded by John the			l	
Baptist	iii. I pt.	i. 1.	iii. I, 2 pt.	i. 6.
The description of the Baptist	m. pt. 1-6.	i. a-6.	iii. pt. 2–6.	i. 7-13.
His witness to the Messiah 13. The Baptist preaches repentance	iii 7-10		iii. 7–9.	1. /-13.
He gives special advice to those who	/ 10.	l		
consult him			iii. 10-15.	
His announcement of the Messiah	iii. II, I2.	i. 7, 8.	iii. 16, 17.	
The end of his ministry inserted by		Į.	ļ	I
St. Luke by anticipation parenthe- tically	•••••	l	iii. 18–20.	
14. The Baptism of Jesus, when the	******			
Voice from heaven proclaimed His		1.	l	1
Divine Nature	iii. 13–17.	i. 9–11.	iii. 21, 22.	i. 14.
The assertion of His Humanity The genealogy of Jesus, the second	•••••		iii. 23.	1. 14.
Adam, from the first Adam			iii. 24-38.	
15. The Temptation	iv. I–II.	i. 12, 13.	iv. 1-13.	
16. The further witness of the Baptist	•••••			i. 15–18.
His answer to the Priests and Levites			l	i. 19-28.
sent from Jerusalem	•••••			i. 29-34.
The next day he points out Jesus to	•••••	•••••		
two of his disciples, who thereupon		ļ		1_
follow Him	•••••			i. 35-39.
One of these, Andrew, brings Peter to Him	•		ì	1: 40.40
Jesus setting out for Galilee finds	*****	•••••		i. 40–42.
Philip, who brings Nathaniel to Him			l	i. 43-52.
17. The third day after He comes to	••••			
Cans in Galilee, where he turns water			1	
into wine He remains with his mother a few	•••••			ii. 1–11.
days at Capernaum	•••••			ii. 12.
18. He goes up to the Passover at Jeru-				
salem and cleanses the Temple	•••••			ii. 13-17.
The Jews question Him thereon	•••••			ii. 18-22.
Many at Jerusalem believe in Him 19. Nicodemus comes to Him by night	•••••			ii. 23-25. iii. 1-21.
20. Jesus by His disciples baptizes in	•••••			
Judea more people than John, who as				
yet was not cast into prison	•••••			iii. 22-24.
His disciples ask John about the puri-		1	Į.	
fying effects of baptism and the increase of the disciples of Jesus				iii. 25, 26.
His reply	•••••	1		iii. 27-36.
21. Jesus passing through Samaria, at			1	1
Sychar holds discourse with a Samari-		į		
tan woman	•••••			iv. 1-26.
converts many of the people			l	iv. 27-42.
22. Jesus passes on into Galilee	iv. 12.	i. 14.	iv. 14.	iv. 43-45
At Cana he heals the son of a nobleman		1	1	_
of Capernaum	•••••			iv. 46–54.
23. He comes to Nazareth and is rejected there			iv. 16-30.	
jected there	iv. 13.		iv. 31 pt.	
Thereby fulfilling Isaiah ix. 1, 2	iv. 14-16.			
He preaches repentance	iv. 17.	i. 15.		
He calls Andrew and Peter and the two		: .6		
sons of Zebedee to follow him	17. 15-22.	i. 16–20.		

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
24. The people wonder at His teaching				
in the synagogue at Capernaum	•••••	i. 21, 22. i. 23–28.	iv. pt.31, 32. iv. 33-37.	•••••
He heals a man with an unclean spirit		1. 23-20.		•••••
And Peter's wife's mother	viii. 14, 15.	i. 29–31.	iv. 38, 39.	•••••
At even they bring crowds of diseased	wiii 16 17	i. 32–34.	iv. 40, 41.	
persons		3- 34.	40, 41.	•••••
He retires, but Peter and others find Him, and bring Him back		:0	i= 40 40	
He traverses Galilee healing and	•••••	i. 35-38.	iv. 42, 43.	•••••
He traverses Galilee healing and teaching	iv. 23, 24.	i. 39.	iv. 44.	
The second call of Andrew and Peter and the sons of Zebedee, and the				
miraculous draught of fishes			v. 1–11.	
25. The Sermon on the Mount	iv. 25, v. 1, 2.			
I. The Beatitudes	v. 3–12.			••••
2. The need of sincerity	v. 13–20.	•••••	•••••	•••••
3. Spiritual exposition of the sixth Commandment	v. 21-26.			•••••
4. Spiritual exposition of the seventh		•••••		•••••
Commandment	v. 27-32.			•••••
5. Spiritual exposition of the third Commandment	V. 22-27.			
6. Against revenge	v. 38-48.			•••••
7. Of almsdoing	vi. I–4.			•••••
8. Of prayer	vi. 5–15.		•••••	
9. Of fasting	vi. 10–10. vi. 10–24.		•••••	•••••
11. Against judging others			•••••	•••••
12. Of due reserve out of reverence for				******
truth	vii. 6.		•••••	•••••
13. Certainty of prayer being answered for good	vii. 7–12.			
14. The strait gate and the broad way				•••••
15. Warning against false prophets	vii. 15–20.	•••••		•••••
16. Necessity of doing Christ's commands	vii. 21-27.			
Astonishment of the people at His		•••••	•••••	•••••
teaching	vii. 28, 29.			
26. Jesus heals a leper		i. 40–44.	V. 12-14.	•••••
Who publishes the miracle	•••••	i. 45.	v. 15, 16.	•••••
He heals a paralytic let down through				
his roof	ix. 2–8.	ii. I–12.	v. 17-26.	•••••
27. He calls Levi	18. 9.	ii. 13, 14.	v. 27, 28.	•••••
Scribes murmur at His eating with			j	
sinners	ix. 10–13.	ü. 15–17.	v. 29, 32.	•••••
He answers their questions as to the difference between His own and John's			1	
disciples	ix. 14-17.	ii. 18–22.	v. 33-39.	
<u> -</u>			00 05	******
28. The disciples gather corn on the Sabbath	vii. 1_8	ii. 23-28.	vi. 1-5.	
On the next Sabbath He heals a man		a. a 3 - a 0 .	·~ •-5·	*****
with a withered hand	xii. 9-13.	iii. 1–5.	vi. 6–10.	•••••
The Pharisees (and Herodians, Mark)		iii. 6.	vi. 11.	
plot against Him He leaves that place but remains in	A11. 14.	ш. О.	71. 11.	•••••
Galilee, healing the diseased	xii. 15, 16.	iii. 7–12.		•••••
Fulfilling thereby Is. xlii. 1	xii. 17-21.	•••••		
ā		l l		

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
He heals two blind in the house, and				
cures a dumb demoniac	ix. 27–33.	•••••		•••••
Beelzebub	ix. 34.	•••••	•••••	
He continues His circuit in Galilee	ix. 35.	•••••	•••••	•••••
29. Compassionating the crowds He bids		•		
them pray for labourers to be sent out	:- 26 28			••••
amongst them	14. 30–30.	*****	vi. 12.	
In the morning He ordains the Twelve	x. 1-4.	iii. 13-19.	vi. 13-16.	
He charges them				•••••
After this He proceeds with His teach-	_			
30. The discourse called the Sermon in	XI. I.	•••••	•••••	•••••
the Plain		•••••	vi. 17-19.	
I. The Beatitudes	•••••	•••••	vi. 20-23.	•••••
2. The Woes	•••••		vi. 24-26.	•••••
3. Against revenge	•••••		vi. 27–36.	•••••
4. Against judging others	•••••	•••••	vi. 37–42.	******
5. Men known by their conversation	•••••	•••••	vi. 43-45.	•••••
6. Necessity of doing Christ's com- mands			vi. 46-49.	
			,	
31. The miracle of healing the Centu-	wiii r_12		-#:a	
rion's servant	VIII. 5-13.	•••••	vii. 1–10.	•••••
The restoring to life the widow's son				
at Nain	•••••	•••••	vii. 11–17.	•••••
82. The Baptist's disciples ask if Jesus	-i 2-10		: -Q as	
be the Messiah He upbraids Chorazin			vii. 18–35.	
			•••••	
33. His feet are anointed by a penitent woman.			wii 26-50	
34. He continues his circuit, ministered	•••••	•••••	vii. 36–50.	
to by certain women	•••••	l .	viii. 1-3.	
Multitudes flock to Him	•••••	iii. 20.	viii. 4 pt.	
His friends come to take Him away	•••••	iii. 21.		
The Scribes attribute his power to Beelzebub		:::		
		iii. 22-30.	•••••	
His mother and brethren also come to take Him away	-1 i 46 co	1:: 27 25]	1
35. He begins to teach by parables	xiii. 1-3 pt.	iii. 31–35. iv. 1, 2.	viii. pt. 4.	
I. The Sower	xiii. pt. 3-23.	iv. 3-20.	viii. 5-15.	
On using the light we have	•••••	iv. 21-25.	viii. 16-18.	
The interruption attempted by His				
mother and brethren put here by St. Luke (at the end of his short notice		}	İ	
of teaching by parables, Matthew		ł		ļ
and Mark put it at the beginning)	•••••	l	viii. 19-21.	
2. The Tares	xiii. 24–30.			
3. The Kingdom likened to seed sown			1	Į.
and growing to maturity	wiji 21 22	iv. 26-29.	•••••	
5. The Leaven	xiii. 33.	iv. 30–32.		l
He speaks thus in parables fulfilling		1		1
Psalm lxxviii. 2	xiii. 34, 35.	iv. 33, 34.		
The explanation in the house of the		1		
parable of the Tares		•••••	•••••	
7. The Pearl of Great Price	xiii. 45. 46.			
8. The Draw-net	xiii. 47-50.	1		

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
The conclusion	xiii. 51–53.			
36. He stills the winds and the waves In the country of the Gergesenes (Gadarenes, Mark and Luke) He cures two demoniacs, (one, Mark and	! !		viii. 22–25.	
Luke)		¥. I–I7.	viii. 26–37.	•••••
The demoniac now cured desires to re- turn with Him	• •••••	v. 18–20.	viii. 3 8, 39.	4
On His return He restores to life the daughter of Jairus, and by the way heals a woman in the crowd who had an issue	· L	v. 21, 43.	viii. 40–56.	
37. The miracle at Jerusalem at the pool of Bethesda on the man infirm	ı			
thirty-eight years	*****		•	v. 1–15. v. 16–47.
38. Jesus returns to His own country	, ,,,,,		•••••	1. 10-47.
and is despised	xiii. 54–58.	vi. 1–6.		
The Twelve are sent forth two and two		vi. 7-13.	ix. 1–6.	•••••
39. Herod's questioning about Him Retrospective history of the Baptist's		vi. 14–16.	ix. 7–9.	• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •
death 40. Hearing that the fame of His disci- ples' miracles had reached Herod, Jesus	, xiv. 3–12.	vi. 17–29.	•••••	
retires to a desert place with them Multitudes follow, who excite His com-	xiv. 13 pt.	vi. 30–32.	ix. 10.	vi. 1.
passion	xiv. pt. 13, 14.	vi. 33, 34.	ix. 11.	vi. 2.
The miracle of feeding five thousand Jesus comes to them at night in the storm, walking upon the water (Peter essaying the same, begins to sink,	•	vi. 35–44.	ix. 12–17.	vi. 3–14.
Matthew) Landing in Gennesaret, He heals all the	xiv. 22–33.	vi. 45-52.		vi. 15–21.
diseased 41. Discourse on the Eucharist in the synagogue of Capernaum after the	xiv. 34–36.	vi. 53–56.	••••	•••••
miracle		•••••	•••••	vi. 22–66.
confess Him	•••••	•••••	•••••	vi. 67-71.
Jesus walks no more in Judæa		•••••	•••••	vii. 1.
void the Law by their traditions		vii. 1–11.		
He teaches the true purity of heart		vii. 14–23.		
48. He goes into the parts of Tyre and Zidon and heals the daughter of the				
Syrophenician On His return to Galilee He heals	xv. 21–28.	vii. 24−30.		
Personal language that man does found down h		vii. 31.	•	•••••
Especially one that was deaf and dumb He feeds four thousand	xv. 32–38.	vii. 32–37. viii. 1–9.		
44. On His return to Magdala (Dal- manutha, Mark) the Pharisees and	i i		•••••	•••••
Sadducees seek a sign		viii. 10–13.		
leaven of the Pharisees	xvi. 5–12.	viii. 14-21.	•····	
stages 45. Near to Cæsarea Philippi Peter con		viii. 22–26.		
fesses Jesus to be the Son of God	xv1. 13-16.	viii. 27–29.	1x. 18–20.	

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
The promise to Peter				
this truth, and acquaints them with				
his coming Passion	xvi. 20, 21.	viii. 30-32 pt.	ix. 21, 22.	
Him from suffering	XVI. 22. 23.	viii.pt. 32, 33.		
The condition of being Christ's disciple 46. The Transfiguration	XVI. 24-28.	Viii. 34-38, ix. 1.	1. 2 5	
The miracle of healing the lunatic	XVII. 1–13.	ix. 2-13.	ix. 28–36.	
child	xvii. 14–21.	ix. 14-29.	ix. 37-42.	
He again informs them of His Passion The miracle of the stater in the mouth		ix. 30-32.	ix. 43-45.	
of the fish	xvii. 24-27.			
47. The disciples question who shall be the greatest in the kingdom	:::		ix. 46–48.	
John relates how he forbade one to		ix. 33–37.	12. 40–40.	
cast out devils in the name of Jesus		ix. 38-40.	ix. 49, 50.	
On offences	xviii. 7–14.	ix. 41–50.	•••••	
Rules of conduct on receiving offence	XVIII. 15-22.		•••••	•••••
The parable of the Unmerciful Servant 48. Jesus refuses at first to go up to the	xvIII. 23-35.	•••••	******	
Feast of Tabernacles				vii. 2-0.
The Jews debate on His absence	•••••		*****	vii. 10-13.
Going up to Jerusalem, James and				_
John desire to send down fire from			•	1
heaven on a Samaritan village that would not receive Him			ix. 51-56.	1
would not receive that		•••••	12. 51-50.	
Three replies to offers of service (two,				ì
Matthew)	viii. 19–22.	•••••	ix. 57–62.	
49. In the middle of the Feast Jesus				İ
appears and teaches in the Temple,				i
the minds of the people are divided,				l
and the Pharisees send to apprehend				
Him On the last day of the Feast He teaches			•••••	vii. 14–36.
again			•••••	vii. 37–39.
There is great division about Him			•••••	vii. 40-44.
The officers return without seizing				
Him	•••••		•••••	vii. 45–49.
hedrim			• • • • • • • • • • • • • • • • • • • •	vii. 50-53.
50. The next morning they bring into				
the Temple a woman taken in adul-				viii. I–II.
His further discourse on His divine		•••••	•••••	VIII. 1—11.
nature				viii. 12–58.
They threaten to stone Him, but He				
passes out		•••••	•••••	viii. 59.
opens the eyes of a man born blind				ix. 1-7.
The Pharisees question him and for his				•
faithful testimony cast him out of the				
Synagogue				ix. 8–34.
Jesus finds him and reveals Himself to him	1			ix. 35- 39 .
and the second s	1	,	•••••	∫ ix. 40, 41.
His subsequent discourse		•••••	•••••	(z. 1-21.
52. He appoints the Seventy and gives	l	1	- 1 16	
They return; His discourse thereon			x. 1–16. x. 17–24.	•••••
Lady rotatily arm discourse shorton	•••••		/ - TP	•••••

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
awyer asks Him what to do to				
it eternal life			x. 25-28.	
irable of the Good Samaritan	•••••		x. 29-37.	
being hospitably entertained at				ŀ
my, rebukes Martha's carefulness		ł	0	
pproves Mary's choice			x. 38-42. xi. 1-4.	
nforces constancy in prayer by	•••••		A. 1-4.	
parable of the Importunate		1		
d	•••••		xi. 5-13.	
the Feast of the Dedication at		1	ì	l
alem the Jews seek to stone		l		x. 22-38.
try to apprehend Him	•••••			x. 39.
retires beyond Jordan	xix, I, 2.	x. 1.		x. 40-42.
cents out a dowl that may Jumb		· 	ļ	
casts out a devil that was dumb l and dumb, Matthew)	xii, 22.		xi. 14.	
harisees attribute His power to		ļ ······		1
ebub	xii. 23-30.		xi. 15-23.	
he unclean spirit returns	xii. 43-45.		xi. 24-26.	
emy against the Holy Ghost	vii 21_27			
forgiven uption by a woman in the com-	xii. 31–37.	*****	******	•••••
••••••			xi. 27, 28.	
harisees seek a sign	xii. 38–42.		xi. 29-32.	
ding observations	•••••		xi. 33-36.	
ing with a Pharisee, Jesus up-		l		
the Pharisees and Lawyers	•••••		xi. 37-52.	•••••
press and lie in wait for His				
owd being very great, He warns	•••••	•••••	xi. 53, 54.	•••••
of the leaven of the Pharisees,		ł	1	
ot to fear man	•••••		xii. 1-12.	•••••
of the crowd desires him to		İ		
the partition of his inheritance livers the parable of the Rich	•••••		xii. 13, 14.	•••••
-	•••••		xii. 15-21.	•••••
ns His disciples against covetous-		Ì	l	
norts to watchfulness	•••••	•••••	xii. 22-34.	•••••
stress and division to be caused	*****	•••••	xii. 35-48.	•••••
e Gospel foretold	•••••		xii. 49-53.	•••••
horts the crowd to wisdom by			1	
gns of the timesenforces repentance on all from	•••••	•••••	xii. 54–59. 🖦	•••••
count of the Galileans slain by				
1		•••••	xiii. 1-5.	•••••
rable of the Barren Fig-tree	•••••	•••••	xiii. 6-9.	•••••
Sabbath He heals a woman who een afflicted eighteen years			xiii. 10-13.	
ruler of the synagogue shewing	•••••	•••••	10-13.	•••••
nation, Jesus answers him	•••••		xiii. 14-17.	•••••
ters the parables of the Grain of				
ing reached the limits of His	•••••	•••••	xiii. 18-21.	•••••
y in Persea, He turns again			1	
d Jerusalem	•••••	•••••	xiii. 22.	•••••
lestion 'Are there few that be			[
gives occasion to an exhorta-			-::: 22-20	
o speedy and true repentance	•••••	•••••	xiii. 23–30.	•••••

None to be able to the state of	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
News is brought of the sickness of Lazarus	•••••		···	xi. 1-16.
The answer of Jesus to the Pharisee who told Him Herod sought to kill Him 60. He heals a dropsical man on the	•••••		xiii. 31–35.	•••••
Sabbath	•••••		xiv. 1-6.	•••••
seats	•••••		xiv. 7-11. xiv. 12-14.	
The principle of choosing guests The parable of the Man who made a Great Supper	•••••		xiv. 15-24.	•••••
He warns the crowd of the need to give up all to become His disciples	•••••		xiv. 25-35.	
61. The Scribes and Pharisees murmur at Jesus for receiving sinners	•••••	•••••	xv. 1-3.	
He thereupon delivers three parables 1. The Lost Sheep			xv. 4-7.	
2. The Lost Money	•••••	•••••	xv. 8-10.	•••••
3. The Prodigal Son	•••••	•••••	xv. 11-32.	•••••
parable of the Unjust Steward The covetous Pharisees deride Him,	•••••		xvi. 1–13.	•••••
and He reproves them	*****		xvi. 14-18.	
The parable of Dives and Lazarus 63. On giving offence and on forgive-	•••••		xvi. 19–31.	•••••
ness	•••••		xvii. 1–4.	•••••
increase of faith	*****		xvii. 5–10.	
64. He raises Lazarus from the grave Consequent determination of the Chief Priests to seize Him. The prophecy of	•••••	•••••		xi. 17–46.
Caiaphas He retires to Ephraim, near the wilder-	•••••	••••	•••••	≖i. 47–53.
ness	•••••			xi. 54.
His coming to the Passover On the way to Jerusalem He heals ten	•••••	•••••		xi. 55-57.
On the secret growth of the kingdom and the unexpectedness of the judg-	•••••	•••••	xvii. 11–19.	•••••
mentOn perseverance in prayer, with the	•••••	····••	xvii. 20–36.	
Against self-complacency, with the	•••••	•••••	xviii. 1–8.	
parable of the Pharisee and the Publican	•••••		xviii. 9–14.	
He blesses little children brought to	xix. 3-12.	x. 2, 12.		•••••
Him	xix. 13-15.	x. 13–16.	xviii. 15–17.	•••••
life	xix. 16–22. xix. 23–26.	x. 17-22. x. 23-27.	xviii. 18–23. xviii. 24–27.	•••••
The parable of the Labourers in the		x. 28-31.	xviii. 28–30.	
Vineyard. 68. Jesus foretells His Passion The mother of Zebedee's sons asks for the first place in the Kingdom for her	xx. 1-16. xx. 17-19.	x. 32-34.	 xviii. 31–34.	•••••
sons	xx. 20–28.	x. 35-45.		

	MATTHEW.	MARK.	' LUKE.	JOHN.
69. The miracle of healing blind Barti-				İ
mæus (two blind, Matthew)		x. 46-52.	xviii. 35-43.	
Zeochseus becomes a disciple			xix. 1-10.	
The parable of the Ten Pounds	•••••		xix. 11-28.	
				1
70. He comes to Bethany, where He is		l	i	xii. 1–8.
anointed by Mary	XXVI. 0-13.	xiv. 3–9.		Au. 1-0.
The Jews come in numbers to see				
Lazarus as well as Jesus		l		xii. 9-11.
71. He enters Jerusalem in triumph	xxi. I-II.	xi. I-II.	xix. 29-41.	xii. 12-19.
At sight of the city He weeps over it	•••••		xix. 42-44.	
The incident of finding the barren fig-			1	
tree, and the second clearing of the		i	1	l
Temple	XXI. 12-22.	xi. 12-26.	xix. 45, 46.	
He teaches daily in the Temple	•••••	•••••	xix. 47, 48.	
72. The Greeks desire to see Jesus	•••••	•••••		xii. 20–50.
73. He refuses to tell His authority to				
the Chief Priests	XXI. 23-27.	xi. 27-33.	xx. 1–8.	
The parable of the Two Sons	XXI. 28-32.	•••••		
Also of the Householder who planted a				ļ
Vineyard	XXI. 33-40.	xii. I–I2.	xx. 9–19.	}
74. The Pharisees and Herodians seek	AAII. 1–14.	•••••		
to entangle Him in His talk	TTII 15-22	xii. 13-17.	XX. 20-26.	l
The Sadducees follow them with a		5 -/-	1 22. 20 20.	
question about the Resurrection	xxii. 23-33.	xii. 18–27.	XX. 27-40.	
One of the Pharisees, a lawyer, next	0 00			1
asks which is the great command-				
ment	xxii. 34-40.	xii. 28-34.		
He then silences them by asking how		- '		
Christ should be David's son		xii. 35-37.	XX. 41-44.	
He then denounces the Pharisees		xii. 38–40.	xx. 45-47.	
And pronounces woes upon them	xxIII. 13-39.	•••••		•••••
75. Jesus observes a widow cast her				
gift into the Treasury	•••••	XII. 41-44.	xxi. 1-4.	•••••
City and Temple	xxiv. I-EI.	xiii. 1-37.	xxi. 5-36.	
The parable of the Ten Virgins	XXV. I-12.			
The parable of the Ten Virgins Also of the Talents	XXV. 14-30.			
Description of the Last Judgment	xxv. 31-46.		*****	
By day He teaches in the Temple,	•			
and at night goes to the Mount of				
Olives	•••••		xxi. 37, 38.	*****
Two days before the Passover the				
Chief Priests consult how to take				
Him by craft and kill Him	xxvi. 1-5.	xiv. 1, 2.	xxii. I, 2.	•••••
T . I		•		
Judas offers to betray Him to them	xxv1. 14-10.	xiv. 10, 11.	xxii. 3–6.	•••••
76. He orders preparation to be made		-iv 12 15	xxii. 7-14.	
for keeping the Passover		xiv. 12-17.	xxii. 15-18.	•••••
He washes the disciples' feet	•••••	•••••		xiii. 1-20.
He announces His betrayal	xxvi. 21-25.	xiv. 18-21.		
The institution of the Eucharist		xiv. 22-24.	xxii. 19, 20.	
He refuses the cup Himself	xxvi. 29.	xiv. 25.		•••••
He again speaks of the traitor			xxii. 21-23.	•••••
He sends Judas out	•••••	••••		xiii. 21-32.
The Twelve dispute as to precedence			xxii. 24–30.	
Having sung a hymn they proceeded to go forth		٠		
to go forth	xxvi. 30.	xiv. 26.		•••••
He foretells their desertion of Him	xxv1. 31, 32.	x1v. 27, 28.		

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
He gives them a new commandment			1	xiii. 33–35.
Peter offers to die with Him	***i 22	xiv. 29.	•••••	
Total blices to the wind 11th			xxii. 31, 32.	
	•••••			xiii. 36.
	•••••			
			xxii. 33.	xiii. 37.
T1-411	xxvi. 34, 35.	xiv. 30, 31.	xxii. 34.	xiii. 38.
Jesus counsels to provide a sword	•••••	•••••	xxii. 35–38.	
77. The last discourse in eight parts—		1	1	Ì.
1. He announces His departure to the]	i	١.
Father	•••••			xiv. 1-4.
2. Thomas asks the way. His reply				xiv. 5-7.
Philip asks to see the Father. His		1	1	1
answer and promise of a Com-			Į.]
forter	•••••			xiv. 8-21.
4. Jude asks as to His manifesting				
Himself only to His disciples. His		1		
reply		l	i	xiv. 22-31.
5. The true Vine, and how the	*****]		22 3.0
branches bear fruit		l	1	XV. 1-17.
6 He ennounces nomeoutions but	•••••		•••••	200 1-17.
6. He announces persecutions, but		1		
again promises the Comforter in				
His own name	*****	•••••	•••••	XV. 17-27.
7. He reverts to His departure	•••••		•••••	XVI. I-4.
A third time refers to the Comforter.				
His coming and His office	•••••	•••••	•••••	xvi. 5–16.
Some question what is meant by His				
absence for a little while. He answers				_
and promises joy in prayer	•••••			xvi. 17-33.
8. The great intercession	•••••			xvii. 1-26.
		1		
75. Jesus prays in the garden at Geth-				
78. Jesus prays in the garden at Geth- semane	xxvi. 36–46.	xiv. 32-42.	xxii. 30-46.	xviii. 1.
semane	xxvi. 36–46.	xiv. 32-42.	xxii. 39-46.	xviii. 1.
The band with the officers come, and	- •			
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss	- •		xxii 47, 48.	xviii. 2, 3.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first	xxvi. 47-50 pt.	xiv. 43-45.	xxii 47, 48.	
semane The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him	xxvi. 47-50 pt.		xxii 47, 48.	xviii. 2, 3.
semane The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the	xxvi. 47–50 pt. xxvi. pt. 50.	xiv. 43-45. xiv. 46.	xxii 47, 48.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant	xxvi. 47–50 pt. xxvi. pt. 50.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50.	xviii. 2, 3.
semane The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear	xxvi. 47–50 pt. xxvi. pt. 50.	xiv. 43-45. xiv. 46.	xxii 47, 48.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear. He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11.
semane The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54 xxvi. 55, 56.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes. 79. Jesus is led first to the house of Annas.	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11. xviii. 12–14.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes. 79. Jesus is led first to the house of Annas.	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11. xviii. 12–14. xviii. 15–18.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes. 79. Jesus is led first to the house of Annas.	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. 	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt. xxii. pt. 54, 55.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11. xviii. 12–14. xviii. 15–18.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes. 79. Jesus is led first to the house of Annas.	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54 xxvi. 55, 56 xxvi. 57. xxvi. 58.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11. xviii. 12–14.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes. 79. Jesus is led first to the house of Annas.	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt. xxii. pt. 54, 55.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9 xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 54 pt. xxii. 56-62.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9 xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11. xviii. 12–14. xviii. 15–18.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him Jesus is examined by the High Priest They spit upon Him and buffet Him	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 59, 60. xxvi. 61, 66.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9 xviii. 10, 11 xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him Jesus is examined by the High Priest They spit upon Him and buffet Him	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 59, 60. xxvi. 61, 66.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt. xxii. pt.54,55. xxii. 56-62.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9 xviii. 10, 11 xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas Peter thrice denies Him	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 69, 60. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9 xviii. 10, 11 xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27. xviii. 19-23.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant. He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 69, 60. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii 47, 48 xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53 xxii. 54 pt. xxii. 56-62 xxii. 63-65.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9 xviii. 10, 11 xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him Jesus is examined by the High Priest They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas And placed before the Sanhedrim	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 69, 60. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62. xxii. 63-65.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27. xviii. 19–23 xviii. 24.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas. Peter thrice denies Him Jesus is examined by the High Priest They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas And placed before the Sanhedrim Thence He is carried to Pilate	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 69, 60. xxvi. 67, 68. xxviii. 1. xxviii. 1.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65. xv. 1 pt. xv. pt. 1.	xxii 47, 48. xxii 49, 50. xxii 51. xxii 52, 53. xxii 54 pt. xxii 56-62. xxii 63-65. xxii 66-71. xxiii 1.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27. xviii. 19–23 xviii. 24. xviii. 28.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68. xxviii. 1. xxviii. 2. xxviii. 3-10.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54. xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62. xxii. 63-65.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27. xviii. 19–23 xviii. 24.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas Peter thrice denies Him They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68. xxviii. 1. xxviii. 2. xxviii. 3-10.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54- xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62. xxii. 63-65. xxii. 63-65.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9. xviii. 10, 11. xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27. xviii. 24. xviii. 28.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas Peter thrice denies Him They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas And placed before the Sanhedrim Thence He is carried to Pilate The despair of Judas	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68. xxviii. 1. xxviii. 2. xxviii. 3-10.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54- xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii 47, 48. xxii 49, 50. xxii 51. xxii 52, 53. xxii 54 pt. xxii 56-62. xxii 63-65. xxii 66-71. xxiii 1.	xviii. 2, 3. xviii. 4–9. xviii. 10, 11 xviii. 12–14. xviii. 15–18. xviii. 25–27. xviii. 19–23 xviii. 24. xviii. 28.
The band with the officers come, and Judas betrays Jesus with a kiss. They are struck with awe at first Then they lay hands on Him One of them (Peter, John) cuts off the ear of the High Priest's servant He heals the servant's ear He speaks to the officers; the disciples forsake Him and flee A certain young man being seized escapes 79. Jesus is led first to the house of Annas Peter thrice denies Him They spit upon Him and buffet Him Early in the morning He is led to Caiaphas	xxvi. 47-50 pt. xxvi. pt. 50. xxvi. 51-54. xxvi. 55, 56. xxvi. 57. xxvi. 58. xxvi. 69-75. xxvi. 61, 66. xxvi. 67, 68. xxviii. 1. xxviii. 2. xxviii. 3-10.	xiv. 43-45. xiv. 46. xiv. 47. xiv. 48-50. xiv. 51, 52. xiv. 53. xiv. 54- xiv. 66-72. xiv. 55, 56. xiv. 57-64. xiv. 65.	xxii 47, 48. xxii. 49, 50. xxii. 51. xxii. 52, 53. xxii. 54 pt. xxii. 56-62. xxii. 63-65. xxii. 63-65.	xviii. 2, 3. xviii. 4-9. xviii. 10, 11. xviii. 12-14. xviii. 15-18. xviii. 25-27. xviii. 24. xviii. 28.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
On His return from Herod, Pilate again				xviii. s9-38. pt.
examines Him Pilate declares His innocence and offers		•••••		Aviii. 29–30. pt.
to release Him (Pilate's wife sends a message to him, Matt.), but they			-	
demand Barabbas	xxvii. I5-2I.	xv. 6-11.	xxiii. 13–19.	xviii. pt. 38–40.
insulted with blows		•••••		xix. 1–3.
Him	xxvii. 22.	xv. 12, 13.	xxiii. 20, 21.	xix. 4-6.
the Son of God' he examines Him				xix. 7-11.
Afresh privately	•••••	******	•••••	AIA. 7-11.
Pilate washes his hands before them	xxwii. 23.	XV. 14.	xxiii. 22-24.	xix. 12-15.
He releases Barabbas	xxvii. 26 pt.	zv. 15 pt.	xxiii. 25 pt.	
And delivers Jesus to be scourged and	·		l	1
The soldiers mock Him	xxvii. 27-20.	xv. pt. 15. xv. 16-19.	xxiii. pt. 25.	xix. 16 pt.
And lead Him away	xxvii. 31.	XV. 20.		xix. pt. 16.
81. He goes forth bearing His cross Which they afterwards compel Simon	•••••		•••••	xix. 17 pt.
the Cyrenian to bear	xxvii. 32.	XV. 21.	xxiii. 26.	•••••
A crowd of women compassionate Him Two thieves are led with Him	******		xxiii. 27–31. xxiii. 32.	
They come to Golgotha	xxvii. 33.	XV. 22.	xxiii. 33 pt.	xix. pt. 17.
They give Him vinegar and gall (wine				i
and myrrh, Mark)	xxvii. 35 pt.	xv. 23. xv. 24 pt.	xxiii. pt. 33.	xix. 18 pt.
-				
And with Him the two thieves	xxvii. 38.	xv. 27, 28.	xxiii. pt. 33.	xix. pt. 18.
The first word from the Cross— 1. 'Father, forgive them'	•••••		xxiii. 34 pt.	
The soldiers divide H is garments by lot	xxvii. pt.35,36.	xv. pt. 24.	xxiii. pt. 34.	xix. 23, 24.
The hour of the Crucifixion	•••••	xv. 25.		
The people gaze on Him	•••••		xxiii. 35 pt.	•••••
They that pass by blaspheme Him	xxvii. 30, 40.	xv. 29, 30.		
Also the Chief Priests and the rulers	xxvii. 41-43.	xv. 31, 32 pt.		
And the soldiers	xxvii. 44.	xv. pt. 32.	xxiii. 36, 37.	•••••
•			•••••	******
The title on the Cross	xxvii. 37.	xv. 26.	xxiii. 38.	xix. 19.
The Chief Priests in vain desire Pilate to alter it				
One of the thieves becomes penitent	•••••		xxiii. 39-42.	xix. 20-22.
The second word from the Cross— 2. This day shalt thou be with Me in			37 T-	*****
Paradise The sixth hour and the darkness	ii		xxiii. 43.	•
The names of those who stood by the	xxvii. 45.	xv. 33.	xxiii. 44, 45 pt.	
Cross The third word from the Cross— 3. 'Woman, behold thy son'	•••••	•		xix. 25.
3. 'Woman, behold thy son' The fourth word from the Cross— 4. 'Eli, Eli, lama sabachthani'				xix. 26, 27.
4. 'Eli, Eli, lama sabachthani'	xxvii. 46, 47.	xv. 34, 35.		•

INDEX OF THE HARMONY.

The fifth word from the Cross—5. I thinst: One of the bystanders gives Him vinegar. The sixth word from the Cross—6. It is finished' The seventh word from the Cross—7. Father, into Thy hands — xxvii. 50. The resil of the Temple is rent — xxvii. 51. There is an earthquake and the graves are opened — xxvii. 52. 53. The Conturion believes — xxvii. 54. The crowd beat on their breasts and return The women stood beholding — xxvii. 55. 56. The Jews having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves are broken — St. In the evening Joseph of Arimathea begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place — xxvii. 57-61. The Chief Priests seal the sepulchre and set a watch — xxvii. 62-66. 83. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They once, but find not the body — They see two angels, who (one of them, Matt. and Mark) speak to them — xxviii. 5-7. They once, but find not the body — They once, but find not the body — They once, but find not the body — They women coming, finds things so — xviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. They run to tell the disciples — xxviii. 5-7. The Aposted do not believe her. — xxviii. 5-7. The Aposted do not believe her. — xxviii. 5-7. The Aposted do not believe her. — xxviii. 5-7. The same evening He appears to the Thomas refuses to believe unless		MATTHEW.	MARK.	LUKH.	JOHN.
The sixth word from the Cross—6. 'It is finished'. The seventh word from the Cross—7. 'Father, into Thy hands'. Jesus expires	The fifth word from the Cross—				riv. 28
The sixth word from the Cross— 6. 'It is finished' The seventh word from the Cross— 7. 'Father, into Thy hands' Jesus expires xxvii.50. The veil of the Temple is rent xxvii.51. There is an earthquake and the graves are opened xxvii.54. The cond beat on their breasts and return The women stood beholding xxvii.54. The Jesus having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves are broken But finding Jesus to be already dead, a soldier pieroes His side 82. In the evening Joseph of Arimathea begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place 38. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first The women coming, finds things so. They enter, but find not the body They see two angels, who (one of them, Matt. and Mark') speak to them Xxviii. 2-4. The women coming, finds things so. They unto tell the disciples The women's names. Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty. The Apostles do not believe her. But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomb and returned stays behind and meets Jesus Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus Xxviii. 9, 10. Xxiii. 46, b. Xxiiii. 47. Xxiiii. 48. Xxiii. 49. Xxiiii. 40. Xxiiii. 49. Xxiiii. 49. Xxiiii. 49. Xxiiii. 40. Xxiiii. 49. Xxiiii. 40. Xxiiii. 49. Xxiiii. 40. Xxiiii. 40. Xxiiii. 49. Xxiiii. 40. Xxiii	One of the bystanders gives Him			•••••	_
The seventh word from the Cross— 7. Father, into Thy hands'	The sixth word from the Cross—	xxv11. 48, 49.	xv. 30.	•••••	. 1
The veil of the Temple is rent	6. 'It is finished' The seventh word from the Cross—	•••••		•••••	xix. 30 pt.
There is an earthquake and the graves are opened xould be a compos	7. 'Father, into Thy hands' Jesus expires	 xxvii. 50.			 xix, pt. 30.
The Centurion believes xvii. 52, 53. The crowd beat on their breasts and return The women stood beholding xviii. 54. The Jows having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves are broken But finding Jesus to be already dead, a soldier pierces His side 82. In the evening Joseph of Arimathes begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place xviii. 52-61. The Chief Priests seal the sepulchre and set a watch xviii. 62-66. 83. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first xviii. 1. There had been an earthquake, and an angel had rolled away the stone from the mouth of the sepulchre, terrifying the guard. They see two angels, who (one of them, Matt, and Mark) speak to them xvviii. 5-7. They run to tell the disciples xviiii. 8. The women's names. Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty. The Apoetles do not believe her. But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomband return Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus. Jesus meets the women going home xviii. 9, 10. The guard report to the Chief Priests what had occurred the sepulchre as empty. The appears to two disciples on their way to Emmaus xviii. 11-15. The same evening He appears to the Ten in the absence of Thomas Thomas refuses to believe unless He	The veil of the Temple is rent	xxvii. 51.	xv. 38.	xxiii. pt. 45.	
The Centurion believes					•
The women stood beholding xxvii. 55, 56. The Jews having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves are broken. But finding Jesus to be already dead, a soldier pierces His side xit in his own new tomb. The women see the place xviii. 57-61. The Chief Priests seal the sepulchre and set a watch xviii. 62-66. 83. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first xiii. xviii. 1. There had been an earthquake, and an angel had rolled away the stone from the mouth of the sepulchre, terrifying the guard. They enter, but find not the body xviii. 5-7. They run to tell the disciples xviii. 5-7. They run to tell the disciples xviii. 8. The women's names She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty to the tomb and return to the tomb and return Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus Session the terminal the appears to two disciples on their way to Emmaus Session the Ten in the absence of Thomas refuses to believe unless He	The Centurion believes	xxvii. 52, 53. xxvii. 54.	1	xxiii. 47.	
The Jews having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves are broken But finding Jesus to be already dead, a soldier pierces His side 82. In the evening Joseph of Arimathea begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place	The women stood beholding	 xxvii 66 66			
But finding Jesus to be already dead, a soldier pierces His side 82. In the evening Joseph of Arimathea begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place	The Jews having desired that the bodies might be taken down before the Sabbath, the legs of the thieves	XXVII. 55, 50.		49.	
82. In the evening Joseph of Arimathes begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place	But finding Jesus to be already dead,		•••••		XIX. 31, 32.
the begs the body of Jesus and lays it in his own new tomb. The women see the place	a soldier pierces His side				xix. 33-37.
The Chief Priests seal the sepulchre and set a watch 83. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first	thea begs the body of Jesus and lays				
88. On the day after the Sabbath the women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first			xv. 42-47.	xxiii. 50-56.	xix. 38-42.
women go to the sepulchre early. Mary Magdalene arrives first	and set a watch			,	
There had been an earthquake, and an angel had rolled away the stone from the mouth of the sepulchre, terrifying the guard	women go to the sepulchre early.	•••			
angel had rolled away the stone from the mouth of the sepulchre, terrifying the guard		xxviii. I.	XVI. 1, 2.	XXIV. I.	XX. I.
the guard	angel had rolled away the stone from				
The women coming, finds things so They enter, but find not the body They see two angels, who (one of them, Matt. and Mark) speak to them xxviii. 5-7. They run to tell the disciples xxviii. 8. The women's names The women's names The women's names The Apostles do not believe her. But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomb and return to the tomb and return Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus Jesus meets the women going home xxviii. 9, 10. The guard report to the Chief Priests what had occurred xxviii. 11-15. He appears to two disciples on their way to Emmaus The same evening He appears to the Ten in the absence of Thomas Thomas refuses to believe unless He		***iii 2_4			
They enter, but find not the body They see two angels, who (one of them, Matt. and Mark) speak to them xxviii. 5-7. They run to tell the disciples xxviii. 8. The women's names xxviii. 8. The women's names xxviii. 8. Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty xvi. 9. 10. The Apostles do not believe her xvi. 11 But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomb and return xxviii. 9, 10. Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus xxviii. 9, 10. The guard report to the Chief Priests what had occurred xxviii. 11-15. He appears to two disciples on their way to Emmaus xxviii. 11-15. The same evening He appears to the Ten in the absence of Thomas xxiv. 36-49. Thomas refuses to believe unless He			xvi. 3. 4.	xxiv. 2.	
They see two angels, who (one of them, Matt. and Mark) speak to them			1		ł
They run to tell the disciples			_		
The women's names. Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty. The Apostles do not believe her					
Jesus after His Resurrection appears first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty. The Apostles do not believe her					
first to Mary Magdalene. She, the first at the tomb, is the first to tell the disciples that the sepulchre was empty. The Apostles do not believe her		•••••	•••••	XXIV. 10.	
ciples that the sepulchre was empty The Apostles do not believe her But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomb and returned stays behind and meets Jesus Jesus meets the women going home xxviii. 9, 10. The guard report to the Chief Priests what had occurred xxviii. 11-15. He appears to two disciples on their way to Emmaus xxviii. 11-15. The same evening He appears to the Ten in the absence of Thomas refuses to believe unless He	first to Mary Magdalene. She, the first				
The Apostles do not believe her			xvi 0 10	ĺ	XX. 2.
But Peter and John (Peter, Luke) run to the tomband return Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus					
to the tomb and return Mary Magdalene who had returned stays behind and meets Jesus	But Peter and John (Peter, Luke) run				
stays behind and meets Jesus	to the tomb and return		•••••	xxiv. 12.	xx. 3-10.
The guard report to the Chief Priests what had occurred					xx. 11-18.
He appears to two disciples on their way to Emmaus	Jesus meets the women going home	xxviii. 9, 10.	! !	•••••	•
way to Emmaus xvi. 12, 13. xxiv. 13-35 The same evening He appears to the Ten in the absence of Thomas Thomas refuses to believe unless He		xxviii. 11-15.			
Ten in the absence of Thomas xxiv. 36-49 xx. 19-23. Thomas refuses to believe unless He	way to Emmaus		xvi. 12, 13.	xxiv. 13-35.	
	Ten in the absence of Thomas			xxiv. 36-49.	xx. 19-23.
			•••••		XX. 24, 25.

	MATTHEW.	MARK.	LUKE.	JOHN.
On that day week He appears again to the Apostles, Thomas being present 34. He meets them on the mountain in	•••••	xvi. 14.	*****	xx. 26–31.
Galilee And again in the dawn on the lake, when		•••••	•••••	<i>,</i>
seven of the Apostles were fishing			•••••	xxi. 1-25.
85. His parting charge	xxviii. 18–20.	xvi. 15–18.	•••••	
The Ascension		xvi. 19.	xxiv. 50, 51.	
The Apostles return to Jerusalem			xxiv. 52, 53.	
And go forth to preach the Gospel		xvi. 20.		! .

HARMONY

OF THE

FOUR GOSPELS.

TO KATA MATOAION TO KATA MAPKON

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

MATTHEW.

MARK.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

LUKE, I.

JOHN.

§ 1.

Ι. ἘΠΕΙΔΗΠΕΡ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, ² καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ³ ἔδοξε κάμοὶ, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοὶ γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ⁴ ἴνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

§ 2.

5 Έγενετο εν ταις ήμεραις 'Ηρώδου τοῦ βασιλέως της Ἰουδαίας ίερεύς τις δνόματι Zaxaplas έξ έφημερίας 'Αβιά' καὶ ή γυνή αὐτοῦ έκ των θυγατέρων 'Ααρών, καὶ τὸ ονομα αυτής 'Ελισάβετ. 6 ήσαν δε δίκαιοι αμφότεροι ενώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι έν πάσαις ταις έντολαις καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. ⁷ καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ 'Ελισάβετ ήν στειρα, και αμφότεροι προβεβηκότες έν ταις ήμέραις αὐτῶν ἦσαν. 8 Έγενετο δε εν τώ ίερατεύειν αὐτὸν ἐν τῆ τάξει τῆς έφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, 9 κατά τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε MATTHEW.

MARK.

LUKE, I.

JOHN.

τοῦ θυμιᾶσαι είσελθων είς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου 10 καὶ πᾶν τὸ πληθος του λαού ην προσευχόμενον έξω τη ώρα τοῦ θυμιάματος. 11 ώφθη δè αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου έστὼς ἐκ δεξιών τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος· 12 καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ιδών, και φόβος επέπεσεν επ' 13 Είπε δε πρός αὐτὸν δ άγγελος, "Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι είσηκούσθη ή δέησίς σου, καὶ ή γυνή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υίου σοι, καὶ καλέσεις τὸ ονομα αὐτοῦ Ἰωάννην 14 καὶ ἔσται γαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῆ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. 15 έσται γάρ μέγας ενώπιον τοῦ Κυρίου καὶ οίνου καὶ σίκερα οὐ μη πίη καὶ Πνεύματος Αγίου πλησθήσεται έτι έκ κοιλίας μητρός αὐτοῦ. 16 καὶ πολλοὺς τῶν νίῶν Ίσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. 17 και αὐτὸς προελεύσεται ένώπιον αὐτοῦ έν πνεύματι καὶ δυνάμει 'Ηλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων έπὶ τέκνα, καὶ άπειθεις εν φρονήσει δικαίων, έτοιμάσαι Κυρίφ λαὸν κατεσκευασμένον." 18 Καὶ είπε Ζαγαρίας πρός τὸν ἄγγελον, "Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; έγω γάρ είμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα έν ταις ήμέραις αὐτης." 19 Kal ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, " Έγώ είμι Γαβριηλ ό παρεστηκώς ένώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλήσαι πρός σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. 20 καὶ ίδοὺ ἔση σιωπών καὶ μὴ δυνάμενος λαλήσαι

MATTHEW.

MARK.

LUKE, I.

JOHN.

άχρι ής ήμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ων οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οίτινες πληρωθήσονται είς τὸν καιρὸν αὐτῶν." ²¹ Καὶ ἢν ὁ λαὸς προσδοκών τὸν Ζαχαρίαν έθαύμαζον έν τῷ χρονίζειν αὐτὸν έν τῷ ναῷ. 22 ἐξελθὼν δὲ οὐκ ηδύνατο λαλησαι αὐτοῖς καὶ ἐπέγνωσαν ότι δπτασίαν ξώρακεν ξυ τῷ ναῷ καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. 23 καὶ έγένετο ώς επλήσθησαν αι ήμέραι της λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπηλθεν είς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 24 Μετὰ δὲ ταύτας τας ήμέρας συνέλαβεν 'Ελισάβετ ή γυνη αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν έαυτην μηνας πέντε, λέγουσα, "25" Οτι ούτω μοι πεποίηκεν δ Κύριος έν ήμέραις αίς έπείδεν άφελείν τό ονειδός μου εν ανθρώποις."

§ 3.

26 Έν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῷ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν της Γαλιλαίας, ή ουομα Ναζαρέτ, 27 πρός παρθένου μεμνηστευμένην ανδρί φ δνομα 'Ιωσηφ, έξ οίκου Δαβίδ' καὶ τὸ δυομα της παρθένου Μαριάμ. 28 καλ είσελθων ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτὴν είπε, "Χαίρε, κεχαριτωμένη δ Κύριος μετά σοῦ, εὐλογημένη σὺ έν γυναιξίν." 29 H δε ίδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπός είη ὁ άσπασμὸς οὖτος. 30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῆ, " Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. 31 καὶ ίδου συλλήψη έν γαστρί, και τέξη MATTHEW.

MARK.

LUKE, I.

JOHN.

υίον, και καλέσεις το δνομα αὐτοῦ 'Ιησοῦν. ³² οὖτος ἔσται μέγας, καὶ υίὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαβίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει έπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ els τούς αίωνας, και της βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος." 34 Εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, "Πῶς έσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω;" 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος είπεν αὐτῆ, "Πνεθμα Αγιον ἐπελεύσεται επί σε, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι διὸ καὶ τὸ γεννώμενον άγιον κληθήσεται Υίὸς Θεοῦ. 36 καὶ ιδοὺ Ἐλισάβετ ή συγγενής σου και αὐτή συνειληφυία υίὸν ἐν γήρα αὐτής καὶ οὖτος μὴν ἔκτος έστιν αὐτῆ τῆ καλουμένη στείρα. ³⁷ őτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ παν ρημα." 58 Είπε δε Μαριάμ, " 'Ιδοὺ ἡ δούλη Κυρίου γένοιτό μοι κατὰ τὸ δημά σου." Καὶ ἀπηλθεν ἀπ' αὐτης ὁ ἄγγελος.

§ 4.

39 'Αναστάσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταὐταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν 'Ιούδα, ⁴⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν 'Ελισάβετ. ⁴¹ καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ 'Ελισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῆ κοιλία αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος 'Αγίου ἡ 'Ελισάβετ, ⁴² καὶ ἀνεφώνησε φωνῆ μεγάλη καὶ εἶπεν, "Εὐλογημένη σὰ ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας

MATTHEW.

MARK.

LUKE, I.

JOHN.

σου. 43 καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθη ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρός με; 44 ίδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὧτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῆ κοιλία μου. 45 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῦς λελαλημένοις αὐτῆ παρὰ Κυρίου."

46 Καὶ εἶπε Μαριὰμ, "Μεγαλύνει ή ψυχή μου τὸν Κύριον, 47 καὶ ηγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τώ Θεφ τφ σωτηρί μου, 48 ὅτι ἐπέβλεψεν έπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ίδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριουσί με πασαι αι γενεαί· 49 στι έποίησέ μοι μεγαλεία δ δυνατός καὶ άγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ⁵⁰ καὶ τὸ έλεος αὐτοῦ είς γενεάς γενεών τοις φοβουμένοις αὐτόν. 51 εποίησε κράτος εν βραχίονι αὐτοῦ διεσκόρπισεν ύπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν 52 καθείλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ τψωσε ταπεινούς 53 πεινώντας ενέπλησεν αγαθών, καὶ πλουτοῦντας εξαπέστειλε κενούς. 54 αντελάβετο Ίσραηλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθηναι ἐλέους (55 καθως ελάλησε πρός τους πατέρας ήμων) τω 'Αβραάμ καὶ τώ σπέρματι αὐτοῦ είς τὸν αίωνα." 56 Εμεινε δε Μαριάμ σύν αὐτῆ ώσει μῆνας τρείς, και ύπέστρεψεν είς τον οίκον αὐτῆς.

§ 5.

⁵⁷ Τἢ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτὴν, καὶ ἐγέννησεν υἰόν. ⁵⁸ καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι MATTHEW.

MARK.

LUKE, I.

JOHN.

έμεγάλυνε Κύριος τὸ έλεος αὐτοῦ μετ' αὐτης, καὶ συνέχαιρον αὐτη. 59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῆ ὀγδόη ἡμέρα, ηλθον περιτεμείν τὸ παιδίον καὶ έκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 60 καὶ ἀποκριθείσα ή μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, "Οὐχὶ, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης." 61 Καὶ είπου πρός αὐτὴυ, ""Οτι οὐδείς έστιν έν τῆ συγγενεία σου, δς καλείται τώ δυόματι τούτω." 62 Ἐνένευον δε τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί αν θέλοι καλεισθαι αὐτόν. 63 καὶ αλτήσας πινακίδιον έγραψε λέγων, " 'Ιωάννης έστι τὸ ὄνομα αὐτοῦ." καὶ εθαύμασαν πάντες. 64 'Ανεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρημα καὶ ή γλώσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογών του Θεόυ. 65 Καὶ εγένετο επὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς. καὶ ἐν ὅλη τῆ ὀρεινῆ τῆς Ἰουδαίας διελαλείτο πάντα τὰ ρήματα ταῦτα· 66 καὶ έθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες έν τῆ καρδία αὐτῶν, λέγοντες, "Τί άρα τὸ παιδίου τοῦτο ἔσται;" Καὶ χείρ Κυρίου ην μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας δ πατήρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος 'Αγίου, καὶ προεφήτευσε λέγων, "68 Εύλογητός Κύριος δ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ήγειρε κέρας σωτηρίας ήμιν έν τῷ οἴκφ Δαβίδ τοῦ παιδός αὐτοῦ, ⁷⁰ καθώς ἐλάλησε διὰ στύματος των άγίων των άπ' αίωνος προφητών αὐτοῦ, 71 σωτηρίαν έξ έχθρων ήμων και έκ χειρός πάντων των μισούντων ήμας. ⁷² ποιήσαι έλεος μετά των πατέρων ήμων καί MATTHEW, I.

MARK.

§ 6.

Ι. Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υίοῦ Δαβὶδ, υίοῦ ᾿Αβραάμ. 2 'Αβραάμ έγέννησε του 'Ισαάκ' 'Ισαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν 'Ιακώβ. 'Ιακώβ δε εγέννησε τον 'Ιούδαν καί τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. 3 Ἰούδας δὲ έγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρά έκ της Θαμάρ Φαρές δε εγέννησε τον 'Εσρώμ' 'Εσρώμ δε εγέννησε τον 'Αράμ. 4' Αράμ δε εγέννησε τὸν 'Αμιναδάβ. 'Αμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών Ναασσών δὲ εγέννησε τὸν Σαλμών. 5 Σαλμών δὲ εγέννησε τον Βοόζ εκ της 'Ραχάβ' Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν 'Ωβὴδ ἐκ τῆς 'Ρούθ' 'Ωβηδ δε εγέννησε τον 'ΙεσLUKE, I.

JOHN.

μνησθηναι διαθήκης άγίας αὐτοῦ, ⁷³ δρκου δυ ώμοσε πρός 'Αβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 αφόβως έκ χειρός των έχθρων ήμων ρυσθέντας λατρεύειν αὐτώ ⁷⁵ εν οσιότητι καὶ δικαιοσύνη ενώπιου αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωής ήμων. 76 Καὶ σὺ, παιδίου, προφήτης ύψίστου κληθήση προπορεύση γάρ πρὸ προσώπου Κυρίου έτοιμάσαι όδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷ τοῦ δοῦναι γνώσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ εν αφέσει αμαρτιών αὐτών ⁷⁸ δια σπλάγχνα έλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οίς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ύψους, ⁷⁹ ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾶ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθύναι τοὺς πόδας ἡμῶν είς όδου ειρήνης." 80 Το δε παιδίου ηύξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι και ήν έν ταις ερήμοις έως ήμερας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

MATTHEW, I.

MARK.

σαί 6 'Ιεσσαί δε εγέννησε τον Δαβίδ τὸν βασιλέα. Δαβίδ δὲ δ βασιλεύς εγέννησε τὸν Σολομώντα έκ της του Οὐρίου· ⁷ Σολομών δέ έγέννησε τὸν 'Ροβοάμ' 'Ροβοάμ δὲ έγέννησε τὸν 'Αβιά' 'Αβιὰ δὲ ἐγένυησε του 'Ασά' 8 'Ασὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τον 'Οζίαν' 9'Οζίας δε εγέννησε τὸν Ἰωάθαμ. Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε του "Αχαζ "Αχαζ δε εγέννησε του 'Εζεκίαν' 10 'Εζεκίας δὲ εγέννησε τὸν Μανασση Μανασσης δε εγέννησε τον 'Αμών' 'Αμών δε εγέννησε του 'Ιωσίαν' 11 'Ιωσίας δε εγέννησε τον Ίεχονίαν καὶ τοὺς άδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλώνος. 12 Μετά δε την μετοικεσίαν Βαβυλώνος Ίεχονίας εγέννησε τὸν Σαλαθιήλ. Σαλαθιήλ δε εγέννησε τὸν Ζοροβάβελ 13 Ζοροβάβελ δὲ έγέννησε τὸν 'Αβιούδ' 'Αβιούδ δὲ έγέννησε τὸν Ἐλιακείμ. Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν 'Αζώρ' 14 'Αζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ Σαδώκ δὲ έγέννησε τὸν 'Αχείμ. 'Αχείμ δὲ εγέννησε τον 'Ελιούδ· 15 'Ελιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ 'Ελεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν. Ματθάν δε εγέννησε τον Ίακώβ. 16 'Ιακώβ δε εγέννησε τον 'Ιωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ής ἐγεννήθη Ίησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.

17 Πάσαι οὖν αὶ γενεαὶ ἀπὸ ᾿Αβραὰμ ἔως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἔως τῆς
μετοικεσίας Βαβυλώνος γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ τῆς μετοι-

JOHN.

17

LUKE.

MATTHEW, I.

MARK.

κεσίας Βαβυλώνος έως τοῦ Χριστοῦ γενεαί δεκατέσσαρες.

§ 7.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις ούτως ην. μνηστευθείσης γάρ της μητρός αὐτοῦ Μαρίας τώ 'Ιωσηφ, πρίν ή συνελθείν αὐτοὺς εδρέθη εν γαστρί έχουσα εκ Πυεύ-Αγίου. ματος 19 'Ιωσήφ δε δ άνηρ αὐτης, δίκαιος ων και μή αὐτὴν παραδειγματίσαι, έβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ²⁰ ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ίδου, άγγελος Κυρίου κατ' όναρ έφάνη αὐτῷ, λέγων, "Ίωσὴφ, υίὸς Δαβίδ, μη φοβηθής παραλαβείν Μαριάμ την γυναϊκά σου το γάρ έν αὐτή γεννηθέν έκ Πνεύματός έστιν 'Αγίου' 21 τέξεται δε υίον, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν." ²² Τοῦτο δε δλου γέγουεν, ζυα πληρωθή τὸ ρηθεν ύπο του Κυρίου διά του προφήτου, λέγοντος, 23 'Ιδού, ή παρθένος εν γαστρί έξει καὶ τέξεται υίον, και καλέσουσι το δνομα αὐτοῦ 'Εμμανουήλ,' δ έστι μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ἡμών ὁ Θεός. 24 Διεγερθείς δε δ'Ιωσήφ από τοῦ υπνου έποίησεν ώς προσέταξεν αὐτῷ ό άγγελος Κυρίου

LUKE, II.

JOHN.

§ 7.

ΙΙ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ² αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.
³ καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογρά-

MATTHEW, 1.

MARK.

καὶ παρέλαβε τὴν γυναίκα αὐτοῦ, ²⁵ καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ἔως οὖ ἔτεκε τὸν υἰὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκου. LUKE, II.

JOHN.

φεσθαι, ξκαστος είς την ίδιαν πόλιν. 4 'Ανέβη δὲ καὶ 'Ιωσὴφ άπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ είς την 'Ιουδαίαν, είς πόλιν Δαβίδ ήτις καλείται Βηθλεέμ, δια το είναι αὐτον έξ οίκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ, δάπογράψασθαι σύν Μαριάμ τῆ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικὶ, οὖση ἐγκύφ. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ είναι αὐτοὺς ἐκεί, έπλήσθησαν αι ήμέραι τοῦ τεκείν αὐτὴν, 7 καὶ ἔτεκε τὸν υίὸν αὐτῆς του πρωτότοκου, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῆ φάτνη, διότι οὐκ ἢν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

§ 8.

8 Καὶ ποιμένες ήσαν εν τη χώρα τη αὐτη άγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακάς της νυκτός έπι την ποίμνην αὐτών. 8 καὶ ίδοὺ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς καὶ έφοβήθησαν φόβον μέγαν. 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, "Μὴ φοβεῖσθε ίδου γαρ εὐαγγελίζομαι υμίν χαράν μεγάλην, ήτις έσται παντί τῷ λαῷ, 11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ős έστι Χριστός Κύριος, έν πόλει Δαβίδ. 12 καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημείου ευρήσετε βρέφος έσπαργαυωμένου, κείμενου έν τῆ φάτνη." 13 Καὶ έξαίφνης έγένετο σὺν τώ άγγέλω πληθος στρατιάς οὐρανίου, αλνούντων τον Θεον καλ λεγόντων, 14 " Δόξα εν ύψίστοις Θεώ, καὶ επί γης ειρήνη, εν ανθρώποις εὐδοκία." 15 Kal εγένετο, ώς απηλθον απ' MATTHEW, I.

MARK.

§ 9.

25 καὶ ἐκάλεσε τὸ ὅνομα αὐτοῦ ΊΗΣΟΥΝ.

LUKE, II.

JOHN.

αὐτών είς τὸν οὐρανὸν οἱ άγγελοι, καὶ οι ἄνθρωποι οι ποιμένες είπον πρός άλλήλους, "Διέλθωμεν δή ξως Βηθλεέμ καὶ ίδωμεν τὸ δημα τοῦτο τὸ γεγουὸς, δ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμιν." 16 Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον εν τῆ φάτνη. 17 ίδόντες δε διεγνώρισαν περί τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περί τοῦ παιδίου τούτου. 18 καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες έθαύμασαν περί των λαληθέντων ύπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς 19 ή δε Μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ δήματα ταῦτα συμβάλλουσα έν τῆ καρδία αὐτῆς. 20 καὶ ἐπέστρεψαν οί ποιμένες δοξάζοντες καί αίνουντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οίς ήκουσαν καὶ είδου, καθώς ελαλήθη πρός αὐτούς.

§ 9.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ἀκτὰν τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ 'ΙΗ-ΣΟΥΣ, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῆ κοιλία.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αὶ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς 'Ιεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίω, 'Θτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἄγιον τῷ Κυρίω κληθήσεται,' ²⁴ καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῷ Κυρίου, 'Ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.'

MATTHEW.

MARK.

LUKE, II.

JOHN.

25 Καὶ ίδου ήν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλημ δ όνομα Συμεών, καὶ ό άνθρωπος ούτος δίκαιος καὶ εὐλαβης, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ 'Ισραήλ· καὶ Πνεθμα Αγιον ήν ἐπ' αὐτόν 26 καὶ ην αὐτῷ κεχρηματισμένον ύπό τοῦ Πνεύματος τοῦ 'Αγίου, μη ίδειν θάνατον πρίν η ίδη τον Χριστον Κυρίου. 27 Καὶ ήλθεν έν τφ Πνεύματι είς τὸ ίερόν καὶ έν τφ είσαγαγείν τους γονείς το παιδίου Ίησοῦν, τοῦ ποιήσαι αὐτοὺς κατά τὸ είθισμένον τοῦ νόμου περί αὐτοῦ, 28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τας αγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε, 29 " Νῦν ἀπολύεις του δουλόν σου, δέσποτα, κατά τὸ ρημά σου εν είρηνη. 30 ὅτι είδον οί δφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, 81 δ ήτοίμασας κατά πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, 82 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν έθνων, καὶ δόξαν λαοῦ σου 'Ισραήλ." ⁸⁸ Καὶ ην 'Ιωσηφ καὶ ή μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοις λαλουμένοις περί αὐτοῦ. 34 καί εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών, καὶ εἶπε πρός Μαριάμ την μητέρα αὐτοῦ, "'Ιδού ούτος κείται είς πτώσιν καὶ ανάστασιν πολλών έν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον 85 (καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία), όπως αν αποκαλυφθώσιν έκ πολλών καρδιών διαλογισμοί."

36 Καὶ ἢν Αυνα προφήτις, θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ φυλής ᾿Ασὴρ, αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, ³⁷ καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοηκοντατεσσάρων,

MATTHEW, II.

MARK.

§ 10.

ΙΙ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ της 'Ιουδαίας εν ημέραις 'Ηρώδου τοῦ βασιλέως, ίδοὺ, μάγοι άπὸ ἀνατολών παρεγένουτο είς Ίεροσόλυμα, ελέγοντες, "Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθείς βασιλεύς των 'Ιουδαίων; είδομεν γάρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῆ ἀνατολῆ, καὶ ἤλθομεν προσκυνησαι αὐτῷ." ⁸'Ακούσας δὲ Ἡρώδης δ βασιλεύς έταράχθη, καὶ πασα 'Ιεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. *καὶ συναγαγων πάντας τούς άρχιερείς και γραμματείς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γενναται. δοί δὲ εἶπον αὐτῷ, " Ἐν Βηθλεὲμ τῆς 'Ιουδαίας' ούτω γάρ γέγραπται διά τοῦ προφήτου, 6 ' Καὶ σὺ, Βηθλεὲμ, γη 'Ιούδα, οὐδαμώς έλαχίστη εί έν τοις ήγεμόσιν Ἰούδα έκ σου γάρ έξελεύσεται ήγούμενος, δστις ποιμανεί τὸν λαόν μου τὸν 'Ισραήλ.'" Τότε 'Ηρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ήκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου αστέρος, 8 καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεέμ είπε, "Πορευθέντες ακριβώς εξετάσατε περί του παιδίου έπαν δέ ευρητε, απαγγείλατέ μοι, οπως καγώ έλθων προσκυνήσω αὐτφ." 9 Οί δέ ακούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύLUKE, II.

JOHN.

η ούκ αφίστατο από τοῦ ίεροῦ, νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. ³⁸ καὶ αὕτη αὐτῆ τῆ ὡρα ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³⁹ Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἄπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου,

§ 10.

MATTHEW, 11.

MARK.

θησαν καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, δν είδον ἐν τῆ ἀνατολῆ, προῆγεν αὐτοὺς, ἔως ἐλθῶν ἔστη ἐπάνω οῦ ἢν τὸ παιδίον.
10 ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.
11 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εὖρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 'Αναχωρησάντων δε αὐτών, ίδοὺ, άγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' όναρ τῷ Ἰωσὴφ, λέγων, " Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίου καὶ τὴυ μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ίσθι έκει έως αν είπω σοι μέλλει γαρ 'Ηρώδης ζητείν το παιδίον του ἀπολέσαι αὐτό." 14 O δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίου καὶ τὴυ μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αίγυπτου, 15 καὶ ην ἐκεῖ ἔως της τελευτής 'Ηρώδου' ζυα πληρωθή τὸ ρηθεν ύπο του Κυρίου διά του προφήτου, λέγοντος, 'Έξ Αλγύπτου ἐκάλεσα τὸν υίον μου.' 16 Τότε 'Ηρώδης, ίδων δτι ένεπαίχθη ύπο των μάγων, έθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλε πάντας τοὺς παίδας τούς έν Βηθλεέμ καὶ έν πάσι τοίς δρίοις αὐτης ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατά τὸν χρόνον δυ ήκρίβωσε παρά των μάγων. 17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ἡηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, **λέγοντος, 18** Φωνή έν 'Ραμα ήκού-

LUKE.

JOHN.

29

MATTHEW, II.

MARK.

θησαν καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, δν εἶδον ἐν τῷ ἀνατολῷ, προῆγεν αὐτοὺς, ἔως ἐλθῶν ἔστη ἐπάνω οῦ ἢν τὸ παιδίον.
10 ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.
11 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εὖρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὅναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς 'Ηρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 'Αναχωρησάντων δε αὐτῶν, ίδοὺ, άγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' όναρ τῷ Ἰωσὴφ, λέγων, " Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίου καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ζοθι έκει ξως αν είπω σοι μέλλει γαρ 'Ηρώδης ζητείν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό." 14 O δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίου καὶ τὴυ μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν είς Αίγυπτου, 15 καὶ ην ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτής 'Ηρώδου' ໃνα πληρωθή τὸ ρηθεν ύπο του Κυρίου διά του προφήτου, λέγοντος, 'Έξ Αλγύπτου ἐκάλεσα τὸν υίόν μου. ¹⁶ Τότε Ἡρώδης, ίδων δτι ένεπαίχθη ύπο των μάγων, έθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ανείλε πάντας τούς παίδας τούς εν Βηθλεέμ καὶ εν πάσι τοῖς όρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατά τὸν χρόνον δυ ἢκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. 17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ἡηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, λέγουτος, 18 Φωνη εν 'Ραμα ηκούLUKE.

JOHN.

MATTHEW, II.

MARK.

σθη, θρήνος καὶ κλαυθμός καὶ όδυρμὸς πολὺς, 'Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι, δτι ουκ είσί.' 19 Τελευτήσαντος δε τοῦ Ἡρώδου, ίδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' όναρ φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αλγύπτφ, 20 λέγων, "Έγερθελς παράλαβε τὸ παιδίου καὶ τὴυ μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν 'Ισραήλ· τεθνήκασι γάρ οί ζητοῦντες την ψυχην τοῦ παιδίου." 21 Ο δε έγερθείς παρέλαβε το παιδίου καί την μητέρα αὐτοῦ, καὶ ηλθεν els γην Ισραήλ. 22 ακούσας δε δτι 'Αρχέλαος βασιλεύει έπὶ τῆς 'Ιουδαίας άντι 'Ηρώδου τοῦ πατρός αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν χρηματισθείς δε κατ' δυαρ αυεχώρησεν είς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. ²³ καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ δπως πληρωθή τὸ ρηθεν διὰ των προφητών, "Οτι Ναζωραίος κληθήσεται.

LUKE, II.

JOHN.

ύπέστρεψαν είς την Γαλιλαίαν είς την πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

§ 11.

40 Τὸ δὲ παιδίου ηὖξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενου σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ ἢυ ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς 'Ιερουσαλὴμ τῆ ἐορτῆ τοῦ πάσχα. ⁴² καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς 'Ιεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ⁴³ καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν 'Ιησοῦς ὁ παῖς ἐν 'Ιερουσαλήμ' καὶ οὐκ ἔγνω 'Ιωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. ⁴⁴ νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῆ συνοδία εἶναι ἦλθον

MATTHEW.

MARK.

LUKE, II.

JOHN, I.

ημέρας όδόν και ανεζήτουν αὐτὸν έν τοις συγγενέσι καὶ έν τοις γνωστοις, 45 και μη ευρόντες αυτον υπέστρεψαν είς 'Ιερουσαλημ (ητοῦντες αὐτόν. 48 Καὶ ἐγένετο μεθ' ήμέρας τρείς, εύρου αὐτὸν ἐν τώ ίερφ καθεζόμενον έν μέσφ των διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ **ἐπερωτώντα αὐτούς** ⁴⁷ ἐξίσταντο δε πάντες οι ακούοντες αὐτοῦ επί τή συνέσει και ταις αποκρίσεσιν αὐτοῦ. 48 Καὶ ιδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε, "Τέκνον, τί ἐποίησας ήμω ούτως; ίδου ό πατήρ σου κάγω οδυνώμενοι εζητουμέν σε." ⁴⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Τί ὅτι έζητειτέ με; ούκ ήδειτε ότι έν τοις τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με:" 50 Kal αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα δ ελάλησεν αὐτοῖς. 51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ δλθεν είς Ναζαρέτ. καὶ ἢν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ή μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ρήματα ταθτα έν τη καρδία αὐτης. 52 καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ήλικία και χάριτι παρά Θεφ καί άνθρώποις.

§ 12.

I. Ἐν ἀρχῆ ἢν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἢν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἢν ὁ λόγος. ² οὖτος ἢν ἐν ἀρχῆ πρὸς τὸν Θεόν. ³ Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἔν, ὁ γέγονεν. ⁴ ἐν αὐτῷ ζωὴ ἢν, καὶ ἡ ζωὴ ἢν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵ καὶ τὸ φῶς ἐν τῆ σκοτία φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

MATTHEW, III.

ΙΙΙ. Έν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῆ ἐρήμφ τῆς Ἰουδαίας, ² καὶ λέγων, " Μετανοεῖτε· ἡγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν σὐρανῶν." ³ σὔτος γάρ ἐστιν ὁ ἡηθεὶς ὑπὸ 'Ησαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, 'Φωνὴ βοῶντος ἐν τῆ ἐρήμφ, 'Ετοιμάσατε τὴν όδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.' Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὸν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἢν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

⁵ Τότε εξεπορεύετο πρός αὐτὸν 'Ιεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ 'Ιουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ 'Ιορδάνου' ⁶ καὶ εβαπτίζοντο ἐν τῷ 'Ιορδάνη ὑπ' αὐτοῦ, εξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

MARK, I.

Ι. 'Αρχὴ τοῦ εὐαγγελίου 'Ιησοῦ Χριστοῦ νίοῦ τοῦ Θεοῦ. 2 ώς γέγραπται έν τοις προφήταις, ' 'Ιδού έγω ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δε κατασκευάσει την όδον σου ξμπροσθέν σου. 3 Φωνη βοώντος έν τη έρήμφ, Ετοιμάσατε την όδον Κυρίου, εύθείας ποιείτε τας τρίβους αύτου. 4 'Εγένετο 'Ιωάννης βαπτίζων εν τῆ ἐρήμφ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας είς ἄφεσιν άμαρτιών. 5 και εξεπορεύετο πρός αὐτὸν πασα ή 'Ιουδαία χώρα, καὶ οἱ 'Ιεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζουτο πάντες έν τῷ Ἰορδάνη ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, έξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτων. 6 ην δε 'Ιωάννης ενδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περί την δσφύν αὐτοῦ, καὶ έσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.

LUKE, III.

JOHN, I.

ΙΙΙ. Έν έτει δε πεντεκαιδεκάτω της ήγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ηνεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου της 'Ιουδαίας, καὶ τετραρχούντος της Γαλιλαίας 'Ηρώδου, Φιλίππου δε του άδελφου αύτου τετραρχούντος της 'Ιτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου της 'Αβιληνης τετραρχούντος, 2 έπ' άρχιερέων "Αννα καὶ Καϊάφα, έγενετο βήμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου υίὸν ἐν τῆ έρήμω. 3 και ήλθεν είς πάσαν την περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας είς ἄφεσιν άμαρτιών, δώς γέγραπται έν βίβλφ λόγων 'Ησαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος, 'Φωνή βοώντος έν τή έρήμφ, Έτοιμάσατε την όδον Κυρίου, εὐθείας ποιείτε τὰς τρίβους ⁵πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν όρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ έσται τὰ σκολιά είς εὐθεῖαν, καὶ αί τραχεῖαι els όδους λείας. 6 και όψεται πάσα σάρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

6 'Εγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρά Θεοῦ, ὅνομα αὐτῷ ΄ Ἰωάννης.

⁷ οδτος ήλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήση περὶ τοῦ φωτὸς, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. ⁸ οὐκ ἢν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήση περὶ τοῦ φωτός. ⁹ ἢν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν, ὁ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ¹⁰ ἐν τῷ κόσμῳ ἢν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹ εἰς τὰ ὅδια ἤλθε, καὶ οἱ ιδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹² ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύ-

MATTHEW, III.

MARK.

§ 13.

7' Ιδών δε πολλούς των Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, " Γενιήματα έχιδνών, τίς ὑπέδειξεν ύμιν φυγείν από της μελλούσης δργης; ⁸ ποιήσατε οῦν καρποὺς άξίους της μετανοίας. 9 και μή δόξητε λέγειν εν εαυτοις, Πατέρα έχομεν τὸν 'Αβραάμ' λέγω γὰρ ύμιν ότι δύναται ό Θεός έκ των λίθων τούτων έγειραι τέκνα τώ ' Αβραάμ. 10 ήδη δε καὶ ή άξίνη πρός την ρίζαν των δένδρων κείται. παν οθυ δένδρον μή ποιοθν καρπόν καλον εκκόπτεται και εις πῦρ βάλλεται.

LUKE, III.

JOHN, I.

ουσιν είς τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ¹³ οὰ οὐκ εξ αἰμάτων, οὐδε εκ θελήματος σαρκὸς, οὐδε εκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' εκ Θεοῦ εγεννήθησαν.

§ 13.

7*Ελεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὅχλοις βαπτισθηναι ὑπ' αὐτοῦ, "Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῶν φυγὲῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; *ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἐαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν 'Αβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῶν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ 'Αβραάμ. * ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται πὰν οὖν δέκδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται."

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὅχλοι λέγοντες, "Τί οὖν ποιήσομεν;" 11 'Αποκριθείς δε λέγει αὐτοῖς, "'Ο έχων δύο χιτώνας μεταδότω τῷ μὴ έχοντι καὶ ὁ έχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω." 12 "Ηλθον δε και τελώναι βαπτισθηναι, καὶ είπου πρός αὐτὸυ, " Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν;" 13 O δε είπε πρός αὐτούς, "Μηδεν πλέου παρά τὸ διατεταγμένου ὑμῖυ πράσσετε." 14 Έπηρώτων δε αὐτὸν καί στρατευόμενοι λέγοντες, "Καί ήμεις τι ποιήσομεν;" Και είπε πρός αὐτοὺς, "Μηδένα διασείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς όψωνίοις ύμων."

15 Προσδοκώντος δὲ τοῦ λαοῦ,

MATTHEW, III.

MARK, I.

11 Έγω μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὖ οὖκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι 'Αγίω καὶ πυρί· 12 οὖ τὸ πτύον ἐν τῆ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.''

⁷ Καὶ ἐκήρυσσε λέγων, "Ερχεται ὁ Ισχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὖ οὖκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸ ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι 'Αγίω."

§ 14.

18 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. 14 ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλνεν αὐτὸν, λέγων, "Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὰ ἔρχη πρός με;" 15 ᾿Αποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Αφες ἄρτι οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην." Τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὸς ἀπὸ τοῦ ὕδατος

⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἤλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. ¹⁰ καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. ¹¹ καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, " Σὰ εἶ ὁ υἰός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ῷ εὐδόκησα."

LUKE, III.

JOHN.

καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, ¹6 ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἄπασι λέγων, "'Έγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οῦ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι 'Αγίω καὶ πυρί· ¹¹ οῦ τὸ πτύον ἐν τῆ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω."

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19 'Ο δὲ 'Ηρώδης ὁ τετράρχης,
ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ 'Ηρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων
ὧν ἐποίησε πουηρῶν ὁ 'Ηρώδης,

20 προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι,
καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῆ
φυλακῆ.

§ 14.

21 'Εγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθήναι ἄπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου, ἀνεφχθήναι τὸν οὐρανὸν, ²² καὶ καταβήναι τὸ Πνεῦμα τὸ ^σΑγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ' αὐτὸν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν, "Σὸ εῖ ὁ υἰός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν σοὶ ηὐδόκησα."

MATTHEW, III.

MARK.

καὶ ίδοὺ, ἀνεφχθησαν αὐτῷ οἰ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. ¹⁷ καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, "Οὖτός ἐστιν ὁ υἰός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ῷ εὐδόκησα."

LUKE, III.

JOHN, I.

23 Καὶ αὐτὸς ἢν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ €τών τριάκοντα άρχόμενος, ὢν, ὡς **ἐνομίζετο, υίὸς Ἰωσὴφ, τοῦ Ἡλλ,** 24 τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Ἰωσὴφ, 25 τοῦ Ματταθίου, τοῦ ᾿Αμως, τοῦ Ναούμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ Ναγγαὶ, 26 τοῦ Μαὰθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεί, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰούδα, 27 τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ὑησὰ, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρί, 28 τοῦ Μελχὶ, τοῦ 'Αδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ ἡΗρ, 29 τοῦ Ἰωσὴ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευὶ, 30 τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ 'Ιωναν, τοῦ 'Ελιακείμ, ³¹τοῦ Μελεα, τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματταθά, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ, 32 τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ 'Ωβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλμων, τοῦ Ναασσων, 33 τοῦ Αμιναδάβ, τοῦ ᾿Αρὰμ, τοῦ 'Εσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, 34 τοῦ Ἰακώβ, τοῦ 'Ισαὰκ, τοῦ 'Αβραὰμ, τοῦ Θάρα, οῦ Ναχώρ, 35 τοῦ Σαρούχ, τοῦ 'Ραγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Εβερ, τοῦ Σαλὰ, 36 τοῦ Καϊνὰν, τοῦ 'Αρφαξάδ, τοῦ Σημ, τοῦ Νώε, τοῦ Λάμεχ, 37 τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνωχ, τοῦ Ίαρὲδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνὰν, 38 τοῦ Ἐνῶς, τοῦ Σὴθ, τοῦ 'Αδάμ, τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῶν (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς), πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

MATTHEW, IV.

MARK, I.

§ 15.

ΙΥ. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς την έρημον ύπο του Πνεύματος, πειρασθήναι ύπὸ τοῦ διαβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα **ΰστερον ἐπείνασε. 3 καὶ προσελθών** αὐτῷ ὁ πειράζων είπευ, "Εί υίὸς εί του Θεού, είπε ίνα οι λίθοι ούτοι άρτοι γένωνται." 4 'Ο δε αποκριθείς είπε, "Γέγραπται, 'Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω ζήσεται άνθρωπος, άλλ' έπὶ παυτί ρήματι έκπορευομένω διά στόματος Θεού.' Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν άγίαν πόλιν, καὶ ໃστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ίεροῦ, 6 καὶ λέγει αὐτώ, "Εὶ υίὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτόν κάτω γέγραπται γάρ, "Οτι τοις αγγέλοις αὐτοῦ ἐντελειται περί σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψης πρός λίθον τὸν πόδα σου.' " ⁷ Εφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Πάλιν γέγραπται, 'Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τον Θεόν σου.'" 8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος είς δρος ύψηλον λίαν, καὶ δείκυυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, 9 καὶ λέγει αὐτώ, "Ταῦτα πάντα σοι δώσω, έὰν πεσών προσκυνήσης μοι." 10 Τότε λέγει αὐτώ δ Ίησοῦς. " Υπαγε, Σατανά γέγραπται γάρ, 'Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνφ λατρεύσεις." 11 Τότε αφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ ίδοὺ, ἄγγελοι προσηλθον καὶ διηκόνουν αὐτώ.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 13 καὶ ἢν
ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμφ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἢν μετὰ τῶν θηρίων καὶ
οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

LUKE, IV.

JOHN.

§ 15.

IV. ໄກσοῦς δķ Πνεύματος Αγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ του 'Ιορδάνου' και ήγετο εν τώ Πνεύματι είς την έρημον 2 ημέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ύπὸ τοῦ διαβόλου καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδεν εν ταις ήμεραις εκείναις καί συντελεσθεισών αὐτών ὕστερον επείνασε. ³ καὶ είπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, " El viòs εί τοῦ Θεοῦ, είπε τῶ λίθω τούτω ζνα γένηται άρτος." 4 Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων, "Γέγραπται, "Ότι οὐκ ἐπ' άρτφ μόνφ ζήσεται δ άνθρωπος, άλλ' έπὶ παντὶ ρήματι Θεοῦ.'" ⁵ Καὶ ἀναγαγών αὐτὸν ὁ διάβολος είς όρος ύψηλον έδειξεν αὐτῷ πάσας τας βασιλείας της ολκουμένης έν στιγμη χρόνου· 6 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, "Σοὶ δώσω την έξουσίαν ταύτην άπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτών ότι έμοι παραδέδοται, και φ έαν θέλω δίδωμι αὐτήν· ⁷ σὺ οὖν έὰν προσκυνήσης ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα." 8 Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ είπεν δ Ίησοῦς, ""Υπαγε δπίσω μου, Σατανά· γέγραπται γάρ, 'Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνφ λατρεύσεις.'" 9 Καὶ ήγαγεν αὐτὸν είς Ἱερουσαλημ καὶ ξστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιου τοῦ ίεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, "Εὶ δ υίὸς εί τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν έντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γάρ, ' Ότι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περί σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε 11 καί δτι έπλ χειρών άροῦσί σε, μήποτε

LUKE, IV.

. JOHN, I.

προσκόψης πρός λίθον τον πόδα σου.'" ¹² Καὶ ἀποκριθείς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ""Οτι εἴρηται, 'Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.'"

¹³ Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

§ 16.

15 'Ιωάννης μαρτυρεί περί αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων, "Οῦτος ἢν δυ είπου, 'Ο όπίσω μου έρχόμενος έμπροσθέν μου γέγονεν. ὅτι πρῶτός μου ήν." 16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ελάβομεν καὶ γάριν αυτί χάριτος. 17 δτι δ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη, ή χάρις καὶ ή άλήθεια δια Ίησοῦ Χριστοῦ έγένετο. 18 Θεὸν οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε δ μουογευής υίδς δ ών είς τον κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. 19 Καὶ αΰτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ 'Ιωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ 'Ιουδαίοι έξ 'Ιεροσολύμων ίερεις καί Λευίτας, ζυα ερωτήσωσιν αὐτὸν, " Σὺ τίς εἶ;" 20 Καὶ ὡμολόγησε καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ ὡμολόγησεν, ""Ότι οὐκ είμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός." 21 Καὶ ηρώτησαν αὐτὸν, "Τί οὖν; 'Ηλίας εί σύ;" Καὶ λέγει, "Οὐκ ελμί." " Ο προφήτης εί σύ;" Καὶ ἀπεκρίθη, "Ου." 22 Είπου οῦν αὐτῷ, "Τίς εί; Ίνα ἀπόκρισιν δώμεν τοις πέμψασιν ήμας τι λέγεις περί σεαυτοῦ;" 23 Εφη, "Εγω ' φωνη βοώντος έν τη έρημφ, Εὐθύνατε την όδον Κυρίου,' καθώς εἶπεν 'Hoatas ὁ προφήτης." 24 Kal οί ἀπεσταλμένοι ήσαν ἐκ τῶν

LUKB.

JOHN, I.

Φαρισαίων 25 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ, "Τί σῦν βαπτίζεις, εἰ σὺ σὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὕτε 'Ηλίας, οὕτε ὁ προφήτης;" 26 'Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ 'Ιωάννης λέγων, "'Εγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἔστηκεν δυ ὑμεῖς σὐκ οἴδατε· 27 αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, δς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οῦ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ὑμάντα τοῦ ὑποδήματος." 28 Ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ 'Ιορδάνου, ὅπου ἢν 'Ιωάννης βαπτίζων.

29 Τη ξπαύριον βλέπει δ'Ιωάννης του Ίησοῦν έρχομενον προς αὐτον, καὶ λέγει, ""[δε δ άμνὸς τοῦ Θεοῦ δ αίρων την άμαρτίαν του κόσμου. 30 οῦτός ἐστι περὶ οῦ ἐγὼ εἶπου, 'Οπίσω μου έρχεται άνηρ, δε έμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ην. ³¹ κάγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν· άλλ' ίνα φανερωθή τῷ 'Ισραήλ, διὰ τοῦτο ήλθον έγω έν τω ύδατι βαπτίζων." 32 Καὶ έμαρτύρησεν 'Ιωάννης λέγων, ""Οτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαίνον ώσει περιστεράν έξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33κὰγὼ ούκ ήδειν αὐτόν άλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν εν ύδατι, εκείνός μοι είπεν, 'Εφ' δν δν ίδης τὸ Πνεθμα καταβαίνου καὶ μένου ἐπ' αὐτὸν, ούτός έστιν ό βαπτίζων έν Πνεύματι 'Αγίφ. ³⁴ κάγὼ ξώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὖτός ἐστιν ὁ νίὸς τοῦ Θεοῦ."

35 Τῆ ἐπαύριον πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο: 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ

JOHN, I.

περιπατούντι λέγει, "1δε δ άμνὸς τοῦ Θεοῦ." 37 Kal ήκουσαν αὐτοῦ οί δύο μαθηταί λαλούντος, καὶ ήκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. 38 στραφεὶς δε δ Ίησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς, "Τί (ητείτε;" 39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῶ, " Ραββί," (δ λέγεται ξρμηνευόμενον, Διδάσκαλε) " ποῦ μένεις:" 40 Λέγει αὐτοῖς, "Ερχεσθε καὶ ίδετε." Ήλθον καὶ είδον ποῦ μένει καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν εκείνην ωρα δε ην ως δεκάτη. 41°Ην 'Ανδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου είς έκ των δύο των άκουσάντων παρά 'Ιωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. 42 εὐρίσκει οὖτος πρώτος του άδελφου του ίδιου Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, "Εὐρήκαμεν τον Μεσσίαν" (δ έστι μεθερμηνευόμενου, δ Χριστός), 43 καλ ήγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας δε αὐτώ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, "Σὰ εἶ Σίμων ὁ υίὸς Ἰωνᾶ· σὰ κληθήση Κηφας." δ έρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῆ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ, "'Ακολούθει μοι." 45 την δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδὰ, ἐκ τῆς πόλεως 'Ανδρέου καὶ Πέτρου. 46 Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ, "'Ον ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἰὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ." 47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ, "'Εκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι;" Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, "'Ερχου

JOHN, II.

καὶ ίδε." 48 Είδεν δ Ίησοῦς τὸν Ναθαναήλ έρχόμενον πρός αὐτὸν, καὶ λέγει περί αὐτοῦ, ""Ιδε ἀληθῶς 'Ισραηλίτης, έν φ δόλος οὐκ ἔστι." 49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ, "Πόθεν με γινώσκεις;" 'Απεκρίθη δ 'Ιησοῦς καὶ είπεν αὐτῷ, "Πρὸ τοῦ σε Φίλιππου φωνήσαι, όντα ύπο την συκήν είδον σε." 50 'Απεκρίθη Ναθαναηλ καὶ λέγει αὐτῷ, " Ραββὶ, σὰ εί ὁ υίδς τοῦ Θεοῦ, σὰ εί ὁ βασιλεὺς τοῦ 'Ισραήλ." ⁵¹ 'Απεκρίθη 'Ιησοῦς καὶ είπεν αὐτῷ, ""Οτι είπόν σοι, Είδόν σε ύποκάτω της συκης, πιστεύεις; μείζω τούτων όψει." 52 Καὶ λέγει αὐτφ, "'Αμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' άρτι όψεσθε του ούρανου άνεφγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας έπὶ τὸν υίὸν τοῦ ἀνθρώπου."

§ 17.

ΙΙ. Καὶ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη γάμος εγένετο εν Κανά της Γαλιλαίας· καὶ ην ή μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³καὶ ὑστερήσαντος οίνου λέγει ή μήτηρ τοῦ 'Ιησοῦ πρὸς αὐτὸν, "Οἶνον οὐκ έχουσι." 4 Λέγει αὐτῆ δ Ἰησοῦς, "Τί έμοὶ καὶ σοὶ, γύναι; οὖπω ῆκει ή ώρα μου." 5 Λέγει ή μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, ""Ο τι αν λέγη ύμιν, ποιήσατε." 6 Ησαν δε εκεί ύδρίαι λίθιναι έξ κείμεναι κατά τὸν καθαρισμόν των Ιουδαίων, χωροῦσαι ανα μετρητας δύο η τρείς λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Γεμίσατε τὰς ύδρίας ΰδατος." καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς

JOHN, II.

ξως ἄνω. 8 καὶ λέγει αὐτοῖς, "'Αντλήσατε νθν καλ φέρετε τώ άρχιτρικλίνω." 9 καὶ ήνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, και ούκ ήδει πόθεν έστίν (οἱ δὲ διάκονοι ήδεισαν οἱ ηυτληκότες τὸ ὕδωρ), φωνεί τὸν νυμφίον δ άρχιτρίκλινος 10 καὶ λέγει αὐτῷ, " Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλου οίνου τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθωσι τότε του ελάσσω συ τετήρηκας τὸν καλὸν οίνον ξως ἄρτι." 11 Ταύτην έποίησε την άρχην τών σημείων ό 'Ιησούς έν Κανά της Γαλιλαίας, καί έφανέρωσε την δόξαν αὐτοῦ καὶ έπίστευσαν είς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῦ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

§ 18.

13 Καὶ ἐγγὺς ἢν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ
Ἰησοῦς. 14 καὶ εὖρεν ἐν τῷ ἱερῷ
τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
καὶ περιστερὰς, καὶ τους κερματιστὰς καθημένους. 15 καὶ ποιήσας
φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας
ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς
τραπέζας ἀνέστρεψε 18 καὶ τοῖς τὰς
περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, "Αρατε
ταῦτα ἐντεῦθεν μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον
τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου."

17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

JOHN, II, III.

οτι γεγραμμένου εστίν, 'O ζηλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με. 18 Απεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, "Τί σημείον δεικνύεις ἡμίν, ότι ταῦτα ποιείς;" 19 'Απεκρίθη δ 'Ιησούς καὶ είπεν αὐτοίς, " Λύσατε του ναου τουτου, και έν τρισίν ημέραις έγερω αὐτόν." 20 Είπον οὖν οὶ Ἰουδαῖοι, "Τεσσαράκοντα καὶ εξ έτεσιν φκοδομήθη ό ναὸς οῦτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;" 21 Έκεῖνος δὲ ἔλεγε περί τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 ὅτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οί μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς, καὶ ἐπίστευσαν τῆ γραφῆ καὶ τῷ λόγῳ ῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 ώς δὲ $ilde{\eta} \nu$ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῆ ἐορτῆ, πολλοὶ ἐπίστευσαν είς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωρούντες αὐτού τὰ σημεία α εποίει. 24 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν έαυτον αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτον γινώσκειν πάντας, 25 καὶ ὅτι οὐ χρείαν είχεν ίνα τις μαρτυρήση περί τοῦ ανθρώπου αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ην εν τῷ ἀνθρώπῳ.

§ 19.

111. [†]Ην δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰονδαίων. ² οὖτος ἢλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, "'Ραββὶ, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ὰ σὰ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἢ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ." ³ ᾿Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, "'Αμὴν

JOHN, III.

άμην λέγω σοι, έαν μή τις γεννηθη άνωθεν, οὐ δύναται ίδεῖν την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ." Αλέγει πρός αὐτὸν ὁ Νικόδημος, "Πῶς δύναται άνθρωπος γεννηθήναι γέρων ών; μη δύναται είς την κοιλίαν της μητρός αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθηναι;" 5'Απεκρίθη δ'Ιησους, "'Αμην άμην λέγω σοι, έαν μή τις γεννηθη έξ ύδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται είσελθεῖν είς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 τὸ γεγεννημένον έκ της σαρκός σάρξ έστι καλ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πυεθμά έστι. 7 μη θαυμάσης δτι ε**ί**πόν σοι, Δει υμάς γεννηθηναι ἄνωθεν. 8 τὸ πνεθμα δπου θέλει πυεί, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις. άλλ' οὐκ οίδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος έκ τοῦ πνεύματος." 9 Απεκρίθη Νικόδημος και είπεν αὐτῷ, "Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;" 10 'Απεκρίθη ὁ Ίησοῦς καὶ είπεν αὐτώ, "Σὺ εί ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 άμην άμην λέγω σοι δτι δ οίδαμεν λαλούμεν, καὶ δ έωράκαμεν μαρτυροθμεν καί την μαρτυρίαν ήμων οὐ λαμβάνετε. 12 εί τὰ ἐπίγεια είπον ὑμιν καὶ οὐ πιστεύετε, πως εαν είπω ύμιν τα έπουράνια πιστεύσετε; 13 καὶ οὐδεὶς αναβέβηκεν είς τον ουρανον, εί μη ό έκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ό υίδς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 καὶ καθώς Μωσῆς τψωσε τὸν όφιν έν τη ερήμφ, ούτως ύψωθηναι δεί τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, 15 ໃνα

JOHN, III.

πας δ πιστεύων είς αὐτὸν μη ἀπόληται άλλ' έχη ζωὴν αιώνιον. 16 ούτω γάρ ηγάπησεν δ Θεός τὸν κόσμου, ώστε του υίου αὐτοῦ του μονογενή έδωκεν, ίνα πας ό πιστεύων είς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ' $\xi_{\chi\eta}$ $\zeta_{\omega\dot{\eta}\nu}$ $\alpha\dot{\omega}_{\nu}i_{\sigma}\nu$. 17 $\dot{\sigma}_{\dot{\nu}}$ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υίὸν αὐτοῦ είς τὸυ κόσμου ໃυα κρίνη τὸυ κόσμον, άλλ' ໃνα σωθή δ κόσμος δι' αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὺ κρίνεται ό δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, δτι μη πεπίστευκεν είς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υίοῦ τοῦ Θεού. 19 αυτη δέ εστιν ή κρίσις, οτι τὸ φως ἐλήλυθεν εls τὸν κόσμου, καὶ ηγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μαλλον τὸ σκότος η τὸ φως ην γαρ πονηρα αὐτων τα έργα. 20 πας γαρ ο φαθλα πράσσων μισει τὸ φως, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φως, ίνα μη έλεγχθη τὰ έργα αὐτοῦ. 21 δ δε ποιών την αλήθειαν έρχεται πρός τὸ φως, ໃνα φανερωθή αὐτοῦ τὰ έργα ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα."

§ 20.

22 Μετὰ ταῦτα ἢλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν' καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 ἢν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλεὶμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἢν ἐκεῖ καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. 24 οὕπω γὰρ ἢν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. 25 Ἐγένετο οῦν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων

JOHN, III.

περί καθαρισμού· 26 καὶ ἢλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ είπον αὐτῷ, " Γαββί, δε ήν μετά σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ῷ σὺ μεμαρτύρηκας, ίδε ούτος βαπτίζει, καὶ πάντες έρχονται πρός αὐτόν." ²⁷ 'Απεκρίθη 'Ιωάννης καὶ είπεν, " Οὐ δύναται άνθρωπος λαμβάνειν οὐδεν, έὰν μὴ ή δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ²⁸ αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρείτε ότι είπου, Ούκ είμλ έγω ό Χριστός, αλλ' δτι απεσταλμένος ϵ ίμὶ ϵ μπροσθεν ϵ κείνου. ²⁹ δ ϵ χων την νύμφην νυμφίος έστίν ό δέ φίλος τοῦ νυμφίου, δ έστηκώς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρά χαίρει διὰ τὴν φωνην του νυμφίου. αύτη οθν ή χαρά ή έμη πεπλήρωται. 80 έκεινον δει αθξάνειν, εμε δε ελαττοθσθαι. 31 δ άνωθεν ερχόμενος επάνω πάντων έστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γης έστι καὶ έκ της γης λαλεί ό έκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων έστί^{. 32} καὶ δ ξώρακε καὶ ήκουσε, τούτο μαρτυρεί και την μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 δ λαβών αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν έσφράγισεν δτι δ Θεδς άληθής έστιν. ⁸⁴ δυ γαρ απέστειλευ δ Θεδς, τὰ δήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ ού γάρ έκ μέτρου δίδωσιν ό Θεός τὸ Πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ ἀγαπᾶ τὸν υίου, και πάντα δέδωκεν έν τη χειρί αὐτοῦ. 36 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υίὸν έχει ζωην αλώνιον ό δε άπειθων τῷ υἱῷ σὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ δργή τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν."

LIKE

JOHN. 77.

§ 21.

IV. 'Os our éyen à Lumas de. hamour of Paperaine 57: Inchis edeimes matheries work an Botrife i Leaving fraction Incide αὐτὸς τὸκ ἐβάπτεζεπ ἀλλ' τὶ μαθηrai air ve). Sabrine ripe Tenchaiur cai atribbe taker eis the lake Laier. 4 Ebet be earthr heigherthu dià the Samapeias. E Epperal the els volue vis Samaneias deponerny Σεχάρ, πλησίου τού γωρίου δ uir is oftoul tienal rands ब्येंग्वर्क क्षेत्र हेरे देखर प्रमुश्ने प्रथा Tanis. o our Typosis renormands ên tês öbocropies ênabejeto oërus हेको रही क्रमुर्जु. किंव मेंड केंगसे हैंडरफ. "Epretal puri en tês Sahabeias άντλησαι ύδων. λόγει αίτη δ Ίησους, "Δός μοι πιευς." επί γάρ μαθηταί αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν είς την πόλις, Για τροφάς άγυράσωτι. ⁹Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γιντή ή Σαμαρείτις, "Πώς σὸ 'Ιονδαίος ών παρ' έμου πιείν αίτεις, ούσης γυναικός Σαμαρείτιδος;" οι γάρ συγχρώνται Ίουδαίοι Σαμαρείταις. 10 'Απεκρίθη 'Ιησούς καὶ είπεν αὐτή, "Εὶ ήδεις την δωρεάν του Θεού, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, Δός μοι πιείν, σύ αν ήτησας αὐτόν, καὶ έδωκεν άν σοι ύδωρ ζων." 11 Λέγει αὐτῷ ή γυνή, "Κύριε, οὕτε ἄντλημα έχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐπτὶ βαθύ πόθεν ουν έχεις το υδωρ τὸ ζῶν; 12 μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρός ήμων 'Ιακώβ, δς έδωκεν ήμιν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε

JOHN, IV.

καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;" 13 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς καὶ είπεν αὐτῆ, "Πας ὁ πίνων ἐκ τοῦ ύδατος τούτου διψήσει πάλιν. 14 δς δ' αν πίη έκ τοῦ ύδατος οῦ έγὰ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήση είς τὸν αίωνα άλλα το ύδωρ δ δώσω αὐτώ, γενήσεται έν αὐτῷ πηγή δδατος άλλομένου είς ζωήν αίωνιου." 15 Λέγει πρός αὐτὸν ή γυνή, " Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ τόωρ, ζυα μη διψώ μηδε έρχωμαι ενθάδε άντλειν." 16 Λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, " Υπαγε, φώνησον του ἄνδρα σου, καὶ έλθέ ενθάδε." 17 'Απεκρίθη ή γυνή καὶ είπευ, "Οὐκ έχω ἄνδρα." Λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, "Καλώς εἶπας, "Οτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. 18 πέντε γάρ άνδρας έσχες καὶ νῦν δν έχεις, ούκ έστι σου ἀνήρ' τοῦτο ἀληθές είρηκας." 19 Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, " Κύριε, θεωρώ δτι προφήτης εί σύ. 20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτφ τῷ δρει προσεκύνησαν καὶ ὑμεῖς λέγετε ότι έν Ίεροσολύμοις έστὶν ό τόπος δπου δεί προσκυνείν." 21 Λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, " Γύναι, πίστευσόν μοι δτι ξρχεται ώρα, δτε ούτε εν τώ όρει τούτω ούτε εν 'Ιεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. 22 ύμεις προσκυνείτε δ ούκ οίδατε ήμεις προσκυνούμεν δ οίδαμεν, ότι ή σωτηρία έκ των 'Ιουδαίων έστίν. ²³ άλλ' έρχεται ωρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταί προσκυνήσουσι τώ πατρί εν πνεύματι καὶ άληθεία. καί γαρ ό πατήρ τοιούτους ζητεί τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 Πνεῦ-

JOHN, IV.

μα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθεία δεῖ προσκυνεῖν.'' ²⁵ Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ, "Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται" (ὁ λεγόμενος Χριστός)· "ὅταν ἔλθη ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα." ²⁶ Λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, "'Εγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι." ²⁷ Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, "Τί ζητεῖς;" ἡ, "Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς:"

28' Αφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, 29 " Δεῦτε ἔδετε ἄνθρωπον δς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα' μήτι οὖτός ἐστιν ὁ Χριστός;" 30 'Εξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

31 'Εν δε τῷ μεταξὺ ἢρώτων αὐτον οί μαθηταί λέγοντες, " Ραββί, φάγε." 32 'Ο δε είπευ αὐτοίς, "'Εγὼ βρῶσω έχω φαγείν ην ύμεις ούκ οίδατε." 33 Ελεγον ούν οί μαθηταί πρὸς ἀλλήλους, "Μή τις ήνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;" 84 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ἐμὸν βρωμά έστιν Ίνα ποιώ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. ⁸⁵ οὐχ ὑμεῖς λέγετε ότι έτι τετράμηνόν έστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ίδοὺ λέγω ύμιν, Έπάρατε τούς δφθαλμούς ύμων καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ότι λευκαί είσι πρός θερισμόν ήδη. 36 και δ θερίζων μισθον λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν είς ζωὴν αίώνιον, ζνα καὶ ὁ σπείρων όμοῦ χαίρη

MATTHEW, IV.

MARK, I.

§ 22.

12 'Ακούσας δὲ ὁ 'Ιησοῦς ὅτι 'Ιωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν'

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθήναι τὸν 'Ἰωάννην ήλθεν ὁ 'Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

LUKE, IV.

JOHN, IV.

καὶ ὁ θερίζων. 37 ἐν γὰρ τούτφ ὁ λόγος έστὶν ὁ ἀληθινὸς, ὅτι ἄλλος έστιν δ σπείρων και άλλος δ θερίζων. 38 εγω απέστειλα υμας θερίζειν δ οὺχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε άλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν είσεληλύθατε." . 39 Έκ δὲ της πόλεως έκείνης πολλοί έπίστευσαν είς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διά του λόγου της γυναικός μαρτυρούσης, "Οτι είπε μοι πάντα δσα ἐποίησα." 40 'Ως οὖν ἢλθον πρὸς αὐτὸν οί Σαμαρεῖται, ήρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐτοίς καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλφ πλείους έπίστευσαν διά τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τη τε γυναικί έλεγον, ""Οτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οίδαμεν ότι ούτός έστιν άληθώς ό σωτηρ του κόσμου, δ Χριστός."

§ 22.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῆ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. ⁵ καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς τυναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν. 44 αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς
ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῆ
ἰδία πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 Οτε
οῦν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαίοι, πάντα
ἐωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῆ ἐορτῆ· καὶ αὐτοὶ
γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἐορτήν.

46 Ηλθεν οὖν δ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὖ δ υἰὸς ἢσθένει ἐν Καπερναούμ. ⁴⁷ οὖτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ῆκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς

LUKE, IV.

JOHN, IV.

την Γαλιλαίαν, ἀπηλθε πρός αὐτὸν. καὶ ἠρώτα αὐτὸν ໃνα καταβή καὶ lάσηται αὐτοῦ τὸν υίόν· ήμελλε γαρ αποθυήσκειν. 48 είπεν οῦν δ 'Ιησούς πρός αὐτὸν, "'Εὰν μὴ σημεία και τέρατα ίδητε, οὐ μή πιστεύσητε." 49 Λέγει πρός αὐτὸν δ βασιλικός, "Κύριε, κατάβηθι πρίν ἀποθανείν τὸ παιδίον μου." 50 Λέγει αὐτῷ δ Ἰησοῦς, "Πορεύου" δ υίός σου 🦏." Καὶ ἐπίστευσεν δ άνθρωπος τῷ λόγῳ ῷ εἶπεν αὐτῷ ὁ 'Ιησούς, καὶ ἐπορεύετο. ⁵¹ ἦδη δὲ αύτου καταβαίνοντος, οι δουλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες, ""Οτι ὁ παις σου ζη." 52 Έπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν την ώραν εν ή κομψότερον έσχε καὶ είπον αὐτῷ, ""Οτι χθὲς ὥραν έβδόμην αφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός." 53 Εγυω οῦν ὁ πατηρ ὅτι ἐν ἐκείνη τη ώρα εν ή είπεν αὐτώ ὁ Ἰησούς, ""Οτι ο υίος σου ζη·" και επίστευσεν αὐτὸς καὶ ή οἰκία αὐτοῦ 54 τοῦτο πάλιν δεύτερον σημείου εποίησευ δ Ίησους, ελθών έκ τη 'Ιουδαίας είς την Γαλιλαίαν.

§ 23.

16 Καὶ ἢλθεν εἰς τὴν Ναζαρὲτ, οῦ ἢν τεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῆ ἡμέρα τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. ¹⁷ καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον 'Hσαΐου τοῦ προφήτου' καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὖρε τὸν τόπον οῦ ἢν γεγραμμένον, ¹⁸ 'Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οῦ

LUKE, IV.

JOHN.

ξυεκευ έχρισέ με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοίς, ἀπέσταλκέ με Ιάσασθαι τούς συντετριμμένους την καρδίαν, κηρύξαι αίχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοίς ανάβλεψιν, αποστείλαι τεθραυσμένους εν άφέσει, 19 κηρῦξαι ενιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.' 20 Καλ πτύξας τὸ βιβλίου, ἀποδούς τῷ ύπηρέτη, εκάθισε και πάντων εν τῆ συναγωγῆ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ατενίζοντες αὐτώ. 21 "Ηρξατο δέ λέγειν πρός αὐτοὺς, ""Οτι σήμερου πεπλήρωται ή γραφή αυτη έν τοις ωσιν ύμων." 22 Και πάντες έμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον έπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς έκπορευομένοις έκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, "Οὐχ οὖτός έστιν δ υίδς 'Ιωσήφ ;" 23 Καὶ είπε πρός αὐτοὺς, "Πάντως ἐρεῖτέ μοι την παραβολην ταύτην, Ίατρέ, θεράπευσον σεαυτόν δσα ήκούσαμεν γενόμενα έν τη Καπερναούμ ποίησου καὶ ώδε εν τῆ πατρίδι σου."

24 Εἶπε δὲ, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῆ πατρίδι αὐτοῦ. 25 ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἤσαν ἐν ταῖς ἡμέραις 'Ηλίου ἐν τῷ 'Ισραὴλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη 'Ηλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. 27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ 'Ελισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ 'Ισραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκα-

MATTHEW, IV.

MARK, I.

18 καὶ καταλιπών τὴν Ναζαρὲτ, ἐλθών κατψκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζα-βουλών καὶ Νεφθαλείμ. 14 ἴνα πληρωθὴ τὸ ῥηθὲν διὰ 'Ησαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος. 16 'Γῆ Ζαβουλών καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ 'Ιορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, 16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει είδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιὰ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.'

17 'Απὸ τότε ἤρξατο ὁ 'Ιησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, " Μετανοείτε ήγγικε γάρ ή βασιλεία τών ούρανων," 18 Περιπατών δε δ Ίησους παρά την θάλασσαν της Γαλιλαίας είδε δύο άδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ανδρέαν του άδελφου αύτου, βάλλουτας άμφίβληστρον είς την θάλασσαν ήσαν γὰρ ἁλιεῖς. 19 καὶ λέγει αὐτοις, "Δευτε δπίσω μου, καλ ποιήσω ύμας άλιεις ανθρώπων." 20 Οί δε εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ηκολούθησαν αὐτῷ. ²¹ Καὶ προβàs έκειθεν είδεν άλλους δύο άδελφούς, 'Ιάκωβου του του Ζεβεδαίου και 15 καλ λέγων, "Οτι πεπλήρωται δ καιρός καλ ήγγικεν ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετανοείτε καλ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ."

16 Περιπατών δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα
καὶ 'Ανδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῆ
θαλάσση ἡσαν γὰρ ἀλιεῖς ¹⁷ καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, " Δεῦτε
ἀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων." ¹⁸ Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν
ἡκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁹ Καὶ προβὰς
ἐκεῖθεν ὀλίγον εἴδεν Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τφ

LUKE, IV.

JOHN.

θαρίσθη, εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος."

²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῆ συναγωγῆ ἀκούοντες ταῦτα·

²⁰ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ὅως τῆς ὀφρύος τοῦ ὅρους ἐφ' οῦ ἡ πόλις αὐτῶν ϣκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν ³⁰ αὐτὸς δὲ διελθῶν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας

MATTHEW, IV.

'Ιωάννην τον άδελφον αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²² οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοίον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ.

MARK, I.

πλοίφ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, ²⁰ καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίφ μετὰ τῶν μισωνῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

§ 24.

²¹ Καὶ είσπορεύονται είς Καπερναούμε καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν είσελθων είς την συναγωγην εδίδασκε 22 καὶ έξεπλήσσοντο έπὶ τῆ διδαχή αὐτοῦ ήν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ώς οί γραμματείς. ²³ Καὶ ην εν τῆ συναγωγή αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ακαθάρτω, και ανέκραξε ²⁴λέγων, "Εα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ήλθες ἀπολέσαι ήμας; οδδά σε τίς ελ, ὁ άγιος τοῦ Θεοῦ." 25 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ δ Ἰησοῦς λέγων, " Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ." 26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεθμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνή μεγάλη εξήλθεν εξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητείν πρός αύτους λέγοντας, "Τί έστι τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινή αθτη, ότι κατ' έξουσίαν καὶ τοις πυεύμασι τοις ακαθάρτοις έπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;" 28 'E $\hat{\epsilon}$ $\hat{\eta}$ $\hat{\delta}$ $\hat{\epsilon}$ $\hat{\eta}$ $\hat{\epsilon}$ $\hat{\epsilon}$ $\hat{\eta}$ $\hat{\epsilon}$ ς όλην την περίχωρον της Γαλιλαίας.

14 Καὶ ἐλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν 16 καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς,

29 Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἢλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ ᾿Ανδρέου, μετὰ Ἰακώ-βου καὶ Ἰωάννου. ³⁰ ἡ δὲ πενθερὰ

LUKE, IV.

JOHN.

§ 24.

καὶ ην διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. 32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τη διδαχη αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσία ην ό λόγος αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐν τῆ συναγωγή ην άνθρωπος έχων πνεθμα δαιμονίου ακαθάρτου, καὶ ανέκραξε φωνη μεγάλη 34 λέγων, "Εα, τί ήμιν και σοί, Ίησοῦ Ναζαρηνέ; ήλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οδδά σε τίς $\epsilon \hat{l}$, δ dyios $\tau o \hat{v}$ $\Theta \epsilon o \hat{v}$." έπετίμησεν αὐτῷ δ 'Ιησοῦς λέγων, " Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ." Καὶ ρίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον εξηλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδεν βλάψαν αὐτόν. 36 καὶ ἐγένετο θάμβος έπι πάντας, και συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, "Τίς ὁ λόγος ούτος, ὅτι ἐν ἐξουσία καὶ δυνάμει επιτάσσει τοις ακαθάρτοις πνεύμασι, καὶ εξέρχονται;" 37 Kal έξεπομεύετο ήχος περί αὐτοῦ είς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 'Αναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγής εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνε-χομένη πυρετῷ μεγάλῳ· καὶ ἠρώ-

MATTHEW.

MARK.

LUKE, V.

JOHN.

λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἢν έστως παρά την λίμνην Γεννησαρέτ· 2 καὶ είδε δύο πλοία έστώτα παρά την λίμνην οι δέ άλιεις αποβάντες απ' αὐτῶν απέπλυναν τὰ δίκτυα. 3 έμβὰς δὲ εἰς ξυ τωυ πλοίωυ, δ ην τοῦ Σίμωνος, ήρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαυαγαγείν δλίγου, καὶ καθίσας έδίδασκεν έκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. 4 Ως δε επαύσατο λαλών, είπε πρὸς τὸν Σίμωνα, "Ἐπανάγαγε είς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ύμων είς ἄγραν." αποκριθείς δ Σίμων είπεν αὐτώ, " Έπιστάτα, δι' όλης της νυκτός κοπιάσαντες οὐδεν ελάβομεν επί δε τώ ρήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυου." 6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν Ιχθύων πληθος πολύ. διερρήγυυτο δε το δίκτυου αὐτων, 7 και κατένευσαν τοις μετόχοις τοις έν τῷ ἐτέρφ πλοίφ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς καὶ ήλθον, καὶ έπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 ίδων δε Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ 'Ιησοῦ λέγων, "Εξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ότι ανήρ αμαρτωλός είμι, κύριε." 9 Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τούς σύν αὐτῷ ἐπὶ τῆ ἄγρα των Ιχθύων ή συνέλαβον. 10 όμοίως δε καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υίοὺς Ζεβεδαίου, οὶ ήσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ είπε πρὸς τὸν Σίμωνα δ Ίησοῦς, "Μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔση ζωγρῶν." 11 Kaì καταγαγόντες τὰ πλοία ἐπὶ τὴν γῆν, άφέντες ἄπαντα ήκολούθησαν αὐτῷ.

MATTHEW, IV, V.

MARK.

§ 25.

25 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὅχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ 'Ιεροσολύμων καὶ 'Ιου-δαίας καὶ πέραν τοῦ 'Ιορδάνου.

- V. 'Ιδών δὲ τοὺς ὅχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοῦς, λέγων,
- (1) 3 " Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πυεύματι δτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία των οὐρανων. 4 μακάριοι οί πενθούντες ότι αὐτοί παρακληδ μακάριοι οἱ πραείς· θήσουται. δτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι γην. 6 μακάριοι οἱ πεινώντες καὶ διψώντες την δικαιοσύνην αὐτοὶ χορτασθήσονται. 7 μακάριοι οί έλεήμονες. ὅτι αὐτοὶ έλεηθήσονται. ⁸ μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία δτι αὐτοί τὸν Θεὸν όψονται. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί· ὅτι αὐτοὶ υίοι Θεού κληθήσονται. 10 μακάριοι οί δεδιωγμένοι ένεκεν δικαιοσύνης δτι αὐτών έστιν ή βασιλεία των ουρανών. 11 μακάριοί έστε, δταν δυειδίσωσιν ύμας καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ἡῆμα καθ' ύμων ψευδόμενοι, ξυεκεν έμου. 12 χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ουτω γαρ εδίωξαν τους προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.
- (2) 18 " Ύμεις έστε τὸ ἄλας τῆς γῆς ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖ-

§ 26.] A HARMONY OF THE GOSPELS.

83

LUKE.

MATTHEW, V.

MARK.

σθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴ Υμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὅρους κειμένη. ¹⁵ οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῷ οἰκία. ¹⁶ οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷ " Μὴ νομίσητε δτι ήλθον καταλυσαι του νόμου η τους προφήτας. οὐκ ήλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρώσαι. 18 άμην γάρ λέγω ύμιν, έως αν παρέλθη δ ούρανδς καὶ ή γη, lώτα εν η μία κεραία οὐ μη παρέλθη από του νόμου ξως αν πάντα γένη-19 δε εαν οῦν λύση μίαν των έντολών τούτων τών έλαχίστων, καὶ διδάξη ούτω τοὺς ἀνθρώπους, έλάχιστος κληθήσεται έν τῆ βασιλεία των ούρανων δς δ' αν ποιήση καὶ διδάξη, οὖτος μέγας κληθήσεται έν τῆ βασιλεία των οὐρανων. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύση ή δικαιοσύνη ύμων πλείον των γραμματέων καί Φαρισαίων, οὐ μη είσελθητε είς την βασιλείαν των ούρανών.

(3) 21 'Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις: δς δ' ἀν φονεύση, ἔνοχος ἔσται τῆ κρίσει: 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ ἔνοχος ἔσται τῆ κρίσει: δς δ' ἀν εἴπη τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, 'Paκὰ, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίφ: δς δ' ἀν εἴπη, Μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν

LUKE. JOHN.

MATTHEW, V.

MARK.

γέενναν τοῦ πυρός. 23 Έαν οὖν προσφέρης τὸ δώρου σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριου, κάκει μυησθής δτι δ άδελφός σου έχει τι κατά σοῦ, 24 άφες έκει τὸ δωρόν σου ξμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὅπαγε, πρώτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθων πρόσφερε τὸ δωρόν 25 ίσθι εύνοων τω αντιδίκω σου ταχύ, έως ότου εί εν τη όδώ μετ' αὐτοῦ· μήποτέ σε παραδώ ὁ αντίδικος τώ κριτή, και ό κριτής σε παραδώ τώ ύπηρέτη, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήση. 26 άμην λέγω σοι, οὐ μη εξέλθης εκείθευ, έως αν αποδώς του έσχατου κοδράντην.

(4) 27 'Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς άρχαίοις, Οὐ μοιχεύσεις. 28 έγω δέ λέγω ύμιν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναίκα πρός τὸ ἐπιθυμήσαι αὐτής ήδη έμοιχευσεν αὐτὴν έν τῆ καρδία αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, έξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ໃνα ἀπόληται έν των μελών σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. 30 καὶ εὶ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, έκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ໃνα απόληται έν των μελών σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ els γέενναν. 31 Ερρέθη δε δτι δς αν απολύση την γυναίκα αὐτοῦ, δότω αὐτῆ ἀποστάσιον· 32 ἐγὼ δὲ λέγω ύμιν ὅτι δς αν ἀπολύση τὴν γυναϊκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεί αὐτὴν μοιχασθαι καὶ δς έὰν ἀπολελυμένην γαμήση, μοιχᾶται.

LUKE.

MATTHEW, V.

MARK.

- (5) 38 Πάλιν ἡκούσατε ὅτι ἐρρεθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίφ τοὺς ὅρκους σου. 34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦς τῶν ποδῶν αὐτοῦς μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. 36 μήτε ἐν τῆ κεφαλῆ σου ὀμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἡ μέλαιναν ποιῆσαι. ἐστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναὶ, οὖ οὕς τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.
- (6) 38 'Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη, 'Οφθαλμον αντί όφθαλμού, καί οδόντα άντι οδόντος. 39 έγω δέ λέγω ύμιν μη αντιστήναι τώ πονηρώ άλλ' δστις σε βαπίσει έπὶ την δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην 40 καὶ τῷ θέλουτί σοι κριθήναι καὶ τὸν χιτωνά σου λαβείν, ἄφες αὐτώ καὶ τὸ ἱμάτιου· 41 καὶ δστις σε άγγαρεύσει μίλιου εν, υπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μη αποστραφής. 43 'Ηκούσατε δτι έρρέθη, 'Αγαπήσεις του πλησίου σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου 44 έγω δε λέγω ύμιν, άγαπατε τούς έχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ύμας, καλώς ποιείτε τούς μισούντας ύμας, καὶ προσεύχεσθε ύπερ των επηρεαζόντων ύμας καί διωκόντων ύμας· 45 δπως γένησθε υίοι του πατρός ύμων του έν ούρανοίς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνα-

LUKE.

MATTHEW, V, VI.

MARK.

τέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

⁴⁶ ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμῶς, τίνα μισθὸν ἔχετε;
σὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; ⁴⁷ καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς
ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν
ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω
ποιοῦσιν; ⁴⁸ ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς
τέλειοι, ἄσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

- VI. (7) "Προσέχετε την έλεημοσύνην ύμων μη ποιείν ξμπροσθεν τών ανθρώπων, πρός τὸ θεαθηναι αὐτοῖς εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ έχετε παρά τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοις ούρανοις. 2 όταν οθν ποιής έλεημοσύνην, μη σαλπίσης έμπροσθέν σου, ωσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιούσιν έν ταίς συναγωγαίς καὶ έν ταις ρύμαις, δπως δοξασθώσιν ύπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀμὴν λέγω ύμιν, απέχουσι τον μισθον αὐτών. 3 σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην, μη γνώτω ή άριστερά σου τί ποιεί ή δεξιά σου, 4 δπως ή σου ή έλεημοσύνη εν τῷ κρυπτῷ. καὶ ὁ πατήρ σου δ βλέπων έν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς αποδώσει σοι έν τῷ φανερῷ.
- (8) ⁵ Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔση ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἄν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. ⁶ σὰ δὲ ὅταν προσεύχη, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου

LUKE.

MATTHEW, VI.

MARK.

τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ. και ὁ πατήρ σου ό βλέπων έν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 7 Προσ€υ− χόμενοι δε μη βαττολογήσητε, ώσπερ οί εθνικοί· δοκοῦσι γάρ ὅτι έν τη πολυλογία αὐτών είσακουσθήσονται. ⁸ μη οὖν δμοιωθητε αὐτοῖς οίδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμών ων χρείαν έχετε, πρό του ύμας αλτήσαι αὐτόν. 9 ούτως οὖν προσεύχεσθε ύμεις. Πάτερ ήμων δ έν τοις οὐρανοις, άγιασθήτω τὸ ὄνομά σου 10 ελθέτω ή βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ώς εν οὐρανώ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 11 τὸν άρτον ήμων τον επιούσιον δος ήμιν σήμερον. 12 και άφες ήμιν τὰ ὀφειλήματα ἡμών, ὡς καὶ ἡμεῖς άφίεμεν τοις όφειλέταις ήμων 13 καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, άλλα ρύσαι ήμας από τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα els τούς alώvas. 14 'Εὰν γὰρ ἀφητε τοις ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει και ύμιν ό πατηρ ύμων ό οὐράνιος. 15 εαν δε μη αφήτε τοις ανθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτών, οὐδὲ δ πατήρ ύμων αφήσει τα παραπτώματα ύμῶν.

(9) 16 "Οταν δε νηστεύητε, μη γίνεσθε ώσπερ οι ύποκριται σκυθρωποι άφανίζουσι γάρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοις ἀνθρώποις νηστεύοντες ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὰ δὲ νηστεύων ἄλειψαί καν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν

LUKE.

MATTHEW, VI.

MARK.

που νίψαι, 18 δπως μή φανής τοίς ανθρώποις νηστεύων, άλλα τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

(10) 19 " Μή θησαυρίζετε ύμιν θησαυρούς έπὶ της γης, όπου σης καί βρώσις άφανίζει, και δπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι: 20 θησαυρίζετε δε ύμιν θησαυρούς έν οὐρανώ, ὅπου οὕτε σὴς αὕτε βρώσις αφανίζει, και δπου κλέπται ού διορύσσουσιν ούδὲ κλέπτουσιν. 21 δπου γάρ έστιν δ θησαυρός ύμων, έκει έσται καὶ ἡ καρδία ὑμών. 22 Ο λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν δ δφθαλμός. έαν ουν δ δφθαλμός σου άπλους ή, δλου τὸ σωμά σου φωτεινον έσται· 23 εάν δε ο δφθαλμός σου πονηρός ή, δλον το σωμά σου σκοτεινον έσται. εί οθυ το φως τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον; 24 Οὐδείς δύναται δυσί κυρίοις δουλεύειν. ή γάρ τον ένα μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, η ένος ανθέξεται και του ετέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε Θεώ δουλεύειν καὶ μαμμωνά. 25 διὰ τοῦτο λέγω ύμιν, μη μεριμυατε τη ψυχή ύμων, τί φάγητε καὶ τί πίητε, μηδε τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε. ούχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφης, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 εμβλέψατε είς τὰ πετεινά τοῦ ούρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν είς άποθήκας, καὶ ὁ πατηρ ύμων ὁ ουράνιος τρέφει αυτά ουχ υμείς μαλλον διαφέρετε αὐτών; ²⁷ τίς

LUKE.

MATTHEW, VI, VII.

MARK.

δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθείναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ένα; 28 καὶ περὶ ενδύματος τί μεριμυᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πώς αὐξάνει οὐ κοπιά ούδὲ νήθει· 29 λέγω δὲ ὑμῶν ὅτι οὐδὲ Σολομών ἐν πάση τῆ δόξη αὐτοῦ περιεβάλετο ώς ξυ τούτων. 30 εl δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον όντα, καὶ αύριον είς κλίβανον βαλλόμενον, δ Θεός ούτως αμφιέννυσιν, οὐ πολλώ μαλλον ύμας, δλιγόπιστοι; 31 μη σύν μεριμνήσητε, λέγοντες, Τί φάγωμεν, ή τί πίωμεν, η τί περιβαλώμεθα; 32 πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεί οίδε γάρ ό πατήρ ύμων ό ουράνιος ότι χρήζετε τούτων απάντων 33 ζητείτε δε πρώτον την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ύμιν 84 μη οδυ μεριμνήσητε είς την αύριον ή γάρ αύριον μεριμνήσει τὰ ξαυτής. άρκετον τη ημέρα η κακία αὐτĥς.

VII. (11) "Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε' ² ἐν ῷ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε' καὶ ἐν ῷ μέτρφ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. ³Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ⁴ ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, "Αφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδοὺ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ

§ 25.] A HARMONY OF THE GOSPELS.

97

LUKE.

MATTHEW, VII.

MARK.

τότε διαβλέψεις έκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

- (12) 6 " Μὴ δώτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσί· μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥή- ἐωσιν ὑμᾶς.
- (13) 7 " Αλτείτε, καλ δοθήσεται ύμων ζητείτε, καὶ εύρήσετε κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. γάρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εύρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ⁹ η τίς έστιν έξ ύμων ανθρωπος, δυ έὰν αλτήση ὁ υίὸς αὐτοῦ άρτον, μη λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήση, μὴ ὄφιν έπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμείς, πονηροί όντες, οίδατε δόματα άγαθά διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσφ μάλλον ὁ πατηρ ύμων ὁ ἐν τοις ούρανοις δώσει άγαθά τοις αlτούσιν αὐτόν; 12 Πάντα οὖν ὅσα ἃν θέλητε ໃνα ποιώσιν ύμιν οι άνθρωποι, ούτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς οὖτος γάρ έστιν δ νόμος καὶ οἱ προφήται.
- (14) 13 "ΕΙσέλθετε δια τῆς στευῆς πύλης. ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ
 εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς
 τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν
 οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. 14 ὅτι
 στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς
 ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ
 δλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν.
- (15) 15 "Προσέχετε δε άπο τών ψευδοπροφητών, οἵτινες έρχονται προς ύμας εν ενδύμασι προβάτων, έσωθεν δέ εἰσι λύκοι άρπαγες.

LUKE.

MATTHEW, VII.

MARK.

16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

(16) 21 " Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, είσελεύσεται είς την βασιλείαν των ούρανων άλλ' ό ποιων τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν ουρανοίς. 22 πολλοί έρουσί μοι έν έκείνη τη ήμέρα, Κύριε, Κύριε, οὺ τῷ σῷ ἀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια έξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλάς ἐποιήσαμεν; ²³ καὶ τότε όμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε έγνων ύμας αποχωρείτε απ' έμου οι έργαζόμενοι την ανομίαν. 24 Πας οθν δστις ακούει μου τους λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς, όμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμω, őστις ψκοδόμησε την οἰκίαν αὐτοῦ έπὶ τὴν πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχή καὶ ήλθον οί ποταμοί καὶ ξπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῆ οἰκία ἐκείνη, καὶ οὐκ ἔπεσε τεθεμελίωτο γάρ έπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς όμοιωθήσεται άνδρὶ μωρφ, ὅστις ψκοδό-

LUKE.

MATTHEW, VII, VIII.

MARK I, II.

μησε την οίκίαν αὐτοῦ ἐπὶ την διμμον ²⁷ καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἢλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἀνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῆ οἰκία ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε· καὶ ἢν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη."

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οὶ ὅχλοι ἐπὶ τἢ διδαχἢ αὐτοῦ· 29 ἢν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ σὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

§ 26.

VIII. Κατάβαντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὅρους, ἡκολούθησαν αὐτῷ ὅχλοι πολλοί. ² καὶ ἰδοὺ, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, "Κύριε, ἐὰν θέλης, δύνασαι με καθαρίσαι." ³ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, "Θέλω, καθαρίσθητι." Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. ⁴ καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Όρα μηδενὶ εἴπης ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὁ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς."

VIII. 5-13 .			§ 31
14-17			24
19-22			48
18)			
18 23-24			36
1x. 1)			_
2–8 .			26
9-17 .			27
18-26			36

40 Kal έρχεται πρός αὐτὸν λεπρὸς παρακαλών αὐτὸν καὶ γονυπετών αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ, "Οτι ἐὰν θέλης, δύνασαί με καθαρίσαι." 41 'Ο δε 'Ιησοῦς σπλαγχνισθείς έκτείνας την χείρα ήψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, "Θέλω, καθαρίσθητι." 42 Kal εlπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν άπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτὸν, 44 καὶ λέγει αὐτῷ, "Θρα μηδενὶ μηδὲν είπης άλλ' υπαγε, σεαυτον δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμού σου διπροσέταξε Μωσής, είς μαρτύριον αὐτοῖς."

45 Ο δὲ ἐξελθων ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

II. Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι, ² καὶ εὐLUKE, V.

JOHN.

& 26.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾳ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων, "Κύριε, ἐὰν θέλης, δύνασαι με καθαρίσαι." ¹³ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ εἰπὼν, "Θέλω, καθαρίσθητι." Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁴ καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· "ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σον, καθὼς προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς."

15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συνήρχοντο ὅχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν ¹⁶ αὐτὸς δὲ ἢν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἢν διδάσκων καὶ
ἢσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οὶ ἢσαν ἐληλυθότες ἐκ

MEFFERN, IL.

TILL ...

17. 2 Kar Bra, zsarédesas aire TAGALISTICAT ÉTA CLÉTYS BEĞLYYLÉTIS en Des à lassés en ristes mines eize tý zapaksturý, " Gápsel, tésme, apiestri en ai mapriar son." 2 Kai Doo, 1000 160 youparing etros es inercis. " Oeros Braconμεί." 4 Kai Dies 6 1950es τοι indeparture airies elzes, "Isa ri busis destructions norma es rais καρλίαια όμων ; τί γάρ έστιν εὐκοπότερου, είπειν Αφίωνται σοι αί άμαρτίαι, ή είπειν Έγειραι καὶ περιnare: " Iva de edinte du éforolar Exel & tien too appearon exi the γής αφιέναι αμαρτίας," τότε λέγει τός παραλυτική, "Έγερθείς δρόν TIN THE KALETTE KAL BEALT ELS TOP υλαίν σου." 7 Καὶ έγερθεις ἀπηλθεν είν του οίκου αὐτοῦ. * ἰδόντες δε νί δχλοι εθαύμασαν, και εδόξαπαν του Θεον του δόντα έξουσίαν τοιαύτην τοίς ανθρώποις.

these restinguisheres statute dere unier. Laber high ex the tip tipar an excessiones ris hiper. 1 Kai épymen sois airin sone-ARTICLE COURTES CONTROL FRO TETTULES. SEE AN TOPOLEPIK THEFeppion ciri die rus frant exerciyeses the steppe ince in mi depifartes yelden the spielderes ed é à repeaternie arrêmers. Elie de 6 Través rip riotes eiτών λέγει τῷ παραλεπιαμι. "Textor. apineral ou ai enerties our." "How he tures the ypanuarems έπει καθήμετοι και διαλογιζόμετοι ès rais supòlais eirus, "" Ti oiros ούτω λαλεί βλασφημίας; τίς δύσαται ἀφιέται άμαρτίας εἰ μὴ εἶς ὁ Θεός;" ¹ Καὶ εὐθέως ἐπιγεοὺς ὁ Ίησοθς τώ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι ούτως διαλογίζουται έν έαυτοίς, είπεν αὐτοῖς, "Τί ταῦτα διαλογί-(εσθε εν ταις καρδίαις ύμων; ⁹ τί έστιν εύκοπώτερον, είπεῖν τῷ παραλυτικώ, 'Αφέωνταί σοι αὶ ἁμαρτίαι, η είπειν, Εγειραι και άρόν σου τον κράββατον καὶ περιπάτει; 10 lva δε είδητε ότι εξουσίαν έχει ο υίος τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς άμαρτίας, (λέγει τῷ παραλυτικῷ) 11 Σοὶ λέγω, έγειραι καὶ άρου τὸυ κράββατόν σου, καὶ ῦπαγε εls τὸν ολκόν σου." 12 Καὶ ηγέρθη εὐθέως, καί άρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν έναντίον πάντων. ώστε έξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγουτας, ""Οτι οὐδέποτε οὕτως είδομεν."

LUKE, IX.

JOHN.

πάσης κώμης της Γαλιλαίας καὶ 'Ιουδαίας καὶ 'Ιερουσαλήμ. δύναμις Κυρίου ήν είς το ιασθαι αὐτούς. 18 καὶ ίδοὺ ἄνδρες Φέρουτες έπὶ κλίνης ἄνθρωπον δς ην παραλελυμένος, και εζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ· 19 καὶ μὴ εύρόντες διὰ ποίας είσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν όχλον, αναβάντες έπὶ τὸ δώμα διὰ των κεράμων καθήκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίφ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. 20 καὶ ίδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ, ""Ανθρωπε, άφέωνταί σοι αὶ άμαρτίαι σου." ²¹ Καὶ ήρξαντο διαλογίζεσθαι οί γραμματείς καὶ οι Φαρισαίοι λέγουτες, "Τίς έστιν ούτος δε λαλεί βλασφημίας; τίς δύναται άφιέναι άμαρτίας, εὶ μὴ μόνος ὁ Θεός;" 22 Έπιγνούς δε δ Ίησοῦς τοὺς διαλογισμούς αὐτών ἀποκριθείς είπε πρός αὐτοὺς, "Τί διαλογίζεσθε ἐν ταις καρδίαις ύμων; ²³τί ξστιν εὐκοπώτερου, είπειν, 'Αφέωνταί σοι αὶ άμαρτίαι σου, ἢ εὶπεῖν, "Εγειραι καὶ περιπάτει; 24 ໃνα δὲ είδητε ότι εξουσίαν έχει ο υίος τοῦ ανθρώπου έπὶ τῆς γῆς αφιέναι άμαρτίας," είπε τῷ παραλελυμένφ, " Σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου είς τὸν οἶκόν σου." 25 Καὶ παραχρημα αναστάς ενώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφὰ ῷ κατέκειτο, ἀπηλθεν είς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. 28 καὶ ἔκστασις ἔλαβεν άπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες, " "Οτι είδομεν παράδοξα σήμερον."

MATTHEW, IX.

MARK, II.

§ 27.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν είδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιου, Ματθαΐου λεγόμενου, καὶ λέγει αὐτῷ, "'Ακολούθει μοι." Καὶ ἀναστὰς ἢκολούθησεν αὐτῷ. 10 Καλ εγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου εν τη οίκία, καὶ ίδοὺ, πολλοὶ τελώναι καὶ άμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 11 καὶ Ιδόντες οἱ Φαρισαίοι είπου τοις μαθηταις αὐτοῦ, "Διατί μετά των τελωνών και άμαρτωλών έσθίει ὁ διδάσκαλος ύμων;" 12 O δε Ίησους ακούσας είπεν αὐτοις, "Ού χρείαν έχουσιν οι Ισχύοντες lατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. 13 πορευθέντες δε μάθετε τί εστιν, ' Έλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν.' οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' άμαρτωλούς είς μετάνοιαν."

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες, "Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι;" ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Μὴ δύνανται οἱ υἰοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. ¹⁶ οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ράκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίφ παλαιῷ αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἤρχετο πρός αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 Καὶ παράγων είδε Λευίν του του 'Αλφαίου καθήμενου έπὶ τὸ τελώυιου, καὶ λέγει αὐτῷ, "'Ακολούθει μοι.'' Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατααὐτῶ. κείσθαι αὐτὸν ἐν τῆ οἰκία αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελώναι καὶ άμαρτωλοὶ συνανέκειντο τώ Ίησοῦ καὶ τοῖς μαθηταίς αὐτοῦ· ήσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ηκολούθησαν αὐτφ. 16 καὶ οἰ γραμματείς καὶ οἱ Φαρισαίοι ίδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνών καὶ άμαρτωλών έλεγον τοῖς μαθηταίς αὐτοῦ, "Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνών καὶ άμαρτωλών ἐσθίει καὶ πίνει;" 17 Καὶ ἀκούσας δ 'Ιησοῦς λέγει αὐτοῖς, "Οὐ χρείαν ἔχουσιν οί Ισχύοντες ιατρού, άλλ' οί κακώς έχουτες. οὐκ ήλθου καλέσαι δικαίους, άλλα άμαρτωλούς είς μετάνοιαν."

18 Καὶ ἢσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννον καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, "Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννον καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι;" ¹⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, " Μὴ δύνανται οἱ νἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ῷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν ²⁰ ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νη-

LUKE, V.

JOHN.

§ 27.

27 Καὶ μετά ταῦτα ἐξῆλθε καὶ έθεάσατο τελώνην δνόματι Λευίν καθήμενον έπλ τὸ τελώνιον, καλ εlπεν αὐτω, "'Ακολούθει μοι." 28 Kal καταλιπών απαντα αναστάς ηκολούθησεν αὐτῷ. 29 Kal ἐποίησε δοχην μεγάλην δ Λευτς αὐτώ έν τη οικία αὐτοῦ καὶ ην ὄχλος τελωνών πολύς καὶ ἄλλων οὶ ήσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. έγόγγυζον οί γραμματείς αὐτῶν καὶ οί Φαρισαίοι πρός τούς μαθητάς αὐτοῦ λέγοντες, " Διατί μετά τελωνων καὶ άμαρτωλων ἐσθίετε καὶ πίνετε;" 31 Καλ αποκριθείς ὁ Ἰησοῦς είπε πρός αὐτοὺς, "Οὐ χρείαν έχουσιν οι ύγιαίνοντες ιατροῦ, ἀλλ' οί κακώς έχουτες. 32 οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, άλλα άμαρτωλούς είς μετάνοιαν."

33 Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὸν, "Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν;" ³⁴ 'Ο δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Μὴ δύνασθε τοὺς υἰοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ῷ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; ³⁵ ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις." ³⁶ Ελεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, "Οτι οὐ-

MATTHEW, IX, XII.

τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. ¹⁷ οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφότερα συντηροῦνται."

MARK, II, III.

στεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταις ἡμέραις.

21 καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίφ παλαιφ.

εἰ δὲ μὴ, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χείρον σχίσμα γίνεται.

22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οῖνος ἐκχείται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς ι αινοὺς βλητέον."

§ 28.

ΧΙΙ. Έν ἐκείνφ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη δ Ίησοῦς τοῖς σάββασι διὰ των σπορίμων οί δε μαθηταί αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἥρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. 2 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ιδόντες είπον αὐτῷ, "'Ιδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιούσιν δ ούκ έξεστι ποιείν έν σαββάτφ." 3 Ο δε είπεν αὐτοις, " Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβίδ, δτε επείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως έφαγεν, οθς οὐκ έξὸν ην αὐτῷ φαγείν οὐδὲ τοίς μετ' αὐτοῦ, εί μη τοις ίερευσι μόνοις; 5 *Η οὐκ ανέγνωτε εν τῷ νόμφ ὅτι τοῖς σάββασιν οί ίερεις εν τῷ ίερῷ τὸ σάββατον βεβηλούσι, καὶ αναίτιοί είσι; ⁶ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων έστιν ώδε. 7 εί δε εγνώκειτε τί έστιν, "Ελεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν,' οὐκ αν κατεδικάσατε τοὺς αναιτίους. ⁸ κύριος γάρ έστι καὶ

23 Καλ έγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ήρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ όδὸν ποιείν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτώ, ""Ιδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν δ οὐκ ἔξεστι;" 25 Kal αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, "Οὐδέποτε ανέγνωτε τι ἐποίησε Δαβίδ, ὅτε χρείαν έσχε καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οί μετ' αὐτοῦ; 26 πῶς εἰσῆλθεν είς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ᾿Αβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους της προθέσεως έφαγεν, οθς οὐκ έξεστι φαγείν εί μή τοίς ίερεθσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ σὖσι;" 27 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Τὸ σάββατον διά τὸν ἄνθρωπον ἐγένετος ούχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. ²⁸ ώστε κύριός ἐστιν ὁ υἰὸς τοῦ άνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου."

III. Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος

LUKE, V, VI.

JOHN.

δεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν εἰ δὲ
μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ
παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ
ἀπὸ τοῦ καινοῦ. ³⁷ καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς:
εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς
ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ
οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται: ³⁸ ἀλλὰ οἶνον
νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον,
καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. ³⁹ καὶ
οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει
νέον λέγει γὰρ, 'Ο παλαιὸς χρηστότερος ἐστιν.''

§ 28.

VI. Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτφ δευτεροπρώτω διαπορεύεσθαι αὐτὸν διά τών σπορίμων καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταί αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ήσθιου, ψώχουτες ταις χερσί. 2 τινές δε των Φαρισαίων είπον αὐτοῖς, "Τί ποιείτε δ οὐκ έξεστι ποιείν έν τοίς σάββασι;" 3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, " Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, δ ἐποίησε Δαβίδ, όπότε επείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες; έως εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους της προθέσεως έλαβε καί έφαγε, καὶ έδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οθς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εί μὴ μόνους τους ίερεις;" 5 Καὶ έλεγεν αὐτοῖς, "Οτι κύριός έστιν ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου." 6 Έγένετο δε καί εν ετέρφ σαββάτφ είσελθείν αὐτὸν είς τὴν συναγωγήν και διδάσκειν και ήν έκει άνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ

MATTHEW, II.

τοῦ σαββάτου ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου."

9 Καὶ μεταβάς ἐκείθεν ἢλθεν είς την συναγωγην αὐτών. 10 καὶ ίδοὺ, άνθρωπος ήν την χείρα έχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, "Εὶ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν;" Ίνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 'Ο δε είπεν αὐτοῖς, "Tίς έσται έξ ύμων ἄνθρωπος, δς έξει πρόβατον έν, καὶ ἐὰν ἐμπέση τοῦτο τοῖς σάββασιν είς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσφ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε ἔξεστι τοῖς σάββασι καλώς ποιεῖν." 13 Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπω, "Εκτεινον την χειρά σου." Καὶ εξέτεινε καὶ ἀποκατεστάθη ύγιης ώς ή ἄλλη. 14 Οἱ δὲ Φαρισαΐοι συμβούλιον έλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες, δπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15 'Ο δε' Ιησοῦς γυοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὅχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοῦς, ἴνα μὴ φανερὸν αὐτὸν
ποιήσωσιν:

MARK, III.

έξηραμμένην έχων την χειρα. 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εί τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτὸν, ໃνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ⁸ καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπφ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χείρα, "Εγειραι είς τὸ μέσον." 4 Καὶ λέγει αὐτοῖς, "Εξεστι τοῖς σάββασιν άγαθοποιήσαι ή κακοποιήσαι, ψυχήν σώσαι ή άποκτείναι;" Οἱ δὲ ἐσιώπων. περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργής, συλλυπούμενος έπὶ τῆ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτών, λέγει τῷ ἀνθρώπω, "Εκτεινον την χειρά σου" καλ εξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 6 Kal έξελθόντες οἱ Φαρισαΐοι εὐθέως μετά των 'Ηρωδιανών συμβούλιον έποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ των μαθητών αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πολὺ πληθος ἀπὸ της Γαλιλαίας ήκολούθησαν αὐτώ καὶ ἀπὸ της 'Ιουδαίας, 8 καὶ ἀπὸ 'Ιεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδώνα, πλήθος πολύ, ακούσαντες όσα εποίει ήλθον πρός αὐτόν. ⁹ καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ໃνα πλοιάριον προσκαρτερή αὐτῷ διὰ τὸν ὅχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ πολλοὺς γὰρ ϵθϵράπευσεν. ωστε έπιπίπτειν αὐτώ ໃνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, δταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζε λέγοντα,

LUKE, VI.

JOHN.

ην ξηρά. παρετήρουν δε αὐτὸν οί γραμματείς καὶ οἱ Φαρισαίοι, εὶ ἐν τῷ σαββάτφ θεραπεύσει, ίνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. 8 αὐτὸς δὲ ήδει τούς διαλογισμούς αὐτών, καὶ είπε τῷ ἀνθρώπφ τῷ ξηρὰν ἔχοντι την χείρα, "Εγειραι καὶ στηθι είς τὸ μέσου." 'Ο δὲ ἀναστὰς ἔστη. 9 Είπεν οὖν δ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, " Ἐπερωτήσω ὑμᾶς, τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, άγαθοποιησαι ή κακοποιήσαι, ψυχήν σώσαι ή ἀπολέσαι;" 10 Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς είπε τῷ ἀνθρώπφ, "Εκτεινον την χειρά σου." ό δε εποίησεν ούτω. καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χείρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 11 αὐτοὶ δε επλήσθησαν ανοίας, και διελάλουν πρός άλλήλους τί αν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

MATTHEW, XII, IX.

MARK, III.

"Οτι σὰ εἶ ὁ υίὸς τοῦ Θεοῦ." 12 καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι.

17 δπως πληρωθή το ρηθεν δια
'Hσαίου τοῦ προφήτου, λέγουτος,
18 ''Ιδοὺ, ὁ παῖς μου δυ ἡρέτισα, ὁ
ἀγαπητός μου εἰς δυ εὐδόκησεν ἡ
ψυχή μου θήσω τὸ πυεῦμά μου ἐπ'
αὐτὸν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν
ἀπαγγελεῖ· 19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς
πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 20 κάλαμου συντετριμμένου οὐ κατεάξει,
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἔως
ἀκβάλη εἰς νῖκος τὴν κρίσιν.
21 καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη
ἐλπιοῦσι.'

ΙΧ. 27 Καὶ παράγουτι ἐκεῖθευ τῷ Ιησού, ηκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί κράζοντες και λέγοντες, " Έλέησον ήμας, υίε Δαβίδ." 28 'Ελθόντι δέ είς την οίκιαν προσηλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αθτοίς δ Ίησους, "Πιστεύετε ότι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;" Λέγουσιν αὐτῷ, " Nal, Κύριε." 29 Τότε ήψατο των δφθαλμών αὐτών, λέγων, "Κατά την πίστιν ύμων γενηθήτω υμιν." 30 Και ανεφχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς δ Ἰησοῦς, λέγων, " 'Ορατε, μηδείς γινωσκέτω." 31 Οί δε εξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν εν δλη τη γη έκείνη.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. 33 καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὅχλοι, λέγοντες, "Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως § 28.] A HARMONY OF THE GOSPELS. 113

LUKE.

MATTHEW, IX, X.

MARK, III.

έν τῷ Ἰσραήλ." ³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαίοι ἔλεγον, "Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια."

35 Καὶ περιήγεν δ 'Ιησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πάσαν νόσον καὶ πάσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

§ 29.

36 ίδων δὲ τοὺς ὅχλους ἐσπλαγχυίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἢσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχουτα ποιμένα. ³⁷ τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, "'Ο μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι' ³⁸ δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλη ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ."

χ. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοις εξουσίαν πι ευμάτων ακαθάρτων, ώστε έκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πασαν νόσον και πασαν μαλακίαν. 2 Των δε δώδεκα άποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα· πρώτος Σίμων δ λεγόμενος Πέτρος, καὶ 'Ανδρέας ὁ άδελφὸς αὐτοῦ, 'Ιάκωβος ό τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ό άδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαίος, Θωμάς καὶ Ματθαίος δ τελώνης, 'Ιάκωβος δ τοῦ 'Αλφαίου καὶ Λεββαίος δ ἐπικληθείς Θαδδαίος, 4 Σίμων ό Κανανίτης, καὶ 'Ιούδας 'Ισκαριώτης ό καὶ παραδούς αὐτόν.

⁵ Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν δ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς,

13 Καλ ἀναβαίνει είς τὸ ὅρος καλ προσκαλείται οθς ήθελεν αὐτὸς, καὶ ἀπηλθον πρὸς αὐτόν. 14 καὶ έποίησε δώδεκα, ໃνα ώσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ໃνα ἀποστέλλη αὐτοὺς κηρύσσειν 15 καὶ έχειν έξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. 16 καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι δυομα Πέτρου 17 καὶ 'Ιάκωβου του του Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς δνόματα Βοανεργές. δ έστιν Υίοι βροντής. 18 και 'Avδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαΐου, καὶ Ματθαΐου, καὶ Θωμᾶυ, καὶ 'Ιάκωβον τὸν τοῦ 'Αλφαίου, καὶ Θαδδαΐον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, 19 καὶ 'Ιούδαν 'Ισκαριώτην δς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

LUKE, VI.

JOHN.

§ 29.

12 Έγενετο δε εν ταις ημέραις ταύταις, εξήλθεν είς τὸ όρος προσεύξασθαι, καὶ ην διανυκτερεύων έν τῆ προσευχή τοῦ Θεοῦ. 13 καὶ ὅτε έγένετο ημέρα, προσεφώνησε τους μαθητάς αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οθς καὶ ἀποστόλους ώνόμασε, 14 Σίμωνα δυ καὶ ώνόμασε Πέτρον καὶ 'Ανδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, 15 Ματθαΐον καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ 'Αλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτην, 16' Ιούδαν 'Ιακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην δς καὶ ἐγένετο προδότης.

MATTHEW, X.

MARK.

λέγων, "Είς όδον εθνών μη απέλθητε, καὶ είς πόλιν Σαμαρειτών μή είσελθητε πορεύεσθε δε μαλλον πρός τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οίκου Ίσραήλ. ⁷ πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες, "Οτι ήγγικεν ή βασιλεία των ούρανων. 8 άσθενούντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νεκρούς έγείρετε, δαιμόνια έκβάλλετε. δωρεάν έλάβετε, δωρεαν δότε. 9 Μη κτήσησθε χρυσον μηδε άργυρου μηδε χαλκου είς τας ζώνας ύμῶν, 10 μη πήραν είς όδὸν, μηδε δύο χιτώνας μηδε ύποδήματα μηδε βάβδου άξιος γαρ ό εργάτης της τροφης αὐτοῦ έστιν. ην δ' αν πόλιν η κώμην είσέλθητε, έξετάσατε τίς έν αὐτῆ ἄξιός έστι κάκει μείνατε έως αν εξέλθητε. 12 είσερχόμενοι δε είς την οίκίαν άσπάσασθε αὐτήν. 13 καὶ ἐὰν μὲν η ή οικία άξια, ελθέτω ή ειρήνη ύμων έπ' αὐτήν εάν δε μη ή άξία, ή εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 καὶ δς ἐὰν μὴ δέξηται ύμᾶς μηδέ ἀκούση τοὺς λόγους ύμων, έξερχόμενοι της οίκίας η της πόλεως έκείνης έκτινάξατε τὸν κουιορτόν των ποδών ύμων. 15 αμήν λέγω ύμιν, ανεκτότερον έσται γή Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρα κρίσεως ή τη πόλει έκείνη.

¹⁶ "'Ιδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων' γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. ¹⁷ προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀιθρώπων' παραὁώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιLUKE.

JOHN.

MATTHEW, X.

MARK.

γώσουσιν ύμας· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμώνας δε καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε Ενεκεν έμου, είς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ξθνεσιν. 19 δταν δὲ παραδιδώσιν ύμας, μη μεριμνήσητε πως η τί λαλήσητε δοθήσεται γαρ ύμιν έν έκείνη τη ώρα τι λαλήσετε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεθμα τοῦ πατρὸς ὑμών τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 Παραδώσει δὲ άδελφὸς άδελφὸν είς θάνατον, καὶ πατήρ τέκνου καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα έπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. ²² καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ύπο πάντων δια το όνομά μου ο δε ύπομείνας είς τέλος, ούτος σωθήσεται. 23 δταν δε διώκωσιν ύμας έν τῆ πόλει ταύτη, φεύγετε είς τὴν άλλην. άμην γάρ λέγω ύμιν, ού μη τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ξως αν έλθη ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστι μαθητής ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῆ ໃνα γένηται ώς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ του οικοδεσπότην Βεελζεβούλ εκάλεσαν, πόσφ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ; 26 Μη οὖν φοβηθητε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον δ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν δ οὐ γνωσθήσεται. 27 δ λέγω ὑμῖν έν τη σκοτία, είπατε έν τφ φωτί καί δ είς τὸ οῦς ἀκούετε, κηρύξατε έπι των δωμάτων. 28 και μη φοβηθητε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σώμα την δε ψυχην μη δυναμένων **ἀποκτείναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον** τον δυνάμενον και ψυχήν και σώμα

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, X.

MARK.

άπολέσαι έν γεέννη. 29 ούχι δύο στρουθία ασσαρίου πωλείται; καὶ έν έξ αὐτών οὐ πεσείται έπὶ την γην άνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πάσαι ηριθμημέναι είσί. 31 μη οθν φοβηθητε πολλών στρουθίων διαφέρετε ύμεις. 32 Πας ουν δστις όμολογήσει εν εμοί έμπροσθεν τών αν- ... θρώπων, δμολογήσω κάγω έν αὐτώ ξμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν ούρανοις. 33 δστις δ' αν αρνήσηταί με ξμπροσθεν των ανθρώπων, αρνήσομαι αὐτὸν κάγὼ ξμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 34 Mn νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην έπὶ τὴν γῆν οὐκ ἦλθον βαλεῖν είρηνην, άλλὰ μάχαιραν. ³⁵ ήλθον γάρ διχάσαι άνθρωπον κατά τοῦ πατρός αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ της μητρός αὐτης, καὶ νύμφην κατά της πενθεράς αὐτης. 36 καὶ έχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ⁸⁷ Ο φιλών πατέρα η μητέρα ύπερ έμε ούκ έστι μου άξιος καὶ δ φιλών υίον ή θυγατέρα ύπερ εμε ούκ έστι μου άξιος. 88 και δε ού λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεί δπίσω μου, οὐκ ἔστι μου άξιος. 39 δ εύρων την ψυγην αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ ἀπολέσας την ψυχην αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εύρήσει αὐτήν. 40 Ο δεχόμενος ύμας έμε δέχεται και δ έμε δεχόμενος δέχεται του αποστείλαντά με. 41 δ δεχόμενος προφήτην είς δνομα προφήτου μισθον προφήτου λήψεται. καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθον δικαίου λήψεται

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, X, XI.

MARK.

42 και δε εὰν ποτίση ενα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὅνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέση τὸν μισθὸν αὐτοῦ."

ΧΙ. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

LUKE, VI.

JOHN.

§ 30.

17 καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὅχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὰ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς 'Ιουδαίας καὶ 'Ιερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οὶ ἤλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, ¹⁸ καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο. ¹⁹ καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἐζήτει ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

(1) 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ είς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἔλεγε, "Μακάριοι οἱ πτωχοὶ, ὅτι ύμετέρα έστιν ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 μακάριοι οἱ πεινώντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οί κλαίουτες νῦν, ὅτι γελάσετε. 22 μακάριοί έστε δταν μισήσωσιν ύμας οί ανθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ όνομα ύμων ως πονηρον ένεκα τοῦ υίοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 23 χαίρετε έν έκείνη τη ήμέρα και σκιρτήσατε ίδου γάρ ό μισθός ύμων πολύς έν τῷ οὐρανῷ. κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίσυν τοις προφήταις οί πατέρες αὐMATTHEW.

MARK.

LUKE, VI.

JOHN.

τών. 24 Πλην οὐαὶ ὑμῶν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε την παράκλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. 26 οὐαὶ ὑμῖν, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

(2) 27 " 'Αλλ' ύμῶν λέγω τοῦς ἀκούουσω, 'Αγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ύμων, καλώς ποιείτε τοίς μισούσιν ύμας, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ύμιν, και προσεύχεσθε ύπερ των επηρεαζόντων ύμας. τύπτοντί σε έπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτώνα μη κωλύσης. 30 παυτί δε τώ αίτοῦντί σε δίδου. καὶ ἀπὸ τοῦ αἴρουτος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31 καὶ καθώς θέλετε ໃνα ποιώσιν ύμιν οί άνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς δμοίως. 32 καὶ εὶ ἀγαπᾶτε τοὺς άγαπώντας ύμας, ποία ύμιν χάρις έστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς άγαπώντας αὐτοὺς άγαπώσι. ³³ καὶ έαν αγαθοποιήτε τους αγαθοποιούντας ύμας, ποία ύμιν χάρις έστί; καὶ γὰρ οἱ άμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι, 34 καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν έλπίζετε απολαβείν, ποία ύμιν χάρις έστί; καὶ γὰρ οἱ άμαρτωλοὶ άμαρτωλοίς δανείζουσιν, Ίνα άπολάβωσι τὰ ἴσα. 35 πλην ἀγαπατε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδεν ἀπελπίζοντες. καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ξσεσθε υίοι του ύψιστου στι αὐτὸς

MATTHEW.

MARK.

LUKE, VI.

JOHN.

χρηστός έστιν έπλ τοὺς ἀχαρίστους καλ πουηρούς. ³⁶ γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθώς καλ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί.

(3) 37 "Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικάσετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε 38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ῷ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν."

39 Είπε δε παραβολην αὐτοῖς. " Μήτι δύναται τυφλός τυφλόν όδηγείν; οὐχὶ ἀμφότεροι είς βόθυνον πεσοῦνται; 40 οὐκ ἔστι μαθητὴςύπερ του διδάσκαλου αὐτοῦ κατηρτισμένος δε πας έσται ως ο διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφού σου, την δε δοκόν την εν τώ $l \delta l \varphi \ d \varphi \theta a \lambda \mu \hat{\varphi} \ o \dot{v} \ κατανοείς; rac{42}{\eta}$ πως δύνασαι λέγειν τω αδελφώ σου, 'Αδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς την έν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ύποκριτά, ἔκβαλε πρώτον την δοκόν έκ τοῦ όφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ άδελφοῦ σου.

(4) 43 "Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ
δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. 44 ἔκαστον γὰρ δένδρον ἐκ
τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται οὐ
γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα,
σὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν.

MATTHEW, VIII.

MARK.

§ 31.

VIII. ⁸ Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἐκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, ⁸ καὶ λέγων, "Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῆ οἰκία παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζόμενος." ⁷ Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν." ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη, "Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθης. ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

LUKE, VI, VII.

[JOHN.

45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

(5) 46 " Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; 47 πâs δ έρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων . μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτοὺς, ύποδείξω ύμιν τίνι έστιν δμοιος. 48 δμοιός έστιν ανθρώπω ολκοδομοῦντι οἰκίαν, δε ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ έθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν πλημμύρας δε γενομένης προσέρρηξεν ό ποταμός τη οίκία έκείνη, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν τεθεμελίωτο γαρ έπλτην πέτραν. 49 ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας δμοιός έστιν ανθρώπω ολκοδομήσαντι ολκίαν έπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου. ή προσέρρηξεν δ ποταμός, καὶ εὐθέως ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα της οικίας έκείνης μέγα."

§ 31.

VII. Έπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. ² Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κα κῶς ἔχων ἤμελλε τελευτάν, δς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ³ ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώση τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ⁴οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες, "Θτι ἄξιός

MATTHEW, VIII.

MARK.

9 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ έξουσίαν, έχων ὑπ' έμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτφ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται καὶ άλλφ, "Ερχου, καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλφ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ." 10 Ακούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοις ακολουθούσιν, "'Αμήν λέγω ύμιν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εύρον. 11 λέγω δε ύμιν δτι πολλοί ἀπὸ ἀνατολών καὶ δυσμών ηξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ 'Αβραὰμ καὶ 'Ισαὰκ καὶ 'Ιακὼβ ἐν τή βασιλεία των οὐρανων 12 οί δὲ υίοι της βασιλείας εκβληθήσουται els τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ξσται δ κλαυθμός καὶ δ βρυγμός των δδόντων." 18 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησούς τῷ ἐκατοντάρχω, ""Υπαγε, καὶ ώς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι." Καὶ ιάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῆ ὥρα ἐκείνη.

LUKE, VII.

JOHN.

έστιν φ παρέξει τοῦτο· δ άγαπα γὰρ τὸ ξθυος ήμων, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ώκοδόμησεν ἡμῖν." 6 Ο δὲ 'Ιησούς ἐπορεύετο σὺν αὐτοίς. ήδη δε αὐτοῦ οὐ μακράν ἀπέχοντος ἀπὸ της οικίας, ξπεμψε πρός αὐτὸν ό έκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτώ. " Κύριε, μὴ σκύλλου οὐ γάρ εἰμι ίκανὸς ζυα ύπὸ τὴν στέγην μου είσέλθης. 7 διδ οὐδε εμαυτον ήξίωσα πρός σε έλθεῖν άλλὰ είπε λόγω, καὶ lαθήσεται ὁ παῖς μου. 8 καὶ γὰρ ἐγὼ άνθρωπός είμι ύπὸ εξουσίαν τασσόμενος, έχων ὑπ' έμαυτὸν στρατιώτας. καὶ λέγω τούτω, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται καὶ ἄλλφ, "Ερχου, καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλφ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεί." 9'Ακούσας δὲ ταθτα δ' Ιησοθς έθαύμασεν αὐτὸν, καὶ στραφείς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ όχλφ είπε, " Λέγω ύμιν, οὐδὲ ἐν τφ 'Ισραήλ τοσαύτην πίστιν εύρον." 10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες είς τὸν οίκον εύρον τὸν ἀσθενούντα δοῦλον ύγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῆ ἐξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Natural συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὅχλος πολύς. 12 ὡς δὲ ἤγγισε τῆ πύλη τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἰὸς μονογενὴς τῆ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτῆ χήρα καὶ ὅχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῆ. 13 καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῆ, καὶ εἶπεν αὐτῆ, "Μὴ κλαῖε." 14 Καὶ προσελθὼν ῆψατο τῆς σοροῦ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν καὶ εἶπε, "Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι."

MATTHEW, XI.

MARK.

§ 32.

XI. 2'Ο δὲ 'Ιωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ³ εἶπεν αὐτῷ, " Σὰ εἶ ὁ ἔρχόμενος, ἢ ἔτερον προσδοκῶμεν;"

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννη ὰ ἀκούετε καὶ βλέπετε τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται καὶ μακάριός ἐστιν, ὁς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί." ⁷ Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὅχλοις περὶ Ἰωάννου, "Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸ ἀλλὰ τὶ ἐξήλθετε

LUKE, VII.

JOHN.

15 Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρ-ξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῆ μητρὶ αὐτοῦ· 16 ἔλαβε δὲ φόβος ἄπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες, "ΘΟτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν," καὶ "ΘΟτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ." 17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οῦτος ἐν ὅλη τῆ Ἰονδαία περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάση τῆ περιχώρφ.

§ 32.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. 19 καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, "Σὰ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;" 20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον, "Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε, λέγων, Σὰ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;" 21 Έν αὐτῆ δὲ τῆ ῶρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὰς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν.

²² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· ²³ καὶ μακάριός ἐστιν δς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί." ²⁴ ᾿Απελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὅχλους περὶ Ἰωάννου, "Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον

MATTHEW, XI.

MARK.

ίδειν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοις ίματίοις ημφιεσμένον; ίδου, οί τὰ μαλακά φορούντες έν τοίς οίκοις των βασιλέων είσίν. 9 άλλα τί έξήλθετε ίδειν; προφήτην; ναί, λέγω ύμιν, και περισσότερον προφήτου· 10 ούτος γάρ έστι περί ού γέγραπται, ''Ιδού, έγω ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δε κατασκευάσει την όδον σου ξμπροσθέν σου.' ¹¹ 'Αμὴν λέγω ύμιν, ούκ εγήγερται έν γεννητοίς γυναικών μείζων Ίωάννου τοῦ βαπτιστού δ δε μικρότερος εν τή βασιλεία των οὐρανών μείζων αὐτοῦ ξστιν.

12 'Απὸ δὲ τῶν ἡμερῶν 'Ιωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ξως ἄρτι ἡ βασιλεία των οὐρανών βιάζεται, καλ βιασταλ άρπάζουσιν αὐτήν. 13 πάντες γὰρ οἱ προφήται καὶ ὁ νόμος ξως Ιωάννου προεφήτευσαν. 14 καλ ελ θέλετε δέξασθαι, αὐτός έστιν 'Ηλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. 15 δ έχων ὧτα ἀκούειν ἀκονέτω. 16 Τίνι δε όμοιώσω την γενεάν ταύτην: όμοία έστὶ παιδαρίοις έν άγοραίς καθημένοις καὶ προσφωνοῦσι τοις έταίροις αὐτῶν, 17 καὶ λέγουσιν, Ηὐλήσαμεν ύμιν, καὶ οὐκ ώρχήσασθε εθρηνήσαμεν ύμιν, και οὐκ ἐκόψασθε. 18 ΤΗλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε έσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον έχει. 19 ηλθεν δ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνών φίλος

LUKE, VII.

JOHN.

θεάσασθαι; κάλαμον ύπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 άλλα τί εξεληλύθατε ίδειν; ἄνθρωπον έν μαλακοίς ίματίοις ημφιεσμένον; ιδού οί έν ίματισμφ ενδόξφ και τρυφή ύπάρχουτες εν τοις βασιλείοις είσίν. 26 $\dot{a}\lambda\lambda\dot{a}$ τl $\dot{\epsilon}\dot{\xi}\dot{\epsilon}\lambda\eta\lambda\dot{\nu}\theta a\tau\dot{\epsilon}$ $l\delta\dot{\epsilon}\hat{\imath}\nu$; προφήτην; ναὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷ οὖτός έστι περὶ οῦ γέγραπται, ''Ιδοὺ έγω ἀποστέλλω τον ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δς κατασκευάσει την όδόν σου ξμπροσθέν σου. 28 Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοις γυναικών προφήτης 'Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν. ὁ δὲ μικρότερος έν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστι."

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεὸν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἡθέτησαν εἰς ἐαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, "Τίνι σὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; 32 ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορῷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν, Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀκλαύσατε. 33 ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει. 34 ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

MATTHEW, XI.

MARK.

καὶ άμαρτωλών. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τών τέκνων αὐτῆς."

20 Τότε ήρξατο δυειδίζειν τὰς πόλεις έν αίς έγένοντο αί πλείσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. 21 " Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδάν, δτι εί έν Τύρφ καὶ Σιδωνι έγένοντο αί δυνάμεις αί γενόμεναι έν ύμιν, πάλαι αν έν σάκκω καί σποδώ μετευόησαν. 22 πλην λέγω ύμιν, Τύρφ και Σιδώνι ανεκτότερον έσται εν ήμερα κρίσεως η ύμιν. 23 Καὶ σὺ, Καπερναούμ, ἡ ἔως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἔως ἄδου καταβιβασθήση δτι εί έν Σοδόμοις έγένοντο αὶ δυνάμεις αὶ γενόμεναι έν σοὶ, ξμειναν αν μέχρι τῆς σήμερον. 24 πλην λέγω ύμιν ὅτι γῆ Σοδόμων ανεκτότερον έσται εν ήμερα κρίσεως ή σοί." 25 Έν έκείνω τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, " Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταθτα από σοφών καὶ συνετων, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 28 ναλ, δ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ξμπροσθέν σου. 27 Πάντα μοι παρεδόθη ύπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υίὸν, εἰ μη ό πατήρι οὐδε τον πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ υίὸς, καὶ ῷ ἐὰν βούληται δ υίδς αποκαλύψαι. 28 Δεθτε πρός με πάντες οἱ κοπιώντες καὶ πεφορτισμένοι, κάγὼ αναπαύσω ύμας. 29 άρατε τον ζυγόν μου εφ' ύμας και μάθετε απ' εμοῦ,

LUKE, VII.

JOHN.

θρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. ³⁵ καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων."

MATTHEW, XI.

MARK.

δτι πράδς είμι καὶ ταπεινός τῆ καρδία καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ³⁰ ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν."

> XII. 1-21 see § 28. 22-45 ,, § 55.

LUKE, VII.

JOHN.

§ 33.

36 'Ηρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ΐνα φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ είσελθων είς την οίκιαν του Φαρισαίου ανεκλίθη. ³⁷ Καὶ ιδού γυνη έν τη πόλει, ήτις ην άμαρτωλός, έπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῆ οἰκία τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρου μύρου ³⁸ καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ οπίσω κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τους πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἦλειφε τῷ μύρφ. . ³⁹ ίδων δε ό Φαρισαίος ό καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων, " Οὖτος εί ην προφήτης, εγίνωσκεν αν τίς καὶ ποταπή ή γυνή ήτις Επτεται αὐτοῦ ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι."

40 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτὸν, "Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν." 'Ο δέ φησι, "Διδάσκαλε, εἰπέ." ⁴¹ "Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τινι· ὁ εῖς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα· ⁴² μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπὲ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει;" ⁴³ ᾿Αποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν,

MATTHEW.

MARK.

LUKE, VII, VIII.

JOHN.

" Υπολαμβάνω δτι φ τὸ πλείον έχαρίσατο." 'Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ, "'Ορθώς έκρινας." 44 Καὶ στραφείς πρός την γυναϊκα τώ Σίμωνι έφη, " Βλέπεις ταύτην την γυναικα; είσηλθόν σου είς την οίκίαν, ύδωρ έπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας. αύτη δε τοις δάκρυσιν έβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλης αὐτης εξέμαξε. 45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας αῦτη δὲ ἀφ' ἦς είσηλθον οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. 46 ἐλαίφ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ήλειψας αὕτη δὲ μύρω ήλειψέ μου τοὺς πόδας. 47 οῦ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὶ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαὶ, ὅτι ἡγάπησε πολύ φ δε όλίγου αφίεται, όλίγου αγαπα." 48 Εζπε δε αὐτῆ, "'Αφέωνταί σου αξ άμαρτίαι." 49 Καὶ ήρξαντο οί συνανακείμενοι λέγειν έν έαυτοις, "Τίς οὖτός ἐστιν δς καὶ ἁμαρτίας αφίησιν;" 50 Είπε δε πρός την γυναίκα, " Η πίστις σου σέσωκέ σε. πορεύου είς είρήνην."

§ 34.

VIII. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, ² καὶ γυναῖκές τινες αὶ ἢσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ' ἢς δαιμόνια ἐπτὰ ἐξεληλύθει, ³ καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζὰ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἔτεραι

MATTHEW, XII.

MARK, III.

Καὶ ξρχουται είς οίκου^{* 20} καὶ συνέρχεται πάλιν όχλος, ώστε μή δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγείν. ²¹ καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ έξηλθον κρατήσαι αὐτόν. έλεγον γάρ, ""Οτι εξέστη." 22 Καὶ οί γραμματείς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες έλεγον, ""Οτι Βεελζεβούλ έχει," καὶ "ὅτι ἐν τῷ ἄρχουτι τών δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια." ²³ Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, "Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανῶν ἐκβάλλειν; 24 καὶ ἐὰν βασιλεία εφ' εαυτήν μερισθή, οὐ δύναται σταθηναι ή βασιλεία εκείνη· 25 καὶ έὰν οἰκία ἐφ' ἐαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύναται σταθήναι ή ολκία έκείνη. 26 καλ εί ὁ Σατανᾶς ἀνέστη έφ' ἐαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθήναι, άλλα τέλος έχει. 27 οὐ δύναται οὐδείς τὰ σκεύη τοῦ Ισχυροῦ είσελθών είς την οίκιαν αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μη πρώτον τὸν Ισχυρὸν δήση, καὶ τότε την ολκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 αμην λέγω ύμιν ὅτι πάντα αφεθήσεται τὰ άμαρτήματα τοῖς υίοῖς τῶν ανθρώπων, και βλασφημίαι διτας ầν βλασφημήσωσιν. 29 δς δ' ầν βλασφημήση είς τὸ Πνεῦμα τὸ "Αγιου, οὐκ ἔχει ἄφεσιυ είς τὸυ αιώνα, άλλ' ένοχός έστιν αιωνίου κρίσεως." 30 δτι έλεγον, " Πνεθμα ακάθαρτον έχει." ³¹ Ερχονται οῦν οί άδελφοί και ή μήτηρ αὐτοῦ, και έξω έστωτες απέστειλαν πρός αὐτὸν φωνούντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο

ΧΙΙ. ⁴⁶ Έτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὅχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. ⁴⁷ εἶπε δέ τις αὐτῷ, "Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί

LUKE, VIII.

JOHN.

πολλαί, αίτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταίς.

MATTHEW, XII, XIII.

σου ξξω ξστήκασι, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι." 48 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ, "Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου;" 49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, "'Ιδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. 50 ὅστις γὰρ ἃν ποιήση τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν."

MARK, III, IV.

όχλος περὶ αὐτόν εἶπον δὲ αὐτῷ, "Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε." ³⁸ Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, "Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἡ οἱ ἀδελφοί μου;" ³⁴ Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει, "Ἰδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου ³⁵ δς γὰρ ὰν ποιήση τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οῦτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί."

§ 35.

ΧΙΙΙ. Έν δε τη ημέρα εκείνη έξελθων ό Ίησους από της οίκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· 2 καὶ συνήχθησαν πρός αὐτὸν όχλοι πολλοί, ώστε αὐτὸν είς τὸ πλοίον έμβάντα καθήσθαι καὶ πᾶς ὁ ὅχλος έπὶ τὸν αίγιαλὸν είστήκει. 3 Kai έλάλησεν αὐτοῖς πολλά ἐν παραβολαίς, λέγων, "'Ιδού εξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτον α μεν έπεσε παρα την όδον, καὶ ηλθε τὰ πετεινά καὶ κατέφαγεν αὐτά: 5 ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλην, και εύθέως έξανέτειλε διά τὸ μη έχειν βάθος γης, 6 ηλίου δε ανατείλαντος εκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μη έχειν ρίζαν εξηράνθη. Τάλλα δε έπεσεν έπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αί ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. 8 άλλα δε έπεσεν έπι την γην την καλην, και έδίδου καρπόν, δ μέν ξκατὸν, δ δὲ ἐξήκοντα, δ δὲ τριάκοντα. 9 δ έχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω." 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί είπου αὐτώ, " Διατί ἐν παρα-

ΙΥ. Καὶ πάλιν ήρξατο διδάσκειν παρά την θάλασσαν καί συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὅχλος πολὺς, ὥστε αὐτον εμβάντα είς το πλοιον καθήσθαι εν τῆ θαλάσση καὶ πας δ όχλος πρός την θάλασσαν έπὶ της γης ην. 2 καὶ εδίδασκεν αὐτοὺς εν παραβολαίς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοίς έν τη διδαχή αὐτοῦ, 3 "'Ακούετε. ίδου εξηλθεν ο σπείρων του σπείραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, δ μεν έπεσε παρά την όδον, και ηλθε τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτό. δ ἄλλο δὲ ἔπεσεν έπὶ τὸ πετρώδες ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλην, καὶ εὐθέως εξανέτειλε διά τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, δήλίου δὲ ανατείλαντος εκαυματίσθη, και δια τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 7 καὶ άλλο έπεσεν είς τὰς ἀκάνθας, καὶ ανέβησαν αι ακανθαι και συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε 8 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλην, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκουτα καὶ εν εξήκουτα καὶ εν

LUKE, VIII.

JOHN.

§ 35.

4 Συνιόντος δε όχλου πολλοθ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρός αὐτὸν, είπε διὰ παραβολής, 5 " Εξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τον σπόρον αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν δ μέν ἔπεσε παρά τὴν όδου, και κατεπατήθη, και τα πετεινά τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό καὶ ἔτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μη έχειν Ικμάδα. ⁷ καὶ έτερον έπεσεν εν μέσφ των άκανθων, καί συμφυείσαι αὶ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. 8 καὶ ἔτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γην την άγαθην, και φυέν εποίησε καρπου ξκατουταπλασίουα." Ταῦτα λέγων εφώνει, "'Ο έχων ῶτα ἀκούειν ἀκουέτω." ⁹ Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες,

MATTHEW, XIII.

βολαίς λαλείς αὐτοίς;" 11 O δέ ἀποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Οτι ὑμίν δέδοται γνώναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας των ούρανων, έκείνοις δε ού δέδοται. 12 δστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται. δστις δε οὐκ έχει, καὶ δ έχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 13 διὰ τοῦτο ἐν παραβολαίς αὐτοίς λαλώ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι καὶ ἀκούοντες ούκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνιοῦσι: 14 καὶ αναπληρούται έπ' αὐτοῖς ή προφητεία 'Ησαίου ή λέγουσα, ''Ακοή ακούσετε και ού μή συνήτε και βλέπουτες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ίδητε. 16 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ώσὶ βαρέως ήκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν έκάμμυσαν μήποτε ίδωσι τοίς όφθαλμοίς και τοίς ώσιν ἀκούσωσι και τη καρδία συνώσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.' 16 Ύμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι: καὶ τὰ ὧτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. 17 ἀμὴν γαρ λέγω ύμιν ὅτι πολλοὶ προφήται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ίδεῖν & βλέπετε, καὶ οὐκ είδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ακούετε, καὶ οὐκ ήκουσαν. 18 Υμεῖς ουν ακούσατε την παραβολήν του 19 Παντὸς ἀκούοντος σπείροντος. τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, έρχεται δ πονηρός καὶ άρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῆ καρδία αὐτοῦ οὖτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν 20 'O δε επί τα πετρώδη σπαρείς. σπαρείς, οὖτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ακούων καὶ εὐθὺς μετά χαρᾶς λαμβάνων αὐτὸν, 21 οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν

ξαυτώ, άλλα πρόσκαιρός έστι, γενο-

MARK, IV.

έκατόν." 9 Καὶ έλεγεν αὐτοῖς, "'O έχων ωτα ακούειν ακουέτω." 10 Ότε δε εγένετο καταμόνας, ήρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα την παραβολήν. 11 καὶ ἔλεγεν αὐτοις, " Υμίν δέδοται γνώναι τὸ μυστήριον της βασιλείας του Θεου. έκείνοις δε τοις έξω εν παραβολαίς τὰ πάντα γίνεται, 12 ίνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ίδωσι, καὶ ἀκούοντες ακούωσι καὶ μὴ συνιώσι μήποτε επιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῆ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα." 18 Καὶ λέγει αὐτοίς, "Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολάς γυώσεσθε; 14 δ σπείρων τον λόγον σπείρει. 15 οῦτοι δέ είσιν οί παρά την όδον, δπου σπείρεται δ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως έρχεται ό Σατανάς καὶ αίρει τὸν λόγου του έσπαρμένου έν ταις καρδίαις αὐτῶν^{* 16} καὶ οὖτοί εἰσιν όμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οὶ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετά χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτὸν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν έαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, είτα γενομένης θλίψεως ή διωγμοῦ διά του λόγου εὐθέως σκαυδαλίζουται· 18 καὶ οὖτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ακάνθας σπειρόμενοι, οῦτοί είσιν οἰ του λόγου ακούουτες, 19 και αι μέριμναι τοῦ αἰώνος τούτου καὶ ή απάτη τοῦ πλούτου καὶ αὶ περὶ τὰ λοιπά ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται 20 καὶ οὖτοί εἰσιν οἱ έπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οξτινές ακούουσι του λόγον καί LUKE, VIII.

JOHN.

"Τίς είη ἡ παραβολή αῦτη;" 10 'O δε είπευ, " Υμίν δέδοται γυώναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεού τοις δε λοιποίς εν παραβολαίς, Ίνα βλέποντες μη βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. 11 Εστι δε αύτη ή παραβολή δ σπόρος έστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· 12 οἱ δὲ παρά την όδον είσιν οι ακούοντες, είτα έρχεται ό διάβολος καὶ αίρει του λόγου από της καμδίας αὐτών, **Ίνα** μὴ πιστεύσαντες σωθώσιν. 13 οί δε επί της πέτρας, οι όταν ακούσωσι μετά χαράς δέχονται τον λόγου, καὶ οὖτοι ῥίζαν οὖκ ἔχουσιν, οί πρός καιρόν πιστεύουσι καί έν καιρώ πειρασμού άφίστανται. 14 τὸ δέ είς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὖτοί είσιν οι ακούσαντες, και ύπο μεριμνών και πλούτου και ήδονών τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καλ οὐ τελεσφοροῦσι. 15 τὸ δὲ ἐν τῆ καλή γή, οὐτοί είσω οἵτωες ἐν καρδία καλή και άγαθή ακούσαντες τον λόγου κατέχουσι, καὶ καρποφορούσιν έν ύπομονή.

MATTHEW, XIII.

μένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 °O δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεὶς, οὖτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτον καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτον συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 °O δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεὶς, οὖτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιῶν, δς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἐκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα."

MARK, IV.

παραδέχουται καλ καρποφορούσω, ξυ τριάκουτα καλ ξυ ξξήκουτα καλ ξυ ξκατόυ."

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἴνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἴνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῆ; ²² οὐ γάρ ἐστί τι κρυπτὸν, δ ἐὰν μὴ φανερωθῆ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθη. ²⁸ εἴτις ἔχει ῶτα ἀκούειν, ἀκουέτω." ²⁴ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ῷ μέτρφ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ²⁵ δς γὰρ ὰν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ δς οὐκ ἔχει, καὶ δ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ."

24° Αλλην παραβολήν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, "' Ωμοιώθη ή βασιλεία τών οὐρανών ἀνθρώπω σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ LUKE, VIII.

JOHN.

16 "Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὕποκάτω
κλίνης τίθησιν ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας
ἐπιτίθησιν, ἴνα οἱ εἰσπορευόμενοι
βλέπωσι τὸ φῶς. ¹⁷ οὐ γάρ ἐστι
κρυπτὸν δ οὐ φανερὸν γενήσεται,
οὐδὲ ἀπόκρυφον δ οὐ γνωσθήσεται
καὶ εἰς φανερὸν ἔλθη. ¹⁸ βλέπετε
οὖν πῶς ἀκούετε· δς γὰρ ἀν ἔχη,
δοθήσεται αὐτῷ· καὶ δς ἀν μὴ ἔχη,
καὶ δ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ'
αὐτοῦ."

19 Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἰκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὅχλον. 20 καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων, "'Η μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες." 21 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὖτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν."

MATTHEW, XIII.

MARK, IV.

αὐτοῦ· 25 ἐν δὲ τώ καθεύδειν τοὺς άνθρώπους ήλθεν αὐτοῦ ὁ έχθρὸς καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν. 26 ὅτε δὲ έβλάστησ€ν δ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷ προσελθόντες δε οἱ δοῦλοι τοῦ ολκοδεσπότου είπου αὐτώ, Κύριε, ούχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σφ άγρφ; πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια; 28 'O δὲ ἔφη αὐτοῖς, 'Exθρός άνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οί δε δούλοι είπον αύτω, Θέλεις ούν απελθόντες συλλέξωμεν αὐτά: ^{29 °}Ο δὲ ἔφη, Οῦ, μήποτε συλλέγουτες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε άμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 ἄφετε συναυξάνεσθαι αμφότερα μέχρι τοῦ θερισμού καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμού έρω τοις θερισταίς, Συλλέξατε πρώτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ είς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά: τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε είς την αποθήκην μου."

26 Καὶ ἔλεγεν, "Οὔτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 20 ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός."

30 Καὶ έλεγε, "Τίνι δμοιώσωμεν την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἡ ἐν ποία παραβολή παραβάλωμεν αὐ-

31* Αλλην παραβολην παρέθηκεν αυτοίς λέγων, "Ομοία έστιν η βασιλεία των συρανων κόκκω σινά-

JOHN.

MATTHEW, XIII.

πεως, δυ λαβων ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ: 32 δ μικρότερον ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ τῶν σπερμάτων ὅταν δὲ αὐξηθῆ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ."

38 Αλλην παραβολήν ελάλησεν αὐτοῖς, "'Ομοία έστὶν ή βασιλεία τῶν σὐρανῶν ζύμη, ἡν λαβοῦσα γυνὴ ενέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὖ εζυμώθη δλον."

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὅχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, ³5 ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, "'Ανοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου ἐρεύ-ξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου."

36 Τότε άφεις τους όχλους ήλθεν είς την οικίαν δ 'Ιησούς' και προσηλθον αὐτφ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουτες, "Φράσον ήμιν την παραβολην των ζιζανίων του άγρου." 37 'Ο δε άποκριθείς είπεν αύτοις. " Ο σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα έστιν δ υίδς τοῦ ἀνθρώπου. 38 δ δὲ άγρός έστιν ό κόσμος τό δὲ καλὸν σπέρμα, οὖτοί είσιν οἱ νίοὶ τῆς βασιλείας τὰ δὲ ζιζάνιά είσιν οί υίοὶ τοῦ πονηροῦ· 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ό σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος ὁ δὲ θερισμός συντέλεια τοῦ αἰωνός έστιν οί δε θερισταί άγγελοί είσιν. 40 ωσπερ οθν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως

MARK, IV.

τήν; 31 ώς κόκκφ σινάπεως, δς δταν σπαρή επί τής γής, μικρότερος πάντων των των σπερμάτων εστί των επί τής γής. 32 και δταν σπαρή, άναβαίνει και γίνεται πάντων των λαχάνων μείζων, και ποιεί κλάδους μεγάλους ωστε δύνασθαι ύπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν."

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθως ἠδύναντο ἀκούειν. 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

JOHN.

MATTHEW, XIII.

MARK.

ξσται ἐν τῆ συντελεία τοῦ αἰῶνος τούτου. ⁴¹ ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, ⁴² καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ἀδόντων. ⁴⁵ τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῆ βασιλεία τοῦ πατρὸς αὐτῶν. 'Ο ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω.

44 " Πάλιν όμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, δυ εὐρῶν ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 " Πάλιν όμοία έστιν ή βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρᾳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας. 46 δς εὐρῶν ἔνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπελθῶν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 " Πάλιν όμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείση εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούση. 48 ἢν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 οὕτως ἔσται ἐν τῆ συντελεία τοῦ αἰῶνος. ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. ἐκεῖ ἔσται δ κλαυθμὸς καὶ δ βρυγμὸς τῶν

JOHN.

MATTHEW, XIII, VIII.

MARK, IV.

δδόντων." 51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Συνήκατε ταῦτα πάντα;" Λέγουσιν αὐτῷ, "Nal, κύριε." 52 Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπφ οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά."

58 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῦθεν,

§ 36.

VIII. 18 'Ιδών δὲ δ 'Ιησοῦς πολλούς όχλους περί αὐτὸν, ἐκέλευσεν άπελθεῖν είς τὸ πέραν. 23 Kal έμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοίον, ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 καὶ ίδου, σεισμός μέγας έγένετο έν τῆ θαλάσση, ώστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ύπο των κυμάτων αὐτος δε εκάθευδε. 25 και προσελθόντες οί μαθηταί αὐτοῦ ήγειραν αὐτὸν, λέγοντες, "Κύριε, σώσον ήμας, απολλύμεθα." ²⁶ Καλ λέγει αὐτοῖς, "Τί δειλοί έστε, δλιγόπιστοι;" Τότε έγερθείς επετίμησε τοῦς ἀνέμοις καὶ τῆ θαλάσση, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 27 οι δε άνθρωποι έθαύμασαν, λέγοντες, "Ποταπός έστιν ούτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ή θάλασσα ύπακούουσω αὐτῷ;"

IV. 35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνη τη ημέρα όψίας γενομένης, " Διέλθωμεν είς τὸ πέραν." 36 Καὶ ἀφέντες του όχλου παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ώς ἦν ἐν τῷ πλοίφ καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἢν μετ' αὐτοῦ. 37 καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δε κύματα επέβαλλεν είς το πλοίον, ώστε αὐτὸ ήδη γεμίζεσθαι. 38 καὶ ην αύτὸς ἐπὶ τῆ πρύμνη ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων και διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτφ, "Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;" 39 Καὶ διεγερθείς έπετίμησε τῷ ἀνέμφ, καὶ εἶπε τῆ θαλάσση, "Σιώπα, πεφίμωσο." Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 καλ είπεν αὐτοῖς, "Τί δειλοί ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ έχετε πίστιν," 41 Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ έλεγον πρὸς αλλήλους, "Τίς άρα οὖτός ἐστιν, ότι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ύπακούουσιν αὐτῷ;"

LUKE, VIII.

JOHN.

§ 36.

22 Kal εγένετο εν μια των ήμερών, και αὐτὸς ἐνέβη είς πλοίον και οί μαθηταί αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρός αὐτοὺς, " Διέλθωμεν είς τὸ πέραν της λίμνης. " καὶ ἀνήχθησαν. 23 πλεόντων δε αυτών αφύπνωσε· καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου είς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. 24 προσελθόντες δε διήγειραν αὐτὸν, λέγοντες, "'Επιστάτα, έπιστάτα, ἀπολλύμεθα." 'Ο δὲ έγερθείς έπετίμησε τῷ ἀνέμφ καὶ τώ κλύδωνι τοῦ ὕδατος καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. 25 είπε δε αὐτοῖς, "Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ύμων;" Φοβηθέντες δε εθαύμασαν, λέγουτες πρὸς ἀλλήλους, "Τίς ἄρα οῦτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῶ:"

MATTHEW, VIII.

28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν είς την χώραν των Γεργεσηνών, ύπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι έκ των μνημείων έξερχόμενοι, χαλεποί λίαν, ώστε μη Ισχύειν τινά παρελθείν διά της όδου έκείνης. 29 καὶ ιδοῦ, ἔκραξαν, λέγοντες, "Τί ήμιν και σοί, Ίησου, υίε του Θεου; ήλθες ώδε πρό καιρού βασανίσαι ήμας;" 30 "Ην δε μακράν άπ' αὐτων αγέλη χοίρων πολλων βοσ-31 οἱ δὲ δαίμονες παρεκάκομένη. λουν αὐτὸν, λέγοντες, "Εὶ ἐκβάλλεις ήμας, επίτρεψον ήμιν απελθείν els την αγέλην των χοίρων" 32 Kal είπεν αὐτοῖς, "Υπάγετε." Οἱ δὲ **ξελθόντες** ἀπηλθον είς την ἀγέλην των χοίρων καὶ ίδου, ωρμησε πάσα ή αγέλη των χοίρων κατά τοῦ κρημυού είς την θάλασσαν, καί άπέθανον έν τοις ύδασιν. 33 οί δέ βόσκοντες έφυγον, και απελθόντες els την πόλιν απήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. 34 καὶ ίδου, πάσα ή πόλις εξήλθεν είς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ιδόντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῆ άπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

MARK, V.

V. Kal ήλθον είς τὸ πέραν τής θαλάσσης είς την χώραν των Γαδαρηνών. 2 καλ εξελθόντι αὐτώ έκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτώ έκ τών μνημείων ἄνθρωπος έν πνεύματι ακαθάρτω, 3 δς την κατοίκησιν είχεν έν τοις μνημείοις και ούτε άλύσεσιν οὐδεὶς ήδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 διά τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ύπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τας πέδας συντετρίφθαι, και ούδεις αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι. 5 καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὅρεσι καί εν τοίς μνήμασιν ήν κράζων καί κατακόπτων ξαυτον λίθοις. 6 'Ιδών δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, 7 καὶ κράξας φωνή μεγάλη είπε, "Τί έμολ καὶ σοὶ, Ἰησοῦ υίὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ύψίστου; δρκίζω σε του Θεον, μή με βασανίσης." ⁸ έλεγε γὰρ αὐτῷ, "Εξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον έκ τοῦ ἀνθρώπου." ⁹ Καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν, "Τί σοι ὄνομα;" Καὶ ἀπεκρίθη λέγων, " Λεγεών δνομά μοι, ότι πολλοί έσμεν." 10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ໂνα μὴ αὐτοὺς αποστείλη έξω της χώρας. 11 ην δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη. 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες, "Πέμψον ήμας είς τους χοίρους, ίνα είς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν." 13 καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ 'Ιησοῦς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον είς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ είς τὴν θάλασσαν

LUKE, VIII.

JOHN.

26 Kal κατέπλευσαν είς την χώραν τών Γαδαρηνών, ήτις έστλυ αντιπέραν της Γαλιλαίας. 27 έξελθώντι δε αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, δε είχε δαιμόνια εκ χρόνων ίκανων, καὶ ἰμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ έν οἰκία οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μεήμασιν. 28 ίδων δε τον Ίησοῦν καί ανακράξας προσέπεσεν αὐτώ, και φωνή μεγάλη είπε, "Τί έμοι καὶ σοὶ, Ἰησοῦ, υίὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσης." 29 Παρήγγειλε γαρ τῷ πνεύματι τώ ἀκαθάρτω ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, καὶ έδεσμεῖτο άλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος. καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ήλαύνετο ύπὸ τοῦ δαίμονος είς τὰς ἐρήμους. 30 επηρώτησε δε αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, "Τί σοί έστιν όνομα;" 'Ο δε είπε, "Λεγεών" ὅτι δαιμόνια πολλά εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. 81 καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἴνα μὴ ἐπιτάξη αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. 32 ην δε εκεί αγέλη χοίρων ίκανων βοσκομένων έν τῷ ὅρει καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ໃνα ἐπιτρέψη αὐτοῖς είς ἐκείνους είσελθεῖν καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 εξελθώντα δε τα δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν είς τούς χοίρους καὶ ώρμησεν ή αγέλη κατά του κρημυού είς την λίμυην, καὶ ἀπεπνίγη. 34 ίδόντες δὲ οί βόσκοντες τὸ γεγενημένον έφυγου, καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν είς την πόλιν και είς τους άγρούς. 35 εξηλθου δε ίδειν το γεγουός, καί MATTHEW, IX.

MARK, V.

ήσαν δε ώς δισχίλιοι καὶ επνίγοντο έν τῆ θαλάσση. 14 Οἱ δὲ βόσκουτες τούς χοίρους έφυγου καὶ αυήγγειλαυ είς την πόλιν και είς τοὺς ἀγρούς. καὶ ἐξηλθον ίδεῖν τί έστι τὸ γεγονός. 15 καὶ έρχονται πρός του Ίησοῦν, καὶ θεωροῦσι τον δαιμονιζόμενον καθήμενον καλ ξματισμένον ĸal σωφρονούντα, του έσχηκότα του λεγεώνα καί ἐφοβήθησαν. 16 καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τώ δαιμονιζομένω, καὶ περὶ τών χοίρων. 17 καὶ ἦρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν δρίων αὐτῶν.

18 Καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῦον, παρεκάλει αὐτοῦν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ἢ μετ' αὐτοῦ. 19 ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτοῦν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, "Τπαγε εἰς τὸν οἴκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος ἐποίησε καὶ ἢλέησέ σε." 20 Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῆ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίφ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὅχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.

²² Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται εἶς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδῶν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ²³ καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων, "Ότι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει Ἰνα ἐλθῶν ἐπιθῆς αὐτῆ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῆ καὶ ζήσεται." ²⁴ Καὶ ἀπῆλθε μετ'

ΙΧ. Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασε καὶ ἢλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἐλθών προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, "Οτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν ἀλλὰ ἐλθών ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ αὐτὴν, καὶ ζήσεται." ¹⁹ Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

LUKE, VIII.

JOHN.

πούν, καὶ εῦρου καθήμενου τὸυ ἄνθρωπου ἀφ' οῦ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένου καὶ σωφρουοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ 'Ιησοῦ' καὶ ἐφοβήθησαν.

καὶ σωφρουοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ 'Ιησοῦ' καὶ ἐφοβήθησαν.

καὶ σωφρουοῦντα, παρὰ τὸ ιἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς.

παι τὸ πλῆθος τὰς παν τὸ πλῆθος τὰς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν

μεγάλφ συνείχοντο.

Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ⁸⁸ ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οῦ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, ⁸⁹ " 'Υπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός." Καὶ ἀπῆλθε, καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40 Έγενετο δε εν τῷ ὑποστρεψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὅχλος ἢσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν.

41 Καὶ ίδοὺ ἢλθεν ἀνὴρ ῷ ὅνομα ἸΙάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ⁴² ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἢν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν.

MATTHEW, IX.

MARK, V.

20 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὅπισθεν ῆψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 21 ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῆ, " Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι." 22 'Ο δὲ ' Ιησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπε, "Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε." Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

αὐτοῦ· καὶ ηκολούθει αὐτῷ ὅχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

25 Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αίματος έτη δώδεκα, 26 καὶ πολλά παθούσα ύπὸ πολλών Ιατρών καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ξαυτής πάντα, καὶ μηδέν ἀφεληθεῖσα άλλα μαλλον είς τὸ χείρον έλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περί του '[ησού, ελθούσα εν τώ όχλω όπισθεν ήψατο τοῦ ξματίου αὐτοῦ· 28 ἔλεγε γὰρ, "Οτι καν των Ιματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι." 29 Καὶ εὐθέως εξηράνθη ή πηγή του αίματος αὐτής, καὶ ἔγνω τῶ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς, έπιγνούς έν έαυτώ την έξ αὐτοῦ δύναμιν εξελθούσαν, επιστραφείς έν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε, "Τίς μου ήψατο των ίματίων;" 31 Καὶ έλεγον αὐτώ οί μαθηταί αὐτοῦ, "Βλέπεις τὸν όχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ήψατο;" 38 Καὶ περιεβλέπετο ίδειν την τούτο ποιήσασαν. 33 ή δε γυνή φοβηθείσα και τρέμουσα, είδυια δ γέγονεν έπ' αὐτῆ, ηλθε και προσέπεσεν αὐτώ και είπεν αὐτώ πάσαν την άληθειαν. 34 δ δε είπεν αὐτῆ, "Θύγατερ, ή πίστις σου σέσωκέ σε· υπαγε είς ελρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου." 35 Ετι αὐτοῦ λαλούντος ξρχονται από του αρχισυναγώγου λέγοντες, ""Οτι ή θυγάτηρ σου απέθανε τί έτι σκύλλεις τὸν 36 'O δε Ίησούς διδάσκαλον:" εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμευου λέγει τῷ ἀρχισυναγώγφ, " Μὴ φόβου, μόνον πίστευε." 37 Καὶ LUKE, VIII.

JOHN.

'Εν δε τφ υπάγειν αὐτὸν οί δχλοι συνέπνιγον αὐτόν.

43 Καὶ γυνη ουσα εν ρύσει αίματος άπὸ ἐτών δώδεκα, ήτις είς Ιατρούς προσαναλώσασα δλον του βίου ουκ ίσχυσεν ψπ' οὐδενός θεραπευθήναι, 44 προσελθούσα όπισθεν ήψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ξματίου αὐτοῦ καὶ παραχρήμα έστη ή ρύσις του αίματος αὐτης. 45 καὶ είπεν ὁ Ἰησούς. "Τίς ὁ ἀψάμενός μου;" 'Αρνουμένων δε πάντων, είπεν δ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, "'Επιστάτα, οἱ δχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλί-Βουσι, και λέγεις. Τίς ὁ ἀντάμενός μου;" 46 Ο δε Ίησοῦς είπεν, ""Ηψατό μού τις έγω γαρ έγνων δύναμιν εξελθούσαν απ' εμού." 47 Ιδούσα δε ή γυνη ότι οὐκ έλαθε, τρέμουσα ηλθε, καὶ προσπεσούσα αὐτώ δι' ην αίτιαν ήψατο αὐτοῦ απήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρημα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ, "Θάρσει, θύγατερ, ή πίστις σου σέσωκέ σε πορεύου els ειρήνην." 49 Ετι αὐτοῦ λαλοθυτος έρχεταί τις παρά τοῦ άρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ, "Οτι τέθνηκεν ή θυγάτηρ σου μή σκύλλε τὸν διδάσκαλου." 50 'Ο δὲ Ἰησοῦς ακούσας απεκρίθη αὐτῷ λέγων, " Μη φοβοῦ μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται."

MATTHEW, IX.

23 Καὶ ἐλθών ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ολκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ίδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὅχλον θορυβούμενον, 24 λέγει αὐτοῖς, "'Αναχωρείτε οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, άλλα καθεύδει." Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 "Ότε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὅχλος, είσελθων εκράτησε της χειρός αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. ²⁶ καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς δλην την γην έκείνην.

MARK. V.

ούκ αφήκεν ούδένα αύτώ συνακολουθήσαι εί μη Πέτρον καὶ Ίάκωβου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν 'Ιακώβου. ³⁸ καὶ ἔρχεται είς τὸν οίκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεί θόρυβου, κλαίουτας καὶ ἀλαλάζουτας πολλά. 89 καὶ είσελθων λέγει αὐτοῖς, "Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, άλλα καθεύδει." 40 και κατεγέλων αύτου. δ δέ έκβαλων άπαντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἢν τὸ παιδίον ανακείμενον. 41 και κρατήσας της χειρός του παιδίου λέγει αὐτή, "Ταλιθά κούμι" δ έστι μεθερμηνευόμενον, "Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, έγειραι." 42 καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ην γαρ έτων δώδεκα και έξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλά, ໃνα μηδείς γυφ τουτο και είπε δοθήναι αυτή φαγείν.

LUKE, VIII.

JOHN, V.

51 Είσελθων δέ είς την οίκιαν ούκ αφήκεν είσελθείν οὐδένα, εί μη Πέτρου καὶ Ἰάκωβου καὶ Ἰωάννην καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς ⁵² ἔκλαιον δὲ καὶ τὴν μητέρα. πάντες και ξκόπτοντο αὐτήν. δε είπε, "Μη κλαίετε ούκ απέθανεν, άλλα καθεύδει." 53 και κατελέγων αὐτοῦ, είδότες ὅτι ἀπέθανεν. 54 αὐτὸς δὲ ἐκβαλων ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας της χειρός αὐτης, εφώνησε λέγων, "'H παις, εγείρου." 55 καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεθμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρήμα καὶ διέταξεν αὐτῆ δοθηναι φαγείν. 56 καὶ ἐξέστησαν οί γονείς αὐτης ό δέ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

§ 37.

V. Μετὰ ταῦτα ἢν ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα. ² Εστι δὲ ἐν τοῖς Ἰεροσολύμοις ἐπὶ τῷ προβατικῷ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβρατστὶ Βηθεσδὰ, πέντε στοὰς ἔχουσα. ³ ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ⁴ ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῷ κολυμβήθρα καὶ

MATTHEW.

MARK.

·JOHN, V.

ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ ὁ οὖν πρῶτος έμβας μετά την ταραχήν του ύδατος ύγιης εγίνετο, ώ δήποτε κατείχετο νοσήματι. 5 Ην δέ τις ἄνθρωπος έκει τριακουταοκτώ έτη έχων έν τή ἀσθενεία. 6 τοῦτον ίδων ὁ Ἰησοῦς κατακείμενου, καὶ γυούς ὅτι πολύν ήδη χρόνον έχει, λέγει αὐτῷ, "Θέλεις ύγιης γενέσθαι;" ταπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, "Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθη τὸ ὕδωρ, βάλλη με είς την κολυμβήθραν εν ῷ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει." 8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Εγειραι, άρου τὸυ κράββατόν σου καὶ περιπάτει." 9 Καὶ εὐθέως εγένετο ύγιης ὁ ἄνθρωπος, καὶ ήρε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. ην δε σάββατον εν $\dot{\epsilon}$ κείνη τ $\hat{\eta}$ $\dot{\eta}$ μέρα. 10 Ελεγον οὖν οί 'Ιουδαίοι τῷ τεθεραπευμένφ, " Σάββατόν έστιν οὐκ έξεστί σοι αραι τὸν κράββατον." 11 'Απεκρίθη αὐτοῖς, "Ο ποιήσας με ύγιη, ἐκεῖνός μοι είπεν, Αρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει." 12 'Ηρώτησαν οθυ αυτόν, "Τίς έστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, Αρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει;" 13 Ο δε ιαθείς οὐκ ήδει τίς έστιν ό γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὅχλου όντος εν τῷ τόπφ. 14 Μετὰ ταῦτα εύρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ίερφ, καὶ είπεν αὐτφ, ""Ιδε ύγιης γέγονας μηκέτι άμάρτανε, ໃνα μή χειρόν τί σοι γένηται." 15 'Απηλθεν δ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς 'Ιουδαίοις ὅτι 'Ιησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ.

MATTHEW.

MARK.

JOHN, V.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν 'Ιησούν οἱ 'Ιουδαίοι καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτείναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει $\epsilon \nu$ σαββάτφ. ¹⁷ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, "'Ο πατήρ μου έως άρτι εργάζεται, κάγω εργάζομαι." 18 Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον έζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, δτι οὐ μόνον έλυε τὸ σάββατον, άλλα και πατέρα ίδιον έλεγε τὸν Θεὸν, ἴσον ξαυτὸν ποιών τώ Θεφ. 19 ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ είπεν αὐτοῖς, "'Αμὴν ἀμὴν λέγω ύμιν, οὐ δύναται ὁ υίὸς ποιείν άφ' ξαυτοῦ οὐδεν, εαν μή τι βλέπη τον πατέρα ποιούντα α γαρ αν ἐκεῖνος ποιῆ, ταῦτα καὶ ὁ υίὸς δμοίως ποιεί. 20 δ γαρ πατήρ φιλεί τὸν υίὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτώ α αὐτὸς ποιεί και μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 ώσπερ γαρ ὁ πατηρ εγείρει τούς νεκρούς καὶ ζωοποιεί, ούτω καὶ ό υίδς οθς θέλει ζωοποίει. 22 οὐδὲ γάρ ὁ πατηρ κρίνει οὐδένα, άλλά την κρίσιν πάσαν δέδωκε τώ νίώ, ²³ ໃνα πάντες τιμώσι τὸν υίὸν καθώς τιμώσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμών του υίου ου τιμά του πατέρα του πέμψαντα αὐτόν. 24 Αμην άμην λέγω ύμιν δτι ὁ τὸν λόγον μου ακούων και πιστεύων τῷ πέμψαντί με έχει ζωήν αλώνιον, καλ ελς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου είς την ζωήν. 25' Αμην άμην λέγω ύμιν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται της φωνης του υίου του Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. MATTHEW.

MARK.

JOHN, V.

34 ώσπερ γαρ ό πατήρ έχει ζωήν έν έαυτώ, ούτως έδωκε καὶ τώ υίώ ζωην έχειν έν έαυτφ. 27 καὶ έξουσίαν έδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιείν, δτι υίδς ανθρώπου έστί. θαυμάζετε τοῦτο. ὅτι ξρχεται ὥρα έν ή πάντες οί έν τοις μνημείοις ακούσονται της φωνής αὐτοῦ 29 καὶ έκπορεύσονται, οί τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες είς ανάστασιν ζωής, οί δε τὰ φαῦλα πράξαντες είς ἀνάστασιν κρίσεως. 30 οὐ δύναμαι έγω ποιείν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν καθώς ἀκούω, κρίνω και ή κρίσις ή έμη δικαία έστίν ότι οὐ ζητώ τὸ θέλημα τὸ έμον, άλλα το θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός. 31 Έλν έγω μαρτυρώ περί έμαυτοῦ, ή μαρτυρία μου ουκ έστιν άληθής. 82 άλλος έστιν ό μαρτυρών περί έμου, και οίδα ότι άληθής έστιν ή μαρτυρία ήν μαρτυρεί περί έμου.

⁸³ "Υμείς ἀπεστάλκατε πρός 'Ιωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῆ άληθεία. 34 έλφ δε ος παύα σηθρώπου την μαρτυρίαν λαμβάνω, άλλα ταθτα λέγω ໃνα ύμεις σωθήτε. 35 εκείνος ην ό λύχνος ό καιόμενος και φαίνων, ύμεις δε ήθελήσατε αγαλλιασθήναι πρός ώραν έν τώ φωτὶ αὐτοῦ. 36 ἐγὰ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου τὰ γαρ έργα α έδωκέ μοι ό πατήρ ίνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα α έγω ποιώ μαρτυρεί περί έμου δτι δ πατήρ με ἀπέσταλκε. 37 καὶ ὁ πέμ-Ψας με πατήρ αὐτός μεμαρτύρηκε περί έμου. ούτε φωνήν αύτου ακηκόατε πώποτε, ούτε είδος αὐτοῦ MATTHEW, XIII.

MARK, VI.

§ 38.

ΧΙΙΙ. ⁵⁴ Καὶ ἐλθῶν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῆ συναγωγῆ αὐτῶν, ὅστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, "Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵ οὐχ οὖτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἰός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; ⁵⁶ καὶ αἱ ἀδελφαὶ

VI. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκείθεν καὶ ἢλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἰ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² καὶ γενομένου σαββάτου ἤρ-ξατο ἐν τῆ συναγωγῆ διδάσκειν, καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, "Πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τἰς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; ³ οὐχ

JOHN, V.

ξωράκατε· 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῶν, ὅτι δν ἀπέστειλεν ἐκείνος, τούτφ ὑμείς οὐ πιστεύετε. 39 Έρευνατε τὰς γραφας, δτι ύμεις δοκείτε έν αὐταίς ζωήν αιώνιον έχειν, και εκείναι είσιν αί μαρτυροθσαι περί έμοθ. ⁴⁰ καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωην έχητε. 41 Δόξαν παρά ανθρώπων οὐ λαμβάνω. 42 άλλ, έγνωκα ύμας ότι την αγάπην του Θεού ούκ έχετε εν εαυτοίς. 43 εγώ ελήλυθα έν τῷ δυόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με εάν ἄλλος ἔλθη έν τώ δυόματι τώ ίδίω, έκείνον λήψεσθε. 44 πως δύνασθε ύμεις πιστεύσαι, δόξαν παρά άλλήλων λαμβάνουτες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρά του μόνου Θεού οὐ ζητείτε; 45 μη δοκείτε δτι έγω κατηγορήσω ύμων πρός τον πατέρα έστιν ο κατηγορών ύμων Μωσης, είς δυ ύμεις ηλπίκατε. 46 εί γὰρ ἐπιστεύετε Μωση, ἐπιστεύετε αν ἐμοί περὶ γαρ έμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. ⁴⁷ εὶ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πως τοις έμοις δήμασι πιστεύσετε;"

αὐτών.

MATTHEW, XIII.

αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτφ ταῦτα πάντα;" ⁵⁷ Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, " Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῆ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῆ οἰκία αὐτοῦ." ⁵⁸ Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν

MARK, VI.

οὖτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υίὸς Μαρίας ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αὶ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς;" καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ότι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῆ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τῆ οἰκία αὐτοῦ." ⁵ Καὶ οὐκ ἡδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε. ⁶ καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλφ διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλείται τοὺς δώδεκα, καὶ ἦρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων των ακαθάρτων 8 καί παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδεν αἴρωσιν είς όδον εί μη ράβδον μόνον. μη πήραν, μη άρτου, μη els την ζώνην χαλκὸν, 9 αλλ' ύποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτώνας. 10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ""Οπου εαν είσελθητε είς οίκίαν, έκει μένετε έως αν εξέλθητε έκειθεν. 11 καὶ δσοι αν μη δέξωνται υμας μηδε ακούσωσιν ύμων, εκπορευόμενοι έκειθεν έκτινάξατε τὸν χοθν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ανεκτότερον έσται Σοδόμοις ή Γομόρροις εν ήμερα κρίσεως ή τή πόλει ἐκείνη." 12 Καὶ ἐξελθόντες έκήρυσσον ໃνα μετανοήσωσι, ¹³ καὶ δαιμόνια πολλά έξέβαλλου, καί ήλειφον έλαίω πολλούς άρρώστους καὶ έθεράπευον.

LUKE, IX.

JOHN.

ΙΧ. Συγκαλεσάμενος δε τούς δώδεκα μαθητάς αὐτοῦ έδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ έξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν 2 καλ απέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ Ιασθαι τους ασθενούντας. 3 και είπε πρός αὐτοὺς, "Μηδέν αἴρετε είς την όδου, μήτε ράβδους μήτε πήραν μήτε άρτον μήτε αργύριον, μήτε ανα δύο χιτώνας έχειν. 4 καὶ είς ήν αν οικίαν εισέλθητε, εκεί μένετε και ἐκείθεν ἐξέρχεσθε. 5 και δσοι αν μη δέξωνται ύμας, έξερχόμενοι άπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κουιορτόν άπό των ποδών ύμων αποτινάξατε, εls μαρτύριον έπ' αὐτούς." 6 Έξερχόμενοι δε διήρχουτο κατά τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχού.

MATTHEW, XIV.

MARK, VI.

§ 89.

ΧΙΥ. Έν ἐκείνφ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, ² καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, "Οὖτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αὶ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ."

3 Ο γαρ Ηρώδης κρατήσας του 'Ιωάννην έδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακή διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναίκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ 4 ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, "Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν." 5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν είχον. 6 γενεσίων δε άγομένων τοῦ Ἡρώδου ἀρχήσατο ἡ θυγάτηρ της 'Ηρωδιάδος έν τώ μέσφ καὶ ἦρεσε τῷ Ἡρώδη. 7 ὅθεν μεθ' δρκου ώμολόγησεν αὐτῆ δοῦναι δ έαν αιτήσηται. 8 Η δε προβιβασθείσα ύπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, "Δός μοι," φησίν, " ώδε έπι πίνακι την κεφαλήν 'Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ." 9 Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεὺς, διὰ δὲ τούς δρκους καὶ τούς συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθήναι 10 καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην εν τη φυλακή. 11 και ηνέχθη ή κεφαλή αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τώ κορασίω και ήνεγκε τη μητρί

k

14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης (φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὅνομα
αὐτοῦ), καὶ ἔλεγεν, "Οτι Ἰωάννης
ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ
διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αὶ δυνάμεις
ἐν αὐτῷ." ¹⁵ Αλλοι ἔλεγον, "Οτι
Ἡλίας ἐστίν" ἄλλοι δὲ ἔλεγον,
"Οτι προφήτης ἐστὶν, ἢ ὡς εἶς
τῶν προφητῶν." ¹⁶ ἀκούσας δὲ ὁ
Ἡρώδης εἶπεν, "Οτι δν ἐγὼ ἀπεκφάλισα Ἰωάννην, οῦτός ἐστιν αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν."

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας εκράτησε του Ιωάννην καί έδησεν αὐτὸν ἐν τῆ φυλακῆ διὰ 'Ηρωδιάδα την γυναϊκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. 18 έλεγε γάρ δ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδη, "Οτι οὖκ ἔξεστί σοι έχειν την γυναϊκα του άδελφου σου." 19 'Η δε 'Ηρωδιάς ενείχεν αύτω και ήθελεν αύτον αποκτείναι. καὶ οὐκ ἠδύνατο. 20 ὁ γὰρ Ἡρώδης έφοβείτο τὸν Ἰωάννην, είδως αὐτὸν άνδρα δίκαιον καὶ άγιον, καὶ συνετήρει αὐτὸν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλά ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ²¹ καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστάσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρός αὐτής τής Ἡρωδιάδος καὶ δρχησαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ 'Ηρώδη καὶ τοῖς συνανακειμένοις,

LUKE, IX.

JOHN.

§ 39.

7"Ηκουσε δὲ 'Ηρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα: καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων "Οτι 'Ιωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρών," δὑπό τινων δὲ ""Οτι 'Ηλίας ἐφάνη," ἄλλων δὲ ""Οτι προφήτης εἶς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη." 'Καὶ εἶπεν ὁ 'Ηρώδης, "'Ιωάννην ἐγὰ ἀπεκεφάλισα: τίς δὲ ἐστιν οὖτος, περὶ οὖ ἐγὰ ἀκούω τοιαῦτα;" Καὶ ἐζήτει ίδεῖν αὐτόν.

MATTHEW, XIV.

αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτό καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

MARK, VI.

είπεν ὁ βασιλεύς τῷ κορασίῳ, " Αίτησόν με δ έὰν θέλης, καὶ δώσω σοι." 23 καὶ ώμοσεν αὐτῆ, ""Οτι δ έων με αλτήσης δώσω σοι, ξως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου." 24 H δε εξελθούσα είπε τῆ μητρί αὐτης, "Τί αιτήσομαι;" Η δε είπε, "Την κεφαλην 'Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ." ²⁵ καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετά σπουδής πρός του βασιλέα ήτήσατο λέγουσα, "Θέλω ίνα μοι δώς έξ αὐτής ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλην 'Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ." 26 Καλ περίλυπος γενόμενος δ βασιλεύς διά τούς δρκους καί τούς συνανακειμένους οὐκ ήθέλησεν αὐτὴν άθετησαι. 27 καὶ εὐθέως ἀποστείλας ό βασιλεύς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ένεχθήναι την κεφαλην αύτου. δ δε απελθών απεκεφάλισεν αὐτον εν τῆ φυλακῆ, 28 καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλην αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίφ. καὶ τὸ κοράσιον έδωκεν αὐτὴν τῆ μητρὶ αὐτῆς. 29 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ηλθου και ήραυ τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ ξθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείω.

§ 40.

13 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίφ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ίδίαν. 30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. ³¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, " Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε ὂλίγου." ἸΗσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοὶ, καὶ οὐδὲ

LUKE, IX.

JOHN, VI.

§ 40.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησε κατ ἰδίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά.

VI. Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν δ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλλαίας τῆς Τιβεριάδος.

MATTHEW, XIV.

MARK, VI.

Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὅχλοι ἢκολούθησαν αὐτῷ πεζῆ ἀπὸ τῶν πόλεων. φαγεῖν ηὐκαίρουν. ³² καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ldίαν.

14 Kal εξελθών δ 'Ιησούς είδε πολύν όχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη **ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς** άρρώστους αὐτῶν. 15 'Oyías 8è γενομένης προσήλθον αὐτῷ οί μαθηταί αὐτοῦ λέγοντες, "Ερημός έστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ώρα ἡδη παρηλθεν απόλυσον τους όχλους, **υ**α ἀπελθόντες είς τὰς κώμας **ἀγοράσωσιν** ξαυτοίς βρώματα." 16 'Ο δε 'Ιησους είπεν αὐτοις, "Οὐ χρείαν έχουσιν απελθείν δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν." 17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, "Οὐκ ἔχομεν ὧδε εί μη πέντε άρτους καὶ δύο ίχθύας." 18 °Ο δε είπε, "Φέρετε μοι αὐτοὺς ώδε." 19 Καὶ κελεύσας τοὺς όχλους ανακλιθήναι έπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λαβών τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο Ιχθύας, αναβλέψας είς τὸν οὐρανον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοις μαθηταις τους άρτους, οι δε μαθηταὶ τοῖς ὅχλοις. 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ έχορτάσθησαν καὶ ήραν τὸ περισσεύου των κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 οἱ δὲ έσθίοντες ήσαν άνδρες ώσει πεντακισχίλιοι, χωρίς γυναικών καὶ παιδίων.

83 Kal είδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οί όχλοι, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί και πεζή από πασών τών πόλεων συνέδραμον έκει, και προηλθον αὐτοὺς καὶ συνηλθον πρὸς αὐτόν. 34 καὶ ἐξελθών είδεν δ Ίησούς πολύν όχλον, καὶ έσπλαγχυίσθη επ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ώς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα καὶ ηρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. 35 Καὶ ήδη ώρας πολλης γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν, "Οτι ξρημός ἐστιν ό τόπος, καὶ ἦδη ὧρα πολλή. 38 ἀπόλυσον αὐτοὺς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τούς κύκλφ άγρούς καὶ κώμας άγοράσωσιν ξαυτοίς άρτους τί γάρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν." 37 °O δὲ ἀποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν." Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, "'Απελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων άρτους, καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγείν;" 38 Ο δε λέγει αὐτοῖς, "Πόσους άρτους έχετε; ὑπάγετε καὶ ίδετε." γνόντες λέγουσι, "Πέντε, καὶ δύο lxθύας." 39 Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς άνακλίναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **ἀνέπεσον πρασιαί πρασιαί,** έκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. 41 καὶ λαβών τούς πέντε άρτους καλ τούς δύο Ιχθύας, αναβλέψας είς τον οὐρανον, εὐλόγησε καὶ κατέκλασε τούς άρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταίς αὐτοῦ, ζυα παραθώσιν αὐτοίς.

LUKE, IX.

JOHN, VI.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἢκολούθησαν αὐτώ, και δεξάμενος αὐτούς έλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν έχοντας θεραπείας ίατο. 13 H δε ήμερα ήρξατο κλίνειν προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα είπον αὐτῷ, "'Απόλυσον τον όχλον, ίνα απελθόντες είς τας κύκλφ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι, καὶ εύρωσιν ἐπισιτισμόν δτι ώδε εν ερήμφ τόπφ εσμέν." 13 Είπε δε πρός αὐτοὺς, " Δότε αὐτοις ύμεις φαγείν." Οι δε είπον, " Οὐκ είσιν ἡμιν πλείον ἡ πέντε άρτοι καὶ δύο ἰχθύες, εὶ μήτι πορευθέντες ήμεις αγοράσωμεν είς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα." 14 ήσαν γαρ ώσει άνδρες πεντακισχίλιοι. Είπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, " Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα." 15 καὶ εποίησαν ούτω καὶ ἀνέκλιναν ἄπαντας. 16 Λαβών δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο lyθύας, ἀναβλέψας εls τον οὐρανον εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε καλ έδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλφ. ¹⁷ καὶ ἔφαγον καὶ έχορτάσθησαν πάντες καὶ ήρθη τὸ περισσεύσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα.

2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ όχλος πολύς, δτι ξώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα δ έποίει έπὶ τών ἀσθενούντων. 3 ἀνηλθε δε είς τὸ όρος ὁ Ἰησούς, καὶ έκει έκάθητο μετά των μαθητών αὐτοῦ. 4 ἢν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ξορτή των Ἰουδαίων. δ ξπάρας οθν ό Ίησους τους όφθαλμους, καί θεασάμενος ότι πολύς όχλος έρχεται πρός αὐτόν, λέγει πρός τὸν Φίλιππον, "Πόθεν αγοράσομεν άρτους Ινα φάγωσιν ούτοι;" ⁶Τούτο δε έλεγε πειράζων αὐτόν αὐτὸς γὰρ ἦδει τί ἔμελλε ποιεῖυ. Τάπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, "Διακοσίων δηναρίων άρτοι οὐκ άρκοῦσιν αὐτοις, Ινα έκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβη." 8 Λέγει αὐτῷ εἶς ἐκ τῶν μαθητών αὐτοῦ, 'Ανδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, 9" Εστι παιδάριου εν ώδε, δ έχει πέντε άρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια. ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν είς τοσούτους;" 10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, "Ποιήσατε τους ανθρώπους αναπεσείν." ην δέ χόρτος πολύς εν τῷ τόπφ. ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ώσεὶ πεντακισχίλιοι. 11 ξλαβε δε τους άρτους ό 'Ιησούς καὶ εύχαριστήσας διέδωκε τοις μαθηταις, οι δε μαθηταί τοις ανακειμένοις όμοίως καί έκ των όψαρίων δσον ήθελου. 12 ώς δε ενεπλήσθησαν, λέγει τοις μαθηταις αὐτοῦ, " Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, Ένα μή τι ἀπόληται." 13 Συνήγαγον οὖν, καὶ

MATTHEW, XIV.

MARK, VI.

καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πασι.
⁴² καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσησαν. ⁴³ καὶ ἢραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. ⁴⁴ καὶ ἢσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους ὡσεὶ πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

22 Καλ εὐθέως ηνάγκασεν ὁ Ἰησούς τούς μαθητάς αὐτοῦ έμβηναι είς τὸ πλοίον καὶ προάγειν αὐτὸν els τὸ πέραν, ξως οῦ ἀπολύση τοὺς δχλους. ²³ καὶ ἀπολύσας τοὺς όχλους ανέβη είς τὸ όρος κατ' ίδίαν προσεύξασθαι. 'Οψίας δε γενομένης μόνος ην έκει 24 τὸ δὲ πλοίον ήδη μέσον της θαλάσσης ήν βασανιζόμενον ύπο των κυμάτων. ήν γαρ εναυτίος δ ανεμος. 25 Τετάρτη δε φυλακή τής νυκτός απήλθε πρός αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατών ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 26 καὶ ιδόντες αὐτὸν οί μαθηταί έπι την θάλασσαν περιπατούντα εταράχθησαν, λέγοντες, "Θτι φάντασμά ἐστι" καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου έκραξαν. 27 εὐθέως δὲ έλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, " Θαρσείτε" έγώ είμι, μη φοβείσθε."

28 'Αποκριθείς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε, "Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὅδατα." 29 'Ο δὲ εἶπεν, " Ἐλθέ." Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν 'Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέ-

45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ έμβηναι είς τὸ πλοίον καὶ προάγειν είς τὸ πέραν πρός Βηθσαϊδάν, ξως αὐτός ἀπολύση τὸν ὅχλον. 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπηλθεν είς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. 47 Kal δψlas γενομένης ην τό πλοίον έν μέσω της θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γης. 48 Καὶ είδεν αὐτοὺς βασανιζομένους εν τώ ελαύνειν ήν γάρ δ άνεμος έναντίος αὐτοῖς καὶ περί τετάρτην φυλακήν της νυκτός έρχεται πρός αὐτούς περιπατών έπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ήθελε παρελθεῖν αὐτούς 49 οι δε ιδόντες αὐτὸν περιπατούντα έπὶ τῆς θαλάσσης έδοξαν φάντασμα είναι, καὶ ἀνέκραξαν 50 πάντες γάρ αὐτὸν είδον, καὶ ἐταράχθησαν, καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Θαρσείτε έγώ είμι, μή φοβείσθε."

JOHN, VI.

έγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων έκ των πέντε άρτων των
κριθίνων, α έπερίσσευσε τοις βεβρωκόσιν. 14 οι οῦν ἀνθρωποι ιδόντες δ ἐποίησε σημείον ὁ Ἰησοῦς
ἔλεγον, ""Οτι οῦτός ἐστιν ἀληθῶς
προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν
κόσμον."

15 Ίησοῦς οὖν, γυοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ζνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 °Ως δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, 18 ἤ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. 19 ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον καὶ ἐφοβήθησαν. 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, "Ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε."

MATTHEW, XIV.

MARK, VI.

γων, "Κύριε, σῶσόν με." ³¹ Εὐθέως δὲ δ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, " 'Ολιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;''

38 Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῦον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες, "'Αληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ."

34 Καὶ διαπεράσαντες ήλθον είς την γην Γεννησαρέτ 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς δλην την περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ΐνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ὅσοι ήψαντο, διεσώθησαν.

⁵¹ Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. ⁵² οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἢν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη.

53 Καὶ διαπεράσαντες ήλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ, καὶ προσωρμίσθησαν. 54 καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, 55 περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῦς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. 56 καὶ ὅπου ὰν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἴνα κὰν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἰματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἀν ἤπτοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

JOHN, VI.

21" Ηθελου οὖυ λαβεῖυ αὐτὸυ εἰς τὸ πλοῖου, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖου ἐγέυετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἢυ ὑπῆγου.

§ 41.

22 Τἢ ἐπαύριον ὁ ὅχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἢν ἐκεῖ εἰ μὴ ἔν ἐκεῖνο εἰς ὁ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον 23 ἄλλα δὲ ἤλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου. 24 ὅτε οῦν εἴδεν ὁ ὅχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ

MATTHEW.

MARK.

LUKB.

JOHN, VI.

ξστιν έκει ούδε οι μαθηταί αὐτοῦ, ξυέβησαν καὶ αὐτοὶ είς τὰ πλοία καὶ ήλθον εἰς Καπερναούμ ζητούντες τον Ίησουν, 25 και ευρόντες αὐτον πέραν της θαλάσσης είπου αὐτῷ, " 'Ραββλ πότε ώδε γέγουας;" 26 'Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ίησοῦς καὶ είπεν, "'Αμην αμην λέγω ύμιν, ζητειτέ με, σύχ ότι είδετε σημεία, άλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ έχορτάσθητε. ²⁷ έργάζεσθε μη την βρώσιν την απολλυμένην, άλλα την βρώσιν την μένουσαν είς ζωήν αίώνιον, ην ό υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῶν δώσει τούτου γάρ δ πατήρ έσφράγισεν ὁ Θεός." 25 Είπον οθν πρός αὐτὸν, "Τί ποιοῦμεν, ໂνα έργαζώμεθα τὰ έργα τοῦ Θεοῦ;" 29 Απεκρίθη ό Ίησοῦς καὶ είπεν αὐτοῖς, "Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Ocov. Iva morebonte els de duéστειλεν έκείνος." 34 Είπον οθν αὐτῷ, "Τί οὖν τοιείς σὰ σημείον, Ινα Βωμεν καὶ τιστεύσωμέν σοι: τί έργάζη; ³¹ οἱ πατέρες ἡμών τὸ μάννα έφαγον έν τῆ έρήμφ, καθώς έστι γεγραμμέτου, "Αρτου έκ τοῦ ούρανού έδωκεν αύτοις φαγείν." 2 Eixer our airois o Ingois. "'Αμόρ ἀμόρ λέγω όμῦν, Οὐ Μωons délacer quir tor apror es toê ούς απού άλλ' ό πατής μου δίλωσης buir ros apror és ros objavos ros άληθικός 12 6 γας άρτος τοῦ Θεοῦ erte à carabaires ex ret oisange uni (mis lulois to untur." 24 Ei-THE ONE THE CHTOE, "Keple, Thetore lies iguis ties butos toutos." "Eire de extracs à Inspec. "Esta MATTHEW.

MARK.

JOHN, VI.

είμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ὁ ἐρχόμενος πρός με ου μη πεινάση, και δ πιστεύων είς έμε ου μη διψήση πώποτε. 36 άλλ' είπον υμίν ότι καὶ έωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. 87 παν δ δίδωσί μοι δ πατηρ πρός έμε ήξει και του ερχόμενου πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. 38 ὅτι καταβέβηκα έκ του ούρανου, ούχ ίνα ποιώ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 39 τοῦτο δέ έστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, Ινα παν δ δέδωκέ μοι, μη ἀπολέσω έξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῆ ἐσχάτη ἡμέρα. 40 τοῦτο δέ έστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ίνα πας δ θεωρών τον υίον και πιστεύων είς αὐτον έχη ζωην αιώνιον, και αναστήσω αὐτον έγω τη έσχάτη ημέρα." ⁴¹ Έγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ότι είπεν, "Έγώ είμι ὁ άρτος ὁ καταβάς έκ τοῦ οὐρανοῦ." 42 καὶ έλεγου, "Οὐχ οὖτός ἐστιν Ίησοῦς ό υίδς 'Ιωσήφ, οῦ ήμεις οίδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει ούτος, "Οτι έκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;" 43 Απεκρίθη οῦν δ 'Ιησούς καὶ είπεν αὐτοίς, "Μὴ γογγύζετε μετ' άλλήλων. 44 οὐδείς δύναται έλθειν πρός με, έαν μη δ πατήρ ὁ πέμψας με έλκύση αὐτὸν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῆ ἐσχάτη ημέρα. 45 ξστι γεγραμμένον εν τοις προφήταις, 'Καὶ ξσονται πάντες διδακτοί του Θεου.' Πας ουν δ ακούσας παρά τοῦ πατρός καὶ μαθων ξρχεται πρός με 46 σύχ δτι τον πατέρα τις ξώρακεν, εί μη δ ων

MATTHEW.

MARK.

JOHN, VI.

παρά του Θεού, ούτος ξώρακε του πατέρα. 47 άμην άμην λέγω ύμιν, δ πιστεύων είς έμε έχει ζωην αίώυιου. 48 εγώ είμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 οί πατέρες ύμων έφαγον το μάγνα έν τη ξρήμω, και απέθανον 50 ουτός έστιν δ άρτος δ έκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, Ίνα τις έξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνη. 51 ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ό ζων, ό έκ του ούρανου καταβάς. έάν τις φάγη έκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται είς του αίωνα. και ό άρτος δε δυ εγώ δώσω ή σάρξ μου εστίν, ην έγω δώσω ύπερ της του κόσμου ζωης." 52' Εμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, "Πῶς δύναται ούτος ήμιν δούναι την σάρκα φαγείν;" 53 Είπεν οθν αὐτοίς δ'Ιησους, "'Αμην άμην λέγω ύμιν, έαν μη φάγητε την σάρκα τοῦ υίοῦ τοῦ άνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αΐμα, ούκ έχετε ζωήν εν εαυτοίς. τρώγων μου την σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αίμα έχει ζωὴν αιώνιον, καὶ έγω αναστήσω αυτον τη έσχατη ἡμέρα. 55 ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς έστι βρώσις, καὶ τὸ αίμά μου άληθῶς ἐστι πόσις. ⁵⁶ ὁ τρώγων μου την σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αίμα έν έμοι μένει, κάγω έν αὐτώ. 57 καθως απέστειλέ με δ ζων πατήρ, καγω ζω δια τον πατέρα, και δ τρώγων με, κάκεινος ζήσεται δι' έμέ. έστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς οὐ καθώς ἔφαγον οἱ πατέρες ύμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται είς τὸν αίωνα." 59 Ταῦτα είπεν εν συναγωγή διδάσκων έν Καπερναούμ.

MATTHEW.

MARK.

JOHN, VI, VII.

60 Πολλοί οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητών αὐτοῦ εἶπον, "Σκληρός έστιν ούτος ὁ λόγος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;" 61 Είδως δὲ δ Ίησοῦς έν ξαυτώ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οί μαθηταί αὐτοῦ, είπεν αὐτοῖς, "Τοῦτο ύμας σκανδαλίζει; 62 έαν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου άναβαίνοντα δπου ήν τὸ πρότερου ; 63 τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σαρξ ούκ ώφελει οὐδέν τα ρήματα ά έγω λαλω ύμιν πνεθμά έστι καί ζωή ἐστιν. 64 ἀλλ' είσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οι οὐ πιστεύουσιν." "Ηιδει γαρ εξ αρχής δ Ίησους τίνες είσιν οί μη πιστεύοντες, καὶ τίς έστιν δ παραδώσων αὐτόν. 65 Καὶ ἔλεγε, " Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται έλθειν πρός με, έαν μη ή δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου." 66 Έκ τούτου πολλοί ἀπηλθον των μαθητών αὐτοῦ είς τὰ όπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. 67 είπεν οθυ δ Ἰησοθς τοις δώδεκα, "Μὴ καὶ ὑμεις θέλετε ύπάγειν;" 68 'Απεκρίθη οὖν αὐτώ Σίμων Πέτρος, "Κύριε, πρὸς τίνα άπελευσόμεθα; δήματα ζωής αίωνίου έχεις. 69 και ήμεις πεπιστεύκαμεν καὶ εγνώκαμεν ὅτι σὰ εί ὁ Χριστός δ υίδς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζώντος." το 'Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ίησοῦς, "Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα έξελεξάμην, καὶ έξ ύμων είς διάβολός έστιν:" ⁷¹ Έλεγε δε του 'Ιούδαν Σίμωνος 'Ισκαριώτην' οὖτος γαρ ήμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι είς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

VII. Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς

MATTHEW, XV.

MARK, VII.

§ 42.

ΧΥ. Τότε προσέρχονται τώ 'Ιησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεις και Φαρισαίοι λέγοντες, 2" Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι την παράδοσιν των πρεσβυτέρων; ού γάρ νίπτονται τὰς χείρας αὐτών δταν άρτον εσθίωσιν." 3'O δε άποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Διατί καὶ ύμεις παραβαίνετε την έντολην τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν: 4'Ο γάρ Θεός ενετείλατο λέγων, ' Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα" καὶ, "Ο κακολογών πατέρα η μητέρα θανάτω τελευτάτω. 5 ύμεις δε λέγετε, "Ος αν είπη τώ πατρί ή τη μητρί, Δώρον, δ έαν έξ έμοῦ ώφεληθης, 6 καὶ οὐ μη τιμήση τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ηκυρώσατε την έντολην τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμών. 7 Υποκριταί, καλώς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν 'Hoatas λέγων, 8 'Eyγίζει μοι ὁ λαὸς οὖτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμά ή δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' έμου. ⁹ μάτην δέ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας εντάλματα ἀνθρώπων.' "

VII. Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οί Φαρισαίοι καί τινες τών γραμματέων έλθόντες άπὸ Ἱεροσολύμων 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, εσθίοντας άρτους εμέμψαντο. 3 οί γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οί 'Ιουδαίοι, έαν μη πυγμη νίψωνται τὰς χείρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες την παράδοσιν τών πρεσβυτέρων 4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι καὶ ἄλλα πολλά έστιν α παρέλαβον κρατείν, βαπτισμούς ποτηρίων καὶ ξεστών καὶ χαλκίων καὶ κλινών. ⁵ ἔπειτα έπερωτώσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαίοι καὶ οί γραμματείς, "Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατά τὴν παράδοσιν των πρεσβυτέρων, αλλα ανίπτοις χερσίν έσθίουσι τον άρτου;" 6 Ο δε αποκριθείς είπευ αὐτοῖς, ""Οτι καλώς προεφήτευσεν 'Ησαίας περὶ ύμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ώς γέγραπται, 'Οὖτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμά, ή δε καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Τμάτην δε σέβονταί με, διδάσκοντες διδαεντάλματα ανθρώπων. σκαλίας 8 Αφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατείτε τὴν παράδοσιν τῶν ανθρώπων, βαπτισμούς ξεστών καλ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοι-

JOHN, VII.

μετὰ ταῦτα ἐν τῆ Γαλιλαία οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῆ Ἰουδαία περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. MATTHEW, XV.

MARK, VII.

10 Kal προσκαλεσάμενος τον δχλου είπευ αὐτοῖς, "'Ακυύετε καὶ συνίετε: 11 οὐ τὸ είσερχόμενον είς τὸ στόμα κοινοί τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον." 12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ είπον αὐτῷ, "Οίδας ὅτι οἱ Φαρισαίοι ακούσαντες τον λόγον έσκανδαλίσθησαν;" 13 Ο δε αποκριθείς είπε, "Πασα φυτεία, ην ούκ εφύτευσεν δ πατήρ μου δ οὐράνιος, έκριζωθήσεται. 14 άφετε αὐτούς όδηγοί είσι τυφλοί τυφλών τυφλός δέ τυφλου εαν όδηγη, αμφότεροι είς βόθυνον πεσοῦνται." 15 Αποκριθείς δε δ Πέτρος είπεν αὐτῷ, "Φράσον ημιν την παραβολην ταύτην." 16 'Ο δε Ίησοῦς είπεν, "'Ακμὴν καὶ ὑμεῖς ασύνετοί έστε; 17 ούπω νοείτε ότι παν τὸ είσπορευόμενον είς τὸ στόμα els την κοιλίαν χωρεί και els άφεδρώνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα έκ τοῦ στόματος έκ τῆς καραῦτα πολλὰ ποιεῖτε." 8 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Καλώς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολην του Θεου, ίνα την παράδοσιν ύμων τηρήσητε. 10 Μωσης γάρ είπε, 'Τίμα του πατέρα σου και την μητέρα σου' καὶ, 'δ κακολογών πατέρα η μητέρα θανάτω τελευτάτω" 11 ύμεις δε λέγετε, Έαν είπη άνθρωπος τώ πατρί ή τή μητρί, Κορβαν (δ έστι Δώρον), δ έαν έξ έμοῦ ώφεληθης, 12 και οὐκέτι ἀφίετε αὐτον οὐδεν ποιησαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ η τη μητρί αὐτοῦ, 13 ἀκυροῦντες τὸν λόγον του Θεού τη παραδόσει ύμων η παρεδώκατε καὶ παρόμοια τοιαθτα πολλά ποιείτε." 14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τον όχλον έλεγεν αὐτοῖς, "'Ακούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. 15 οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ανθρώπου είσπορευόμενον είς αὐτὸν, δ δύναται αὐτὸν κοινώσαι άλλα τα έκπορευόμενα απ' αὐτοῦ, έκεινά έστι τὰ κοινούντα τὸν ἄνθρωπου. 16 είτις έχει ὧτα ἀκούειν, ακουέτω." 17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οίκου ἀπὸ τοῦ ὅχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς 18 καὶ λέγει αὐτοῖς, παραβολῆς. "Ούτω καὶ ύμεις ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον είς τον ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; ¹⁹ ὅτι οὐκ είσπορεύεται αὐτοῦ είς τὴν καρδίαν, άλλ' είς την κοιλίαν, καὶ είς τον άφεδρώνα εκπορεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα." ²⁰ Ελεγε δὲ, "Οτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκείνο κοινοί τὸν ἄνθρωπον 21 έσωθεν γαρ έκ της καρδίας τωι

JOHN.

MATTHEW, XV.

δίας εξέρχεται, κάκείνα κοινοί τον ἄνθρωπον. ¹⁹ εκ γὰρ τῆς καρδίας εξέρχονται διαλογισμοὶ πουηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι· ²⁰ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον."

MARK, VII.

ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύουται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ²² κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. ²³ πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον."

§ 43.

21 Καὶ ἐξελθών ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ανεχώρησεν είς τα μέρη Τύρου καί Σιδώνος. 22 καὶ ίδοὺ γυνή Χαναναία από των δρίων έκείνων έξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα, " Ελέησόν με, κύριε, υίε Δαβίδι ή θυγάτηρ μου κακώς δαιμονίζεται." 23 Ο δε οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῆ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ηρώτων αὐτὸν λέγοντες, "'Απόλυσον αὐτὴν, ὅτι κράζει ὅπισθεν ήμων." 24 'Ο δε αποκριθείς είπεν, " Οὐκ ἀπεστάλην εί μὴ είς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου 'Ισραήλ." 25 'Η δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, "Κύριε, βοήθει μοι." 26 Ο δε αποκριθείς είπεν, "Οὐκ ἔστι καλου λαβείν του ἄρτον των τέκνων καὶ βαλείν τοις κυναρίοις." 27 'Η δὲ εἶπε, " Ναὶ, κύριε καὶ γὰρ τὰ κυνάρια έσθίει από των ψιχίων των πιπτύντων από της τραπέζης των κυρίων αὐτῶν." 28 Τότε ἀποκριθείς δ Ίησους είπεν αὐτη, " Ω γύναι, μεγάλη σου ή πίστις γενηθήτω σοι ως θέλεις." Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς

24 Καὶ ἐκείθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν είς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδώνος. καὶ είσελθων είς την οίκιαν οὐδένα καὶ οὐκ ἠδυνήθη ήθελε γνώναι. λαθείν. 25 ακούσασα γάρ γυνη περλ αὐτοῦ, ἡς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεύμα ἀκάθαρτον, έλθούσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· 26 ἢν δὲ ή γυνη Ελληνίς, Συροφοίνισσα τφ γένει καὶ ήρώτα αὐτὸν ίνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλη ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτης. 27 δ δε Ίησοῦς εἶπεν αὐτης ""Αφες πρώτον χορτασθηναι τà τέκνα οὐ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τον άρτον των τέκνων και βαλείν τοις κυναρίοις." 28 'Η δε άπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, "Ναὶ, κύριε καὶ γάρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων." 29 Καὶ είπεν αὐτῆ, "Διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὅπαγε ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου." 30 Καὶ ἀπελθοῦσα είς τὸν οίκου αὐτής εύρε τὸ δαιμόνιου έξεληλυθός καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην έπὶ της κλίνης.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθών ἐκ τών

JOHN.

MATTHEW, XV, XVI.

λχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταῖ τῷ ὅχλφ. ³⁷ Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἢραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἐπτὰ σπυρίδας πλήρεις. ⁸⁸ οἱ δὲ ἐσθίοντες ἢσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

MARK, VIII.

τά." ⁶ Καὶ παρήγγειλε τῷ ὅχλῷ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ λαβῶν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἴνα παραθῶσι καὶ παρέθηκαν τῷ ὅχλῳ. ⁷ καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα καὶ εὐλογήσας εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά. ⁸ ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας. ⁹ ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι. καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

§ 44.

³⁹ Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὅχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἢλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

ΧΥΙ. Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαίοι και Σαδδουκαίοι πειράζοντες έπηρώτησαν αὐτὸν σημείον ἐκ τοῦ ούρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. ² δ δὲ ἀποκριθεὶς είπεν αὐτοῖς, "'Οψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία πυρράζει γαρ ο οὐρανός. 8 και πρωί, Σήμερον χειμών πυρράζει γάρ στυγνάζων ό ούρανός. ύποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεία των καιρών οὐ δύνασθε; 4 γενεά πονηρά καὶ μοιχαλλς σημείου επιζητεί και σημείου οὐ δοθήσεται αὐτῆ, εί μὴ τὸ σημείον 'Ιωνα τοῦ προφήτου." Καὶ καταλιπών αὐτοὺς ἀπηλθε.

δ Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λα-βεῖν. ⁶ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, ⁶ 'Ορᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων." ⁷Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν

10 Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἡλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 καὶ ἐξ- ἡλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, "Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῆ γενεῷ ταύτη σημεῖον." 13 Καὶ ἀφεὶς αὐτοῦς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτου οὐκ εἶχου μεθ ἐαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. ¹δ καὶ διεστέλ-λετο αὐτοῖς λέγων, "'Ορᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης 'Ηρώδου." ¹δ Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, "Ότι ἄρτους οὐκ ἔχομεν." ¹7 Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, "Τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;

JOHN.

MATTHEW, XVI.

έαυτοις λέγοντες, "Οτι άρτους οὐκ έλάβομεν." ⁸ Γυούς δὲ δ Ἰησοῦς είπεν αὐτοῖς, "Τί διαλογίζεσθε ἐν ξαυτοίς, δλιγόπιστοι, δτι άρτους οὐκ έλάβετε; ούπω νοείτε ούδε μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ελάβετε, 10 ούδε τους έπτα άρτους τών τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρίδας ελάβετε; 11 πως οὐ νοείτε δτι οὐ περί άρτου εἶπον ὑμῶν προσέχειν από της ζύμης των Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ;" 12 Τότε συνήκαν δτι ούκ είπε προσέχειν άπο της ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τών Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

MARK, VIII.

18 όφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὧτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, καὶ οὐ μνημονεύετε; 19 ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ, "Δώδεκα." 20 "Ότε δὲ τοὺς ἔπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε;" Οἱ δὲ εἶπον, "Επτά." 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Πῶς οὐ συνίετε;"

22 Kal ξρχεται είς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλούσιν αὐτὸν (να αὐτού άψηται. 28 καλ έπιλαβόμενος της χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν έξω της κώμης καὶ πτύσας είς τὰ δμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτφ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. 84 καλ αναβλέψας έλεγε, " Βλέπω τούς ανθρώπους, δτι ώς δένδρα όρω περιπατοῦντας." 25 Είτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χείρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγώς ἄπαντας. 26 καὶ ἀπέστειλευ αὐτὸυ είς τὸυ οἶκου αὐτοῦ λέγων, "Μηδε είς την κώμην είσελθης, μηδέ είπης τινί έν τη κώμη."

§ 45.

18' Ελθών δε δ ' Ιησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων,

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἰ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου καὶ ἐν τῆ

JOHN.

§ 45.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ είναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί καὶ ἐπηρώ-

MATTHEW, XVI.

"Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν νἱὸν τοῦ ἀνθρώπον;"

14 Οἱ δὲ εἶπον, "Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν, ἢ ἔνα τῶν προφητῶν."

15 Λέγει αὐτοῖς, "Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;"

16 Αποκριθεῖς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπε, "Σὺ εἶ δ Χριστὸς, δ νἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος."

17 Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, " Μακάριος εἶ, Σίμων Βὰρ Ἰωνα, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 Κάγὰ δὲ σοὶ λέγω ὅτι σὰ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρα οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. 19 καὶ δώσω σοὶ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ δ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ δ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς."

20 Τότε διεστείλατο τοις μαθηταις αὐτοῦ ໃνα μηδενί είπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. 21 'Απὸ τότε ἤρξατο ὁ Ίησοῦς δεικνύειν τοις μαθηταις αὐτοῦ ὅτι δει αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ άρχιερέων καὶ γραμματέων, και αποκτανθήναι, και τή τρίτη ἡμέρα ἐγερθῆναι. 22 καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ήρξατο ἐπιτιμῶν αὐτῷ λέγων, "Τλεώς σοι, κύριε ου μή έσται σοι τοῦτο." 23 'Ο δε στραφείς είπε τώ Πέτρω, " Τπαγε δπίσω μου, Σατανα, σκάνδαλόν μου εί δτι ού φρονείς τὰ

MARK, VIII.

όδφ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, "Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;" 28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, "Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι 'Ηλίαν, ἄλλοι δὲ ἔνα τῶν προφητῶν." 29 Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς, "ഐμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;" 'Αποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, "Σὺ εἶ ὁ Χριστός."

30 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενί λέγωσι περί αὐτοῦ. ήρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τον υίον του ανθρώπου πολλά παθείν καὶ ἀποδοκιμασθήναι ἀπὸ τών πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, και αποκτανθήναι, και μετά τρείς ήμέρας άναστήναι. 32 καί παρρησία του λόγου έλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ήρξατο ἐπιτιμῶν αὐτῷ. 38 ὁ δὲ ἐπιστραφείς και ιδών τους μαθητάς αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρφ λέγων, ""Υπαγε δπίσω μου, Σατανα̂ δτι ού φρονείς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ των ανθρώπων."

JOHN.

τησεν αὐτοὺς λέγων, "Τίνα με λέγουσιν οἱ ὅχλοι εἶναι;" ¹⁹ Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, "Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη." ²⁰ Εἶπε δὲ αὐτοῖς, "Ύμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;" 'Αποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε, "Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ."

21 °Ο δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο, 22 εἰπὼν, "Οτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα ἐγερθῆναι."

MATTHEW, XVI, XVII.

MARK, VIII, IX.

τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώ-

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταις αὐτοῦ, "Εί τις θέλει ὀπίσω μου έλθειν, απαρνησάσθω έαυτον και αράτω του σταυρου αυτού, και ἀκολουθείτω μοι. 25 δς γὰρ αν θέλη την ψυχην αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν δε δ' αν απολέση την ψυχήν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν 28 τί γὰρ ἀφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν του κόσμου δλου κερδήση, την δέ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ανθρωπος αντάλλαγμα της ψυχης αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υίὸς τοῦ ανθρώπου έρχεσθαι έν τη δόξη τοῦ πατρός αὐτοῦ μετά των ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστφ κατά την πράξιν αὐτοῦ. 28 'Αμην λέγω ύμιν, είσί τινες των ώδε έστηκότων, οίτινες ού μη γεύσωνται θανάτου ξως αν ίδωσι του υίον τοῦ ανθρώπου έρχόμενον έν τη βασιλεία αὐτοῦ."

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὅχλον σύν τοις μαθηταις αὐτοῦ είπεν αὐτοῖς, ""Οστις θέλει ὀπίσω μου έλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἐαυτὸν καὶ άράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 35 δς γαρ αν θέλη την ψυχην αύτου σώσαι, απολέσει αὐτήν δς δ' αν ἀπολέση τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ενεκεν έμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ούτος σώσει αὐτήν. γαρ ωφελήσει ανθρωπον, έαν κερδήση τὸν κόσμον δλον καὶ ζημιωθή την ψυχην αὐτοῦ; ⁸⁷ η τί δώσει άνθρωπος αντάλλαγμα της ψυχής αὐτοῦ; ³⁸ δε γὰρ ἄν ἐπαισχυνθῆ με και τους έμους λόγους έν τῆ γενες ταύτη τη μοιχαλίδι και άμαρτωλώ, καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου έπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθη έν τη δόξη του πατρός αὐτου μετά των άγγέλων των άγίων."

IX. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἴτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ἃν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει."

§ 46.

XVII. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἐξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. ² καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ ² Καὶ μεθ' ἡμέρας εξ παραλαμβάνει δ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. ³ καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα,

JOHN.

23 Ελεγε δε πρός πάντας, "Εί τις θέλει δπίσω μου έλθειν, άπαρνησάσθω ξαυτόν και αράτω τον σταυρον αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ακολουθείτω μοι. 24 δς γαρ αν θέλη την ψυχην αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν δς δ' αν απολέση την Ψυχην αὐτοῦ Ενεκεν εμοῦ, οὖτος σώσει αὐτήν. 25 τί γὰρ ώφελεῖται άνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον δλου, ξαυτου δε απολέσας η ζημιω- θ είς; 26 ος γὰρ αν ἐπαισχυν θ ῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υίδος τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, δταν έλθη έν τη δόξη αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν άγίων ἀγγέλων.

 27 "Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσι τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οὶ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἔως ἀν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ."

§ 46.

28 Έγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παραλαβῶν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον, καὶ ὁ

MATTHEW, XVII.

δε ίματια αὐτοῦ εγένετο λευκά ώς τὸ φως. ⁸ καὶ ἰδοὺ ώφθησαν αὐτοῖς Μωσης καὶ 'Ηλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλουντες. 4 ἀποκριθείς δε δ Πέτρος είπε τῷ Ἰησοῦ, " Κύριε, καλόν έστιν ήμας ώδε είναι εί θέλεις, ποιήσωμεν ώδε τρείς σκηνάς, σοί μίαν, καὶ Μωσῆ μίαν, καὶ μίαν 'Ηλία." ⁵Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος ίδου νεφέλη φωτεινή επεσκίασεν αὐτούς καὶ ίδοὺ φωνή ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, "Οὐτός έστιν ὁ υίός μου δ άγαπητὸς, ἐν ῷ εὐδόκησα. αὐτοῦ ἀκούετε." ⁶ Καὶ ἀκούσαντες οί μαθηταί έπεσον έπι πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 καὶ προσελθών ὁ Ἰησοῦς ήψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν, "Ἐγέρθητε καὶ μη φοβεισθε." 8 Έπάραντες δέ τούς όφθαλμούς αὐτών οὐδένα είδον εί μη του Ίησοθυ μόνου.

MARK, IX.

λευκά λίαν ώς χιών, οία γναφεύς έπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκάναι. 4 καὶ ἄφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωσεί, καὶ ήσαν συλλαλούντες τώ 'Ιησοῦ. δκαὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, "'Ραββὶ, καλόν έστιν ήμας ώδε είναι καὶ ποιήσωμεν σκηνάς τρείς, σοί μίαν, καί Μωσει μίαν, καὶ 'Ηλία μίαν." 6 Οὐ γὰρ ἦδει τί λαλήση ἢσαν γὰρ ἔκφοβοι. Τκαὶ εγένετο νεφέλη επισκιάζουσα αὐτοῖς καὶ ήλθε φωνή έκ της νεφέλης λέγουσα, "Οὖτός έστιν ὁ υίός μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ακούετε." ⁸ Καὶ εξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα είδον άλλά τον Ίησοῦν μόνον μεθ' ξαυτών."

9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, "Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἔως οῦ ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπον ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ." 10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, "Τί οῦν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι 'Ηλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;" 11 'Ο δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, "'Ηλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα 1²λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι 'Ηλίας ἤδη ἤλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἤθέλησαν

⁹ Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἴνα μηδενὶ διηγήσωνται ὰ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώποι ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. ¹⁰ καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ¹¹ καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, "Θτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;" ¹² 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, "'Ηλίας μὲν ἐλθῶν πρῶτον ἀποκαθιστῷ πάντα' καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἰὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθη

JOHN.

ίματισμός αὐτοῦ λευκὸς εξαστράπ-30 Καὶ ίδου ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ήσαν Μωσῆς και 'Ηλίας, 51 οι δφθέντες εν δόξη έλεγου την έξοδου αὐτοῦ, ην έμελλε πληρούν εν 'Ιερουσαλήμ. 32 ο δε Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἢσαν βεβαρημένοι ύπνω διαγρηγορήσαντες δε είδον την δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο άνδρας τοὺς συνεστώτας αὐτώ. 83 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, είπεν ὁ Πέτρος πρός του 'Ιησούν, "'Επιστάτα, καλόν έστιν ήμας ώδε είναι καί ποιήσωμεν σκηνάς τρείς, μίαν σοί, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ μίαν 'Ηλία," μη είδως δ λέγει. 34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ έπεσκίασεν αὐτούς εφοβήθησαν δέ έν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. 35 καὶ φωνή εγένετο εκ της νεφέλης λέγουσα, "Οῦτός ἐστιν ό υίός μου ό άγαπητός αὐτοῦ ακούετε." 36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι την φωνην εύρέθη δ' Ιησούς μόνος.

Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἐωράκασιν.

MATTHEW, XVII.

ούτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν." ¹⁸ Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

¹⁴ Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὅχλον

προσήλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γουυπετών αὐτῷ καὶ λέγων, 15 "Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υίὸν, ὅτι
σεληνιάζεται καὶ κακώς πάσχει
πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ
πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. 16 καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου,
καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι."

17' Αποκριθείς δε ό 'Ιησούς είπεν,
"' Ω γενεά ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, έως πότε έσομαι μεθ' ύμων;
εως πότε ἀνέξομαι ύμων; φέρετέ
μοι αὐτὸν ὧδε."

MARK, IX.

καὶ ἐξουδενωθῆ. 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν."

14 Καὶ ἐλθῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς είδεν ὅχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς.
16 καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὅχλος ἰδῶν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.
16 καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς, "Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς;"

17 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶς ἐκ τοῦ ὅχλου εἶπε, " Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν
υἰόν μου πρός σε, ἔχουτα πνεῦμα
ἄλαλον 18 καὶ ὅπου ἀν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτὸν, καὶ ἀφρίζει
καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ
ξηραίνεται καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς
σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ
ἴσχυσαν."

19 Ο δε ἀποκριθείς αὐτῷ λέγει, " Ω γενεὰ ἄπιστος, ξως πότε πρὸς ύμας έσομαι; έως πότε ανέξομαι ύμων; φέρετε αὐτὸν πρός με." 20 Kal ήνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ίδων αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεθμα έσπάραξεν αὐτὸν, καὶ πεσών ἐπὶ της γης έκυλίετο αφρίζων. ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, "Πόσος χρόνος έστιν ώς τοῦτο γέγονεν αὐτφ̂;" Ο δὲ εἶπε, "Παιδιόθεν" 22 καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ έβαλε καὶ εἰς ΰδατα, ΐνα ἀπολέση αὐτόν άλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ήμιν σπλαγχνισθείς εφ' ήμας." ²³ Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, "Τὸ

JOHN.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῆ ἐξῆς ἡμέρα, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους συνήντησεν αὐτῷ ὅχλος πολύς.

38 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὅχλου ἀνεβόησε λέγων, "Διδάσκαλε, δέσμαι σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἰόν μου, ὅτι μουογενής ἐστί μοι, ³³ καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρῦβον αὐτόν. ⁴0 καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου Γνα ἐκβάλλωσιν αὐτὸ, καὶ οὐκ ἢδυνήθησαν."

41' Αποκριθεὶς δε ό ' Ιησοῦς εἶπεν, "" Ω γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, εως πότε εσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου." 42 Ετι δε προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν"

MATTHEW, XVII.

MARK, IX.

18 Kal ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,

καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμό-

καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19 Τότε προσελθόντες οι μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ίδιαν εἶπον, " Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;" 20 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, " Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὅρει τούτῳ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. 21 τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῆ καὶ νηστείᾳ."

³² 'Αναστρεφομένων δε αὐτών έν τἢ Γαλιλαία, εἶπεν αὐτοῖς ὁ 'Ιησοῦς, " Μέλλει ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, ²³ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τἢ τρίτῃ ἡμέρα ἐγερθήσεται." Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

εί δύνασαι πιστεύσαι πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι." 24 Καὶ εὐθέως κράξας ό πατήρ τοῦ παιδίου μετά δακρύων έλεγε, "Πιστεύω, Κύριε, βοήθει μου τη απιστία." 25 'Ιδών δε ό 'Ιησούς δτι επισυντρέχει όχλος, ἐπετίμησε τῷ πυεύματι τῷ ἀκαθάρτω, λέγων αὐτῷ, "Τὸ πνεθμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι επιτάσσω, έξελθε εξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι είσέλθης είς αὐτόν." 26 Kal κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν έξηλθε και έγένετο ώσει νεκρός. ώστε πολλούς λέγειν δτι απέθανεν· ²⁷ δ δε 'Ιησούς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρός ήγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.

28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ""Οτι ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;" ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῆ καὶ νηστείą."

30 Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ· 81 ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, "Ότι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῆ τρίτη ἡμέρα ἀναστήσεται." 32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ βῆμα,

JOHN.

έπετίμησε δὲ δ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,

καὶ lάσατο τὸν παίδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

43 εξεπλήσσουτο δε πάντες επὶ τῆ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πασιν οις ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁴ "Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους ὁ γὰρ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων." ⁴⁵ Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἢν παρακεκαλυμμένου ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ

MATTHEW, XVII, XVIII.

MARK, IX.

καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

24 Έλθόντων δε αὐτῶν είς Kaπερναούμ προσήλθον οί τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρφ καὶ είπου, "Ο διδάσκαλος ύμων ού τελεῖ τὰ δίδραχμα ;" 25 Λέγει, " Naί." Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, "Τί σοὶ δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς της γης από τίνων λαμβάνουσι τέλη ή κηνσον; ἀπὸ τῶν υίῶν αὐτων, η από των αλλοτρίων; 26 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, "'Απὸ τῶν ἀλλοτρίων." "Εφη αὐτῷ δ Ἰησοῦς, "Αραγε ελεύθεροί είσω οι υίοί. 27 ໃνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, πορευθείς είς την θάλασσαν βάλε άγκιστρου, καὶ τὸν ἀναβάντα πρώτον Ιχθύν άρου καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατήρα έκεῖνον λαβών δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ."

§ 47.

ΧΥΙΙΙ. Έν ἐκείνη τῆ ὥρα προσ
ηλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, "Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῆ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν;" ² Καὶ
προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον
ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσφ αὐτῶν, ⁸ καὶ
εἶπεν, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ⁴ ὅστις οὖν
ταπεινώση ἐαυτὸν ὡς τὸ παιδίον
τοῦτο, οὖτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῆ

33 Καὶ ἢλθεν εἰς Καπερναούμ' καὶ ἐν τῆ οἰκία γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς, "Τί ἐν τῆ ὁδῷ πρὸς ἐαυτοὺς διελογίζεσθε;" 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῆ ὁδῷ, τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς, "Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος." 36 Καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ

JOHN.

αἴσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ρήματος τούτου.

§ 47.

46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἀν εἴη μείζων αὐτῶν.

47 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδῶν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ ἐαυτῷ, ⁴8 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Ος ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται καὶ δς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὖτος ἔσται μέγας."

MATTHEW, XVIII.

MARK, IX.

βασιλεία των οὐρανων. ⁵ καὶ δς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

600 δ' αν σκανδαλίση ένα των μικρών τούτων τών πιστευόντων είς έμε, συμφέρει αὐτῷ ίνα κρεμασθή μύλος δυικός έπι του τράχηλου αὐτοῦ, καὶ καταπουτισθή ἐυ τώ πελάγει της θαλάσσης. ΤΟὐαὶ τώ κόσμω από των σκανδάλων ανάγκη γάρ έστιν έλθεῖν τὰ σκάνδαλα πλην οὐαὶ τῷ ἀνθρώπφ ἐκείνφ δι' οὖ τὸ σκάνδαλον έρχεται. 8 Εί δὲ ἡ χείρ σου η ό πούς σου σκανδαλίζει σε, ξκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί έστιν είσελθείν είς την ζωην χωλον η κυλλον, η δύο χειρας η δύο πόδας έχοντα βληθήναι είς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. 9 καὶ εὶ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, έξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί έστι μουόφθαλμου είς την ζωην

είπευ αὐτοῖς, 87 " Os εὰν εν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται καὶ δς ἀλὰ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με."

88' Απεκρίθη δε αὐτῷ δ' Ιωάννης λέγων, "Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, δς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν." 89' Ο δε ' Ιησοῦς εἴπε, "Μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν δς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με. 40 δς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπερ ὑμῶν ἐστιν.

414 Os γάρ αν ποτίση ύμας ποτήριον ύδατος εν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέση τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ δς αν σκανδαλίση ένα τών μικρών τών πιστευόντων είς έμε, καλόν έστιν αὐτῷ μᾶλλον εὶ περίκειται λίθος μυλικός περί του τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίζη σε ή χείρ σου, απόκοψον αὐτήν καλόν σοί έστι κυλλον είς την ζωην είσελθείν, η τας δύο χείρας έχουτα απελθείν είς την γέενναν, είς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, 44 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτά καὶ τὸ πυρ οὐ σβέννυται. 45 καὶ ἐὰν δ ποῦς σου σκανδαλίζη σε, ἀπόκοψον αὐτόν καλόν έστί σοι εἰσελθεῖν els την ζωην χωλον, η τους δύο πόδας έχουτα βληθήναι είς την γέενναν, είς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, 46 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτῷ

JOHN.

49' Αποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, "Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ
τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ
δαιμόνια· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν,
ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν."

δο Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
" Μὴ κωλύετε· δς γὰρ οὐκ ἔστι
καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν."

MATTHEW, XVIII.

είσελθεῖ», ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχουτα βληθῆναι είς τὴν γέευναν τοῦ πυρός.

10 'Οράτε μη καταφρονήσητε ένδε των μικρών τούτων λέγω γαρ ύμιν ότι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διά παυτός βλέπουσι τὸ πρόσωπου τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 11 ήλθε γὰρ δ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου σωσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Τί ὑμῖν δοκεί: εαν γενηταί των ανθρώπω έκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθή έν έξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐννενηκονταεννέα έπὶ τὰ όρη πορευθείς ζητεί τὸ πλανώμενον: 18 καὶ ἐὰν γένηται εύρεω αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμω ὅτι γαίρει έπ' αὐτῷ μᾶλλον ἡ ἐπὶ τοῖς έννενηκονταεννέα τοίς μη πεπλανημένοις. 14 ούτως ούκ έστι θέλημα έμπροσθεν τοῦ πατρός ύμων τοῦ έν ουρανοίς ίνα ἀπόληται είς των μικρών τούτων. 15 Έαν δε άμαρτήση είς σε ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ έλεγξον αὐτὸν μεταξύ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούση, ἐκέρδησας του άδελφου σου. 16 έαν δέ μη ἀκούση, παράλαβε μετά σοῦ ἔτι ξνα η δύο, Γνα ἐπὶ στόματος δύο

MARK, IX.

καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζη σε, ἔκβαλε αὐτόν καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρὸς, 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾳ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ ἄλας ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις."

JOHN.

MATTHEW, XVIII.

MARK.

μαρτύρων ή τριών σταθή παν δήμα. 17 ξαν δε παρακούση αὐτών, είπε τη έκκλησία έαν δε καί της έκκλησίας παρακούση, έστω σοι ώσπερ δ έθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18 'Αμὴν λέγω ύμιν, δσα έαν δήσητε έπι της γης έσται δεδεμένα έν τῷ οὐρανῷ, καὶ όσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς έσται λελυμένα έν τῷ οὐρανῷ. 19 πάλιν λέγω ύμιν δτι έὰν δύο ύμων συμφωνήσωσιν έπλ της γης περί παυτός πράγματος οδ έαν αίτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρά τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰ οῦ γάρ είσι δύο η τρείς συνηγμένοι είς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσφ αὐτῶν."

21 Τότε προσελθών αὐτώ ὁ Πέτρος είπε, "Κύριε, ποσάκις άμαρτήσει είς έμε δ άδελφός μου, καὶ άφήσω αὐτῷ; ἔως ἐπτάκις;" 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Οὐ λέγω σοι, έως έπτάκις, άλλ' έως έβδομηκουτάκις έπτά. 23 Διὰ τοῦτο ώμοιώθη ή βασιλεία των σύρανων ανθρώπω βασιλεί, δε ήθέλησε συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴ ἀρξαμένου δε αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ είς όφειλέτης μυρίων ταλάντων. 25 μη έχοντος δε αὐτοῦ αποδούναι, εκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθηναι καὶ τὴν γυναίκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα δσα είχε, καὶ ἀποδοθῆναι. σων οθν ό δοθλος προσεκύνει αὐτω λέγων, Κύριε, μακροθύμησον έπ' έμοὶ, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. ²⁷ σπλαγχνισθείς δε δ κύριος τοῦ δούλου έκείνου άπέλυσεν αὐτὸν καὶ

• JOHN.

MATTHEW, XVIII.

MARK.

τὸ δάνειον ἀφηκεν αὐτώ. ελθων δε ό δούλος εκείνος εύρεν ένα των συνδούλων αὐτοῦ, δς ωφειλεν αὐτῷ έκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε λέγων, 'Απόδος μοι δ τι δφείλεις. 29 πεσών οῦν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων. Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ πάντα άποδώσω σοι. 30 δ δὲ οὖκ ἤ θ ελεν, άλλα απελθών έβαλεν αυτόν els φυλακήν έως ου άποδώ τὸ όφειλόμενον. ³¹ ίδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ελυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίφ αὐτῶν πάντα τὰ γενόμενα. 32 Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν δ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, Δοῦλε πουηρέ, πασαν την όφειλην έκείνην άφηκά σοι, έπεὶ παρεκάλεσάς με 33 οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ώς καὶ ἐγώ σὲ ἠλέησα; 34 καὶ δργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ξως οῦ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. 35 Οῦτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ξπουράνιος ποιήσει ύμω, έαν μη άφητε ξκαστος τω άδελφω αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν."

JOHN, VII.

§ 48.

VII. 2 "Ην δὲ ἐγγὺς ἡ ἐορτὴ τῶν 'Ιουδαίων ή σκηνοπηγία. 3 είπου οῦν πρός αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, " Μετάβηθι εντεύθεν καὶ υπαγε είς την Ιουδαίαν, ΐνα και οι μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ έργα σου ά Q

LUKE, IX.

JOHN, VII.

ποιείς. 4 ούδελς γάρ έν κρυπτώ τι ποιεί, και ζητεί αὐτὸς ἐν παρρησία είναι. εί ταθτα ποιείς, φανέρωσον σεαυτόν τῷ κόσμφ." 5 Οὐδε γάρ οί άδελφοί αυτού επίστευον els αὐτόν. 6 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ο καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν ό δε καιρός ό ύμετερος πάντοτέ έστιν ξτοιμος. ⁷ου δύναται δ κόσμος μισείν ύμας εμε δε μισεί, δτι έγω μαρτυρώ περί αὐτοῦ δτι τὰ έργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν, ⁸ ὑμεῖς ανάβητε είς την ξορτήν ταύτην έγω ούπω αναβαίνω είς την ξορτην ταύτην, δτι ό καιρός ό έμος ούπω πεπλήρωται." 9 Ταῦτα δὲ εἰπὰν αὐτοῖς ξμεινεν έν τῆ Γαλιλαία.

10 'Ως δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὲ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἐορτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. 11 Οἱ σὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῆ ἐορτῆ καὶ ἔλεγον, "Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;" 12 Καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἢν ἐν τοῖς ὄχλοις. οἱ μὲν ἔλεγον, ""Οτι ἀγαθός ἐστιν" ἄλλοι δὲ ἔλεγον, "Οῦ, ἀλλὰ πλανῷ τὸν ὅχλον." 18 Οὐδεὶς μέντοι παρρησία ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

51' Εγένετο δε εν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς ' Ιερουσαλήμ. 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ετοιμάσαι αὐτῷ. 58 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσω-

MATTHEW, VIII.

MARK.

VIII. 19 Καὶ προσελθών εἶς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, "Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχη." 20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Αὶ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη." 21 Ετερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, "Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου." 22 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, "'Ακολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς."

LUKE, IX.

JOHN. .

που αὐτοῦ ἢυ πορευόμευου εἰς 'Ιερουσαλήμ. ⁵⁴ ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάνυης εἶπου, "Κύριε, θέλεις εἴπωμευ πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς, ὡς καὶ 'Ηλίας ἐποίησε;" ⁵⁵ Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπευ, "Οὐκ οἴδατε οἵου πυεύματός ἐστε ὑμεῖς; ⁵⁶ ὁ γὰρ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἢλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι." Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἐτέραν κώμην.

57 Έγενετο δε πορευομένων αὐτων, έν τη όδφ είπε τις πρός αὐτὸν, "' Ακολουθήσω σοι ὅπου αν απέρχη, κύριε." 58 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 'Ιησοῦς, " Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς έχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ό δε υίδς του άνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη." 59 Είπε δε πρός έτερον. " 'Ακολούθει μοι.' ό δὲ είπε, "Κύριε, επίτρεψόν μοι απελθόντι πρώτου θάψαι τὸυ πατέρα μου." 60 είπε δε αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ""Αφες τούς νεκρούς θάψαι τούς ξαυτών νεκρούς συ δε απελθών διάγγελλε την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ." 61 Είπε δὲ καὶ ἔτερος, "'Ακολουθήσω σοι, κύριε πρώτον δε επίτρεψόν μοι αποτάξασθαι τοις εls τον οίκον μου." 62 είπε δε πρός αὐτὸν ὁ Ίησούς, "Οὐδείς ἐπιβαλών τὴν χείρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων είς τὰ ὀπίσω, εὖθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ."

**

MATTHEW.

JOHN, VII.

§ 49.

14 "Ηδη δε της εορτης μεσούσης, ανέβη δ Ίησους είς τὸ ίερον, καὶ έδίδασκε. 15 καὶ έθαύμαζον οἱ 'Ιουδαίοι λέγοντες, "Πώς ούτος γράμματα οίδε μη μεμαθηκώς;" 16' Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν. " Ή έμη διδαχή ούκ έστιν έμη, άλλα του πέμψαντός με· 17 εάν τις θέλη τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περί της διδαχης, πότερου έκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλώ. 18 δ ἀφ' ξαυτοῦ λαλών την δόξαν την ίδιαν ζητεί ό δε ζητών την δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, ούτος άληθής έστι, καὶ άδικία έν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 19 οὐ Μωσῆς δέδωκεν ύμιν τον νόμον, και οὐδείς έξ ύμων ποιεί τον νόμον; τί με (ητείτε ἀποκτείναι;" 20 'Απεκρίθη δ όχλος καὶ είπε, "Δαιμόνιον έχεις" τίς σε ζητεί ἀποκτείναι;" 21 'Απεκρίθη ὁ Ίησοῦς καὶ είπεν αὐτοῖς, " Εν ξργον εποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. 22 διὰ τοῦτο Μωσης δέδωκεν ύμιν την περιτομήν (ούχ δτι έκ τοῦ Μωσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων), καὶ ἐν σαββάτφ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²⁸ εἰ περιτομην λαμβάνει ἄνθρωπος έν σαββάτφ ໃνα μη λυθή δ νόμος Μωσέως, έμολ χολατε ότι όλου άνθρωπου ύγιη εποίησα εν σαββάτφ; 24 μη κρίνετε κατ' όψιν, άλλα την δικαίαν κρίσιν κρίνατε." 25 Ελεγον οθν τινες έκ των 'Ιεροσολυμιτών, "Ούχ οὖτός έστιν δυ (ητοῦσιν ἀποκτείναι; 26 καὶ

JOHN, VII.

ίδε παρρησία λαλεί, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχουτες, ὅτι οὖτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; ²⁷ ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν." ²⁸ Εκραξεν οὖν ἐν τῷ ἰερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων, "Κάμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, δν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ²⁹ ἐγὼ δὲ οῖδα αὐτὸν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν."

30 'Εζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι' καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χειρα, ότι ούπω έληλύθει ή ώρα αὐτοῦ. 31 Πολλοί δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου έπίστευσαν είς αὐτὸν καὶ έλεγον "Οτι δ Χριστός δταν έλθη, μήτι πλείονα σημεία τούτων ποιήσει ών ούτος εποίησεν;" 32 Ηκουσαν οί Φαρισαίοι τοῦ ὄχλου γογγύζουτος περί αὐτοῦ ταῦτα: καὶ ἀπέστειλαν οί Φαρισαίοι καὶ οἱ ἀρχιερείς ὑπηρέτας, ໃνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ετι μικρὸν χρόνον μεθ' ύμῶν είμι, καὶ ὑπάγω πρός του πέμψαυτά με. 34 ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε καὶ ὅπου είμὶ έγω ύμεις οὐ δύνασθε έλθειν." 35 Είπου οθυ οί Ἰουδαίοι πρός ξαυτούς, "Ποῦ οὖτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μη είς την διασποράν τών Ελλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τους Ελληνας; 36 τίς έστιν ούτος ὁ λόγος δν είπε, Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εύρήσετε, καὶ,

JOHN, VII.

"Οπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;"

87 Έν δὲ τῆ ἐσχάτῃ ἡμέρα τῆ μεγάλη τῆς ἐορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων, "Ἐάν τις διψῷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω.
38 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος."
30 Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὖ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν οὔπω γὰρ ἡν Πνεῦμα "Αγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὅχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον, "Οὖτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης." 41 Αλλοι ἔλεγον, "Οὖτός ἐστιν ὁ Χριστός." "Αλλοι δὲ ἔλεγον, "Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; 42 οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἢν Δαβίδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;" 43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὅχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτὸν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.

45* Ηλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, "Διατί σὐκ ἢγάγετε αὐτόν;" 46' Απεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, "Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὖτος ὁ ἄνθρωπος." 47' Απεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, "Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλ' ὁ ὅχλος

JOHN, VII, VIII.

σὖτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσι." 50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθῶν νυκτὸς
πρὸς αὐτὸν, εἶς ὧν ἐξ αὐτῶν, 51" Μὴ
ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον,
ἐὰν μὴ ἀκούση παρ' αὐτοῦ πρότερον
καὶ γνῷ τί ποιεῖ;" 52 Απεκρίθησαν
καὶ εἶπον αὐτῷ, " Μὴ καὶ σὰ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι
προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας σὐκ ἐγήγερται." 53 Καὶ ἐπορεύθη ἔκαστος
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

§ 50.

VIII. Ίησοῦς δὲ ἐπορεύθη els τὸ όρος των Έλαιων ² όρθρου δέ πάλιν παρεγένετο είς τὸ ίερον, καὶ πας ό λαὸς ήρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ καθίσας εδίδασκεν αὐτούς. 3 ἄγουσι δε οί γραμματείς και οί Φαρισαίοι πρός αὐτόν γυναῖκα ἐν μοιχεία κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσφ ⁴ λέγουσιν αὐτῷ, " Διδάσκαλε, αύτη ή γυνή κατελήφθη ἐπαυτοφώρφ μοιχευομένη. ⁵ ἐν δὲ τῷ νόμφ Μωσης ἡμιν ἐνετείλατο τας τοιαύτας λιθοβολεισθαι σύ οὖν τί λέγεις;" 6 Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτὸν, Ίνα έχωσι κατηγορείν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γην τώς δε επέμενον ερωτώντες αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτοὺς, " Ο ἀναμάρτητος ύμων πρωτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῆ βαλέτω." 8 καὶ πάλιν κάτω κύψας έγραφεν είς την γην. 9 οί δε, ακούσαντες καὶ ὑπὸ της συνειδήσεως έλεγχόμενοι έξήρχουτο είς καθείς, αρξάμενοι από

JOHN, VIII.

τών πρεσβυτέρων έως τών έσχάτων και κατελειφθη μόνος δ Ίησοῦς, και ἡ γυνὴ ἐν μέσφ ἐστώσα. 10 'Ανακύψας δὲ δ Ἰησοῦς, και μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῆ, "Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν;" ¹¹ Ἡ δὲ εἶπεν, "Οὐδεὶς, κύριε." Εἶπε δὲ αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, "Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω πορεύου και μηκέτι ἀμάρτανε."

12 Πάλιν οὖν δ Ἰησοῦς αὐτοῖς έλάλησε λέγων, " Έγώ είμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου δ ἀκολουθών ἐμοὶ οὐ μη περιπατήσει έν τη σκοτία, άλλ' έξει τὸ φως της ζωης." ¹3 Είπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαίοι, "Σὺ περὶ σεαυτού μαρτυρείς ή μαρτυρία σου ουκ έστιν άληθής." 14 'Απεκρίθη 'Ιησούς καὶ είπεν αὐτοίς, "Καν έγω μαρτυρώ περί έμαυτοῦ, άληθής έστιν ή μαρτυρία μου, ὅτι οίδα πόθεν ήλθον καὶ ποῦ ὑπάγω ὑμεῖς δὲ ούκ οίδατε πόθεν έρχομαι καὶ ποῦ ύπάγω· 15 ύμεις κατά την σάρκα κρίνετε· έγω οὐ κρίνω οὐδένα· 16 καὶ έαν κρίνω δε έγω, ή κρίσις ή έμή άληθής έστιν, ὅτι μόνος οὐκ είμὶ, άλλ' έγω και ό πέμψας με πατήρ. 17 καὶ ἐν τῷ νόμφ δὲ τῷ ὑμετέρφ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία άληθής έστιν. 18 έγω είμι δ μαρτυρών περί έμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεί περί έμου ό πέμψας με πατήρ." ¹⁹ Ελεγον οὖν αὐτώ, "Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου;" 'Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, " Οὕτε ἐμὲ οἴδατε, ούτε τὸν πατέρα μου εί ἐμὲ ήδειτε και του πατέρα μου ήδειτε αν.

JOHN, VIII.

20 Ταῦτα τὰ ἡήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων
ἐντῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν,
ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ἄρα αὐτοῦ.

21 Είπεν οθν πάλιν αθτοίς δ'Inσους, "Έγω ύπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῆ ἀμαρτία ὑμῶν ἀποθανείσθε δπου έγω ύπάγω ύμεις οὐ δύνασθε ἐλθεῖν." 22 Ελεγον ουν οι Ἰουδαίοι, "Μήτι ἀποκτενεί έαυτου, ὅτι λέγει, ""Οπου εγώ ύπάγω ύμεις οὐ δύνασθε έλθειν;" 23 Kal είπεν αὐτοῖς, "Υμεῖς ἐκ τῶν κάτω έστε, ενώ εκ τών άνω είμί ύμεις έκ του κόσμου τούτου έστε, έγω ούκ είμὶ έκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴ είπου οὖυ ὑμῖυ ὅτι ἀποθαυεῖσθε έν ταις άμαρτίαις ύμων έαν γάρ μη πιστεύσητε ότι έγω είμι, άποθανείσθε εν ταίς άμαρτίαις ύμων." 25 Ελεγον οὖν αὐτῷ, "Σὺ τίς εί;" και είπεν αὐτοῖς δ Ίησοῦς, "Τὴν άρχην ο τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. ²⁶πολλὰ έχω περί ύμων λαλείν και κρίνειν. άλλ' δ πέμψας με άληθής έστι, κάγω α ήκουσα παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω els του κόσμου." 27 Οὐκ έγνωσαν ότι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 Είπεν οθν αὐτοῖς δ Ἰησοῦς, "" Οταν ύψώσητε τον υίον τοῦ ανθρώπου, τότε γνώσεσθε ότι εγώ είμι καὶ ἀπ' έμαυτοῦ ποιώ οὐδέν, άλλα καθώς εδίδαξε με δ πατήρ μου, ταθτα λαλώ. 20 καὶ δ πέμψας με μετ' έμοῦ έστιν οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ό πατήρ, δτι έγω τὰ άρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε." 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοι ἐπίστευσαν είς αὐτόν.

JOHN, VIII.

31 Ελεγεν οῦν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τούς πεπιστευκότας αὐτῷ 'Ιουδαίους, "'Εὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγφ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού έστε, 32 και γυώσεσθε την άλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ύμᾶς." 33 'Απεκρίθησαν " Σπέρμα 'Αβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε πως σὺ λέγεις, "Οτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε;" 34 'Απεκρίθη αὐτοῖς δ 'Ιησους, "'Αμην αμην λέγω υμίν ότι πας δ ποιών την αμαρτίαν δοῦλός έστι της άμαρτίας. 35 δ δε δούλος οὐ μένει ἐν τῆ οἰκία εἰς τὸν αἰώνα. ό υίδς μένει είς τον αίωνα. 36 έαν ουν ό υίδς ύμας έλευθερώση, όντως έλεύθεροι έσεσθε. ³⁷ οίδα δτι σπέρμα 'Αβραάμ έστε· άλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτείναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεί ἐν ὑμίν. 38 ἐγὼ δ ἐώρακα παρά τῷ πατρί μου λαλῶ καὶ ὑμεῖς οὖν δ ἐωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ύμων ποιείτε." 39 'Απεκρίθησαν καὶ είπον αὐτῷ, "'Ο πατὴρ ἡμῶν 'Αβραάμ ἐστι.'' Λέγει αὐτοῖς ὁ 'Ιησοῦς, "Εὶ τέκνα τοῦ 'Αβραὰμ ητε, τὰ έργα τοῦ ᾿Αβραὰμ ἐποιεῖτε άν. ⁴⁰ νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, άνθρωπον δε την αλήθειαν ύμιν λελάληκα, ην ήκουσα παρά τοῦ Θεοῦ τοῦτο 'Αβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. 41 ύμεις ποιείτε τὰ ἔργα τοῦ πατρός ύμων." Είπον ούν αὐτώ, " Ήμεις έκ πορυείας οὐ γεγεννήμεθα ένα πατέρα έχομεν τον Θεόν." 42 Είπεν οῦν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Εὶ ὁ Θεὸς πατηρ ύμων ην, ηγαπατε αν έμέ έγω γαρ έκ του Θεου έξηλθον καί

JOHN, VIII.

ήκω οὐδε γαρ απ' εμαυτοῦ ελήλυθα, άλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. 43 διατί την λαλιάν την έμην ού γινώσκετε; ότι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ πατρός του διαβόλου έστε, και τας έπιθυμίας τοῦ πατρός ύμων θέλετε ποιείν. ἐκείνος ἀνθρωποκτόνος ἢν απ' αρχής, και έν τη αληθεία ούχ ξστηκεν ότι οὐκ ξστιν άλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῆ τὸ ψεῦδος, ἐκ των ίδίων λαλεί ότι ψεύστης έστί καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν άλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι-46 τίς εξ ύμων ελέγχει με περί άμαρτίας; εί δε αλήθειαν λέγω, διατί ύμεις οὐ πιστεύετέ μοι; 47 ὁ ὧν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ άκούει διά τοῦτο ύμεις οὐκ άκούετε, δτι έκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ." 48 Απεκρίθησαν οῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ είπον αὐτῷ, "Οὐ καλῶς λέγομεν ήμεις ότι Σαμαρείτης εί σύ καί δαιμόνιον έχεις;" 49 'Απεκρίθη 'Ιησους, "Έγω δαιμόνιον ούκ έχω, άλλα τιμώ του πατέρα μου, καί ύμεις ατιμάζετέ με. ⁵⁰ έγω δε ού ζητώ την δόξαν μου ξστιν δ ζητών καὶ κρίνων. ⁵¹ άμην άμην λέγω ύμιν, εάν τις τον λόγον τον εμον τηρήση, θάνατον οὐ μη θεωρήση είς τον αλώνα." 52 Είπον οθν αθτώ οὶ Ἰουδαίοι, "Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον έχεις. 'Αβραάμ απέθανε. καὶ οἱ προφήται, καὶ σὺ λέγεις, 'Εάν τις τὸν λόγον μου τηρήση, οὐ μη γεύσεται θανάτου είς τον αίωνα. 58 μη συ μείζων εί του πατρός ήμων 'Αβραάμ, δστις ἀπέθανε; καὶ οί

JOHN, VIII, IX.

προφήται ἀπέθανον τίνα σεαυτόν σὺ ποιείς;" 54 'Απεκρίθη 'Ιησοῦς, " Έαν έγω δοξάζω έμαυτον, ή δόξα μου οὐδέν ἐστιν ἔστιν ὁ πατήρ μου δ δοξάζων με, δυ ύμεις λέγετε ὅτι Θεός ύμων έστι, 55 και ούκ έγνωκατε αὐτὸν, έγω δε οίδα αὐτόν καὶ έαν είπω δτι ούκ οίδα αὐτον, έσομαι ομοιος ύμων ψεύστης άλλ' οίδα αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρώ. 56 'Αβραάμ ό πατήρ ύμων ήγαλλιάσατο ζυα ζδη την ημέραν την έμην, καὶ είδε καὶ έχάρη." ⁵⁷ Είπου οὖυ οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτὸυ, "Πεντήκοντα έτη ούπω έχεις, καί 'Αβραὰμ εώρακας;" 58 Εἶπεν αὐτοῖς ό Ίησοθς, " 'Αμην άμην λέγω ύμιν, πρίν 'Αβραὰμ γενέσθαι έγώ είμι." 59 τ Ηραν οῦν λίθους ζνα βάλωσιν έπ' αὐτόν 'Ιησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ εξήλθεν εκ τοῦ ίεροῦ διελθών διά μέσου αὐτών, καὶ παρήγεν οὕτως.

§ 51.

1Χ. Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ² καὶ ἢρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, " 'Ραββὶ, τίς ῆμαρτεν, οὖτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ;" ³ 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς, " Οὕτε οὖτος ῆμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργατοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴ ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἔως ἡμέρα ἐστίν ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ⁵ ὅταν ἐν τῷ κόσμφ ὧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου." ὅ Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσε χαμαὶ

JOHN, IX.

καὶ ἐποίησε πηλον ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τον πηλον ἐπὶ
τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ^τκαὶ
εἶπεν αὐτῷ, ""Υπαγε νίψαι εἰς τὴν
κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ." ὁ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν
οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροθυτες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλός ην, έλεγον, "Ούχ οὖτός έστιν δ καθήμενος καὶ προσαιτών;" 9 Αλλοι έλεγου, "Οτι οῦτός ἐστω" άλλοι δε, ""Οτι δμοιος αὐτώ έστιν." 'Εκείνος έλεγεν, ""Οτι έγώ είμι." 10 Ελεγον οῦν αὐτῶ. "Πῶς ἀνεψχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;" 11 'Απεκρίθη έκείνος καὶ εί-' πεν, " Ανθρωπος λεγόμενος 'Ιησούς πηλου εποίησε και επέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι, "Υπαγε είς την κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι. ἀπελθών δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα." 12 Εἶπον οδυ αὐτώ, "Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος;" Λέγει, "Οὐκ οίδα."

18" Αγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. 14 ἢν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 πάλιν οὖν ἢρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Πηλὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω." 16" Ελεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινὲς, "Οὖτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ." "Αλλοι ἔλεγον," Πῶς δύναται ἄνθρωπος ὁμαρτωλὸς τοι-

1

JOHN, IX.

αθτα σημεία ποιείν;" Καὶ σχίσμα ην έν αὐτοῖς. 17 Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, "Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, δτι ήνοιξέ σου τοὺς δφθαλμούς:" 'Ο δε είπεν, ""Οτι προφήτης εστίν." 18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περί αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἢν καὶ ἀνέβλεψεν, έως ότου εφώνησαν τούς γονείς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος 19 καὶ ηρώτησαν αὐτοὺς λέγουτες, "Ουτός έστιν ό υίδς ύμων, δν ύμεις λέγετε ότι τυφλὸς έγεννήθη; πώς οῦν ἄρτι βλέπει; 20 'Απεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον. "Οζδαμεν ότι ουτός έστιν ο υίὸς ήμων, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. 21 πως δε νυν βλέπει ουκ οίδαμεν. η τίς ηνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ήμεις ουκ οίδαμεν αυτός ήλικίαν έχει αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περί αύτοῦ λαλήσει." 22 Ταῦτα είπου οί γονείς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς 'Ιουδαίους' ήδη γαρ συνετέθειντο οί 'Ιουδαίοι ໃνα, έάν τις αὐτὸν όμολογήση Χριστου, αποσυνάγωγος γένηται. 23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ είπου "Οτι ήλικίαν έχει, αὐτὸν έρωτήσατε." 24 'Εφώνησαν οὖν έκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον δς ἢν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ, " Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ούτος άμαρτωλός έστιν." 25 'Απεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, "Εὶ ἀμαρτωλός ἐστιν οὐκ οίδα ξν οίδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω." 28 Είπου δε αὐτῷ πάλιυ, "Τί ἐποίησέ σοι; πως ήνοιξέ σου τούς όφθαλμούς;" 27 'Απεκρίθη αὐτοῖς, "Εἶπου ὑμιῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκού-

JOHN, IX.

σατε τι πάλιν θέλετε ακούειν; μή καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;" 28 Έλοιδόρησαν οθν αὐτὸν καὶ είπου, " Σὰ εί μαθητής ἐκείνου ήμεις δε του Μωσέως εσμεν μαθηταί. 29 ήμεις οίδαμεν ότι Μωσή λελάληκεν ὁ Θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οίδαμεν πόθεν έστίν." 80 'Απεκρίθη δ άνθρωπος καλ είπεν αὐτοῖς, "`Εν γάρ τούτω θαυμαστόν έστιν, δτι ύμεις ούκ οίδατε πόθεν έστι, και ανέφξέ μου τοὺς όφθαλμούς. 31 οίδαμεν δέ στι άμαρτωλών ό Θεός ούκ ακούει αλλ' έαν τις θεοσεβής η και τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῆ, τούτου άκούει. 32 έκ τοῦ αίωνος οὐκ ήκούσθη ότι ήνοιξέ τις όφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. 33 εί μὴ ἢν ούτος παρά Θεού, ούκ ήδύνατο ποιείν οὐδέν." 34 'Απεκρίθησαν καὶ είπον αὐτῷ, " Έν δμαρτίαις σὺ έγευνήθης δλος, καὶ σὰ διδάσκεις ήμας:" καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. 35 "Ηκουσεν δ 'Ιησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ εύρων αὐτὸν είπεν αὐτώ, "Σὺ πιστεύεις είς τὸν υίον τοῦ Θεοῦ;" 36 'Απεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, "Τίς ἐστι, κύριε, Ίνα πιστεύσω είς αὐτόν;" 37 Είπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Καὶ ἐώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλών μετὰ σοῦ ἐκεινός έστιν." 88 Ο δὲ έφη, "Πιστεύω, κύριε." καλ προσεκύνησεν αὐτώ. 39 καὶ είπεν ὁ Ἰησοῦς, "Els κρίμα έγω είς του κόσμου τοῦτου ηλθον, ενα οι μη βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται." 40 Καὶ ήκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταθτα οἱ ὄντες μετ'

JOHN, IX, X.

αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ, " Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν;" ⁴¹ Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, " Εἰ τυφλοὶ ἢτε, οὐκ ὰν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε, "Οτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Χ. "'Αμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μη είσεργόμενος διά της θύρας είς την αὐλην των προβάτων, άλλὰ αναβαίνων αλλαχόθεν, εκείνος κλέπτης έστι και ληστής. 2 δ δε είσερχόμενος διά της θύρας ποιμήν έστι τών προβάτων. 3 τούτω δ θυρωρός ανοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ίδια πρόβατα καλεί κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 καὶ ὅταν τὰ ιδια πρόβατα ἐκβάλη, έμπροσθεν αὐτών πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι την φωνην αὐτοῦ. δάλλοτρίω δέ ου μη ακολουθήσωσιν, αλλά φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι των άλλοτρίων την φωνήν." 6Ταύτην την παροιμίαν είπεν αὐτοίς ό '[ησούς· ἐκείνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ήν α ελάλει αὐτοῖς.

⁷ Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "'Αμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. ⁸ πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ⁹ ἐγώ εἰμι ἡ θύρα δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθη, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. ¹⁰ ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εὶ μὴ Γνα κλέψη καὶ θύση καὶ ἀπολέση· ἐγὼ ἦλθον Γνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ¹¹'Εγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ

MARK.

•

JOHN, X.

καλός δ ποιμήν δ καλός την ψυχην αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 δ μισθωτός δὲ καὶ οὐκ ων ποιμην, ου ουκ είσι τα πρόβατα ίδια, θεωρεί τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα καὶ φεύγει καὶ δ λύκος άρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. 13 δ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι καὶ οὺ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 εγώ είμι δ ποιμήν δ καλός καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ύπὸ τῶν ἐμῶν, ¹⁵ καθὼς γινώσκει με δ πατήρ κάγὼ γινώσκω τὸν πατέρα καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ άλλα πρόβατα έχω, α οὐκ έστιν έκ της αυλης ταύτης κάκεινά με δεί άγαγείν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, είς ποιμήν. 17 διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με αγαπά, ὅτι ἐγω τίθημι τὴν ψυχήν μου, ໃνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' έγω τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. έξουσίαν έχω θείναι αὐτην, καὶ έξουσίαν έχω πάλιν λαβείν αὐτήν. ταύτην την έντολην έλαβου παρά τοῦ πατρός μου." 19 Σχίσμα οὖν πάλιν εγένετο εν τοις 'Ιουδαίοις διά τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον δὲ πολλοί έξ αὐτών, " Δαιμόνιον έχει καὶ μαίνεται τι αὐτοῦ ἀκούετε;" 21 Αλλοι έλεγον, "Ταθτα τὰ δήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου μή δαιμόνιον δύναται τυφλών δφθαλμούς ἀνοίγειν;"

LUKE, X.

JOHN.

§ 52.

Χ. Μετά δε ταθτα άνέδειξεν δ Κύριος καὶ έτέρους έβδομήκουτα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπου οῦ ἔμελλευ αὐτὸς ἔρχεσθαι. $2^* Ελεγεν οῦν πρὸς αὐτοὺς.$ " Ο μέν θερισμός πολύς, οί δέ έργάται όλίγοι δεήθητε οθυ τοθ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλλη έργάτας είς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 Υπάγετε ιδού εγώ αποστέλλω ύμας ώς άρνας έν μέσφ λύκων. 4 μη βαστάζετε βαλάντιον, μη πήραν, μηδε ύποδήματα και μηδένα κατά την όδον ασπάσησθε. ην δ' αν οικίαν είσερχησθε, πρώτον λέγετε, Ειρήνη τῷ οἴκφ τούτφ. 6 καὶ έαν μεν ή έκει ο υίδς είρήνης, έπαναπαύσεται έπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν εί δε μήγε, εφ' ύμας ανακάμψει. 7 εν αὐτη δὲ τη οἰκία μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν' ἄξιος γαρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ έστι· μη μεταβαίνετε έξ olklas els οικίαν. 8 και εις ην δ' αν πόλιν είσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ύμιν, 9 καὶ θεραπεύετε τους εν αυτή ασθενείς, και λέγετε αὐτοῖς, "Ηγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10 είς ἡν δ' αν πόλιν είσερχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ύμας, εξελθόντες είς τας πλατείας αὐτῆς εἴπατε, 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ύμων ἀπομασσόμεθα ύμιν πλην τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ύμας ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 λέγω

LUKE, X.

JOHN.

δε ύμιν στι Σοδόμοις εν τη ήμερα έκείνη ανεκτότερον έσται ή τή πόλει έκείνη. 13 Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά ότι εί έν Τύρφ καὶ Σιδώνι εγένοντο αὶ δυνάμεις αί γενόμεναι εν ύμιν, πάλαι αν εν σάκκω και σποδώ καθήμεναι ¹⁴ πλην Τύρφ καὶ μετενόησαν. Σιδώνι ανεκτότερον έσται εν τη κρίσει η ύμιν. 15 καὶ σὺ, Καπερναούμ, ή ξως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ξως ζόου καταβιβασθήση. 16 O ἀκούων ύμων έμου ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετών ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ ὁ δε έμε άθετων άθετει τον αποστείλαντά με."

17 Υπέστρεψαν δε οι εβδομήκουτα μετά χαράς, λέγουτες, "Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ημίν εν τώ ονόματί σου." 18 Είπε δε αὐτοῖς, "Έθεώρουν τὸν Σατανᾶν ώς αστραπην έκ του ούρανου πεσ-19 ίδου δίδωμι ύμιν την έξουσίαν τοῦ πατείν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ έχθροῦ καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήση. 20 πλην ἐν τούτω μή χαίρετε, ότι τὰ πυεύματα ύμιν ύποτάσσεται χαίρετε δε μαλλον ότι τὰ ὀυόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοις ουρανοις." 21 Έν αὐτη τη ώρα ηγαλλιάσατο τῷ πυεύματι δ 'Ιησούς καὶ εἶπεν, "'Εξομολογούμαί σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα άπὸ σοφών καὶ συνετών, καὶ άπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις ναὶ, ὁ πατήρ, ότι ούτως εγένετο εύδοκία ξμπροσθέν σου." 22 Καὶ στραφείς πρός

LUKE, X.

JOHN.

τους μαθητάς είπε, "Πάντα παρεδόθη μοι ύπὸ τοῦ πατρός μου καλ οὐδεὶς γινώσκει τίς έστιν ό υίὸς, εί μη δ πατήρ, και τίς έστιν δ πατήρ, εί μη δ υίος, και φ έαν βούληται δ υίδς ἀποκαλύψαι." ²³ Καὶ στραφείς πρός τούς μαθητάς κατ' ίδίαν είπε, "Μακάριοι οἱ δφθαλμοὶ οἱ βλέποντες & βλέπετε. 24 λέγω γὰρ ύμιν δτι πολλοί προφήται καί βασιλεις ήθέλησαν ίδειν α ύμεις βλέπετε, καὶ οὐκ είδου, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ακούετε, και ούκ ήκουσαν."

§ 53.

25 Καὶ ίδου νομικός τις ανέστη έκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων, "Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωήν αλώνιον κληρονομήσω; 26 Ο δε είπε πρός αὐτὸν, " Ἐν τῷ νόμφ τί γέγραπται; πως αναγινώσκεις;" 27 δ δε αποκριθείς είπευ, "'Αγαπήσεις Κύριου τον Θεόν σου έξ όλης της καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ έξ όλης της Ισχύος σου καὶ έξ όλης της διανοίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ώς σεαυτόν." 28 είπε δε αὐτώ, " 'Ορθώς ἀπεκρίθης' τοῦτο ποίει, καὶ ζήση." 29 Ο δὲ θέλων δικαιοῦν ξαυτου είπε προς του Ίησοῦυ, "Καὶ τίς έστι μου πλησίου;" 30 Υπολαβων δε δ Ίησοῦς είπεν, ""Ανθρωπός τις κατέβαινεν από 'Ιερουσαλήμ είς ' Γεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οί καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγάς έπιθέντες ἀπηλθον, ἀφέντες ήμιθανη τυγχάνοντα. 31 κατά συγκυρίαν δε ίερεύς τις κατέβαινεν εν

264

MATTHEW.

LUKE, X.

JOHN.

τῆ όδφ ἐκείνη, καὶ ίδων αὐτὸν ἀντιπαρήλθεν. 32 όμοίως δε και Λευίτης γενόμενος κατά τον τόπου, έλθων και ίδων αντιπαρήλθεν. 33 Σαμαρείτης δέ τις όδεύων ήλθε κατ' αὐτὸν, καὶ ιδών αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη 34 καὶ προσελθών κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων έλαιον καὶ οίνον ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν είς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 καὶ ἐπὶ τὴν αὕριον έξελθων, ἐκβαλων δύο δηνάρια έδωκε τώ πανδοχεί, καὶ εἶπεν αὐτώ, 'Επιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ τι αν προσδαπανήσης έγω έν τω έπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίου γεγουέναι τοῦ έμπεσόντος εls τους ληστάς;" 37 'Ο δε είπεν, " Ο ποιήσας τὸ έλεος μετ' αὐτοῦ." Είπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Πορεύου καὶ σὺ ποίει δμοίως."

38 Έγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά γυνη δέ τις δνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οίκου αὐτῆς. 39 καὶ τῆδε ῆυ ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ή καὶ παρακαθίσασα παρά τους πόδας του Ίησου ήκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περί πολλην διακουίαν επιστάσα δε είπε, "Κύριε, οὺ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονείν: είπε οὖν αὐτῆ ζνα μοι συναντιλάβηται." 41 'Αποκριθείς δε είπεν αὐτῆ δ 'Ιησοῦς, "Μάρθα, Μάρθα, μεριμνậς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά. 42 ένδς δέ

LUKE, X, XI.

JOHN.

έστι χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς."

ΧΙ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ είναι αὐτον έν τόπφ τινί προσευχόμενον, ώς έπαύσατο, είπέ τις των μαθητών αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, "Κύριε, δίδαξον ήμας προσεύχεσθαι, καθώς και 'Ιωάννης εδίδαξε τοὺς μαθητάς αὐτοῦ." ² Εἶπε δὲ αὐτοῖς, ""Οταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοις οὐρανοις, άγιασθήτω τὸ ὅνομά σου ελθέτω ή βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ώς ἐν οὐρανώ, καὶ $\epsilon \pi$ ὶ τῆς γῆς. ³τὸν ἄρτον ἡμῶν τον έπιούσιον δίδου ήμιν το καθ' ήμέραν 4 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ήμων, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ όφείλουτι ήμιν καὶ μὴ είσενέγκης ήμας είς πειρασμόν, άλλα δύσαι ήμας από του πονηρου." 5 Kal είπε πρός αὐτοὺς, "Τίς ἐξ ὑμῶν έξει φίλου, καὶ πορεύσεται πρòs αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ είπη αὐτώ, Φίλε, χρησόν μοι τρείς άρτους, β έπειδη φίλος μου παρεγένετο έξ όδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὁ παραθήσω αὐτώ. Τκάκεινος έσωθεν άποκριθείς είπη, Μή μοι κόπους πάρεχε ήδη ή θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' έμοῦ είς τὴν κοίτην είσίν οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. 8 Λέγω ὑμῖν, εὶ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ είναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. 9 Κάχω ύμιν λέγω, Αιτείτε, καὶ δοθήσεται ύμιν ζητειτε, καὶ εύρήσετε κρούετε, καὶ ἀνοιγή-

LUKE, XI.

JOHN, X.

σεται ὑμῖν. 10 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 11 τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἰὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ καὶ ἰχθὺν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὅφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 12 ἢ καὶ ἐὰν αἰτήση ἀὸν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;"

§ 54.

22 Έγένετο δε τὰ εγκαίνια εν τοις [Ιεροσολύμοις, και χειμών ήν 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ίερφ εν τη στοά του Σολομώντος. 24 εκύκλωσαν οθν αθτόν οί Ιουδαίοι, καὶ έλεγον αὐτῶ, "Εως πότε την ψυχην ήμων αίρεις; εί σὸ εί ό Χριστός, είπε ήμιν παρρησία." ²⁵ Απεκρίθη αὐτοῖς δ 'Ιησοῦς, "Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. τὰ έργα α έγω ποιω έν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταθτα μαρτυρεί περί έμοῦ· 26 ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν έμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. ²⁷ τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κάγω γινώσκω αὐτά καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, 28 κάγω ζωὴν αλώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται είς τὸν αίωνα, καὶ οὐχ άρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. 29 ὁ πατήρ μου δς δέδωκέ μοι μείζων πάντων έστὶ, καὶ οὐδεὶς δύναται άρπάζειν έκ

MATTHEW, XIX.

MARK, X.

ΧΙΧ. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετήρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἢλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ² καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὅχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

Χ. Κακείθεν άναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ συμπορεύονται πάλιν ὅχλοι πρὸς αὐτόν καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

LUKE.

JOHN, X.

της χειρός του πατρός μου. 30 €yè καὶ ὁ πατὴρ ἔν ἐσμεν." 31 Έβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαίοι, Ίνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Πολλά καλά ξργα ξδειξα ύμιν έκ τοῦ πατρός μου διά ποιον αὐτῶν ξργον λιθάζετέ με;" 88 'Απεκρίθησαν αὐτφ οί Ιουδαίοι λέγοντες, "Περί καλοῦ έργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περί βλασφημίας, καὶ ὅτι σὰ ἄνθρωπος δυ ποιείς σεαυτόυ Θεόυ." 34' Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Οὐκ έστι γεγραμμένου έν τῷ νόμφ ὑμῶν, ' Έγω είπα, θεοί έστε;' 35 Εὶ ἐκείνους είπε θεούς, πρός οθς ό λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθηναι ή γραφή, 36 δυ δ πατήρ ήγίασε καὶ ἀπέστειλεν είς τὸν κόσμον ύμεις λέγετε Ότι βλασφημεις, δτι είπον, Υίὸς τοῦ Θεοῦ είμι; 37 εί οὐ ποιώ τὰ έργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 88 εί δὲ ποιῶ, καν έμοι μή πιστεύητε, τοις έργοις σητε δτι έν έμοι δ πατήρ κάγω έν αὐτῷ." 39 Έζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἢν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. ⁴¹ καὶ πολλοὶ ἢλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, "Οτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐ-δέν πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἢν." ⁴² Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

MATTHEW, XII.

MARK.

§ 55.

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλός και κωφός και έθεράπευσεν αὐτὸν, ώστε τὸν τυφλου καὶ κωφου καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 καὶ εξίσταντο πάντες οί όχλοι καὶ έλεγου, "Μήτι οὖτός έστιν ὁ υίὸς Δαβίδ;" 24 Oί δὲ Φαρισαίοι ἀκούσαντες είπον, "Ουτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εί μή έν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων." ²⁵ Είδως δε δ' Ιησούς τας ενθυμήσεις αὐτών είπεν αὐτοίς, " Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ξαυτής ξρημοῦται καὶ πάσα πόλις η οίκία μερισθείσα καθ' ξαυτής οὐ σταθήσεται. 26 καὶ εὶ ὁ Σατανᾶς τὸν Σαταναν ἐκβάλλει, ἐφ' ἐαυτὸν ἐμερίσθη πως οθν σταθήσεται ή βασιλεία αὐτοῦ; ²⁷ καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οί υίοι ύμων έν τίνι έκβάλλουσι; διά τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κρι-28 εί δε εγώ εν Πνεύματι ταί. Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ξφθασεν έφ' ύμᾶς ή βασιλεία τοῦ Θεού. 29 η πως δύναταί τις είσελθείν είς την οίκιαν τοῦ Ισχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, έὰν μὴ πρώτον δήση τον Ισχυρον, και τότε την ολκίαν αὐτοῦ διαρπάσει; 30 δ μή ων μετ' έμου κατ' έμου έστι: καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

43 Οταν δε το ακάθαρτον πυεθμα εξέλθη από τοῦ ανθρώπου, διέρχεται δι' ανύδρων τόπων ζητοῦν ανάπαυ-

LUKE, XI.

JOHN.

§ 55.

14 Καὶ ἢν ἐκβάλλων δαιμόνιου, καὶ αὐτὸ ἢν κωφόν ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου έξελθόντος, έλάλησεν ό κωφός καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. 15 τινèς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, "'Εν Βεελζεβούλ ἄρχοντι των δαιμονίων έκβάλλει τὰ δαιμόνια." 16 Ετεροι δε πειράζουτες σημείου παρ' αὐτοῦ έζήτουν έξ ουρανού. 17 Αυτός δέ είδως αὐτων τὰ διανοήματα είπεν αὐτοῖς, "Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἐαυτην διαμερισθείσα έρημουται καί οίκος ξπὶ οίκου, πίπτει. 18 εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ξαυτὸν διεμερίσθη, πώς σταθήσεται ή βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ έκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. 19 εί δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οί υίολ ύμων έν τίνι έκβάλλουσι; διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. 20 εί δὲ ἐν δακτύλφ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, άρα έφθασεν έφ' ύμας ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσση την ξαυτοῦ αὐλην, εν εἰρήνη εστί τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· 22 ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπέλθων νικήση αὐτὸν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ἢ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 ό μη ων μετ' έμου κατ' έμοῦ έστι καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ξμού σκορπίζει.

24 Όταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθη ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάMATTHEW, XII.

MARK.

σιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει. ⁴⁴ τότε λέγει, Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἰκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον καὶ ἐλθὸν εὐρίσκει σχολάζοντα, σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. ⁴⁵ τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἐαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖκαὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῆ γενεᾳ ταύτη τῆ πονηρᾳ."

³¹ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πᾶσα δμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοις ανθρώποις ή δε του Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. 32 Kal 85 άν είπη λόγον κατά τοῦ υίοῦ τοῦ άνθρώπου, άφεθήσεται αὐτώ. δε δ' αν είπη κατά του Πνεύματος του Αγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὕτε έν τούτφ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλουτι. 83 η ποιήσατε τὸ δένδρον καλου καὶ του καρπου αὐτοῦ καλου, η ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρον καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν Εκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. 34 Γεννήματα έχιδνών, πώς δύνασθε άγαθὰ λαλεῖν πονηροί ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ³⁵ ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος έκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ της καρδίας εκβάλλει τὰ ἀγαθά. και ό πονηρός άνθρωπος έκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36 λέγω δε ύμιν ὅτι παν ῥημα ἀργὸν δ έαν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περί αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρα κρίσεως. 37 έκ γὰρ τῶν λόγων σου

LUKE, XI.

JOHN.

παυσιν' καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει, 'Υποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν εἰξῆλθον' 25 καὶ ἐλθὸν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 26 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἐαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων."

276

MATTHEW, XII.

MARK.

δικαιωθήση, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήση."

38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες των γραμματέων και Φαρισαίων, λέγουτες, "Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ίδεῖν." 39 Ο δὲ ἀποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Γενεά πονηρά καὶ μοιχαλίς σημείον έπιζητεί καὶ σημείου οὐ δοθήσεται αὐτῆ, εἰ μη τὸ σημείον Ἰωνα τοῦ προφήτου. 40 ώσπερ γαρ ην 'Ιωνας έν τη κοιλία τοῦ κήτους τρείς ἡμέρας καὶ τρείς νύκτας, ούτως έσται ό υίδς τοῦ ανθρώπου έν τη καρδία της γης τρείς ἡμέρας καὶ τρείς νύκτας, 41 Ανδρες Νινευίται αναστήσονται έν τη κρίσει μετά της γενεάς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν. ὅτι μετενόησαν είς τὸ κήρυγμα Ἰωνα καὶ ίδου, πλείον Ἰωνα ώδε. 42 βασίλισσα νότου εγερθήσεται εν τῆ κρίσει μετά της γενεάς ταύτης καί κατακρινεί αὐτήν " ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων της γης ακούσαι την σοφίαν Σολομώντος καλ ίδού, πλείον Σολομώντος ώδε.

LUKE, XI.

JOHN.

²⁷ Έγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὅχλου εἶπεν αὐτῷ, " Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οθς ἐθήλασας." ²⁸ Αὐτὸς δὲ εἶπε, " Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν."

29 Των δε όχλων επαθροιζομένων ήρξατο λέγειν, " Η γενεά αΰτη πουηρά έστι σημείου έπιζητεί, καὶ σημείον οὐ δοθήσεται αὐτῆ, εὶ μὴ τὸ σημείον Ἰωνά τοῦ προφήτου. 30 καθώς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοις Νινευίταις, ούτως έσται και δ υίδς του ανθρώπου τη γενεί ταύτη. 31 Βασίλισσα νότου έγερθήσεται έν τη κρίσει μετά των ανδρών της γενεας ταύτης καὶ κατακρινεί αὐτούς· ότι ήλθεν έκ των περάτων της γης άκουσαι την σοφίαν Σολομώντος, καὶ ίδοὺ πλείον Σολομώντος ώδε. 32 άνδρες Νινευτ αναστήσονται εν τη κρίσει μετά της γενεάς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν ὅτι μετενόησαν είς τὸ κήρυγμα Ίωνα, καὶ ίδου πλείον Ίωνα ώδε.

33 " Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτὸν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μό- διον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπω- σιν. 34 ὁ λύχνος τοῦ σώματός

LUKE, XI.

JOHN.

έστιν ὁ ὀφθαλμός. ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἢ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν' ἐπὰν δὲ πονηρὸς ἢ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. ³⁵ σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. ³⁶ εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινὸν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινὸν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τἢ ἀστραπῆ φωτίζη σε."

§ 56.

37 Έν δὲ τῷ λαλῆσαι ἠρώτα αὐτου Φαρισαίός τις όπως αριστήση παρ' αὐτῷ· εἰσελθων δὲ ἀνέπεσεν. 38 δ δε Φαρισαίος ίδων εθαύμασεν ότι οὐ πρώτον έβαπτίσθη πρό τοῦ άρίστου. 39 είπε δε δ Κύριος πρός αὐτὸν, "Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ έξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει άρπαγης καὶ πονηρίας. 40 ἄφρονες, ούχ ὁ ποιήσας τὸ έξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; 41 πλην τὰ ένόντα δότε έλεημοσύνην, καὶ ίδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε την κρίσιν και την αγάπην τοῦ Θεοῦ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κάκείνα μη αφιέναι. ⁴³ οὐαὶ ὑμίν τοις Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν έν ταις συναγωγαίς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταίς άγοραῖς. ⁴⁴ οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καί Φαρισαίοι, ύποκριταί, δτι έστέ ώς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄν-

LUKE, XI.

JOHN.

θρωποι οί περιπατούντες επάνω οὐκ οΐδασιν." 45 'Αποκριθείς δέ τις των νομικών λέγει αὐτώ, "Διδάσκαλε, ταθτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις." 46 'Ο δε είπε, " Καὶ ύμιν τοις νομικοίς οὐαλ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ένὶ των δακτύλων ύμων οὐ προσψαύετε τοις φορτίοις. 47 οὐαλ ύμιν, ότι οἰκοδομειτε τὰ μνημεια των προφητών, οί δε πατέρες ύμων απέκτειναν αὐτούς. ⁴⁸ ἄρα μαρτυρείτε καὶ συνευδοκείτε τοίς έργοις των πατέρων ύμων, δτι αὐτοί μέν απέκτειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτών τὰ μνημεῖα. 49 διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, 'Αποστελώ είς αὐτοὺς προφήτας καί άποστόλους, καὶ έξ αὐτῶν ἀποκτενούσι καὶ ἐκδιώξουσιν. ⁵⁰ ໃνα έκζητηθή τὸ αίμα πάντων των προφητών τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολης κόσμου ἀπὸ της γενεας ταύτης, 51 ἀπὸ τοῦ αίματος Αβελ ξως τοῦ αίματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξύ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οίκου ναλ, λέγω ύμιν, εκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ήρατε την κλείδα της γνώσεως αὐτοι ούκ εισήλθετε, και τούς είσερχομένους ἐκωλύσατε." 53 Λέγοντος δε αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτοὺς ἤρξαντο οί γραμματείς και οι Φαρισαίοι δεινώς ενέχειν και αποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτὸν καὶ ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ζυα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

LUKE, XII.

JOHN.

ΧΙΙ. Έν οίς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ όχλου, ώστε καταπατείν άλλήλους, ήρξατο λέγειν πρός τούς μαθητάς αὐτοῦ πρώτον, " Προσέχετε ξαυτοίς από της ζύμης των Φαρισαίων, ήτις έστιν υπόκρισις. ² οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον έστιι, δ ούκ αποκαλυφθήσεται, καί κρυπτον, δού γνωσθήσεται. 3 ανθ ων δσα εν τη σκοτία είπατε εν τώ φωτὶ ἀκουσθήσεται καὶ δ πρὸς τὸ ους έλαλήσατε έν τοις ταμείοις κηρυχθήσεται έπὶ τῶν δωμάτων. 4 Λέγω δε ύμιν τοις φίλοις μου, Μή φοβηθήτε από των αποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐγόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. δύποδείξω δε ύμιν τίνα φοβηθήτε φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείναι έξουσίαν έχοντα έμβαλείν είς την γέενναν ναὶ, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φο-6 Ούχὶ πέντε στρουθία πωλείται ἀσσαρίων δύο; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ένώπιον τοῦ Θεοῦ· ⁷ άλλὰ καὶ αί τρίχες της κεφαλης ύμων πασαι ηρίθμηνται. μη οθν φοβείσθε πολλων στρουθίων διαφέρετε. 8 Λέγω δε ύμιν, Πας δς αν δμολογήση εν έμοι έμπροσθεν των ανθρώπων, και ό υίδς τοῦ ἀνθρώπου δμολογήσει ἐν αὐτῶ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 9 ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον των ανθρώπων απαρνηθήσεται ένώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. 10 καὶ πᾶς δς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υίὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτώ. τώ δὲ εἰς τὸ Αγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. 11 δταν

LUKE, XII.

JOHN.

δὲ προσφέρωσιν ύμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπητε: ¹² τὸ γὰρ "Αγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὰ δεῖ εἰπεῖν."

§ 57.

13 Είπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὅχλου, " Διδάσκαλε, είπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' έμοῦ τὴν κληρο-¹⁴ O δε είπεν αὐτφ, ""Ανθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστην η μεριστην εφ' ύμας:" 15 Είπε δε πρός αὐτοὺς, "'Ορᾶτε καὶ φυλάσσεσθε άπὸ τῆς πλεονεξίας. δτι ούκ έν τῷ περισσεύειν τινὶ ή ζωή αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ύπαρχόντων αὐτοῦ." ¹6 Εἶπε δὲ παραβολην πρός αὐτοὺς λέγων, " 'Ανθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ή χώρα. 17 καὶ διελογίζετο εν ξαυτώ λέγων, Τί ποιήσω, δτι οὐκ έχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; 18 καλ είπε, Τούτο ποιήσω καθελώ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας ολκοδομήσω, καλ συνάξω έκει πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, 19 καὶ ἐρῶ τῆ ψυχῆ μου, Ψυχὴ, έχεις πολλά άγαθά κείμενα είς έτη πολλά ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 είπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς, ' Αφρων, ταύτη τῆ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου απαιτούσιν από σού. α δε ήτοίμασας, τίνι έσται;' ²¹ ούτως δ θησαυρίζων ξαυτώ και μή είς Θεον πλουτών."

22 Είπε δε πρός τους μαθητάς αὐτου, "Διά τουτο υμίν λέγω, μὴ

LUKE, XII.

JOHN.

μεριμνατε τη ψυχη ύμων τι φάγητε, μηδε τῷ σώματι τί ενδύσησθε. 23 ή ψυχη πλειόν έστι της τροφής, καί τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οίς οὐκ έστι ταμείον οὐδε ἀποθήκη, καὶ δ Θεὸς τρέφει αὐτούς πόσφ μᾶλλον ύμεις διαφέρετε των πετεινών; 25 τίς δε εξ ύμων μεριμνών δύναται προσθείναι έπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ένα; ²⁶ εί οὖν οὖτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περί τών λοιπών μεριμυᾶτε; 27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα πως αὐξάνει οὐ κοπια οὐδὲ νήθει λέγω δε ύμιν, οὐδε Σολομών έν πάση τη δόξη αὐτοῦ περιεβάλετο ώς εν τούτων. 28 εί δε του χόρτον έν τῷ ἀγρῷ σήμερον ὄντα καὶ αὕριον είς κλίβανον βαλλόμενον δ Θεδς ουτως αμφιέννυσι, πόσφ μαλλον ύμας, δλιγόπιστοι: 29 Καὶ ύμεις μη ζητείτε τι φάγητε ή τι πίητε, καὶ μη μετεωρίζεσθε. 30 ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεί: ύμων δε ό πατηρ οίδεν ότι χρήζετε τούτων. 31 πλην ζητείτε την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ύμιν. 32 μη φοβού, τὸ μικρὸν ποίμνιον ὅτι εὐδόκησεν ό πατηρ ύμων δουναι ύμιν την βασιλείαν. 33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ύμων και δότε έλεημοσύνην. ποιήσατε ξαυτοις βαλάντια μή παλαιούμενα, θησαυρον ανέκλειπτον έν τοίς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει. 34 ὅπου γάρ έστιν ό θησαυρός ύμων, έκει και ή καρδία ύμων ξσται.

LUKE, XII.

JOHN.

35 Εστωσαν ύμων αι δσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τον κύριον ξαυτών, πότε αναλύσει έκ των γάμων, ίνα έλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ανοίξωσιν αὐτῷ. ⁸⁷ μακάριοι οἱ δούλοι ἐκείνοι οθς ἐλθών ὁ κύριος εύρήσει γρηγορούντας. αμην λέγω ύμιν ότι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθών διακονήσει 38 καὶ ἐὰν ἔλθη ἐν τῆ δευτέρα φυλακή, καὶ ἐν τή τρίτη φυλακή έλθη, καὶ εύρη ούτω, μακάριοί είσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. 39 τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ήδει ό οικοδεσπότης ποία ώρα δ κλέπτης έρχεται, έγρηγόρησεν αν και οὐκ αν άφηκε διορυγήναι τὸν οίκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι. ότι ή ώρα οὐ δοκείτε ὁ υίὸς τοῦ ανθρώπου ξρχεται." 41 Είπε δε αὐτῷ ὁ Πέτρος, "Κύριε, πρὸς ἡμᾶς την παραβολην ταύτην λέγεις, ή καὶ πρὸς πάντας;" 42 Είπε δὲ ὁ Κύριος, "Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, δυ καταστήσει δ κύριος έπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; 43 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος δν ἐλθων δ κύριος αὐτοῦ εύρήσει ποιοῦντα οὕτως. 44 ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι έπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 45 Έαν δε είπη ό δούλος έκείνος έν τη καρδία αὐτού. Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ άρξηται τύπτειν τοὺς παίδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ῆξει ὁ κύριος

LUKE, XII.

JOHN.

τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἡ οὐ προσδοκὰ καὶ ἐν ὥρᾳ ἡ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.

⁴⁷ Ἐκείνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἐαυτοῦ καὶ μὴ ἔτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς.

⁴⁸ ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ῷ ἔδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ καὶ ῷ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἢλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω; εἰ ἤδη ἀνήφθη· 50 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἔως οὖ τελεσθῆ;; 51 δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δρῦναι ἐν τῆ γῆ; οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. 52 ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ τρισί· 53 διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἰῷ καὶ υἰὸς ἐπὶ πατρὶ, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς."

54 Ελεγε δὲ καὶ τοῖς ὅχλοις, ""Όταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε,
"Ομβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω:
55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε,
"Ότι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται.
56 ὑποκριταὶ, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς
καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν
τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; 57 τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν
οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 58 ὡς γὰρ

LUKE, XII, XIII.

JOHN.

ύπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῆ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βάλλη εἰς ψυλακήν. ⁵⁹ λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθης ἐκεῖθεν ἔως οῦ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς."

§ 58.

ΧΙΙΙ. Παρήσαν δέ τινες έν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περί των Γαλιλαίων, ων τὸ αίμα Πιλάτος ξμιξε μετά των θυσιων $a \dot{v} \tau \hat{\omega} v$. $^{2} \kappa a \hat{l} d \pi o \kappa \rho i \theta \epsilon \hat{l} s \delta ' I \eta \sigma o \hat{v} s$ είπεν αὐτοῖς, "Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαίοι ούτοι άμαρτωλοί παρά πάντας τους Γαλιλαίους εγένοντο, ότι τοιαθτα πεπόνθασιν; ³ούχλ, λέγω ύμιν άλλ' έαν μη μετανοήτε, πάντες ώσαύτως ἀπολεῖσθε. έκείνοι οι δέκα και όκτω έφ' οθς έπεσεν ό πύργος εν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, δοκεῖτε ὅτι οὖτοι όφειλέται έγένοντο παρά πάντας ανθρώπους το**υς** κατοικουντας έν ' [ερουσαλήμ ; δούχ ὶ, λέγω ὑμῖν· άλλ' έὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες δμοίως ἀπολεῖσθε."

6 Ελεγε δε ταύτην την παραβολην, "Συκην είχε τις εν τῷ ἀμπελωνι αὐτοῦ πεφυτευμένην καὶ ηλθε καρπὸν ζητων εν αὐτῆ, καὶ οὐχ εὖρεν. ⁷ είπε δε πρὸς τὸν ἀμπελουργὸν, Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητων καρπὸν ἐν τῆ συκῆ ταύτη καὶ οὐχ εὖρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν

LUKE, XIII.

JOHN.

ίνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω κοπρίαν. 9 κᾶν μὲν ποιήση καρπόν εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν."

10 Hν δε διδάσκων εν μια των συναγωγών έν τοις σάββασι 11 καὶ ίδου γυνη ήν πνευμα έχουσα ασθενείας έτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ήν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι είς τὸ παντελές. 12 ίδων δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ είπεν αὐτῆ, "Γύναι, ἀπολέλυσαι της ασθενείας σου." 13 Καλ επέθηκεν αὐτή τὰς χειρας καὶ παραχρημα ανωρθώθη, και εδόξαζε του 14 'Αποκριθείς δε δ άρχισυνάγωγος, άγανακτών ὅτι τῷ σαββάτω έθεράπευσεν δ Ίησοῦς, έλεγε τῷ ὄχλφ, " Εξ ἡμέραι είσὶν ἐν αίς δει έργάζεσθαι έν ταύταις οθν έρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῆ ήμέρα τοῦ σαββάτου." 15 'Απεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν, " Υποκριτά, ξκαστος ύμων τώ σαββάτφ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἡ τὸν όνον από της φάτνης και απαγαγών ποτίζει; 16 ταύτην δε, θυγατέρα 'Αβραὰμ οὖσαν, ἢν ἔδησεν δ Σατανας, ίδου, δέκα και όκτω έτη, ουκ έδει λυθήναι άπό τοῦ δεσμοῦ τούτου τη ημέρα του σαββάτου;" 17 Καὶ ταθτα λέγοντος αὐτοθ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πας ό όχλος έχαιρεν έπὶ πασι τοις ενδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ελεγε δε, "Τίνι όμοια εστίν

LUKE, XIII.

JOHN.

ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι όμοιώσω αὐτήν; 19 Ομοία ἐστὶ κόκκω σινάπεως, δν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἐαυτοῦ, καὶ ηὕξησε καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ."

20 Καὶ πάλιν εἶπε, "Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; 21 ὁμοία ἐστὶ ζύμη, ἢν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οῦ ἐζυμώθη ὅλον."

§ 59.

22 Καὶ διεπορεύετο κατά πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος είς Ίερουσαλήμ. 23 είπε δέ τις αὐτῷ, "Κύριε, εὶ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;" Ο δε είπε πρός αὐτοὺς, 24 " 'Αγωνίζεσθε είσελθεῖν διὰ της στευης πύλης ότι πολλοί, λέγω ύμιν, ζητήσουσιν είσελθειν και ούκ lσχύσουσιν. 25 'Αφ' οῦ αν εγερθη ό ολκοδεσπότης και αποκλείση την θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν την θύραν λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖυ, Οὐκ οίδα ύμας, πόθεν έστέ· 26 τότε άρξεσθε λέγειν, 'Εφάγομεν ενώπιον σου καλ έπίομεν, καὶ έν ταῖς πλατείαις ἡμῶν έδίδαξας. 27 καὶ έρει, Λέγω ύμιν, ούκ οίδα ύμας, πόθεν έστέ απόστητε άπ' έμου πάντες οι έργάται της άδικίας. 28 έκει έσται ό κλαυθμός καὶ ὁ βρυγμός τών ὀδόντων, όταν όψησθε 'Αβραάμ καὶ 'Ισαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφή-

LUKE, XIII.

JOHN, XI.

τας ἐν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω ²⁹καὶ ῆξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³⁰ καὶ ἰδοὺ είσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καί είσι πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι."

ΧΙ. ΤΗν δέ τις ἀσθενών Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Maplas καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἢν δε Μαρία ή αλείψασα του Κύριου μύρφ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ῆς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ησθένει. ³ απέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, "Κύριε, ίδε δυ φιλείς ασθευεί." 4 ἀκούσας δε ό Ἰησοῦς είπεν, "Αὕτη ή ασθένεια ούκ έστι πρός θάνατον, άλλ' ύπερ της δόξης του Θεου, ໃνα δοξασθή ό υίδς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτής." 5 'Ηγάπα δε δ Ίησοῦς τὴν Μάρθαν καί την άδελφην αυτής και τον Λ ά $(a_0 \circ v)$. 6 ώς $^6 \circ v$ $^7 \circ v$ ἀσθενεῖ, τότε μεν έμεινεν εν φ ήν τόπω δύο ἡμέρας ⁷ ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, ""Αγωμεν είς την 'Ιουδαίαν πάλιν." ⁸Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ, "'Ραββὶ, υῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαίοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;" 9 Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, " Οὐχὶ δώδεκά είσιν ώραι της ημέρας; εάν τις περιπατή εν τή ήμερα, ού προσκόπτει, ότι τὸ φως τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· 10 έαν δέ τις περιπατή έν τή νυκτί, προσκόπτει, δτι τὸ φῶς οὐκ έστιν εν αὐτφ." 11 Ταῦτα είπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, " Λάζαρος

LUKE, XIII.

JOHN, XI.

δ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται ἀλλὰ πορεύομαι Γνα ἐξυπνίσω αὐτόν."

¹² Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
"Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται."

¹³ Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.

¹⁴ τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησία, "Λάζαρος ἀπέθανε·
βτα χαίρω δι ὑμᾶς, Γνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν."

¹⁶ Εἶπεν οὖν
Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς
συμμαθηταῖς, "Αγωμεν καὶ ἡμεῖς,
Γνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ."

31 Έν αὐτη τη ημέρα προσηλθόν τινες Φαρισαίοι λέγοντες αὐτώ, "*Εξελθε καὶ πορεύου εντεῦθεν, ότι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτείναι." 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες είπατε τῆ ἀλώπεκι ταύτη, 'Ιδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὖριον, καὶ τἢ τρίτη τελειοῦμαι. ³³ πλην δεί με σήμερου καὶ αύριου καὶ τῆ ἐχομένη πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. 34 'Ιερουσαλημ, 'Ιερουσαλημ, ή άποκτείνουσα τούς προφήτας καὶ λιθοβολούσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, δυ τρόπου δρυις την ξαυτής νοσσιάν ύπο τάς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; 35 ίδοὺ, ἀφίεται ύμιν ό οίκος ύμων έρημος άμην δε λέγω ύμιν, ὅτι οὐ μή με ίδητε έως αν ήξη ότε είπητε, Εύλογημένος δ έρχόμενος εν ονόματι Κυριου."

LUKE, XIV.

JOHN.

§ 60.

ΧΙΥ. Καλ έγένετο έν τῶ ἐλθεῖν αὐτὸν είς οἶκόν τινος τών άρχόντων των Φαρισαίων σαββάτω φαγείν άρτον, καὶ αὐτοὶ ήσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 καὶ ίδοὺ άνθρωπός τις ην ύδρωπικός έμπροσθεν αὐτοῦ. 3 καὶ ἀποκριθεὶς δ 'Ιησούς είπε πρός τούς νομικούς καὶ Φαρισαίους λέγων, "Εὶ ἔξεστι τῷ σαββάτφ θεραπεύειν;" 4 Οἱ δὲ ήσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε, ⁵καὶ ἀποκριθείς πρός αὐτοὺς εἶπε, "Τίνος ύμων όνος η βους είς φρέαρ έμπεσείται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῆ ἡμέρα τοῦ σαββάτου;" 6 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθηναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Ελεγε δε πρός τους κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πώς τὰς πρωτοκλισίας εξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτοὺς, 8 " Οταν κληθῆς ὑπό τινος είς γάμους, μη κατακλιθής είς την πρωτοκλισίαν, μήποτε έντιμότερός σου ή κεκλημένος ύπ' αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθῶν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας έρει σοι, Δὸς τούτφ τόπου, καὶ τότε άρξη μετ' αλσχύνης του έσχατου τόπου κατέχειν. 10 άλλ' δταυ κληθης, πορευθείς ανάπεσον είς τον έσχατον τόπον, ζνα δταν έλθη δ κεκληκώς σε, είπη σοι, Φίλε, προσανάβηθι ανώτερον τότε έσται σοι δόξα ενώπιον των συνανακειμένων σοι. 11 ότι πας ό ύψων ξαυτόν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινών έαυτὸν ὑψωθήσεται."

LUKE, XIV.

JOHN.

12 Ελεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτὸν, "Οταν ποιῆς ἄριστον ἢ δείπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι καὶ γένηταί σοι ἀνταπόδομα. 13 ἀλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλούς 14 καὶ μακάριος ἔσῃ ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῆ ἀναστάσει τῶν δικαίων."

15 'Ακούσας δέ τις τών συνανακειμένων ταθτα είπεν αὐτῷ, "Μακάριος δε φάγεται ἄρτου εν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ." 16 Ο δὲ είπεν αὐτῷ, ""Ανθρωπός τις ἐποίησε δείπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. 17 και απέστειλε του δούλου αὐτοῦ τῆ ὤρα τοῦ δείπνου είπεῖν τοις κεκλημένοις, Έρχεσθε, δτι ήδη ξτοιμά εστι πάντα. ¹⁸ Καὶ ήρξαντο άπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. ὁ πρώτος είπεν αὐτώ, 'Αγρὸν ηγόρασα, καὶ έχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ίδεῖν αὐτόν ἐρωτώ σε, ἔχε με παρητημένου. 19 καὶ έτερος εἶπε. Ζεύγη βοών ηγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά έρωτω σε, ξχε με παρητημένον. <math>20 καὶ έτερος είπε, Γυναϊκα έγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. 21 καὶ παραγενόμενος δ δούλος εκείνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίφ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε δργισθείς δ ολκοδεσπότης είπε τῷ δούλφ αὐτοῦ, Εξελθε ταχέως είς τὰς πλατείας καὶ ρύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ

LUKE, XIV.

JOHN.

αναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ώδε. 22 Καὶ εἶπευ ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγουευ ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. 25 Καὶ εἶπευ ὁ κύριος πρὸς τὸυ δοῦλου, Εξελθε εἰς τὰς όδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασου εἰσελθεῖυ, ἴυα γεμισθῆ ὁ οἶκός μου. 24 λέγω γὰρ ὑμῖυ, ὅτι οὐδεἰς τῶυ ἀνδρῶυ ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου."

25 Συνεπορεύοντο δε αὐτῷ ὅχλοι πολλοί καὶ στραφείς είπε πρὸς αὐτούς, 26 " Είτις έρχεται πρός με, καὶ ού μισεί τὸν πατέρα ξαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφὰς, έτι δὲ καὶ τὴν ξαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναταί μου μαθητής είναι. 27 καὶ όστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου είναι μαθητής. 28 τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομήσαι, ούχλ πρώτον καθίσας ψηφίζει την δαπάνην, εί έχει τα πρός ἀπαρτισμόν; 29 ໃνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται έμπαίζειν αὐτῷ, 30 λέγοντες, "Οτι οὖτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομείν και ούκ ζσχυσεν έκτελέσαι. 31 Η τίς βασιλεύς πορευόμενος συμβαλείν έτέρφ βασιλεί είς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρώτον βουλεύεται εί δυνατός έστιν έν δέκα χιλιάσιν άπαντήσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένω ἐπ' αὐτόν; 82 εἰ δε μήγε, έτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβείαν αποστείλας έρωτα τα

LUKE, XIV, XV.

JOHN.

πρός είρήνην. 33 οὕτως οὖν πᾶς εξ
ὑμῶν δς οὖκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς
ἐαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου
εἶναι μαθητής. 34 Καλὸν τὸ ἄλας
ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι
ἀρτυθήσεται; 35 οὕτε εἰς γῆν, οὕτε
εἰς κοπρίαν εὕθετόν ἐστιν ἔξω
βάλλουσιν αὐτό. 'Ο ἔχων ὧτα
ἀκούειν ἀκουέτω."

§ 61.

ΧΥ. Ήσαν δε εγγίζοντες αὐτώ πάντες οἱ τελώναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ, ακούειν αὐτοῦ.. 2 καὶ διεγόγγυζον οί Φαρισαίοι καὶ οί γραμματείς, λέγοντες, ""Οτι ούτος άμαρτωλούς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς." 3 Είπε δε πρός αὐτούς την παραβολην ταύτην λέγων, 4" Tis avθρωπος εξ ύμων έχων έκατον πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ καταλείπει τα εννενηκονταεννέα εν τῆ ἐρήμφ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ξως ευρη αὐτό; 5 καὶ εύρων επιτίθησιν επί τούς ώμους ξαυτοῦ χαίρων, 6 καὶ ἐλθών εἰς τὸν οίκου συγκαλεί τους φίλους και τους γείτονας, λέγων αὐτοῖς, Συγχάρητέ μοι, ότι εύρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁷ λέγω ὑμῶν ὅτι οὕτω χαρά έσται έν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ένὶ άμαρτωλώ μετανοούντι, η έπι έννενηκουταξυνέα δικαίοις οίτινες οὐ χρείαν έχουσι μετανοίας.

8 "*Η τίς γυνή δραχμάς έχουσα δέκα, έὰν ἀπολέση δραχμήν μίαν, οὐχὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροί τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἔως ὅτου εὕρη; 9 καὶ εὐροῦσα συγκαλεῖται

LUKE, XV.

JOHN.

τὰς φίλας καὶ τὰς γείτουας λέγουσα, Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὖρου τὴυ δραχμὴυ ἡυ ἀπώλεσα. ¹⁰ οὕτω, λέγω ὑμῖυ, χαρὰ γίνεται ἐνώπιου τῶυ ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μεταυοοῦντι."

11 Είπε δὲ, " Ανθρωπός τις είχε δύο υίούς. 12 και είπεν ο νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ, Πάτερ, δός μοι τὸ έπιβάλλον μέρος της ούσίας. καί διείλεν αὐτοίς τὸν βίου. 13 καὶ μετ' ού πολλάς ἡμέρας συναγαγών άπαντα δ νεώτερος υίδς άπεδήμησεν είς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε την ούσίαν αύτοῦ ζών ασώτως. 14 δαπανήσαντος δε αὐτοῦ πάντα έγένετο λιμός Ισχυρός κατά την χώραν έκείνην, καὶ αὐτὸς ήρξατο ύστερείσθαι. 15 και πορευθείς έκολλήθη ένὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας έκείνης και έπεμψεν αὐτὸν είς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. 16 καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἦσθιον οί χοιροι και ούδεις εδίδου αυτώ. 17 Els ξαυτόν δε ξλθών είπε, Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, έγω δε λιμώ ἀπόλλυμαι; ¹⁸ ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῶ, Πάτερ, ήμαρτον είς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, 19 καὶ οὖκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθηναι υίός σου ποίησόν με ώς ένα των μισθίων σου. ²⁰ καὶ ἀναστας ήλθε πρός του πατέρα ξαυτού. *Ετι δε αὐτοῦ μακράν ἀπέχουτος, είδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχυίσθη, καὶ δραμών ἐπέπεσεν έπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατε-

LUKE, XV.

JOHN.

φίλησεν αὐτόν. 21 είπε δε αὐτῷ ό υίος, Πάτερ, ημαρτον είς τον ούρανον και ενώπιον σου, και οὐκέτι είμι άξιος κληθήναι υίός σου. 22 Είπε δε ό πατήρ πρός τους δούλους αὐτοῦ, Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν, καὶ δότε δακτύλιον είς την χείρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, ²⁸ καὶ ένέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθωμεν 24 ότι ούτος ό υίός μου νεκρὸς ην καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλώς ην καὶ εύρέθη. Καὶ ήρξαντο εὐφραίνεσθαι. 25 Hy δε δ υίδς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς έρχόμενος ήγγισε τη οἰκία, ήκουσε συμφωνίας καὶ χορών. 26 καὶ προσκαλεσάμενος ένα των παίδων αὐτοῦ ἐπυνθάνετο τί είη ταῦτα. δε είπεν αὐτώ, "Οτι δ άδελφός σου ήκει, καὶ έθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον του σιτευτου, ότι ύγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. 28' Ωργίσθη δε, και οὐκ ήθελεν είσελθείν. δ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθών παρεκάλει αὐτόν. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῶ πατρί, 'Ιδού τοσαθτα έτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρηλθον, καὶ έμοὶ οὐδέποτε έδωκας ξριφον, Ινα μετά των φίλων μου εύφρανθώ· 30 δτε δε ό υίός σου οὖτος δ καταφαγών σου τον βίον μετά πορνών ήλθεν, έθυσας αὐτώ τὸν μόσγον του σιτευτόν. 81 ο δε είπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὰ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εί, και πάντα τὰ έμὰ σά έστιν 32 εὐφρανθηναι δὲ καὶ χαρηναι ἔδει, ότι ό άδελφός σου ούτος νεκρός ήν

LUKE, XV, XVI.

JOHN.

καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλώς ἢν καὶ εῦρέθη."

§ 62.

ΧVΙ. Έλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, ""Ανθρωπός τις ην πλούσιος δς είχεν οίκονόμον, καί ούτος διεβλήθη αὐτώ ώς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ² καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, Τί τοῦτο ἀκούω περί σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον της οικονομίας σου ού γάρ δυνήση έτι ολκονομείν. ⁸ Είπε δε εν εαυτώ ό οἰκονόμος, Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου άφαιρείται την οίκονομίαν άπ' έμοῦ; σκάπτειν οὐκ Ισχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ⁴ ἔγνων τί ποιήσω, ζνα δταν μετασταθώ της ολκονομίας, δέξωνταί με είς τούς οίκους αὐτῶν. 5 Καὶ προσκαλεσάμενος ένα έκαστον των χρεωφειλετών τοῦ κυρίου ξαυτοῦ, ξλεγε τώ πρώτω, Πόσον όφείλεις τω κυρίω μου; 6 Ο δε είπεν, Έκατον βάτους έλαίου και είπεν αὐτώ, Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ^{7 *}Επειτα έτέρφ είπε, Σὺ δὲ πόσον όφείλεις; ὁ δὲ είπεν, Έκατὸν κόρους σίτου καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα καὶ γράψου δυδοήκουτα. έπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς άδικίας, ότι φρονίμως έποίησεν ότι οί υίοι του αίωνος τούτου φρονιμώτεροι ύπερ τους υίους του φωτός είς την γενεάν την ξαυτών είσι. 9 Κάγω ύμιν λέγω, Ποιήσατε έαυτοις φίλους έκ του μαμωνά της άδικίας, ίνα δταν εκλίπητε, δέξωνται

LUKE, XVI.

JOHN.

ύμας εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 'Ο πιστὸς ἐν ἐλαχίστφ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστφ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικος ἐστιν.

11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκφ μαμωνὰ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῶν πιστεύσει; 12 καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίφ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῶν δώσει; 13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἔνὸς ὑθέξεται καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνα."

14 "Ηκουον δέ ταῦτα πάντα καὶ οί Φαρισαίοι, φιλάργυροι ύπάρχουτες, καὶ εξεμυκτήριζου αὐτόυ. 15 καὶ είπεν αὐτοῖς. " Υμεῖς έστε οί δικαιούντες ξαυτούς ξνώπιον των άνθρώπων, ό δε Θεός γινώσκει τάς καρδίας ύμων ότι τὸ ἐν ἀνθρώποις ύψηλου βδέλυγμα ενώπιου τοῦ Θεοῦ ἐστιν. 16 °Ο νόμος καὶ οἰ προφήται ξως 'Ιωάννου' από τότε ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐκοπώτερου δέ έστι του ούραυου καί την γην παρελθείν η του νόμου μίαν κεραίαν πεσείν. 18 Πας δ απολύων την γυναϊκα αὐτοῦ καὶ γαμών ἐτέραν μοιχεύει καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην από ανδρός γαμών μοιχεύει.

19 " Ανθρωπος δέ τις ήν πλούσιος καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρώς. 20 πτωχὸς δέ τις ήν ὀνόματι Λάζαρος, δς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλώνα αὐτοῦ ἡλκωμένος 21 καὶ

LUKE, XVI, XVII.

JOHN.

Εὶ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκ-ρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται."

§ 63.

ΧΥΙΙ. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, " Ανένδεκτόν ἐστι μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι' οῦ ἔρχεται. 2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ἀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων. 8 προσέχετε ἐαυτοῖς. ἐὰν δὲ ἀμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. 4 καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτῃ εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σὲ λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ."

⁵ Καὶ είπου οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίφ, "Πρόσθες ἡμῖν πίστιν." 6 Είπε δε δ Κύριος, "Εί είχετε πίστιν ώς κόκκον σινάπεως, ελέγετε αν τη συκαμίνω ταύτη, Έκριζώθητι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῆ θαλάσση, καὶ ύπήκουσεν αν ύμιν. The δε εξ ύμων δούλον έχων άροτριώντα ή ποιμαίνοντα, δς είσελθόντι έκ τοῦ αγρού έρει εὐθέως, Παρελθών ανάπεσαι, 8 άλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Ετοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ξως φάγω καί πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; 9 Μη χάριν έχει τφ δούλφ έκείνω, ότι έποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ; οὐ δοκῶ. ¹⁰ οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ύμιν, λέγετε, Ότι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὁ ὡφείλομεν ποιήσαι πεποιήκαμεν."

LUKE.

JOHN, XI.

§ 64.

17 Έλθων οὖν ὁ Ἰησοῦς εὖρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα έν τῷ μνημείφ. 18 ήν δὲ ή Βηθανία έγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε: 19 καὶ πολλοὶ έκ των 'Ιουδαίων έληλύθεισαν πρός τὰς περί Μάρθαν και Μαρίαν, ΐνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περί τοῦ άδελφοῦ αὐτῶν. 20 ή οῦν Μάρθα ώς ήκουσεν δτι ό Ίησοῦς έρχεται, ύπήντησεν αὐτώ. Μαρία δε εν τώ 21 ϵ lπ ϵ ν 0 ν $\dot{\eta}$ οίκω ἐκαθέζετο. Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, "Κύριε, εὶ ής ώδε, ὁ άδελφός μου οὐκ αν έτεθνήκει. 22 άλλα και νύν οίδα δτι δσα αν αιτήση τον Θεον δώσει σοι δ Θεός." 23 Λέγει αὐτῆ ό 'Ιησούς, "'Αναστήσεται ὁ ἀδελφός σου." 24 Λέγει αὐτῷ Μάρθα, "Οίδα ότι αναστήσεται έν τῆ αναστάσει έν τη έσχάτη ημέρα." 25 Είπεν αὐτη ό Ἰησοῦς, "Ἐγώ είμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, καν ἀποθάνη, ζήσεται 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων είς έμε οὐ μὴ ἀποθάνη els τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο;" ²⁷ Λέγει αὐτῷ, " Naì, κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα δει σύ εί δ Χριστός, δ υίδς του Θεου, δ είς του κόσμου ἐργόμενος." ²⁸ Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπηλθε καὶ ἐφώνησε Μαρίαν την άδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα, " 'Ο διδάσκαλος πάρεστι καὶ φωνεί σε." 29 Έκείνη ώς ήκουσεν, εγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. 30 ούπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς την κώμην, άλλ' ην έν τῷ τόπφ Y 2

LUKE.

JOHN, XI.

δπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. ⁸¹ οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτης έν τη οικία και παραθυμούμενοι αὐτὴν, ίδόντες τὴν Μαρίαν δτι ταχέως ανέστη και εξηλθεν, ηκολούθησαν αὐτῆ, λέγοντες "Οτι ύπάγει είς τὸ μνημεῖον, ໃνα κλαύση έκει." 32 'Η οῦν Μαρία ώς ηλθεν όπου ην ό Ἰησούς, ίδούσα αὐτὸν έπεσεν είς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ, "Κύριε, εὶ ἢς ὧδε, ούκ αν απέθανέ μου ὁ αδελφός." 33 Ίησους ουν ώς είδεν αυτήν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῆ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν έαυτου, 34 καὶ είπε, "Ποῦ τεθείκατε αὐτόν;" Λέγουσιν αὐτῷ, "Κύριε, έρχου καὶ ίδε." 35 Έδάκρυσεν ό Ἰησοῦς. 36 ξλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, "Ιδε πως εφίλει αὐτόν." 37 Τινές δε εξ αὐτών είπον, "Οὐκ ἠδύνατο ούτος δ ανοίξας τούς δφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ ποιήσαι (να καὶ οὖτος μη ἀποθάνη;" 38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν (έμβριμώμενος έν έαντῷ έρχεται είς τὸ μνημείον. ἡν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει δ 'Ιησοῦς, ""Αρατε τὸν λίθον." Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα, "Κύριε, ήδη όζει τεταρταίος γάρ ἐστι." ⁴⁰ Λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, "Οὐκ εἶπόν σοι ότι έαν πιστεύσης, όψει την δόξαν τοῦ Θεοῦ:" 41 "Ηραν οὖν τὸν λίθον, οῦ ην ὁ τεθνηκώς κείμενος. 'Ο δὲ 'Ιησούς ήρε τούς δφθαλμούς άνω καὶ είπε, "Πάτερ, εὐχαριστώ σοι ότι ήκουσάς μου. 42 έγω δε ήδειν

LUKE.

JOHN, XI.

δτι πάντοτέ μου ἀκούεις ἀλλὰ διὰ τὸν ὅχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἔνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας." ⁴³ Καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνἢ μεγάλῃ ἐκραύγασε, "Λάζαρε, δεῦρο ἔξω." ⁴⁴ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκῶς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῦρας κειρίαις, καὶ ἡ ὅψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτοῦς ὁ Ἰησοῦς, "Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὑπάγειν."

45 Πολλοί οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οί έλθόντες πρός την Μαρίαν καί θεασάμενοι α εποίησεν δ Ίησοῦς, έπίστευσαν είς αὐτόν. 46 τινές δέ έξ αὐτών ἀπηλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ είπου αὐτοῖς α ἐποίησεν δ Ίησους. 47 συνήγαγον οὖν οἱ άρχιερείς και οι Φαρισαίοι συνέδριου, καὶ έλεγου, "Τί ποιουμευ; ότι ούτος ὁ ἄνθρωπος πολλά σημεία ποιεί. 48 εαν αφώμεν αὐτὸν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν είς αὐτὸν, καί έλεύσονται οί 'Ρωμαΐοι καὶ αροῦσιν ήμων καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος." 49 Els δέ τις έξ αὐτῶν Καϊάφας, άρχιερεύς ων τοῦ ένιαυτοῦ έκείνου, είπεν αὐτοίς, "Υμείς οὐκ οίδατε οὐδὲν, 50 οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ήμιν ίνα είς άνθρωπος άποθάνη ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ έθνος απόληται." ⁵¹ Τοῦτο δὲ ἀφ' ξαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς Δυ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν δτι ξμελλεν δ Ίησοῦς ἀποθνήσκειν ύπερ τοῦ ξθνους, 52 καὶ οὐχ ύπερ του έθνους μόνον, άλλ' ίνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγη είς ξυ. ⁵³ ἀπ'

LUKE, XVII.

JOHN, XI.

έκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ΐνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

54 'Ιησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρρησία περιεπάτει ἐν τοῖς 'Ιουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς 'Εφραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

§ 65.

55° Ην δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰονδαίων καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἴνα ἀγνίσωσιν ἐαυτούς. 56 ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες, "Τί δοκεῖ ὑμῦν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;" 57 Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα, ἐάν τις γυῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν είς Ἱερουσαλημ, καὶ αὐτὸς διήρχετο δια μέσου Σαμαρείας καί Γαλιλαίας 12 καὶ είσερχομένου αὐτοῦ είς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροί ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν· 13 καὶ αὐτοὶ ήραν φωνην λέγοντες, " Ἰησοῦ, ἐπιστάτα, ἐλέησον ήμας." 14 Καὶ ιδών είπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες ἐπιδείξατε έαυτούς τοις ίερευσι." Καὶ έγένετο έν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. 15 είς δε εξ αύτων ίδων ότι ιάθη υπέστρεψε, μετά φωνής μεγάλης δοξάζων του Θεον, 16 καὶ έπεσεν έπὶ πρόσωπον παρά τοὺς

LUKE, XVII.

JOHN.

πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἢν Σαμαρείτης. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, "Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; 18 οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὖτος;" 19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, "'Αναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε."

20 Έπερωτηθείς δε ύπὸ Φαρισαίων πότε ξρχεται ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, " Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετά παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν, 'Ιδού ώδε, η, ίδου έκει ίδου γαρ ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν 22 E $i\pi\epsilon$ $\delta \epsilon$ $\pi o \delta s$ $\tau o \delta s$ μαθητάς, "'Ελεύσονται ήμέραι ότε έπιθυμήσετε μίαν των ήμερων τοῦ υίοῦ τοῦ ἀνθρώπου ίδεῖν, καὶ οὐκ όψεσθε. 23 καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, Ἰδοὺ ώδε, η, ίδου έκει μη απέλθητε, 24 ώσπερ γαρ ή μηδε διώξητε. άστραπη ή άστράπτουσα έκ της ύπ' ούρανον είς την ύπ' ούρανον λάμπει, ούτως έσται καὶ ὁ υίδς τοῦ ἀνθρώπου εν τῆ ἡμέρα αὐτοῦ. 25 πρώτον δε δει αὐτὸν πολλά παθείν καὶ **ἀποδοκιμασθήναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς** ταύτης. ²⁶ καὶ καθώς ἐγένετο ἐν ταις ήμέραις του Νώε, ούτως έσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ανθρώπου. 27 ήσθιον, ξπινον, ξγάμουν, έξεγαμίζουτο, άχρι ής ἡμέρας είσηλθε Νώε είς την κιβωτόν, καὶ ήλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας. ²⁸ δμοίως καὶ ὡς ἐγένετο έν ταις ημέραις Λώτ ήσθιον, έπινον, ηγόραζου, ἐπώλουν, ἐφύτευον,

LUKE, XVII, XVIII.

JOHN.

φκοδόμουν· 29 ή δε ήμέρα εξήλθε Λωτ ἀπὸ Σοδόμων, ξβρεξε πῦρ καὶ θείον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν άπαντας· 30 κατὰ ταῦτα ξσται ή ημέρα δ υίδς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 εν εκείνη τη ημέρα, δς έσται έπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῆ οἰκία, μὴ καταβάτω άραι αὐτά καὶ δ ἐν τῷ ἀγρῷ όμοίως μή ἐπιστρεψάτω είς τὰ δπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναι-33 δς έὰν ζητήση τὴν κδς Λώτ. ψυχην αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν και δε έαν απολέση αὐτην, ζωογονήσει αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτη τῆ νυκτί ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιας δ είς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. 35 δύο ξσονται άλήθουσαι έπὶ τὸ αὐτό ἡ μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ἐτέρα άφεθήσεται." 36 Καλ άποκριθέντες λέγουσιν αὐτφ, "Ποῦ, κύριε;" 'Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ""Οπου τὸ σῶμα, έκει συναχθήσονται οι άετοί."

ΑΥΙΙΙ. Έλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι καὶ μὴ ἐκκακεῖν, ² λέγων, "Κριτής τις ἢν ἔν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα δὲ ἢν ἐν τῷ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 Καὶ οὐκ ἢθέλησεν ἐπὶ χρόνον μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, 5 διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτὴν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη

MATTHEW, XIX.

MARK, X.

§ 66.

3 Καλ προσήλθον αὐτῷ οἱ Φαρι- 2 Καλ προσελθόντες οἱ Φαρισαίοι σαίοι πειράζουτες αὐτὸν καὶ λέ- ἐπηρώτησαν αὐτὸν εὶ ἔξεστιν ἀνδρὶ

LUKE, XVIII.

JOHN.

ύπωπιάζη με." ⁶ Είπε δὲ ὁ Κύριος, "'Ακούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει: ⁷ ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μακροθυμῶν ἐπὶ αὐτοῖς; ⁸ λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθῶν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;"

9 Είπε δε και πρός τινας τους πεποιθότας έφ' ξαυτοίς δτι είσὶ δίκαιοι, καὶ εξουθενούντας τοὺς λοιπούς, την παραβολην ταύτην 10 " Ανθρωποι δύο ανέβησαν είς τὸ ίερον προσεύξασθαι, δ είς Φαρισαίος και ὁ έτερος τελώνης. Φαρισαίος σταθείς πρός ξαυτόν ταῦτα προσηύχετο, Ὁ Θεὸς, εὐχαριστώ σοι ότι οὐκ είμὶ ὥσπερ οί λοιποί των ανθρώπων, άρπαγες, άδικοι, μοιχοί, ή καί ώς ούτος ό τελώνης. 12 νηστεύω δίς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατώ πάντα δσα κτώμαι. 13 Καὶ δ τελώνης μακρόθεν έστως οὐκ ήθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμούς είς του ούρανου έπαραι, άλλ' ξτυπτεν εls τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων, ΄Ο Θεὸς, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλφ. 14 Λέγω ύμιν, κατέβη ούτος δεδικαιωμένος είς τὸν οἶκον αὐτοῦ, η έκεινος στι πας δ ύψων έαυτον ταπεινωθήσεται, δ δε ταπεινών έαυτὸν ὑψωθήσεται."

MATTHEW, XIX.

MARK, X.

γοντες αὐτῷ, "Εὶ ἔξεστιν ἀνθρώπφ άπολυσαι την γυναϊκα αύτου κατά πασαν αίτίαν;" 4'Ο δε αποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ό ποιήσας ἀπ' ἀρχης ἄρσεν καὶ θηλυ ἐποίησεν αὐτοὺς, 5 καὶ εἶπεν, "Ενεκεν τούτου καταλείψει άνθρωπος του πατέρα καὶ την μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῆ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν ;' 6 ώστε οὐκέτι εἰπὶ δύο, ἀλλὰ σάρξ μία. δ οὖν ό Θεός συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω." Τ Λέγουσιν αὐτῶ, "Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δούναι βιβλίον αποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν;" 8 Λέγει αὐτοις, "Οτι Μωσής πρός την σκληροκαρδίαν ύμων ἐπέτρεψεν ύμιν ἀπολθσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ' άρχης δε ού γέγονεν ούτω. ⁹ λέγω δε ύμιν δτι δς αν απολύση την γυναίκα αὐτοῦ, εὶ μὴ ἐπὶ πορνεία, καὶ γαμήση άλλην, μοιχάται καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχαται."

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς, οὐ συμφέρει γαμῆσαι." 11 'Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἶς δέδοται. 12 εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἴτινες εἰνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καί εἰσιν εὐνοῦχοι, οἴτινες εὐνούχισαν ἐαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω."

γυναίκα ἀπολύσαι, πειράζοντες αὐτόν. 8 δ δε αποκριθείς είπεν αὐτοις, "Τι υμιν ενετείλατο Μωσης;" 4 Οἱ δὲ είπου, "Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίου αποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι." ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς δ 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, "Πρός τὴν σκληροκαρδίαν ύμων έγραψεν ύμιν την έντολην ταύτην 6 ἀπὸ δε ἀρχης κτίσεως άρσεν καὶ θηλυ εποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. Τ΄ Ενεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρός την γυναϊκα αὐτοῦ, 8 καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ώστε οὐκέτι είσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. 9 δ οῦν ὁ Θεὸς συνέζευξεν. άνθρωπος μή χωριζέτω." 10 Καὶ ἐν τή ολκία πάλιν οί μαθηταλ αὐτοῦ περί τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. 11 καὶ λέγει αὐτοῖς, "*Ος ἐὰν ἀπολύση την γυναϊκα αὐτοῦ καὶ γαμήση άλλην, μοιχαται έπ' αὐτήν 12 καὶ έαν γυνή απολύση τον ανδρα αυτής καὶ γαμηθη άλλφ, μοιχαται."

§ 66. A HARMONY OF THE GOSPELS. 337

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XIX.

13 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία,
ໂνα τὰς χεῖρας ἐπιθἢ αὐτοῖς καὶ
προσεύξηται οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν,
""Αφετε τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε
αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με' τῶν γὰρ
τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν." 15 Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς
χεῖρας ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

MARK, X.

§ 67.

16 Καὶ ίδου είς προσελθών είπεν αὐτῷ, " Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγαθον ποιήσω (να έχω ζωήν αιώνιον;" 17 'Ο δε είπεν αὐτώ, "Τί με λέγεις άγαθόν; οὐδείς άγαθός εί μη είς δ Θεός. εί δὲ θέλεις είσελθεῖν είς την ζωην, τήρησον τὰς ἐντολάς." ¹⁸ Λέγει αὐτῷ, "Ποίας;" 'Ο δὲ 'Ιησούς είπε, "Τὸ οὐ φονεύσεις" ου ποιχεύσειε, ος κγεήειε, ος ήερδομαρτυρήσεις 19 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα καὶ, ἀγαπήσεις τον πλησίον σου ώς σεαυτόν." 20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, "Πάντα ταθτα έφυλαξάμην έκ νεότητός μου τί ἔτι ὑστερῶ;" 21 Εφη αὐτῷ ὁ 'Ιησούς, "Εὶ θέλεις τέλειος είναι, ύπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἔξεις θησαυρὸν έν οὐρανώ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι." ²² 'Ακούσας δὲ δ ι εανίσκος τὸν λόγον ἀπηλθε λυπούμενος ην γὰρ ἔχων κτήματα πολλό.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς όδον, προσδραμών είς και γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτὸν, "Διδάσκαλε άγαθε, τί ποιήσω ίνα ζωήν αἰώνιον κληρονομήσω;" 18 'Ο δέ 'Ιησούς είπεν αὐτφ, "Τί με λέγεις άγαθόν; οὐδείς άγαθὸς εί μη είς δ Θεός. 19 τὰς ἐντολὰς οίδας, Μή μοιχεύσης μη φονεύσης μη κλέμη ψευδομαρτυρήσης. αποστερήσης· τίμα τον πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα." 20 O δε άποκριθείς είπεν αὐτῷ, " Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα εφυλαξάμην εκ νεότητός μου." 21 Ο δε Ίησοῦς εμβλέψας αὐτῷ ἡγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, "Εν σοι ύστερεί υπαγε, όσα έχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοίς, καὶ έξεις θησαυρου έν ουρανώ και δείρο ακολούθει μοι άρας του σταυρόν." 22 'Ο δε στυγνάσας έπὶ τῷ λόγφ ἀπῆλθε λυπούm€1.02. ην γάρ έχων κτήματα πολλά.

LUKE, XVIII.

JOHN.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἄπτηται ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς.
16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, "" Αφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, δς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὰ εἰσέλθη εἰς αὐτήν."

§ 67.

18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων, "Διδάσκαλε άγαθέ, τί ποιήσας ζωην αιώνιον κληρονομήσω;" 19 Είπε δε αὐτῷ δ Ἰησοῦς, "Τί με λέγεις άγαθόν; οὐδεὶς άγαθδς εl μ $\dot{η}$ εls, $\dot{ο}$ Θε $\dot{ο}$ s. 20 τ $\dot{α}$ s $\dot{ϵ}$ ντολάς οίδας, Μή μοιχεύσης, μή φονεύσης, μη κλέψης, μη ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου." 21 'Ο δὲ εἶπε, "Ταῦτα πάντα εφυλαξάμην εκ νεότητός μου." 22 'Ακούσας δε ταῦτα ὁ Ίησούς είπεν αὐτώ, "Ετι έν σοι λείπει· πάντα δσα έχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοίς, καὶ έξεις θησαυρου έν οὐρανώ καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι." 23 'Ο δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος εγένετο ην γάρ πλούσιος σφόδρα.

MATTHEW, XIX.

23 °Ο δὲ 'Ίησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, " Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ²⁴πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν." ²⁵ Ακούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες, "Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;" ²⁶Εμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, " Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι."

27 Τότε ἀποκριθείς ὁ Πέτρος είπεν αὐτῷ, "'Ιδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ήκολουθήσαμέν σοι τί άρα έσται ήμιν;" 28 'Ο δε Ίησους είπεν αὐτοῖς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν δτι ύμεις οι ακολουθήσαντές μοι, έν τη παλιγγενεσία, όταν καθίση δ υίδος του ανθρώπου έπι θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ. 29 καὶ πᾶς δς άφηκεν οίκίας η άδελφούς η άδελφας η πατέρα η μητέρα η γυναικα η τέκνα η άγρους ξυεκεν του δυόματός μου, ξκατονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονο-30 πολλοί δε έσονται πρώτοι έσχατοι, καὶ έσχατοι πρώτοι.

MARK, X.

²³ Καὶ περιβλεψάμενος δ' Ιησοῦς λέγει τοις μαθηταις αὐτου, "Πώς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα έχοντες είς την βασιλείαν του Θεού είσελεύσονται." 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβούντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. δε Ίησοῦς πάλιν ἀποκριθείς λέγει αὐτοῖς, "Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τούς πεποιθότας έπὶ τοῖς χρήμασιν είς την βασιλείαν του Θεού είσελθεῖν; 25 εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλο» διά της τρυμαλιάς της ραφίδος είσελθείν, η πλούσιον είς την βασιλείαν τοῦ Θεοῦ είσελθεῖν." 26 Οί δέ περισσώς έξεπλήσσοντο, λέγουτες πρός έαυτούς, "Καὶ τίς δύναται σωθήναι;" 27 'Εμβλέψας δέ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει, " Παρὰ ἀνθρώποις άδύνατον, άλλ' οὐ παρὰ τώ Θεφ· πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ."

28 Καὶ ήρξατο δ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, "'Ιδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ηκολουθήσαμέν σοι." 29 'Αποκριθείς δε δ'Ιησούς είπεν, "'Αμην λέγω ύμιν, οὐδείς έστιν δς άφηκεν οικίαν, η άδελφούς, η άδελφάς, η πατέρα, η μητέρα, η γυναίκα, η τέκνα, η άγρους, ξυεκευ έμου και τοῦ εὐαγγελίου, 30 εαν μη λάβη εκατονταπλασίονα νθν έν τώ καιρώ τούτφ, οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ άδελφας και μητέρας και τέκνα και άγροὺς, μετά διωγμών, καὶ ἐν τῷ αίωνι τφ έρχομένφ ζωήν αίωνιον. 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρώτοι ἔσχατοι. καὶ οἱ ἔσχατοι πρώτοι."

LUKE, XVIII.

JOHN.

24 'Ιδων δὲ αὐτὸν ὁ 'Ιησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε, "Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν." ²⁶ Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, "Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;" ²⁷ 'Ο δὲ εἶπε, "Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ."

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, "'Ιδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι." 29 'Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδείς ἐστιν δς ἀφῆκεν οἰκίαν ἡ γονεῖς ἡ ἀδελφοὺς ἡ γυναῖκα ἡ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, 30 δς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον."

MATTHEW, XX.

MARK.

ΧΧ. Όμοία γάρ έστιν ή βασιλεία των οὐρανών ἀνθρώπφ οἰκοδεσπότη, δστις εξήλθεν άμα πρωί μισθώσασθαι έργάτας είς τὸν αμπελώνα αὐτοῦ. ² συμφωνήσας δὲ μετά των έργατων έκ δηναρίου την ημέραν απέστειλεν αὐτοὺς είς τὸν αμπελώνα αὐτοῦ. ³ Καὶ ἐξελθών περί την τρίτην ώραν είδεν άλλους έστώτας έν τη άγορα άργούς 4 κάκείνοις είπεν, Υπάγετε καί ύμεις είς τὸν άμπελώνα, καὶ ὁ ἐὰν η δίκαιον δώσω ύμιν. οί δε άπηλθου. 5 Πάλιν έξελθων περί έκτην καὶ ἐννάτην ὥραν ἐποίησεν ώσαύτως. 6 Περί δε την ενδεκάτην ώραν έξελθων εύρεν άλλους έστωτας άργους, και λέγει αὐτοῖς, Τί ώδε έστήκατε δλην την ημέραν άργοί; ⁷ λέγουσιν αὐτῷ, "Οτι οὐδεὶς ἡμᾶς έμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς, Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελωνα, καὶ δ ἐὰν ἢ δίκαιον λήψεσθε. 8 'Οψίας δε γενομένης λέγει ό κύριος τοῦ ἀμπελώνος τῷ ἐπιτρόπφ αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ άπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρξάμενος από των έσχατων έως των πρώτων. 8 καὶ έλθόντες οἱ περὶ την ενδεκάτην ώραν έλαβον ανά δηνάριον. 10 ελθόντες δε οί πρώτοι ενόμισαν δτι πλείονα λήψονται· καὶ έλαβου καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριου. 11 λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ ολκοδεσπότου, 12 λέγοντες, "Οτιούτοι οί έσχατοι μίαν ώραν έποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 δ δὲ ἀποκριθεὶς

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XX.

MARK, X.

είπεν ένὶ αὐτῶν, Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; 14 ἄρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ώς καὶ σοί. 15 ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι δ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πουηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; 16 οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί."

§ 68.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς 'Ιεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδιαν ἐν τῆ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 18 "'Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς 'Ιεροσόλυμα' καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτω, 19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγώσαι καὶ σταυρώσαι' καὶ τῆ τρίτη ἡμέρᾳ ἀναστήσεται."

20 Τότε προσηλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν νἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν νἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. 21 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ, "Τί θέλεις;" Λέγει αὐτῷ, "Εἰπὲ ἴνα καθίσωσιν οὖτοι οἱ δύο νἱοί μου εῖς ἐκ δεξιῶν σον καὶ εῖς ἐξ εὐωνύμων ἐν τῆ βασιλεία σου.' 22 'Αποκριθεὶς δὲ ὁ 'Ιησοῦς εἶπεν, "Οὐκ

32 τΗ σαν δε εν τη όδφ αναβαίνοντες είς Ἱεροσόλυμα καὶ ην προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. έθαμβούντο, καὶ ἀκολουθούντες ἐφοκαὶ παραλαβών πάλιν τούς δώδεκα ήρξατο αύτοις λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνευν. 33 "Οτι ίδου αναβαίνομεν είς Ίεροσόλυμα, καὶ ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοίς γραμματεύσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτφ, καὶ παραδώσουσω αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ έμπτύσουσιν αὐτώ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῆ τρίτη ἡμέρα αναστήσεται."

⁸⁵ Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ νἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες, "Διδάσκαλε, θέλομεν ἴνα δ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῶν." ³⁶ 'Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῶν;" ³⁷ Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, "Δὸς ἡμῶν ἴνα εῖς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εῖς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῆ δόξη σου.'

LUKE, XVIII.

JOHN.

§ 68.

31 Παραλαβών δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "'Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς 'Ιεροσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἰῷ τοῦ ἀνθρώπου. 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη ἀναστήσεται." 34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ σὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

MATTHEW, XX.

οίδατε τί αιτεισθε. δύνασθε πιείν τὸ ποτήριον δ έγω μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα ὁ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήναι;" Λέγουσιν αὐτῷ, " Δυνάμεθα." 23 Καὶ λέγει αὐτοῖς. "Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα δ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιών μου καὶ εξ εύωνύμων μου ούκ έστιν έμον δούναι, άλλ' οίς ήτοίμασται ύπὸ τοῦ πατρός μου." 24 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ήγανάκτησαν περί των δύο άδελφων. 25 δ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς είπεν, "Οϊδατε ότι οἱ ἄρχοντες τῶν έθνων κατακυριεύουσιν αὐτων, καὶ οί μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτών. ²⁶ ούχ ο<mark>ύτως δ</mark>ὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' δς εαν θέλη εν υμίν μέγας γενέσθαι, έστω ύμων διάκονος. 27 και δς έαν θέλη εν ύμιν είναι πρώτος, έστω ύμων δούλος. 28 ώσπερ ό νίὸς τοῦ ανθρώπου οὐκ ήλθε διακονηθήναι, άλλα διακονήσαι, και δουναι την ψυχην αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλών."

MARK, X.

38 'Ο δε 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, " Οὐκ οίδατε τί αλτείσθε. δύνασθε πιείν τὸ ποτήριον δ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα δ έγω βαπτίζομαι βαπτισθήναι;" 33 Οἱ δὲ εἶπον αὐτώ, " Δυνάμεθα." 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, "Τὸ μὲν ποτήριον δ ἐγὰ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα δ έγω βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ έξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοθυαι, άλλ' οίς ήτοιμασται." 41 Καὶ ακούσαντες οι δέκα ήρξαντο αγανακτείν περί 'Ιακώβου καὶ 'Ιωάννου. 42 δ δε Ίησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, "Οἴδατε ὅτι οί δοκούντες άρχειν των έθνων κατακυριεύουσιν αὐτών καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτών. 43 ούχ ούτω δὲ ἔσται ἐν ὑμιν. άλλ' δε έαν θέλη γενέσθαι μέγας έν ύμω, έσται διάκονος ύμων· 44 καὶ δς αν θέλη ύμων γενέσθαι πρώτος, έσται πάντων δούλος. 45 καλ γαρ ό υίὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ήλθε διακονηθήναι, άλλα διακονήσαι, και δοθναι την ψυχην αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν."

§ 69.

²⁹ Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ ' lεριχὰ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὅχλος πολύς. ³⁰ καὶ ἰδοὰ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν όδὸν, ἀκούσαντες ὅτι ' lησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες, " Ελέησον ἡμᾶς, κύριε, υἰὸς Δαβίδ." ³¹ 'Ο δὲ ὅχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν' οἱ δὲ μείζον ἔκραζον λέγοντες, " Ελέησον

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὅχλου ἱκανοῦ, υἰὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ⁴⁷ καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, "'Ο υἰὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με." ⁴⁸ Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ

LUKE, XVIII.

JOHN.

§ 69.

35 Έγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ, τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν,
36 ἀκούσας δὲ ὅχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τὶ εἴη τοῦτο. 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, "Οτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται." 38 Καὶ ἐβόησε λέγων, "Ἰησοῦ, υἰὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με." 3) Καὶ οὶ προάγοντες

MATTHEW, XX.

ήμας, κύριε, νίὸς Δαβίδ." ³² Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε, "Τί θέλετε ποιήσω ὑμῶν;" ³³ Λέγουσιν αὐτῷ, "Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί." ³⁴ Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

MARK, X.

πολλοὶ, ἴνα σιωπήση ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, "Τὶὲ Δαβὶδ, ἐλέησον με." ⁴⁹ Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτὸν φωνηθηναι καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ, "Θάρσει, ἔγειραι, φωνεῖ σε." ⁵⁰ 'Ο δὲ ἀποβαλῶν τὸ ἰμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἢλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν ⁵¹ καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Τί θέλεις ποιήσω σοι;" 'Ο δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, "'Ραββονὶ, ἴνα ἀναβλέψω." ⁵² 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, "'Υπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε." Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῆ ὁδῷ.

LUKE, XVIII, XIX.

JOHN.

έπετίμων αὐτῷ ἴνα σιωπήσῃ αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, "Τίὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με." 40 Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ⁴¹ λέγων, "Τί σοι θέλεις ποιήσω;" 'Ο δὲ εἶπε, "Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω." ⁴² Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, " ἀνάβλεψον ἡ πίστις σου σέσωκέ σε." ⁴³ Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν καὶ πῶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αῖνον τῷ Θεῷ.

ΧΙΧ. Καὶ εἰσελθων διήρχετο την 'Ιεριχώ' ² καὶ ίδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαίος, καὶ αὐτὸς ην άρχιτελώνης, καὶ οῦτος ην πλούσιος 3 καὶ εζήτει ίδειν τὸν Ἰησοῦν, τίς έστι, καὶ οὐκ ἢδύνατο ἀπὸ τοῦ όχλου, ὅτι τῆ ἡλικία μικρὸς ἢν. 4 καὶ προδραμών ξμπροσθεν ανέβη επί συκομωραίαν, ζνα ζδη αὐτόν δι' ἐκείνης ήμελλε διέρχεσθαι. 5 καὶ ώς ήλθεν έπι τον τόπου, αναβλέψας ό Ίησους είδεν αὐτὸν καὶ είπε πρὸς αὐτὸν, "Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι σήμερον γάρ εν τῷ οἴκῷ σου δεί με μείναι." 6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7 καὶ ιδόντες άπαντες διεγόγγυζον, λέγοντες, "Οτι παρά άμαρτωλώ ανδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι." ⁸ Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον, "'Ιδού τὰ ἡμίση των ύπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοίς καὶ εί τινός τι έσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.'

MATTHEW.

MARK.

LUKE, XIX.

JOHN.

⁹ Εἴπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, ""Ότι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς νἱὸς ᾿Αβραάμ ἐστιν' ¹⁰ ἢλθε γὰρ ὁ νἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητήσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός."

11 'Ακουόντων δε αὐτών ταιτα προσθείς είπε παραβολήν, διά τὸ έγγυς αὐτὸν είναι Ἱερουσαλημ, καὶ δοκείν αὐτοὶς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι 12 είπεν οῦν, "Ανθρωπός τις εύγενης επορεύθη είς χώραν μακράν, λαβείν ξαυτώ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. ¹³ καλέσας δὲ δέκα δούλους ξαυτοῦ ξδωκεν αὐτοῖς δέκα μυας, και είπε πρός αὐτούς, Πραγματεύσασθε ξως ξρχομαι. 14 Οξ δὲ πολίται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι έφ' ἡμᾶς. 15 Καὶ έγένετο έν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα την βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθήναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οίς έδωκε τὸ ἀργύριου, ίνα γιώ τίς τί διεπραγματεύσατο. 16 παρεγένετο δε ό πρώτος λέγων, Κύριε, ή μνα σου προσειργάσατο δέκα μνας. 17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εῦ, ἀγαθὲ δοῦλε. οτι εν ελαχίστω πιστός εγένου, **Ι**σθι έξουσίαν έχων ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸ Καὶ ηλθεν δ δεύτερος λέγων, Κύριε, ή μνα σου εποίησε πέντε μυας. 19 Είπε δε και τούτω, Και σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. 20 Καὶ ἔτερος ήλθε λέγων, Κύριε, ίδου ή μυα σου, ήν είχον αποκειμένην έν σουδαρίω. 21 έφοβούμην γάρ MATTHEW, XXVI.

MARK, XIV.

§ 70.

⁶ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανία ἐν οἰκία Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, ⁷ προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου.

3 Καὶ ὅντος αὐτοῦ ἐν Βηθανία ἐν τῆ οἰκία Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἢλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς.

LUKE, XIX.

JOHN, XII.

σε, δτι άνθρωπος αὐστηρὸς εί αίρεις δ οὐκ έθηκας καὶ θερίζεις δ οὐκ έσπειρας. 22 Λέγει δε αὐτώ, Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινώ σε, πονηρέ δουλε. ήδεις ότι έγω ἄνθρωπος αὐστηρός είμι, αἴρων δ οὐκ έθηκα καὶ θερίζων δ οὐκ ἔσπειρα. 23 καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου έπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκφ ἀν ἔπραξα αὐτό; 24 Καὶ τοίς παρεστώσιν είπεν, Αρατε απ' αὐτοῦ τὴν μνῶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ξχοντι 25 (καὶ εἶπον αὐτῷ, Κύριε, έχει δέκα μυας). 26 λέγω γαρ ύμιν δτι παντί τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ δ έχει αρθήσεται απ' αὐτοῦ. 27 Πλην τούς έχθρούς μου έκείνους τούς μή θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε έμπροσθέν μου."

28 Καὶ εἰπων ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

§ 70.

ΧΙΙ. 'Ο οὖν 'Ιησοῦς πρὸ ἐξ ἡμέρων τοῦ πάσχα ἢλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἢν Λάζαρος ὁ τεθνηκὼς, ὁν ἤγειρεν ἐκ νεκρων. ² ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει' ὁ δὲ Λάζαρος εἶς ἢν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. ³ 'Η οῦ Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ 'Ιησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξῖν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου.

MATTHEW, XXVI, XXI.

8 Ιδόντες δε οι μαθηται αὐτοῦ ηγανάκτησαν λέγοντες, "Els τί ή ἀπώλεια αίτη; 9 ηδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρου πραθήναι πολλοῦ καὶ δοθηναι τοις πτωχοις." 10 Γνούς δε δ 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, "Τί κόπους παρέχετε τη γυναικί; έργον γάρ καλον είργάσατο είς εμέ 11 πάντοτε γάρ τοὺς πτωχοὺς έχετε μεθ' έαυτων, εμε δε ου πάντοτε έχετε. 12 βαλούσα γάρ αίτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 ἀμὴν λέγω ύμιν, δπου έαν κηρυχθή τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλφ τῷ κόσμφ, λαληθήσεται καὶ δ ἐποίησεν αύτη, είς μνημόσυνον αὐτῆς."

MARK XIV, XI.

4 Ησαν δέ τινες άγανακτούντες πρός ξαυτούς και λέγοντες, " Είς π ή ἀπώλεια αύτη τοῦ μύρου γέγονεν; ⁵ ήδύνατο γὰρ τοῦτο πραθήναι ἐπάνο τριακοσίων δηναρίων και δοθήναι τοις πτωχοις." και ένεβριμώντο ά τη. 6'Ο δε Ίησους είπεν, ""Αφειε αὐτήν τι αὐτῆ κόπους παρέχετε; καλου έργου είργάσατο είς εμέ. ⁷ πάντοτε γάρ τοὺς **πτωχο**ὺς έχειε μεθ έαυτών, και δταν θέλητε δέ νασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι εμε δε οἰ πάντοτε έχετε. 8 δ είχεν αύτη, επώησε προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμι είς του ενταφιασμόν. 🤏 άμην λέγο ύμω, όπου αν κηρυχθή το ευαγγίλιου τούτο είς δλου του κόσμος καί δ εποίησεν αυτη λαληθήσετα είς μνημόσυνον αὐτῆς."

§ 71.

ΧΧΙ. Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἢλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, ² λέγων αὐτοῖς, "Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς. λύσαντες ἀγάγετέ μοι. ³ καὶ ἐἀν τις ὑμῦν εἴπη τι,

ΧΙ. Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱε ρουσαλημ, εἰς Βηθφαγη καὶ Βηθενίαν πρὸς τὸ ὅρος τῶν Ἑλαῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, " Ὑπάγετε εἰς τὰ κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εἰστορευόμενοι εἰς αὐτὴν εἰρτ σετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' δν οὐ δεἰς ἀνθρώπων κεκάθικε λένεντα

LUKE, XIX.

JOHN, XII.

Α Λέγει οὖν εἶς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, δ " Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῦς;" ⁶ Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἢν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. ⁷ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, " "Αφες αὐτήν" εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. ⁸ τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε."

9 Έγνω οὖν ὅχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἢλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἴνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ¹⁰ ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν. ¹¹ ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

§ 71.

29 Καὶ ἐγένετο ὡς ἥγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ³⁰ εἰστορενόμενοι εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' δν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. ³¹ καὶ

12 Τῆ ἐπαύριον ὅχλος πολὺς ὁ ἐλθῶν εἰς τὴν ἐορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ¹³ ἔλαβον τὰ βατα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον, " 'Ωσαννά' εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ."

14 Εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκά-

MATTHEW, XXI.

MARK, XI.

έρειτε "Ότι ὁ Κύριος αὐτών χρείαν έχει εὐθέως δε ἀποστελεῖ αὐτούς." 4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ζνα πληρωθή τὸ ἡηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, 5 ' Είπατε τῆ θυγατρί Σιων, 'Ιδού ὁ βασιλεύς σου έρχεταί σοι πραθς καλ έπιβεβηκώς έπλ δυου καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.' 6 Πορευθέντες δε οι μαθηταί και ποιήσαντες καθώς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ 'Ιησοῦς ⁷ ήγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πώλου, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτών τὰ Ιμάτια αὐτών, καὶ ἐπεκάθισεν έπάνω αὐτῶν. 8 ὁ δὲ πλεῖστος δχλος έστρωσαν ξαυτών τὰ ἱμάτια ἐν τῆ όδφ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους άπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον ἐν $τ\hat{\eta}$ όδ $\hat{\varphi}$. θ οἱ δὲ ὄχλοι οἱ $\pi \rho$ οἰγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, "'Ωσαννά τῷ υἱῷ Δαβίδι εὐλογημένος ὁ έρχόμενος έν δυόματι Κυρίου 'Ωσαννά έν τοις ύψιστοις."

10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς 'Ιεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, "Τίς ἐστιν οὖτος;" 11 Οἱ δὲ ὅχλοι ἔλεγον, "Οὖτός ἐστιν 'Ιησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας."

αὐτὸν ἀγάγετε. 3 καὶ ξάν τις ὑμῦν είπη, Τί ποιείτε τούτο ; είπατε, Ότι ό Κύριος αὐτοῦ χρείαν έχει καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ώδε." 4' Απηλθον δὲ καὶ εύρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρός την θύραν έξω επί τοῦ αμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 καί τινες των έκει έστηκότων έλεγον αὐτοῖς, "Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πώλου;" 6 Οἱ δὲ εἶπου αὐτοῖς καθώς ένετείλατο ό Ίησους και αφήκαυ αὐτούς. 7 καὶ ήγαγου τὸυ πῶλου πρὸς τὸυ Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλου αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν έπ' αὐτφ. ⁸ πολλοὶ δὲ τὰ ἰμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν όδόν άλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ έστρώννυον els την όδόν. 9 και οι προάγοντες και οι άκολουθούντες έκραζου λέγοντες, " Ωσαννά, εὐλογημένος δ ερχόμενος έν δνόματι Κυρίου. 10 εύλονημένη ή έρχομένη βασιλεία έν δυόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ. 'Ωσαννά έν τοις ύψίστοις." 11 Κα είσηλθεν είς 'Ιεροσόλυμα δ 'Ιησούς καί είς το ίερου και περιβλεψόμενος πάντα, όψίας ήδη ούσης της ώρας, εξήλθεν είς Βηθανίαν μετά τῶν δώδεκα.

LUKE, XIX.

ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾶ, Διατί λύετε; ούτως ερείτε αὐτῷ, Ότι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν έχει." 32 'Απελθόντες δε οι απεσταλμένοι εύρον καθώς είπεν αὐτοῖς. 33 λυόντων δε αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρός αὐτοὺς, "Τί λύετε τὸν πῶλου;" 34 Οἱ δὲ εἶπου, "'Ο Κύριος αὐτοῦ χρείαν έχει." 85 Καὶ ήγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες έαυτών τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πωλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. 36 πορευομένου δε αύτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῆ όδῷ. 37 Εγγίζοντος δε αὐτοῦ ήδη πρός τῆ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν 'Ελαιων ήρξαντο άπαν το πληθος των μαθητών χαίροντες αίνειν τον Θεον φωνή μεγάλη περί πασών ων είδου δυνάμεων, 38 λέγοντες, "Εὐλογημένος ὁ έρχόμενος βασιλεύς έν ουόματι Κυρίου είρήνη έν ούρανώ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις." 39 Kal τινες των Φαρισαίων ἀπό τοῦ όχλου είπου πρός αὐτὸυ, "Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοις μαθηταις σου." 40 Kal άποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Λέγω ύμων ότι έαν ούτοι σιωπήσωσιν, οί λίθοι κεκράξουται." 41 Καὶ ὡς ήγγισεν, ίδων την πόλιν έκλαυσεν έπ' αὐτῆ, 42 λέγων, "Οτι εὶ ἔγνως καὶ σύ, καί γε έν τη ήμέρα σου ταύτη, τὰ πρὸς εἰρήνην σου νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου 43 ὅτι ήξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ περιβαλοῦσιν οί έχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν, 44 καὶ εδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου έν σοί, καὶ οὐκ ἀφήJOHN, XII.

θισεν έπ' αὐτὸ, καθώς έστι γεγραμμένον, 15 · Μη φοβοῦ, θύγατερ Σιών ίδου ὁ βασιλεύς σου έρχεται καθήμενος έπὶ πῶλον ὄνου.' 16 ταῦτα δε ούκ έγνωσαν οι μαθηταί αὐτοῦ τὸ πρώτον άλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησούς, τότε έμνήσθησαν δτι ταῦτα ἦν έπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα έποίησαν αὐτῷ. 17 ἐμαρτύρει οὖν ὁ όχλος ὁ ὧν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον εφώνησεν εκ τοῦ μνημείου καὶ ήγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν 18 διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ότι ήκουσε τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημείου. 19 οἱ οὖν Φαρισαίοι είπον πρός έαυτούς, "Θεωρείτε ότι ούκ ώφελείτε οὐδέν; ίδε ό κόσμος όπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν."

MATTHEW, XXI.

MARK, XI.

12 Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. ¹³ καὶ λέγει αὐτοῖς, " Γέγραπται, ''Ο οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται' ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν."

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 'Ιδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, "Ωσαννὰ τῷ υἰῷ Δαβὶδ," ἢγανάκτησαν, 16 καὶ εἶπον αὐτῷ, "'Ακούεις τί οὖτοι λέγουσιν;" 'Ο δὲ 'Ιησοῦς λέγει αὐτοῖς, " Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε, '"Οτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζύντων κατηρτίσω αἶνον;" ταὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν

12 Καὶ τῆ ἐπαύριου ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε, 13 καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἢλθεν εἰ ἄρα εὐρήσει τι ἐν αὐτῆν καὶ ἐλθὼν ἐπὰ αὐτῆν σὐδὲν εὐρεν εἰ μὴ φύλλα. σὰ γὰρ ἢν καιρὸς σύκων. 14 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰτσοῦς εἶπεν αὐτῆ, "Μηκέτι ἐκ σῶ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι." Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα.

Καὶ εἰσελθών ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς τω λοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶς καὶτὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε ¹⁶ καὶ οἰς ἤφιεν ໂνα τις διενέγκη σκεῦος δὰ τοῦ ἱεροῦ. ¹⁷ καὶ ἐδίδασκε λέγω αὐτοῖς, "Οὐ γέγραπται, "Ότι ὁ οἰκός μου οἰκος προσευχῆς κληθήσετω πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ' ὑμεῖς δὲ ἐποφσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν."

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς κὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς ἀκὰ ἀπολέσουσιν ἐφοβοῦντο γὰρ ἀκὰ, ὅτι πῶς ὁ ὅχλος ἐξεπλήσσετο ἐκὶ τῷ διδαχῷ ἀὐτοῦ.

10 Καὶ ὅτε ὀψὰ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

LUKE, XIX.

JOHN.

σουσιν έν σοι λίθον έπι λίθφ, ανθ ων οὐκ έγνως τον καιρον της έπισκοπης σου."

45 Καὶ εἰσελθών εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, ⁴⁶ λέγων αὐτοῖς, "Γέγραπται, ''Ο οἴκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστιν' ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν."

47 Καὶ ἢυ διδάσκων τὸ καθ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρώτοι τοῦ λαοῦ· 48 καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί ποιήσωσιν ὁ λαὸς γὰρ ἄπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

MATTHEW, XXI.

MARK, XI.

έξω της πόλεως είς Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη έκεί.

18 Πρωίας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασε: 19 καὶ ίδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς όδοῦ ἦλθεν ἐπὰ αὐτῆν, καὶ σὐδὲν εὖρεν ἐν αὐτῆ εἰ μὴ φύλλα μόνον: καὶ λέγει αὐτῆ, "Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα." Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ.

20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, "Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ;" 21 'Αποκριθεὶς δὲ ὁ 'Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, " 'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κὰν τῷ ὅρει τούτῳ εἴπητε, "Αρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται 22 καὶ πάντα ὅσα ὰν αἰτήσητε ἐν τῆ προσευχῆ πιστεύοντες, λήψεσθε."

20 Kal πρωί παραπορευόμενοι είδοντην συκην έξηραμμένην έκ ρίζων 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτώ, " Ραββί, ίδε ή συκή ήν κατηράσω εξήρανται." 22 Καλ αποκριθείς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, "Εχετε πίστιν Θεοῦ. 23 αμήν γαρ λέγω ύμιν, δτι δς αν είπη τώ δρει τούτφ, "Αρθητι καὶ βλήθητι είς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθή ἐν τή καρδία αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύση ὅτι α λέγει γίνεται, έσται αὐτῷ δ ἐὰν 24 διὰ τοῦτο λέγω ύμῶν, Πάντα ὅσα αν προσευχόμενοι αίτείσθε, πιστεύετε ότι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 25 Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, αφίετε είτι έχετε κατά τινος, ίνα καὶ ὁ πατὴρ ύμων ό εν τοις ούρανοις άφη ύμιν τὰ παραπτώματα ὑμῶν· 26 εἰ δὲ ὑμεῖς ούκ άφίετε, ούδε ό πατηρ ύμων ό έν τοίς οὐρανοίς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ύμῶν."

LUKE.

JOHN, XII.

§ 72.

20 Hσαν δέ τινες Έλληνες έκ των αναβαινόντων ζυα προσκυνήσωσων έν τἢ έορτἢ· 21 οὖτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππφ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων

MATTHEW.

MARK.

LUKE.

JOHN, XII.

αὐτὸν λέγοντες, "Κύριε, θέλομεν τον 'Ιησούν ιδείν." 22 Ερχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ 'Ανδρέα, καὶ πάλιν 'Ανδρέας και Φίλιππος λέγουσι τῷ 'Ιησοῦ. 23 ὁ δὲ 'Ιησοῦς άπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων, "'Ελήλυθεν ή ώρα ζυα δοξασθή ό υίὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ύμω, έαν μη ό κόκκος του σίτου πεσών είς την γην αποθάνη, αὐτὸς μόνος μένει έαν δε αποθάνη, πολυν καρπου φέρει. 25 δ φιλών την ψυχην αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν καὶ ό μισών την ψυχην αύτοῦ ἐν τώ κόσμω τούτω είς ζωήν αιώνιον φυλάξει αὐτήν. 26 έὰν έμοὶ διακονή τις, έμοι ἀκολουθείτω και ὅπου είμι έγω, έκει και ό διάκονος ό έμος ξσται καὶ ξάν τις ξμοὶ διακονή, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 " Νθυ ή ψυχή μου τετάρακται καὶ τί εἴπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ της ώρας ταύτης άλλα δια τοῦτο ηλθον είς την ώραν ταύτην. 28 πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα." ΤΗλθεν οθν φωνή έκ τοῦ οὐρανοῦ, "Καὶ εδόξασα, και πάλιν δοξάσω." 29 'Ο οῦν ὄχλος ὁ έστως καὶ ἀκούσας έλεγε βροντήν γεγονέναι. άλλοι έλεγου, ""Αγγελος αὐτῷ λελάληκεν." 30 'Απεκρίθη δ 'Ιησούς καὶ είπεν, "Οὐ δι' έμε αΰτη ή φωνή · γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις έστι του κόσμου τούτου νυν δ άρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται έξω 32 κάγω εάν ύψωθω εκ της γης, πάντας έλκύσω πρός έμαυτόν." 33 Τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποίφ θανάτφ ήμελλεν αποθνήσκειν. MATTHEW.

MARK.

LUKE.

JOHN, XII.

³⁴ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, " Ἡμεῖς ηκούσαμεν έκ τοῦ νόμου ὅτι ὁΧριστὸς μένει είς τὸν αίωνα καὶ πως σὺ λέγεις, ""Οτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υίὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὖτος ό υίὸς τοῦ ἀνθρώπου;" 35 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ετι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι. περιπατείτε έως τὸ φῶς έχετε, ໃνα μὴ σκοτία ύμας καταλάβη καὶ ὁ περιπατών εν τη σκοτία ούκ οίδε ποῦ ύπάγει. 36 ξως τὸ φῶς ξχετε, πιστεύετε είς τὸ φώς, ίνα υίοι φωτός γένησθε." Ταῦτα ἐλάλησεν δ Ίησους, καὶ ἀπελθών ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

87 Τοσαθτα δε αὐτοθ σημεία πεποιηκότος έμπροσθεν αὐτών οὐκ έπίστευον είς αὐτόν. ⁸⁸ ίνα ὁ λόγος 'Ησαίου τοῦ προφήτου πληρωθή, δυ είπε, 'Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῆ ἀκοῆ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; 39 Διὰ τοῦτο οὐκ ηδύναντο πιστεύειν, δτι πάλιν είπεν 'Hoatas, 40 'Τετύφλωκεν αὐτῶν τούς δφθαλμούς και πεπώρωκεν αὐτών την καρδίαν, ίνα μη ίδωσι τοίς δφθαλμοίς και νοήσωσι τή καρδία καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.' 41 Ταθτα είπεν 'Ησαίας, ὅτε είδε την δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περί αὐτοῦ· 42 δμως μέντοι καὶ ἐκ των άρχόντων πολλοί επίστευσαν είς αὐτόν άλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ώμολόγουν, ίνα μη ἀποσυνάγωγοι γένωνται. 48 ήγάπησαν γαρ την δόξαν των ανθρώπων μαλλου ήπερ την δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ίησους δε έκραξε και είπεν,

MATTHEW, XXI.

MARK, XI.

§ 73.

23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ίερὸν, προσήλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερείς και οι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, "'Εν ποία εξουσία ταθτα ποιείς; και τίς σοι έδωκε την έξουσίαν ταύτην;" 24 'Αποκριθείς δε δ 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, "'Ερωτήσω ύμας καγώ λόγον ένα, δυ έαν είπητέ μοι, κάγω ύμιν έρω έν ποία έξουσία ταθτα ποιώ. 25 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἢν; ἐξ οὐρανοῦ η εξ ανθρώπων;" Οἱ δε διελογίζουτο παρ' έαυτοις λέγουτες, " Έαν είπωμεν, έξ ούρανου, έρει ήμω, Διατί οθυ οθκ επιστεύσατε αὐτ $\hat{\varphi}$; 2^6 έὰν δὲ εἴπωμεν, έξ ἀν-

27 Καὶ έρχονται πάλιν είς '[εροσόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατούντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οί αρχιερείς και οί γραμματείς και οί πρεσβύτεροι, 28 καὶ λέγουσιν αὐτῷ, "Ἐν ποία εξουσία ταῦτα ποιείς; καὶ τίς σοι τὴν εξουσίαν ταύτην έδωκεν ໃνα ταθτα ποιής;" 29 'Ο δε Ίησοῦς ἀποκριθείς είπεν αὐτοῖς, "Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κάγὼ ξυα λόγου, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ έρω ύμιν έν ποία έξουσία ταῦτα ⁸⁰ Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου έξ οὐρανοῦ ἢν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; αποκρίθητέ μοι." ⁸¹ Καλ έλογίζουτο πρός ξαυτούς λέγουτες, "'Εὰν

LUKE, XX.

JOHN, XII.

" Ο πιστεύων είς έμε οὐ πιστεύει είς έμε, άλλ' είς του πέμψαυτά με 45 καὶ ὁ θεωρών ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 εγω φως είς τον κόσμον έλήλυθα, ໃνα πας δ πιστεύων είς έμε έν τη σκοτία μη μείνη. 47 καὶ ἐάν τις μου ἀκούση τῶν ρημάτων καὶ μὴ πιστεύση, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν οὐ γὰρ ήλθον ζυα κρίνω του κόσμου, άλλ' ໃνα σώσω τον κόσμον. 48 δ άθετών εμε καί μη λαμβάνων τὰ ρήματά μου έχει του κρίνουτα αυτόν ο λόγος δυ έλάλησα, έκεινος κρινεί αὐτὸν ἐν τῆ έσχάτη ήμέρα. 49 δτι έγω έξ έμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολήν ἔδωκε, τί είπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οίδα ότι ή εντολή αύτου ζωή αλώνιός έστιν. α ουν λαλώ έγω, καθώς είρηκέ μοι ὁ πατηρ, ούτω λαλώ."

§ 78.

ΧΧ. Καὶ ἐγένετο ἐν μιῷ τῶν ήμερων εκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ τον λαον έν τφι ίερφι και εύαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οί γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, 2 καὶ είπου πρός αὐτὸν λέγοντες, "Είπε ήμιν, εν ποία εξουσία ταθτα ποιείς, η τίς έστιν δ δούς σοι την εξουσίαν ταύτην;" 3'Αποκριθεὶς δὲ είπε πρὸς αὐτοὺς, "'Ερωτήσω ύμας καγώ ένα λόγον, καί είπατέ μοι 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου έξ οὐρανοῦ ήν, ἡ έξ ἀνθρώπων;" ⁵Οί δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἐαυτους λέγοντες, "Οτι έαν είπωμεν, Έξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ MATTHEW, XXI.

θρώπων, φοβούμεθα τον όχλου πάντες γαρ έχουσι τον 'Ιωάννην ώς προφήτην.'' ²⁷ Καὶ αποκριθέντες τῷ 'Ιησοῦ εἶπον, " Οὐκ οἴδαμεν.'' "Εφη αὐτοῖς καὶ αὐτὸς, " Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ.

28 Τί δε ύμιν δοκεί; ἄνθρωπος είχε τέκνα δύο και προσελθών τώ πρώτω είπε, Τέκνον, υπαγε σήμερον έργάζου έν τῷ ἀμπελῶνί μου· 29 'Ο δε αποκριθείς είπεν, Οὐ θέλω: ύστερον δε μεταμεληθείς απήλθε. 30 Καὶ προσελθών τῷ δευτέρφ είπεν ώσαύτως ό δε άποκριθείς είπεν, 'Εγώ, κύριε' καὶ οὐκ ἀπῆλθε. 31 Τίς έκ των δύο έποίησε το θέλημα τοῦ πατρός;" Λέγουσιν αὐτῷ, " 'Ο πρώτος." Λέγει αὐτοῖς δ 'Ιησοῦς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἰ τελώναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ύμας είς την βασιλείαν του Θεου. 32 ηλθε γάρ πρὸς ύμας 'Ιωάννης έν όδφ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελώναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ ὑμεῖς δὲ ιδόντες οὐ μετεμελήθητε υστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Αλλην παραβολην ἀκούσατε. ἄνθρωπός τις ην οικοδεσπότης, δστις εφύτευσεν ἀμπελώνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ῷκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 34 ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέ-

MARK, XI, XII.

είπωμεν,' Εξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ⁸² ἀλλ' ἐὰν είπωμεν, 'Εξ ἀνθρώπων," ἐφοβοῦντο τὸν λαόν' ἄπαντες γὰρ εἶχον τὸν 'Ιωάννην ὅτι ὄντως προφήτης ἢν. ⁸³ καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ 'Ιησοῦ, "Οὐκ οἴδαμεν." Καὶ ὁ 'Ιησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, "Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ."

ΧΙΙ. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, "'Αμπελώνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε
φραγμὸν καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον καὶ
ψκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. ² καὶ
ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ
καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωρ-

LUKE, XX.

JOHN.

ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ⁶ ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς
καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ
ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.³
⁷ Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.
⁸ καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, "Οὐδὲ
ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ."

9"Ηρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην" ""Ανθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελώνα,
καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ
ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. 10 καὶ
ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ
τοῦ ἀμπελώνος δώσιν αὐτῷ" οἱ δὲ

MATTHEW, XXI.

στειλε τους δούλους αὐτοῦ πρός τούς γεωργούς λαβείν τούς καρπούς αὐτοῦ. 35 καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τούς δούλους αὐτοῦ δυ μέν ἔδειραν δυ δε απέκτειναν δυ δε ελιθοβόλησαν. 36 πάλιν απέστειλεν άλλους δούλους πλείονας τών πρώτων καί εποίησαν αὐτοῖς ώσαύτως. 37 υστερου δε απέστειλε πρός αὐτοὺς τον υίον αὐτοῦ, λέγων, Ἐντραπήσονται τον υίον μου. ³⁸ Οἱ δὲ γεωργοί ιδόντες τον υίον είπον έν ξαυτοίς. Οὐτός έστιν ὁ κληρονόμος. δεθτε αποκτείνωμεν αθτόν και κατάσχωμεν την κληρονομίαν αὐτοῦ. 39 καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελώνος καὶ ἀπέκτειναν. 40 όταν οὖν ἔλθη ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνος, τί ποιήσει τοίς γεωργοίς εκείνοις;" 41 Λέγουσιν αὐτῷ, "Kaκούς κακώς ἀπολέσει αὐτούς καὶ τὸν ἀμπελώνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοίς, οίτινες αποδώσουσιν αυτώ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν." 42 Λέγει αὐτοῖς δ Ἰησοῦς, " Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαίς, 'Λίθον δυ ἀπεδοκίμασαν οί ολκοδομούντες, ούτος έγενήθη είς κεφαλήν γωνίας παρά Κυρίου έγένετο αυτη, καὶ έστι θαυμαστή έν όφθαλμοῖς ἡμών;' ⁴³ Διὰ τοῦτο λέγω ύμιν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ύμῶν ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται ξθνει ποιούντι τούς καρπούς αὐτης. 44 και δ πεσών έπι του λίθου τοῦτου συνθλασθήσεται έφ' δυ δ' αν πέση, λικμήσει αὐτόν." ακούσαντες οί αρχιερείς και οί Φαρισαίοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνω-

MARK, XII.

γών λάβη ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ άμπελώνος 3 οί δε λαβόντες αὐτον έδειραν και απέστειλαν κενόν. 4 και πάλιν απέστειλε πρός αὐτούς άλλον δούλον κάκείνον λιθοβολήσαντες εκεφαλαίωσαν, και απέστειλαν ήτιμωμένον. 5 καὶ πάλιν άλλου δπέστειλε κδκείνου δπέκτεινου καὶ πολλούς άλλους, τούς μέν δέpoutes, toùs de anoktelvoutes. 6 éti οῦν ξυα υίὸν έχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, άπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς έσχατου, λέγων, Ότι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ⁷ ἐκε**ῖνοι δ**ὲ οί γεωργοί είπου πρός έαυτούς, Ότι οὐτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεθτε αποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ήμων έσται ή κληρονομία. λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν καὶ έξέβαλον έξω τοῦ άμπελώνος. °τί οθν ποιήσει ὁ κύριος τοθ άμπελώνος: ελεύσεται και απολέσει τους γεωργούς, και δώσει του άμπελώνα άλλοις. 10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ανέγνωτε: ' Λίθον δυ απεδοκίμασαν οί οἰκοδομοῦντες, οῦτος έγενήθη είς κεφαλην γωνίας. 11 παρά Κυρίου εγένετο αυτη, και έστι θαυμαστή εν οφθαλμοίς ήμων." 12 Καὶ εζήτουν αὐτὸν κρατήσαι, καὶ εφοβήθησαν τὸν ὄχλον ἔγνωσαν γὰρ ότι πρός αὐτούς τὴν παραβολὴν είπε και αφέντες μύτον απηλθον.

LUKE, XX.

JOHN.

γεωργοί δείραντες αὐτὸν έξαπέστειλαν κενόν. 11 καλ προσέθετο πέμψαι έτερον δούλον οί δε κάκείνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. 12 καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτου οι δε και τοῦτον τραυματίσαντες έξέβαλον. 13 είπε δε δ κύριος τοῦ ἀμπελώνος, Τί ποιήσω; πέμψω του υίου μου του άγαπητόν ζσως τοῦτον ίδόντες έντραπήσουται. 14 Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οί γεωργοί διελογίζοντο πρός έαυτους λέγοντες, Ουτός έστιν δ κληρονόμος δεθτε άποκτείνωμεν αθτόν, ໃνα ήμων γένηται ή κληρονομία. 15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ άμπελώνος ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνος; 16 έλεύσεται καὶ ἀπολέσει τούς γεωργούς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελώνα ἄλλοις." 'Ακούσαντες δε είπου, "Μη γένοιτο." 17 'Ο δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε, "Τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο, ' Λίθον δυ απεδοκίμασαν οι οίκοδομούντες, ούτος έγενήθη είς κεφαλην γωνίας; 18 Πας δ πεσών έπ' έκεινον τὸν λίθον συνθλασθήσεται έφ' δυ δ' αν πέση, λικμήσει αὐτόν." 19 Καὶ εζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματείς έπιβαλείν έπ' αὐτὸν τὰς χειρας έν αὐτη τη ώρα, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν Είνωσαν γὰρ ὅτι προς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εlπε.

MATTHEW, XXI, XXIL

MARK.

σαν δτι τερί αὐτών λέγει " καὶ ζητούντες αὐτὸν κρατήσαι ἐφοβήθησαν τοὺς δχλους, ἐπειδή ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

ΧΧΙΙ. Καὶ ἀποκριθείς ὁ Ἰησοῦς πάλιν είπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων, 2 " Ωμοιώθη ή βασιλεία τών ούρανών ανθρώπος βασιλεί, ύστις εποίησε γάμους τῷ Νῷ αὐτοῦ ³ καὶ ἀπέστειλε το**ὺ**ς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τους κεκλημένους είς τους γάμους, και οὐκ ήθελου έλθεῖυ. 4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, Είπατε τοῖς κεκλημένοις, 'Ιδού τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οί ταθροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καί πάντα έτοιμα. δεύτε είς τούς γάμους. 50ί δὲ ἀμελήσαντες ἀπηλθου, ό μέν είς του ίδιον άγρον, ό δέ els την έμπορίαν αὐτοῦ. 6 οἱ δὲ λοιποί κρατήσαντες τους δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. Τ' Ακούσας δε δ βασιλεύς ώργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τους φονείς έκείνους και την πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. 8 Τότε λέγει τοίς δούλοις αὐτοῦ, 'Ο μέν γάμος έτοιμός έστιν, οί δὲ κεκλημένοι οὐκ ήσαν ἄξιοι. 9 πορεύεσθε οθυ έπὶ τὰς διεξόδους των όδων, καὶ δσους αν ευρητε καλέσατε είς τους γάμους. 10 Καὶ εξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκείνοι εἰς τὰς όδοὺς συνήγαγον πάντας δσους εύρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ανακειμένων. 11 είσελθων δε δ βασιλεύς θεάσασθαι τούς ανακειμένους είδεν έκει άνθρωπον ούκ ένδεδυμένον ξυδυμα γάμου, 12 καὶ λέγει

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXII.

MARK, XII.

αὐτῷ, 'Εταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; 'Ο δὲ ἐφιμώθη' ¹³ τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις, Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. ¹⁴ πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί."

§ 74.

15 Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον έλαβον δπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν έν λόγφ. 16 καὶ άποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτων μετά των 'Ηρωδιανών λέγοντες, " Διδάσκαλε, οίδαμεν δτι άληθης εί καί την όδον του Θεού εν άληθεία διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις είς πρόσωπον ἀνθρώπων. ¹⁷ εἰπὲ οὖν ἡμῖν,τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι, η ού;" 18 Γνούς δε ό Ίησούς την πονηρίαν αὐτών είπε, "Τί με πειράζετε, ύποκριταί; 19 επιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου." Οί δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 καὶ λέγει αὐτοῖς, "Τίνος ἡ εἰκων αυτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;" 21 Λέγουσιν αὐτῷ, "Καίσαρος." Τότε λέγει αὐτοῖς, "'Απόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ." 22 Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ αφέντες αὐτὸν απηλθον.

23 Έν ἐκείνη τῆ ἡμέρα προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώ-

13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας των Φαρισαίων και των Ηρωδιανών, Ινα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγφ. 14 οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, " Διδάσκαλε, οίδαμεν δτι άληθης εί, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός ου γαρ βλέπεις είς πρόσωπου αυθρώπων, άλλ' ἐπ' άληθείας τὴν όδον του Θεού διδάσκεις. Εξεστι κήνσον Καίσαρι δούναι ή ού; 15 δωμεν, ἡ μὴ δώμεν;" Ο δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς. "Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, ΐνα ΐδω." 16 Οἱ δὲ ήνεγκαν. Kal λέγει αὐτοῖς, "Tluos ή εἰκών αύτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;" Οἱ δὲ εἶπου αὐτῷ, " Καίσαρος." ¹⁷ Καὶ ἀποκριθείς δ 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, " 'Απόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ." έθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἔρχουται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἴτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι' καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν

LUKE, XX.

JOHN.

§ 74.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν έγκαθέτους, ὑποκρινομένους έαυτούς δικαίους είναι, ίνα έπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, είς τὸ παραδουναι αὐτὸν τῆ ἀρχῆ καὶ τῆ ἐξουσία τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, "Διδάσκαλε, οίδαμεν ότι όρθως λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον. άλλ' ἐπ' άληθείας τὴν όδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. 22 έξεστιν ήμιν Καίσαρι φόρον δοῦναι, η ού;" 28 Κατανοήσας δε αὐτῶν τὴν πανουργίαν είπε πρός αὐτούς, "Τί με πειράζετε; 24 ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον τίνος ἔχει είκόνα καὶ ἐπιγραφήν;" 'Αποκριθέντες δε είπου, "Καίσαρος." 25 Ο δὲ είπεν αὐτοῖς, "'Απόδοτε τοίνυν ' τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ." 26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος έναντίον τοῦ λαοῦ καὶ θαυμάσαντες έπὶ τῆ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δέ τινες τών Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν

MATTHEW, XXII.

τησαν αὐτὸν 24 λέγοντες, "Διδάσκαλε, Μωσης είπεν, ' Έάν τις άποθάνη μη έχων τέκνα, έπιγαμβρεύσει δ άδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναϊκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.' ²⁵ Ησαν δὲ παρ' ήμιν έπτα άδελφοί και δ πρώτος γαμήσας έτελεύτησε καί μη έχων σπέρμα άφηκε την γυναίκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 26 ὁμοίως και ό δεύτερος και ό τρίτος, ξως τών έπτά. ²⁷ υστερον δε πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. 28 ἐν τῆ οὖν άναστάσει τίνος των έπτα έσται γυνή; πάντες γαρ ξπχον αὐτήν." 29 'Αποκριθείς δε δ 'Ιησούς είπεν αὐτοις, "Πλανασθε, μη είδότες τας γραφάς μηδέ την δύναμιν τοῦ Θεοῦ. 30 εν γὰρ τῆ ἀναστάσει ούτε γαμούσιν ούτε ἐκγαμίζονται, άλλ' ώς άγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανφ είσι. 31 περί δε της άναστάσεως των νεκρών, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ρηθεν ύμιν ύπο του Θεού λέγοντος, 32 'Εγώ είμι δ Θεδς 'Αβραὰμ καὶ ό Θεός 'Ισαὰκ καὶ ό Θεός 'Ιακώβ;' Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρών, άλλα ζώντων." 33 Και ακούσαντες οί όχλοι έξεπλήσσοντο έπὶ τῆ διδαχή αὐτοῦ.

MARK, XII.

λέγοντες, 19 " Διδάσκαλε, Μωσης έγραψεν ήμιν δτι έάν τινος άδελφος άποθάνη, καὶ καταλίπη γυναῖκα καὶ τέκνα μη άφη, ίνα λάβη δ άδελφος αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁰ ξπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρώτος έλαβε γυναϊκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ άφηκε σπέρμα. 21 και δ δεύτερος ξλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα. καὶ ὁ τρίτος ώσαύτως 22 καὶ έλαβον αὐτην οί έπτα και ούκ αφηκαν σπέρμα. έσχάτη πάντων απέθανε καὶ ἡ γυνή. 23 ἐν τῆ οὖν ἀναστάσει, όταν αναστώσι, τίνος αὐτών ἔσται γυνή; οι γάρ έπτα έσχον αὐτὴν γυναίκα." 24 Καὶ ἀποκριθεὶς δ Ίησούς είπεν αὐτοίς, "Οὐ διὰ τούτο πλανᾶσθε, μη είδότες τὰς γραφας μηδέ την δύναμιν τοῦ Θεοῦ; 25 δταν γαρ έκ νεκρών αναστώσιν, ούτε γαμοῦσιν οὖτε γαμίσκονται, ἀλλ' είσιν ώς ἄγγελοι οί ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῆ βίβλω Μωσέως έπὶ της βάτου, ώς είπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς λέγων, ' Έγὰ ὁ Θεὸς 'Αβραάμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; 27 Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρών, άλλα Θεός ζώντων ύμεις οὖν πολὺ πλανᾶσθε."

³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους,

²⁸ Καὶ προσελθων είς των γραμματέων, ἀκούσας αὐτων συζητούν-

LUKE, XX.

JOHN.

28 λέγουτες, " Διδάσκαλε, Μωσης ἔγραψεν ἡμιν, ἐάν τινος ἀδελφὸς άποθάνη έχων γυναίκα, καὶ οῦτος άτεκνος ἀποθάνη, Ένα λάβη ὁ ἀδελφός αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁹ έπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν καὶ ὁ πρώτος λαβών γυναίκα απέθανεν άτεκνος. 80 καὶ ξλαβεν ο δεύτερος την γυναίκα, και ούτος απέθανεν άτεκνος· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτην, ώσαύτως δέ και οι έπτά και ού κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. 32 υστερον δε πάντων απέθανε καὶ ή γυνή. 33 έν τη οδυ αναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ έπτὰ έσχου αὐτὴν γυναῖκα." 34 Καὶ άποκριθείς είπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. "Οί υίοὶ τοῦ αίωνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται. 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αίωνος εκείνου τυχείν και της αναστάσεως της έκ νεκρών ούτε γαμούσιν ούτε έκγαμίσκονται· 36 ούτε γαρ αποθανείν έτι δύνανται Ισάγγελοι γάρ είσι, καὶ υίοί είσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υίοι συτες. 37 Οτι δέ έγείρουται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωσῆς έμήνυσεν έπὶ της βάτου, ώς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν 'Αβραὰμ καὶ τὸν Θεόν Ίσαὰκ καὶ τὸν Θεόν Ἰακώβ. 38 Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρών, ἀλλὰ ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν." 39 'Αποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων είπου, " Διδάσκαλε, καλώς είπας." 40 Ούκ έτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωταν αὐτὸν οὐδέν.

MATTHEW, XXII.

συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό· 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἶς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων, 36 "Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμφ;" 37 'Ο δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, "'Αγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. 38 αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. 30 δευτέρα δὲ δμοία αὐτῷ, 'Αγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ

νόμος καὶ οἱ προφήται κρέμανται."

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς δ Ἰησοῦς 42 λέγων, "Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; τίνος υἰός ἐστι;" Λέγουσιν αὐτῷ, "Τοῦ Δαβίδ." ⁴³ Λέγει αὐτοῖς, "Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων, ⁴⁴ 'Εἴπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίφ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἔως

MARK, XII.

των, είδὼς δτι καλώς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, επηρώτησεν αὐτὸν, "Ποία έστι πρώτη πασών έντολή;" 29 'Ο δὲ Ἰησούς ἀπεκρίθη αὐτῷ, "Οτι πρώτη πασών των έντολων, "Ακουε. Ίσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος είς έστι. 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ δλης τῆς καρδίας σου καὶ έξ όλης της ψυχής σου ral ef blus the diavolas our ral έξ δλης της Ισχύος σου. πρώτη εντολή. 31 καὶ δευτέρα δμοία, αύτη, ' 'Αγαπήσεις του πλησίου σου ώς σεαυτόν.' Μείζων τούτων άλλη έντολη οὐκ έστι." 32 Καὶ είπεν αὐτώ ό γραμματεύς, "Καλώς, διδάσκαλε, επ' άληθείας είπας, ὅτι είς έστι Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν άλλος πλην αὐτοῦ· 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτον έξ όλης της καρδίας και έξ όλης της συνέσεως καὶ έξ όλης της ψυχής καὶ έξ δλης τής Ισχύος, καὶ τὸ άγαπαν του πλησίου ώς ξαυτόν, πλειόν έστι πάντων των δλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν." 34 Kal ό Ίησους ίδων αὐτὸν ὅτι νουνεχως άπεκρίθη, είπεν αὐτώ, "Οὐ μακράν εί ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ." Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτήσαι.

36 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, "Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς νἱός ἐστι Δαβίδ; 36 αὐτὸς γὰρ Δαβίδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ 'Αγίῳ, 'Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἄν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.' 37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ

LUKE, XX.

JOHN.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, "Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν νίὸν Δαβὶδ εἶναι; ⁴² καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλφ ψαλμῶν, 'Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίφ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ⁴³ ἔως ἀν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.' ⁴⁴Δαβὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς νίὸς αὐτοῦ ἐστιν;"

MATTHEW, XXII, XXIII.

αν θω τοὺς έχθρούς σου ὑποπόδιον των ποδών σου.' ⁴⁵ El οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πως υἰὸς αὐτοῦ ἐστι;' ⁴⁶ Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον' οὐδὲ ἔτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

ΧΧΙΙΙ. Τότε ὁ Ἰησοῦς ελάλησε τοις όχλοις και τοις μαθηταις αὐτοῦ 2 λέγων, "'Επὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαίοι 8 πάντα οὖν ὅσα αν είπωσιν ύμιν τηρείν, τηρείτε καὶ ποιείτε κατά δε τά έργα αὐτών μή ποιείτε λέγουσι γάρ καὶ οὐ ποιοῦσι. ⁴ δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλφ αὐτών οὐ θέλουσι κινησαι δ πάντα δε τὰ έργα αὐτῶν ποιούσι πρός τὸ θεαθήναι τοῖς άνθρώποις. πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα των ίματίων αὐτών, 6 φιλοῦσί τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταις συναγωγαις 7 και τούς άσπασμούς έν ταις άγοραις, και καλεισθαι ύπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββὶ ῥαββί. ⁸ ύμεις δε μη κληθητε βαββί· είς γάρ έστιν ύμων ό καθηγητής ό Χριστός, πάντες δε ύμεις άδελφοί 9 καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ύμων έπὶ της γης είς γάρ έστιν ό πατηρ ύμων ό έν τοις οὐρανοις. 10 μηδέ κληθήτε καθηγηταί είς γάρ ύμων έστιν ὁ καθηγητής ὁ Χριστός. 11 δ δε μείζων ύμων έσται ύμων διάκονος. 12 δστις δε ύψώσει έαυMARK, XII.

λέγει αὐτου κύριου καὶ πόθευ υίὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ ὁ πολὺς ὅχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῷ αὐτοῦ, " Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατείν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ³8 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις ⁴0 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι οὖτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα."

LUKE, XX.

JOHN.

45 'Ακούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 46 "Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν
θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς,
καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δείπνοις. ⁴⁷ οἱ κατεσθίονσι τὰς
οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει
μακρὰ προσεύχονται. οὖτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα."

MATTHEW, XXIII.

MARK.

τον ταπεινωθήσεται, και δστις ταπεινώσει έαυτον ύψωθήσεται.

13 " Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαίοι, ύποκριταί, δτι κατεσθίετε τὰς οίκίας τών χηρών καὶ προφάσει μακρά προσευχόμενοι διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα. ¹⁴ Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεις και Φαρισαίοι, ύποκριταί, δτι κλείετε την βασιλείαν τών οὐρανών έμπροσθεν των ανθρώπων ύμεις γαρ ούκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους αφίετε είσελθεῖν. 15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματείς και Φαρισαίοι, ύποκριταὶ, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καί την ξηράν ποιήσαι ένα προσήλυτον, καὶ δταν γένηται, ποιείτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. 16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγουτες, *Ος αν δμόση εν τώ ναώ, οὐδέν ἐστιν, δε δ' αν όμόση ἐν τῷ χρυσφ τοῦ ναοῦ δφείλει. 17 μωροί καὶ τυφλοί τίς γὰρ μείζων έστὶν, ό χρυσός, η ό ναὸς ό άγιάζων τὸν χρυσόν; 18 καλ, *Os έαν δμόση έν τώ θυσιαστηρίω, οὐδέν έστιν, δε δ' αν ομόση εν τώ δώρω τώ επάνω αὐτοῦ ὀφείλει. 19 μωροί καὶ τυφλοί τί γὰρ μείζου, τὸ δώρου, ή τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δώρον; 20 δ οὖν δμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίφ δμυύει έν αὐτῷ καὶ έν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· 21 καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικούντι αὐτόν. 22 καὶ ὁ ὀμόσας έν τω οὐρανώ δμνύει έν τώ θρόνω τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένφ €πάνω αὐτοῦ.

²³ "Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ

§ 74·]

JOHN.

383

LUKE.

MATTHEW, XXIII.

MARK.

Φαρισαίοι, ύποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινου, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, την κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν ταθτα έδει ποιήσαι, κάκεθνα μή άφιέναι. 24 όδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διϋλίζοντες του κώνωπα την δε κάμηλον καταπίνοντες. 25 Οὐαὶ δμίν. γραμματείς καὶ Φαρισαίοι, ύποκριταί, δτι καθαρίζετε τὸ έξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, έσωθεν δε γέμουσιν εξ άρπαγης καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρώτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ໃνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν.

27 " Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαίοι, ύποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κενονιαμένοις, οξτινες έξωθεν μεν φαίνονται ώραιοι, έσωθεν δε γέμουσιν όστέων νεκρών καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. ²⁸ οῦτω καὶ ύμεις έξωθεν μέν φαίνεσθε τοις ανθρώποις δίκαιοι, έσωθεν δε μεστοί ύποκρίσεως καὶ ἀνομίας. 29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαίοι, ύποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμείτε τὰ μνημεία των δικαίων, 30 καὶ λέγετε, Εὶ ημεν ἐν ταις ἡμέραις των πατέρων ήμων, οὐκ αν ημεν κοινωνοί αὐτών έν τῷ αζματι τῶν προφητῶν. 31 ώστε μαρτυρείτε έαυτοις ότι υίοί έστε των φονευσάντων τους προφήτας. 32 και ύμεις πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ύμων. 33 όφεις, γεννήματα έχιδνων, πως φύγητε από της κρίσεως

§ 74.] A HARMONY OF THE GOSPELS.

385

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXIII.

MARK, XII.

της γεέννης; 34 Διὰ τοῦτο ίδοὺ έγω ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφούς καὶ γραμματεῖς καὶ ἐξ αὐτών ἀποκτενείτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαίς ύμων και διώξετε άπὸ πόλεως εls πόλιν, 35 ὅπως ἔλθη έφ' ύμας παν αίμα δίκαιον έκχυνόμενον έπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αίματος "Αβελ τοῦ δικαίου ξως τοῦ αίματος Ζαχαρίου υίοῦ Βαραχίου, δυ έφονεύσατε μεταξύ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 άμην λέγω ύμιν, ηξει ταθτα πάντα έπλ την γενεάν 37 'Ιερουσαλημ, 'Ιερουταύτην. σαλημ, ή αποκτείνουσα τους προφτήας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρός αὐτην, ποσάκις ηθέλησα επισυραγαγείν τὰ τέκνα σου, δυ τρόπου επισυνάγει όρνις τὰ νοσσία έαυτης ύπὸ τὰς πτέρυγας, και οὐκ ἡθελήσατε: 38 ίδου ἀφίεται ύμιν ὁ οίκος ύμων ξρημος. 39 λέγω γαρ ύμιν, Ού μή με ίδητε απ' άρτι, έως αν είπητε, Εύλογημένος ὁ έρχόμενος εν δυόματι Κυρίου."

§ 75.

41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέυαντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς
ὁ ὅχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλούσιοι
ἔβαλλον πολλά: 42 καὶ ἐλθοῦσα
μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο,
ὅ ἐστι κοδράντης. 45 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει
αὐτοῖς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ
χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων

LUKE, XXI.

JOHN.

§ 75.

ΧΧΙ. 'Αναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. ² εἶδε δὲ καί τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτὰ, ³ καὶ εἶπεν, "' Αληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν. ⁴ ἄπαντες γὰρ οὖτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερή-

MATTHEW, XXIV.

MARK, XII, XIII.

βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον ⁴⁴ πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς."

ΧΧΙΥ. Καὶ ἐξελθών ὁ Ἰησοῦς έπορεύετο από τοῦ ίεροῦ καὶ προσηλθον οί μαθηταί αὐτοῦ ἐπιδείξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. 2 ὁ δε 'Ιησούς είπεν αὐτοίς, "Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ου μη άφεθη ώδε λίθος επί λίθον ος ου μη καταλυθήσεται." 3 Καθημένου δε αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν 'Ελαιών, προσήλθον αὐτώ οἱ μαθηταὶ κατ' ιδίαν λέγοντες, "Είπε ήμιν, πότε ταῦτα έσται; καὶ τί τὸ σημείον της σης παρουσίας καὶ της συντελείας τοῦ αίωνος;" 4 Καὶ άποκριθείς ό Ίησοῦς είπεν αὐτοῖς, " Βλέπετε μή τις ύμας πλανήση. 5 πολλοί γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ δυόματί μου, λέγουτες, Έγώ είμι δ Χριστός, καὶ πολλούς πλανή-6 Μελλήσετε δε ακούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων. ὁρᾶτε, μη θροείσθε δεί γάρ πάντα γενέσθαι άλλ' ούπω έστι το τέλος. 7 Έγερθήσεται γάρ έθνος έπὶ έθνος καί βασιλεία έπι βασιλείαν καί ξσονται λιμοί και λοιμοί και σεισμοί κατά τόπους 8 πάντα δε ταθτα άρχη ώδίνων. ⁰ Τότε παραδώσουσιν ύμας είς θλίψιν, καὶ αποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ύπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. 10 καὶ τότ€ σκανδαλισθήσονται πολλοί, καὶ ἀλλή-

ΧΙΙΙ. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ έκ τοῦ ίεροῦ, λέγει αὐτῷ είς τῶν μαθητών αὐτοῦ, "Διδάσκαλε, Τδε ποταποί λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.' 2 Καὶ δ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς είπεν αὐτῷ, " Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκυδομάς; οὐ μὴ ἀφεθή λίθος ἐπὶ λίθφ, δς οὐ μὴ καταλυθη." 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ είς τὸ ὄρος των 'Ελαιών κατέναντι του ίερου. έπηρώτων αὐτὸν κατ' ίδιαν Πέτρος καὶ 'Ιάκωβος καὶ 'Ιωάννης καὶ 'Ανδρέας, 4" Είπε ήμων, πότε ταῦτα έσται, καὶ τί τὸ σημείου ὅταν μέλλη πάντα ταθτα συντελείσθαι:" 50 δε 'Ιησούς αποκριθείς αὐτοίς ήρξατο λέγειν, " Βλέπετε μή τις ύμας πλαυήση. 6 πολλοί γαρ ελεύσουται έπὶ τῷ ὀυόματί μου, λέγουτες, "Οτι έγω είμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. Τόταν δε ακούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε δεί γὰρ γετέσθαι άλλ' ούπω τὸ 8 Έγερθήσεται γάρ έθνος τέλος. έπὶ έθνος καὶ βασιλεία έπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοί κατά τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί ἀρχαὶ ἀδίνων ταῦτα. 9 Βλέπετε δε ύμεις ξαυτούς παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς είς συνέδρια, καὶ είς συναγωγάς δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ξι εκεν έμου, είς μαρτύριον αὐτοις

LUKE, XXI.

JOHN.

ματος αὐτῆς ἄπαντα τὸν βίον δν εἶχεν ἔβαλε."

5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε, ⁶ "Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αῖς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθω, δς οὐ καταλυθήσεται." Τ'Επηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες, "Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη ταῦτα γίνεσαι;"

8 'Ο δὲ εἶπε, " Βλέπετε μὴ πλανηθητε πολλοί γαρ έλεύσονται έπί τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες, "Οτι ἐγώ είμι, καὶ, Ὁ καιρὸς ήγγικε. μὴ οὖν πορευθήτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δε ακούσητε πολέμους και ακαταστασίας, μη πτοηθήτε δεί γαρ ταθτα γενέσθαι πρώτον, άλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος." 10 Τότε έλεγεν αὐτοῖς, " Έγερθήσεται έθνος έπὶ έθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοί τε μεγάλοι κατά τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεία απ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσι, παραδιδόντες είς συναγωγάς καὶ φυλακάς, άγομένους έπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. 13 ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον 14 θέσθε οὖν είς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθηναι· 15 ἐγὼ γὰρ δώσω

MATTHEW, XXIV.

λους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσουται καὶ πλαυήσουσι πολλούς. 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθήναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται
ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὖτος σωθήσεται.

14 καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλη τῆ
οἰκουμένη εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς
ἔθνεσι. καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος.

15 "" Όταν οὖν ΐδητε τὸ βδέλυγμα της έρημώσεως, τὸ ρηθέν δια Δανιηλ τοῦ προφήτου, έστως έν τόπφ άγίφ (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω), ¹⁶ τότε οἱ ἐν τη 'Ιουδαία φευγέτωσαν έπὶ τὰ όρη' 17 δ έπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω άραί τι έκ της οίκίας αὐτοῦ. 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω όπίσω άραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. 19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις έκ έκείναις ταις ήμέpais. $20 \pi \rho o \sigma \epsilon \dot{\nu} \chi \epsilon \sigma \theta \epsilon \delta \dot{\epsilon}$ (va $\mu \dot{\eta}$ γένηται ή φυγή ύμων χειμωνος, μηδε εν σαββάτφ. ²¹ Εσται γάρ τότε θλίψις μεγάλη, οΐα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ξως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αι ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ αν **ἐ**σώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς έκλεκτούς κολοβωθήσουται αὶ ἡμέραι έκειναι. ²³ Τότε έάν τις υμίν είπη, Ίδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς, ἡ ὧδε, μη πιστεύσητε. 24 Έγερθήσουται γαρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφη-

MARK, XIII.

10 καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρώτον κηρυχθήναι τὸ εὐαγγέλιου. 11 δταν δε αγάγωσιν ύμας παραδιδόντες, μη προμεριμνατε τί λαλήσητε, μηδέ μελετάτε άλλ' δ έαν δοθή ύμιν έν έκείνη τη ώρα, τούτο λαλείτε οὐ γάρ έστε ύμεις οι λαλούντες, άλλά τὸ Πιεθμα τὸ Αγιου. δώσει δε άδελφὸς άδελφὸν είς θάνατον, καὶ πατηρ τέκνον καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα έπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 13 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ύπὸ πάντων διά τὸ ονομά μου· ό δε ύπομείνας είς τέλος, ούτος σωθήσεται.

14 " Όταν δὲ ίδητε τὸ βδέλυγμα της έρημώσεως, τὸ ρηθεν ύπο Δανιὴλ τοῦ προφήτου, έστὸς ὅπου οὐ δεῖ (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω) τότε ol έν τη 'Ιουδαία φευγέτωσαν είς τὰ όρη. 15 ό δε επί του δώματος μή καταβάτω είς την οίκίαν, μηδε είσελθέτω άραί τι έκ της ολκίας αὐτοῦ· 16 καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὧν μὴ έπιστρεψάτω εls τὰ οπίσω apai τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 οὐαὶ δὲ ταῖς έν γαστρί έχούσαις καί ταις θηλαζούσαις εν εκείναις ταις ήμεραις. 18 προσεύχεσθε δε ίνα μη γένηται ή φυγη ύμων χειμώνος. 19 έσονται γαρ αι ημέραι έκειναι θλίψις, οία ού γέγονε τοιαύτη απ' αρχής κτίσεως ής έκτισεν ὁ Θεὸς έως τοῦ νθν, καὶ οὐ μη γένηται. μη Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ημέρας, οὐκ αν ἐσώθη πασα σάρξι ἀλλα δια τούς έκλεκτούς οθς έξελέξατο έκολόβωσε τὰς ἡμέρας. 21 **Καὶ τότ**ε έάν τις ύμιν είπη, Ίδου ώδε ὁ ΧρισLUKE, XXI.

JOHN.

ύμιν στόμα καὶ σοφίαν, ἢ οὐ δυνήσονται ἀντειπείν οὐδὲ ἀντιστηναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμιν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἔξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 19 ἐν τῆ ὑπομουῆ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 "" Όταν δὲ Ιδητε κυκλουμένην ύπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τότε γυωτε ὅτι ήγγικευ ἡ ἐρήμωσις αὐτης. 21 τότε οἱ ἐν τῆ Ἰουδαία φευγέτωσαν είς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσφ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ έν ταις χώραις μη είσερχέσθωσαν els αὐτήν 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὖταί είσι, τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρί έχούσαις καί ταις θηλαζούσαις εν εκείναις ταις ημέραις. έσται γαρ αυάγκη μεγάλη έπι της γης, καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. 24 καὶ πεσούνται στόματι μαχαίρας, καὶ αλχμαλωτισθήσονται είς πάντα τὰ έθνη καὶ Ἱερουσαλημ έσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροί έθνων.

MATTHEW, XXIV.

ται καὶ δώσουσι σημεία μεγάλα καὶ τέρατα, ώστε πλανήσαι, εί δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 25 ίδοὺ προείρηκα υμίν. 26 εαν οθν είπωσιν ύμιν, Ἰδού εν τη ερήμφ εστί, μη έξέλθητε, 'Ιδού έν τοις ταμείοις, μή πιστεύσητε. 27 ωσπερ γαρ ή αστραπη εξέρχεται από ανατολών καί φαίνεται ξως δυσμών, οῦτως ξσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υίοῦ τοῦ ἀν-28 οπου γάρ εαν ή το θρώπου. πτώμα, ἐκεί συναχθήσονται οί ²⁹ Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τών ἡμερών ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσούνται από του ούρανου, και αί δυνάμεις των οὐρανών σαλευθήσονται. 30 καὶ τότε φανήσεται τὸ σημείον του υίου του ανθρώπου έν τῷ οὐρανῷ' καὶ τότε κόψονται πασαι αί φυλαί της γης, και όψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον έπλ των νεφελών του ουρανου μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλής. 31 καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνής μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ξως ἄκρων αὐτῶν.

32 "'Απὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν" ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος" 33 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη

MARK, XIII.

τὸς, ἢ ίδοὺ ἐκεῖ, μἢ πιστεύσητε·

22 ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι
καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσι
σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλαυᾶν, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ²³ ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ
προείρηκα ὑμῖν πάντα.

24 "'Αλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ῆλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, 25 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. 26 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἰὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. 27 καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.

28 "' Από δε της συκης μάθετε την παραβολήν δταν αὐτης ήδη ό κλάδος άπαλος γένηται καὶ ἐκφυη τὰ φύλλα, γινώσκετε δτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν 29 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 30' Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθη ἡ

LUKE, XXI.

JOHN.

25 " Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίφ καὶ σελήνη καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορία, ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῆ οἰκουμένη αὶ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἰὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλη μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 " Αρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν."

23 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς, ""Ἰδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα. 30 ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἐαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. 31 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 ἀμὴν

MATTHEW, XXIV.

έως αν πάντα ταθτα γένηται 35 ό οθρανός και ή γη παρελεύσονται, οι δε λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

"36 Περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. ³⁷ Ώσπερ δὲ αὶ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου ³⁸ ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ῆς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, ³⁹ καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἄπαντας, οῦτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40 "Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἶς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἶς ἀφίεται ⁴¹ δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται.

42 " Γρηγορείτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποία ώρα ὁ κύριος ύμων έρχεται. 43 έκεινο δε γινώσκετε, στι εί ήδει ὁ οἰκοδεσπότης ποία φυλακή ό κλέπτης έρχεται, εγρηγόρησεν αν καὶ οὐκ αν εἴασε διορυγήναι τὴν ολκίαν αὐτοῦ. 44 διὰ τοῦτο καὶ ύμεις γίνεσθε ετοιμοι ότι ή ώρα ου δοκείτε ό υίδς του ανθρώπου έρχεται. 45 Τίς άρα έστιν ό πιστός δοῦλος καὶ φρόνιμος, δν κατέστησεν δ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφην έν καιρώ; 46 μακάριος ό δουλος ἐκεῖνος ον ἐλθών ὁ κύριος αὐτοῦ εύρήσει ποιοῦντα οῦτως: 47' Αμην

MARK, XIII.

γενεὰ αὕτη μέχρις οὖ πάντα ταῦτα γένηται. ³¹ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὖ μὴ παρέλθωσι.

32 "Περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οί ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υίὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 "Βλέπετε, ἀγρυπυείτε καὶ προσεύχεσθε' οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 34 ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῆ. 35 γρηγορεῖτε οῦν' οὐκ οίδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ, ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωί 36 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρη ὑμᾶς καθεύδοντας. 37 ὰ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε."

LUKE, XXI.

JOHN.

λέγω ύμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθη ἡ γενεὰ αὕτη, ἔως ἃν πάντα γένηται. ³³ό οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

34 " Προσέχετε δὲ ξαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἰ καρδίαι ἐν
κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις
βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς
ἐπιστῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη' 35 ὡς παγὶς
γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς
καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης
τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ
καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα
γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν
τοῦ υἰοῦ τοῦ ἀνθρώπου."

MATTHEW, XXIV, XXV.

MARK.

λέγω ύμιν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοις ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκείνος ἐν τῷ καρδία αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, ⁴λκαὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόντων,

50 ῆξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρα ῷ οὐ προσδοκῷ καὶ ἐν ὥρα ῷ οὐ γινώσκει,

11 καὶ διχοτομήσει ἀκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

ΧΧΥ. "Τότε ὁμοιωθήσεται ή βασιλεία τών οὐρανών δέκα παρθένοις. αίτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτων εξηλθον είς απάντησιν τοῦ νυμφίου 2 πέντε δε ήσαν έξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε μωραί. 3 αίτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ξαυτών οὐκ ξλαβον μεθ' ξαυτών ξλαιον· 4 αί δε φρόνιμοι ξλαβον έλαιον έν τοις άγγείοις αὐτῶν μετὰ των λαμπάδων αὐτων. δ χρονίζοντος δε τοῦ νυμφίου ενύσταξαν πασαι καὶ ἐκάθευδον. ⁶ μέσης δὲ νυκτός κραυγή γέγουεν, 'Ιδού δ νυμφίος έρχεται, εξέρχεσθε είς απάντησιν αὐτοῦ. ⁷ Τότε ἠγέρθησαν πασαι αί παρθένοι έκειναι και έκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. δέ μωραί ταις φρονίμοις είπον, Δότε ήμιν έκ του έλαίου ύμων, ὅτι αί λαμπάδες ήμων σβέννυνται. 9 'Απεκρίθησαν δε αι φρόνιμοι λέγουσαι, Μήποτε οὐκ ἀρκέση ἡμίν καὶ ὑμῖν πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ξαυταίς. 10 απερχομένων δε αὐτών

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXV.

MARK.

άγοράσαι, ηλθεν ὁ νυμφίος καὶ αὶ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ¹¹ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αὶ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι, Κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ¹² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, 'Αμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. ¹³ Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ἢ ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

14 " Ωσπερ γάρ ἄνθρωπος ἀποδημών ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάργοντα αὐτοῦ, 15 καὶ ῷ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, φ δε δύο, φ δε έν, εκάστφ κατά την ίδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. 10 πορευθείς δε ό τὰ πέντε τάλαντα λαβών εἰργάσατο έν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. 17 ώσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο έκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. 18 δ δὲ τὸ ἐν λαβών ἀπελθών ὥρυξεν ἐν τῆ γῆ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριου τοῦ κυρίου αὐτοῦ. 19 Μετὰ δὲ χρόνον πολύν ξρχεται ό κύριος των δούλων έκείνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. ²⁰ καὶ προσελθῶν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών προσήνεγκεν άλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας. ίδε άλλα πέντε τάλαντα έκέρδησα έπ' αὐτοῖς. 21 Εφη δέ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εῦ, δοῦλε αναθέ και πιστέ, έπι ολίγα ής πιστός, ἐπὶ πολλών σε καταστήσω: είσελθε είς την χαράν του κυρίου σου. 22 Προσελθών δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβων είπε, Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας ίδε

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXV.

MARK.

άλλα δύο τάλαντα εκέρδησα επ' αὐτοῖς. 23 Εφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, έπι όλίγα ής πιστός, έπι πολλών σε καταστήσω είσελθε είς την χαράν τοῦ κυρίου σου. 24 Προσελθων δε καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον είληφως είπε, Κύριε, έγνων σε δτι σκληρός εί Ανθρωπος, θερίζων δπου ούκ έσπειρας καὶ συνάγων όθεν ού διεσκόρπισας. 25 καὶ φοβηθείς, ἀπελθών ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου έν τη γη· ίδε έχεις τὸ σόν. 26 'Αποκριθείς δε ό κύριος αὐτοῦ είπεν αὐτώ, Πονηρέ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ήδεις ότι θερίζω όπου ούκ έσπειρα καὶ συνάγω δθεν οὐ διεσκόρπισα; 27 έδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοις τραπεζίταις, και ελθών έγω έκομισάμην αν τὸ έμον σύν τόκω. 28 ἄρατ€ οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. 29 Τῷ γὰρ ἔχοντι παντί δοθήσεται καί περισσευθήσεται από δε του μή έχοντος καί δ έχει αρθήσεται απ' αὐτοῦ. 30 Kal του αχρείου δούλου εκβάλλετε είς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον' ἐκεῖ ἔσται δ κλαυθμός καὶ δ βρυγμός τών δδόντων.

31 "Οταν δὲ ἔλθη ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῆ δόξη αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, ³² καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἔρίφων, ³³καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα

§ 75.] A HARMONY OF THE GOSPELS.

401

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXV.

MARK.

έκ δεξιών αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων.

34 "Τότε έρει δ βασιλεύς τοις έκ δεξιών αὐτοῦ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην ύμιν βασιλείαν από καταβολής κόσμου. ⁸⁵ ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγείν εδίψησα, καὶ εποτίσατέ με ξένος ήμην, καὶ συνηγάγετέ με 36 γυμνός, και περιεβάλετέ με ησθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με ἐν φυλακή ήμην, καὶ ήλθετε πρός με. 87 Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ είδομεν πεινώντα καὶ εθρέψαμεν, η διψώντα και εποτίσαμεν; 38 πότε δέ σε είδομεν ξένον και συνηγάγομεν, ή γυμνον και περιεβάλομεν; 39 πότε δέ σε είδομεν άσθενη, η έν φυλακή, καὶ ήλθομεν πρός σε; 40 Kal αποκριθείς δ βασιλεύς έρει αὐτοῖς, 'Αμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον έποιήσατε ένὶ τούτων τῶν ἀδελφων μου των έλαχίστων, έμολ ἐποιήσατε.

41 "Τότε έρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἰ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ
ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ. ⁴² ἐπείνασα γὰρ,
καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν' ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με' ⁴³ ξένος
ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με' ἀσθενὴς, καὶ οὐ περιεβάλετέ με' ἀσθενὴς, καὶ ἐν φυλακῆ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. ⁴⁴ Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες,
Κύριε, πότε σὲ εἴδομεν πεινῶντα,

§ 75.] A HARMONY OF THE GOSPELS.

403

LUKE.

JOHN.

MATTHEW, XXV, XXVI.

MARK, XIV.

η διψώντα, η ξένον, η γυμνον, η ασθενη, η εν φυλακη, και οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 Τότε αποκριθήσεται αὐτοις λέγων, 'Αμην λέγω ύμιν, εφ' δσον οὐκ εποιήσατε ενὶ τούτων των ελαχίστων, οὐδε εμοὶ εποιήσατε. 46 Καὶ απελεύσονται οὐτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δε δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον."

ΧΧΥΙ. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,

3 "Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι." ³ Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, ⁴ καὶ συνεβουλεύσαντο ἴνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλφ καὶ ἀποκτείνωσιν. ⁵ ἔλεγον δὲ, "Μὴ ἐν τῷ ἐορτῷ, ὑα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ."

14 Τότε πορευθεὶς εἶς τῶν δώδεκα, δ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπε, "Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κὰγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν;" Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια: 16 καὶ ἀπὸ τότε ἔζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. ΧΙΥ. "Ην δε το πάσχα και τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας" και εζήτουν οι ἀρχιερεις και οι γραμματεις πῶς αὐτον ἐν δόλφ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν ² ἔλεγον δε, "Μὴ ἐν τῆ ἐορτῆ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ."

10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εῖς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. 11 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ.

LUKE, XXI, XXII.

JOHN.

31*Ην δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερφ διδάσκων τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὅρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὥρθριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

ΧΧΙΙ. "Ηγγιζε δὲ ἡ ἐορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰονόδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὅντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. ⁴καὶ ἀπελθῶν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. ⁵καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. ⁶καὶ ἐξώμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν

MATTHEW, XXVI.

MARK, XIV.

§ 76.

17 Τῆ δὲ πρώτη τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ, "Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα;" 18 'Ο δὲ εἶπεν, "'Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ, 'Ο διδάσκαλος λέγει, 'Ο καιρός μου ἐγγύς ἐστι' πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου." ¹⁹ Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

12 Καὶ τῆ πρώτη ἡμέρα τῶν ἀζύμων, δτε τὸ πάσχα έθυου, λέγουσω αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, "Ποῦ θέλεις απελθόντες ετοιμάσωμεν Ινα φάγης τὸ πάσχα;" 13 Kal ἀποστέλλει δύο τών μαθητών αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς, " Υπάγετε els την πόλιν και απαντήσει υμίν άνθρωπος κεράμιον ύδατος βαστάζων ακολουθήσατε αὐτώ, 14 καί δπου έαν είσελθη είπατε τώ οίκοδεσπότη, "Οτι ο διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα δπου τὸ πάσχα μετά των μαθητών μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς υμιν δείξει ανώγεον μέγα έστρωμένον Ετοιμον. έκει έτοιμάσατε ήμιν." έξηλθον οί μαθηταί αὐτοῦ καὶ ήλθου είς την πόλιν, καὶ ευρον καθώς είπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 'Qψίας δε γενομένης ανέκειτο μετά των δώδεκα.

¥.

17 Καὶ δψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

LUKE, XXII.

JOHN.

τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου.

§ 76.

7 Ηλθε δε ή ήμερα των άζύμων, έν ή έδει θύεσθαι τὸ πάσχα. 8 καὶ άπέστειλε Πέτρου καὶ Ἰωάννην, είπων, "Πορευθέντες ετοιμάσατε ήμιν τὸ πάσχα, ζυα φάγωμεν." 9 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, "Ποῦ θέλεις έτοιμάσωμεν ;" 10 °O δε είπεν αὐτοις, "'Ιδού, είσελθόντων ύμων είς την πόλιν, συναντήσει ύμιν ἄνθρωπος κεράμιον ύδατος βαστάζων. ακολουθήσατε αὐτῷ είς τὴν οἰκίαν οὖ είσπορεύεται 11 καὶ ἐρεῖτε τῷ ολκοδεσπότη της ολκίας, Λέγει σοι δ διδάσκαλος, Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, δπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητών μου φάγω; 12 κάκεινος ύμιν δείξει ανώγεον μέγα έστρωμένου έκει έτοιμάσατε." ¹³ Απελθόντες δε εύρον καθώς είρηκεν αὐτοίς, καὶ ήτοίμασαν τὸ πάσχα.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ.

15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα
φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι
οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἔως ὅτου
πληρωθῆ ἐν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ."

17 Καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπε, "Λάβετε τοῦτο καὶ
διαμερίσατε ἑαυτοῖς· 18 λέγω γὰρ
ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννή-

۶٠.

LUKE, XXII.

JOHN, XIII.

ματος της αμπέλου ξως ότου ή βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθη."

> ΧΙΙΙ. Πρό δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ πάσχα, είδως δ Ίησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ώρα ໃνα μεταβή ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρός του πατέρα, αγαπήσας τους ίδιους τους έν τώ κόσμφ, είς τέλος ηγάπησεν αὐτούς. 2 καλ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ήδη βεβληκότος είς την καρδίαν Ιούδα Σίμωνος Ισκαριώτου ໃνα αὐτὸν παραδώ, 3 είδως ὁ Ἰησοῦς δτι πάντα δέδωκεν αὐτώ ὁ πατήρ είς τὰς χείρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ έξηλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4 έγείρεται έκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβών λέντιον διέζωσεν ξαυτόν δείτα βάλλει ύδωρ είς τὸν νιπτήρα, καὶ ήρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίφ ῷ ἢν διεζωσμένος. 6 έρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος, "Κύριε, σύ μου νίπτεις τούς πόδας;" ⁷ 'Απεκρίθη 'Ιησοῦς καὶ είπεν αὐτῷ, "Ο ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οίδας άρτι, γυώση δε μετά ταθτα." 8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος, " Οὐ μὴ νίψης τούς πόδας μου είς τον αίωνα." 'Απεκρίθη αὐτῷ ὁ 'Ιησοῦς, "'Εὰν μη νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' έμου." ⁹ Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, "Κύριε, μη τους πόδας μου μόνου, άλλα και τας χείρας και την κεφαλήν." 10 Λέγει αὐτῷ δ 'Ιησους, "'Ο λελουμένος οὐ χρείαν έχει η τούς πόδας νίψασθαι, άλλ' έστι καθαρός δλος καὶ ὑμεῖς καθαροί έστε, άλλ' σύχὶ πάντες."

MATTHEW, XXVI.

MARK, XIV.

21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν,
"' Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν
παραδώσει με." 22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἔκαστος αὐτῶν, "Μήτι ἐγώ εἰμι,
κύριε;" 23 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν,
"'Ο ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίφ τὴν χεῖρα, οὖτός με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου

18 Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, "'Αμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν παρα-δώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ."

19 Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἶς καθ εἶς, "Μή τι ἐγώ;" Καὶ ἄλλος, "Μή τι ἐγώ;"

20 Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, "Εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος

JOHN, XIII.

11" Ηιδει γαρ του παραδιδόντα αὐτόν δια τοῦτο εἶπευ, "Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε."

12 Oτε οθν ένιψε τούς πόδας αὐτων καὶ έλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, αναπεσών πάλιν είπεν αὐτοῖς, "Γινώσκετε τί πεποίηκα ύμιν; 13 ύμεις φωνείτέ με, 'Ο διδάσκαλος καὶ ό κύριος καὶ καλώς λέγετε, εἰμὶ γάρ. 14 εί οὖν ἐγὰ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ύμεις δφείλετε άλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· 15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ύμιν, ζνα καθώς έγω έποίησα ύμιν καὶ ύμεις ποιήτε. 16 άμην άμην λέγω ύμιν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 εl ταῦτα οίδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιήτε αὐτά. 18 οὐ περὶ πάντων ύμων λέγω έγω οίδα οθς εξελεξάμην άλλ' [να ἡ γραφὴ πληρωθῆ,' Ο τρώγων μετ' έμου τον άρτον έπηρεν έπ' έμε την πτέρναν αὐτοῦ.' 19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, Ίνα δταν γένηται πιστεύσητε ότι έγω είμι. 20 άμην άμην λέγω ύμιν, Ο λαμβάνων έάν τινα πέμψω, έμε λαμβάνει ό δε έμε λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με."

MATTHEW, XXVI.

ύπάγει, καθώς γέγραπται περί αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ
δι' οῦ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἢν αὐτῷ εἰ οὐκ
ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος."
25' Αποκριθεὶς δὲ 'Ιούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπε, " Μήτι ἐγώ εἰμι,
ραββί;" Λέγει αὐτῷ, " Σὺ εἶπας."

26 'Εσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβων δ 'Ιησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδον τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, " Λάβετε, φάγετε τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου." 27 Καὶ λαβων τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, "Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες 28 τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν.

29 Λέγω δε ύμιν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῆ βασιλεία τοῦ πατρός μου."

MARK, XIV.

μετ' έμοῦ είς τὸ τρυβλίου. 21 ὁ μὲν νίὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθώς γέγραπται περὶ αὐτοῦ σὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται καλὸν ἡν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος."

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε, " Λάβετε, φάγετε τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου." 23 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Τοῦτό ἐστι τὸ αἴμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον.

25 'Αμὴν λέγω ὑμῶν ὅτι σὖκέτι σὖ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῆ βασιλεία τοῦ Θεοῦ."

LUKE, XXII.

JOHN, XIII.

19 Καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, "Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον' τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν." 20 'Ωσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, "Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἰματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21 Πλην ίδου ή χείρ του παραδιδόντος με μετ' έμου έπι της τραπέζης. 22 και ό μεν υίδς του άνθρώπου πορεύεται κατά τὸ ώρισμένου πλην οὐαι τῷ ἀνθρώπφ
ἐκείνφ, δι' οῦ παραδίδοται." 23 Και
αὐτοι ἤρξαντο συζητείν πρὸς ἐαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ
τοῦτο μέλλων πράσσειν.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε
καὶ εἶπεν, "'Αμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι εἶς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με."
22 Εβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ

LUKE, XXII.

JOHN, XIII.

μαθηταί, απορούμενοι περί τίνος ²³ ήν δε άνακείμενος είς λέγει. τών μαθητών αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπφ τοῦ Ἰησοῦ, δυ ήγάπα ὁ Ἰησοῦς. 24 νεύει οὖν τούτω Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς αν είη περί οῦ λέγει. 25 έπιπεσών δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ, "Κύριε, τίς έστιν;" 26 Αποκρίνεται ό Ίησους, " Ἐκεινός ἐστιν ῷ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω." Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος 'Ισκαριώτη. 27 καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον δ Σατανάς. λέγει οὖν αὐτῷ δ 'Ιησούς, ""Ο ποιείς, ποίησον τάχιον." 28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω των άνακειμένων πρός τί είπεν αὐτώ. 29 τινές γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον είχεν δ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "'Αγόρασον ὧν χρείαν έχομεν είς την έορτήν" η τοις πτωχοις ίνα τι δώ. 30 λαβών οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν ην δε νύξ, ὅτε οὖν ἐξηλθε.

31 Λέγει ὁ Ἰησοῦς, "Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἰὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. 32 εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἐαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

24 Έγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, "Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῦν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγού-

MATTHEW, XXVI.

MARK, XIV.

30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. 31 τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῆ νυκτὶ ταύτη. γέγραπται γὰρ, 'Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης.' 32 μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν."

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν. ²⁷ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Οτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῆ νυκτὶ ταύτη ὅτι γέγραπται, 'Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα.' ²⁸ ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν."

33' Αποκριθεὶς δε ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, "Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται εν σοὶ, ενω οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι."

29 °Ο δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, " Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ."

LUKE, XXII.

JOHN, XIII.

μενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν;
οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι
ἐν μέσφ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν.
28 'Υμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες
μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου·
29 κὰγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν,
30 ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς
τραπέζης μου ἐν τῆ βασιλεία μου,
καὶ καθίσησθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες
τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ."

38 "Τεκνία, ξτι μικρον μεθ' ύμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, καὶ καθῶς εἶπον τοῖς 'Ιουδαίοις, "Οτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους 35 ἐν τούτψ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις."

31 Είπε δε ό Κύριος, "Σίμων, Σίμων, ίδοὺ ό Σατανᾶς εξητήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον MATTHEW, XXVI.

MARK, KIV.

34*Εφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "'Αμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήση με." ³⁵ Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, "Κὰν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι." 'Ομοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

⁸⁰ Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, " Αμὴν λέγω σοι, ὅτι σήμερου ἐν τῆ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἡ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήση με." ⁸¹ 'Ο δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, " Ἐἀν με δέῃ συναποθανεῦν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι" ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

LUKE, XXII.

JOHN, XIII.

32 έγω δε έδεήθην περί σοῦ, ζυα μὴ
ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου καὶ σύ ποτε
ἐπιστρέψας στήριξου τοὺς ἀδελφούς
σου."

33 'Ο δε είπεν αὐτῷ, "Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυ- λακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύ- εσθαι."

34 'Ο δὲ εἶπε, " Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήση μὴ εἰδέναι με."

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος,
"Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;" ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ""Οπου ὑπάγω οὐ
δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι. ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι."

87 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, "Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθησαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω."

38' Απεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἔως οὖ ἀπαρνήση με τρίς.

35 Kal είπεν αὐτοις, ""Οτε ἀπέστειλα ύμας ατερ βαλαντίου καί πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ύστερήσατε;" Οἱ δὲ εἶπον, "Οὐδενός." 36 Είπεν οθν αθτοίς. "'Αλλά νθν δ έχων βαλάντιον άράτω, δμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ έχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. ⁸⁷ λέγω γαρ ύμιν ότι έτι τουτο το γεγραμμένον δεί τελεσθηναι έν έμολ, τὸ, 'Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη·' καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει." 38Οί δὲ είπου, "Κύριε, ίδοὺ μάχαιραι ώδε δύο." 'Ο δε είπεν αὐτοις, " Ικανόν ἐστι."

JOHN, XIV.

§ 77.

- ΧΙΥ. (1) "Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία: πιστεύετε εἰς τὸν Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² ἐν τἢ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἄν ὑμῦν πορεύομαι ἔτοιμάσαι τόπον ὑμῦν ³ καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῦν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν, ἴνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἢτε. ⁴καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴοστε."
- (2) δ Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, "Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις' καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;" δ Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "'Εγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή' οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. Τεὶ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν' καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν."
- (3) ⁸Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, "Κύριε, δείξον ἡμῶν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῶν." ⁹ Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰτησοῦς, "Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ ἐώρακε τὸν πατέρα καὶ πῶς σὰ λέγεις, Δεῖξον ἡμῶν τὸν πατέρα; ¹⁰ οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῶν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. ¹¹ πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εὶ δὲ

MARK.

1

JOHN, XIV.

μη, διά τὰ έργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. 12 'Αμην άμην λέγω ύμιν, δ πιστεύων είς έμε, τὰ έργα α έγω ποιώ κάκείνος ποιήσει, και μείζονα τούτων ποιήσει, δτι έγω πρός τον πατέρα μου πορεύομαι. 13 καὶ δ τι αν αιτήσητε εν τφ δυόματι μου, τοῦτο ποιήσω, Ινα δοξασθή ὁ πατήρ έν τῷ υίῷ. 14 ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τώ δυόματί μου, έγω ποιήσω. 15 Έαν άγαπατέ με, τὰς ἐντολὰς τας έμας τηρήσατε. 16 και έγω έρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητου δώσει ύμιν, ζυα μένη μεθ ύμων είς του αίωνα, ¹⁷το πνευμα της άληθείας, δ δ κόσμος οὐ δύναται λαβείν, ὅτι οὐ θεωρεί αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει αὐτό ύμεις δε γινώσκετε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν 18 οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ύμω ξσται. δρφανούς· ξρχομαι πρός ύμας. 19 ξτι μικρου και δ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεί ύμεις δε θεωρείτέ με δτι έγω ζω, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. 20 ἐν έκείνη τη ήμέρα γνώσεσθε ύμεις ὅτι έγω εν τω πατρί μου, και ύμεις εν έμολ, κάγω έν ύμιν. 21 δ έχων τας έντολάς μου καὶ τηρών αὐτὰς, ἐκεῖνός έστιν ὁ ἀγαπών με ό δὲ ἀγαπών με άγαπηθήσεται ύπό τοῦ πα-τρός μου καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν."

(4) 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας (οὐχ δ Ἰοκαριώτης), "Κύριε, τί γέγονεν δτι ἡμῶν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;" 23 ᾿Απεκρίθη δ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, " Ἐάν τις ἀγαπῷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ δ πατήρ μου ἀγα-

MARK.

ı

•

LUKE.

JOHN, XIV, XV.

πήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καλ μονήν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. 24 δ μη άγαπων με τούς λόγους μου οὐ τηρείτ καὶ ὁ λόγος δυ ακούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς, αλλα τοῦ πέμψαντός με πατρός. 25Ταῦτα λελάληκα ύμιν παρ' ύμιν μένων 26 δ δε παράκλητος, τὸ Πνεθμα τὸ "Αγιου, δ πέμψει δ πατηρ εν τώ δυόματί μου, έκείνος ύμας διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα α ϵ ίπου ὑμίν. 27 ϵ ἰρήνην ἀφίημι ὑμίν, είρήνην την έμην δίδωμι ύμιν ού καθώς δ κόσμος δίδωσιν έγω δίδωμι ύμιν. μη ταρασσέσθω ύμων ή καρδία μηδε δειλιάτω. 28 ήκούσατε δτι έγω είπου ύμιν, Υπάγω και έρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εὶ ἢγαπᾶτέ με, έχάρητε αν δτι είπου, Πορεύομαι πρός του πατέρα, ότι δ πατήρ μου μείζων μού έστι. 29 καὶ νῦν είρηκα ύμιν πρίν γενέσθαι, ίνα δταν γένηται πιστεύσητε.

30 " Οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν' ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδὲν, ³¹ ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατὴρ, οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Χν. (5) "Έγω εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. ² πῶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό καὶ πῶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ ἴνα πλείονα καρπὸν φέρη. ³ ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον δυ λελάληκα ὑμῶν. ⁴ μείνατε ἐν ἐμοὶ, κάγὼ ἐν ὑμῶν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ

JOHN, XV.

δύναται καρπον φέρειν άφ' ξαυτοῦ, έαν μη μείνη εν τη άμπελφ, ούτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. δ έγω είμι ή ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. δ μένων έν έμολ, κάγω έν αὐτῷ, οὖτος φέρει καρπὸν πολύν. ότι χωρίς έμου ου δύνασθε ποιείν οὐδέν. 6 εαν μή τις μείνη εν εμοί, έβλήθη έξω ώς τὸ κλημα καὶ έξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ είς πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. μείνητε εν εμοί και τα ρήματά μου έν ύμιν μείνη, δ έαν θέλητε αιτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. 8 ἐν τούτω εδοξάσθη δ πατήρ μου, ζνα καρπον πολύν φέρητε και γενήσεσθε έμοι μαθηταί. 9 Καθώς ήγάπησέ με δ πατήρ, κάγω ήγάπησα ύμας μείνατε έν τη αγάπη τη έμη. 10 εαν τας εντολάς μου τηρήσητε, μενείτε εν τη άγάπη μου καθώς έγω τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῆ αγάπη. ¹¹ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ίνα ή χαρά ή έμη έν ύμιν μείνη καί ή χαρά ύμων πληρωθή. 12 αξτη έστιν ή έντολη ή έμη, ζυα άγαπατε άλλήλους καθώς ήγάπησα ύμας. 13 μείζουα ταύτης αγάπηυ οὐδείς έχει, ໃνα τις την ψυχην αὐτοῦ θη ύπερ των φίλων αὐτοῦ. 14 ύμεῖς φίλοι μού έστε, έαν ποιήτε δσα έγω έντέλλομαι ύμιν. 15 OVKÉTL ύμας λέγω δούλους, δτι δ δούλος ούκ οίδε τι ποιεί αὐτοῦ ὁ κύριος. ύμας δε είρηκα φίλους, ότι πάντα α ήκουσα παρά τοῦ πατρός μου έγνώρισα ύμιν. 18 ούχ ύμεις με έξελέξασθε, άλλ' εγώ εξελεξάμην ύμας,

JOHN, XV.

καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν.

(6) 17 "Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα αγαπατε αλλήλους. 18 Εί δ κόσμος ύμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρώτον ὑμῶν μεμίσηκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ήτε, δ κόσμος αν τὸ ίδιον έφίλει δτι δε έκ τοῦ κόσμου οὐκ έστε, άλλ' εγώ εξελεξάμην ύμας εκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ²⁰ μνημονεύετε τοῦ λόγου οῦ ἐγὼ εἶπον ὑμῶν, Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εὶ ἐμὲ εδίωξαν, καὶ ύμας διώξουσιν εὶ τὸν λόγου μου ετήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερου τηρήσουσιν. 21 άλλα ταθτα πάντα ποιήσουσιν ύμιν δια το όνομά μου, ότι οὐκ οΐδασι τὸν πέμψαντά με. 22 εί μη ήλθον καὶ έλάλησα αὐτοῖς, άμαρτίαν οὐκ εἶχον. υῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. ²³ ὁ ἐμὲ μισών καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. 24 εί τὰ έργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς α ούδεις άλλος πεποίηκεν, αμαρτίαν ούκ είχου. νύν δε καί εωράκασι καί μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου 25 άλλ' ζυα πληρωθή δ λόγος δ γεγραμμένος έν τῷ νόμφ αὐτῶν, 'Οτι ἐμίσησάν με δωρεάν.' 26 Όταν δὲ ἔλθη ὁ παράκλητος, δυ έγω πέμψω ύμιν παρά του πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁ παρὰ τοῦ πατρός ξκπορεύεται, ξκείνος μαρτυρήσει περί έμου. 27 και ύμεις δέ μαρτυρείτε, ὅτι π' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ŧστε.

JOHN, XVI.

XVI. (7) "Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἴνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ² ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ἄρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς ὀόξη λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. ³ καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐὸὲ ἐμέ. ⁴ ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθη ἡ ὥρα, μνημονεύητε ἀὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην.

5 " Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς εξ ύμων έρωτα με, Ποῦ ὑπάγεις; 6 ἀλλ' ὅτι ταθτα λελάληκα ύμιν, ή λύπη πεπλήρωκεν δμών την καρδίαν. 7 άλλ' έγω την αλήθειαν λέγω ύμω, συμφέρει ύμιν ίνα έγω ἀπέλθω. έαν γαρ μη απέλθω, δ παράκλητος οὐκ έλεύσεται πρός ύμας εάν δε πορευθώ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περί άμαρτίας και περί δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως 9 περὶ άμαρτίας μέν, δτι οὐ πιστεύουσιν els εμέ· 10 περί δικαιοσύνης δε, δτι πρός του πατέρα μου ύπάγω καί ούκ έτι θεωρείτέ με: 11 περί δε κρίσεως, δτι δ άρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

13 "Ετι πολλά έχω λέγειν ύμιν, άλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. 13 ὅταν δὲ ἔλθη ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν' οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἄν ἀκούση λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 ἐκεῦνος ἐμὲ δοξάσει,

. MARK.

JOHN, XVI.

δτι έκ τοῦ έμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελει ύμιν. 15 πάντα δσα έχει δ πατηρ έμά έστι διά τοῦτο εἶπον, δτι έκ τοῦ έμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεί ὑμίν. 16 Μικρον καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ όψεσθέ με, δτι εγώ ύπάγω πρός τὸν πατέρα." 17 Είπου οθυ έκ τών μαθητών αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, "Τί έστι τοῦτο δ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ όψεσθέ με; καὶ, "Οτι έγω ύπάγω πρὸς τὸν πατέρα;" 18 Ελεγον ουν, "Τουτο τί έστιν δ λέγει, τὸ μικρόν: οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ." 19 Έγνω οὖν δ Ἰησοῦς ὅτι ἤ θ ελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, " Περί τούτου ζητείτε μετ' άλλήλων, δτι είπου, Μικρου και οὐ θεωρειτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὅψεσθέ με: 20 άμην άμην λέγω ύμιν, δτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ύμεις, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται ύμεις δε λυπηθήσεσθε, άλλ' ή λύπη ὑμῶν els χαρὰν γενήσεται. ²¹ ή γυνη δταν τίκτη, λύπην έχει, δτι ήλθεν ή ώρα αὐτης όταν δε γεννήση τὸ παιδίον, ούκ έτι μνημονεύει της θλίψεως, δια την χαράν δτι έγεννήθη άνθρωπος είς του κόσμου. 22 καὶ ὑμεῖς ουν λύπην μέν νυν έχετε πάλιν δέ δύομαι ύμας, καὶ χαρήσεται ύμων ή καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδείς αίρει ἀφ' ύμων. 23 καὶ ἐν ἐκείνη τῆ ἡμέρα ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. άμην άμην λέγω ύμιν, δτι δσα αν αλτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖυ. 24 ἔως ἄρτι οὐκ ήτήσατε ούδεν εν τώ δνόματί μου.

JOHN, XVI, XVII.

αίτειτε, και λήψεσθε, ໃνα ή χαρά ύμων ή πεπληρωμένη. 25 ταθτα έν παροιμίαις λελάληκα ύμιν άλλ' ξρχεται ώρα ότε οὐκ έτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ύμιν, άλλα παρρησία περί τοῦ πατρὸς ἀναγγελώ ὑμῖν. 28 ἐν έκείνη τη ημέρα έν τώ δνόματί μου αλτήσεσθε καλ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι έγω ερωτήσω του πατέρα περί ύμων. 27 αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ύμας, ότι ύμεις έμε πεφιλήκατε καλ πεπιστεύκατε δτι έγω παρά τοῦ Θεοῦ ξέηλθον. 28 ξέηλθον παρά τοῦ πατρός καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον πάλιν αφίημι τον κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα."

²⁹ Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ""Ιδε νῦν παρρησία λαλείς, καί παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν οίδαμεν ὅτι οίδας πάντα, καὶ ού χρείαν έχεις ίνα τίς σε έρωτά. έν τούτφ πιστεύομεν δτι άπὸ Θεοῦ εξηλθες." 81 'Απεκρίθη αὐτοῖς δ Ίησοῦς, ""Αρτι πιστεύετε; 32 ίδοὺ έρχεται ώρα καὶ νῦν ελήλυθεν, ໃνα σκορπισθήτε έκαστος είς τὰ ίδια και έμε μόνον αφήτε και ούκ είμι μόνος, ότι ὁ πατήρ μετ' έμοῦ έστι. 33 ταθτα λελάληκα ύμθν, ໃνα έν έμολ ελρήνην έχητε. εν τῷ κόσμφ θλίψιν έξετε άλλα θαρσείτε, έγω νενίκηκα τὸν κόσμον."

XVII. (8) Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρετοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε, "Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα δόξασόν σου τὸν υἰὸν, ἴνα καὶ ὁ υἰός σου δοξάση σε ²καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πῶν δ δέδωκας

JOHN, XVII.

αὐτώ, δώση αὐτοῖς (ωὴν αἰώνιον. 3 αυτη δέ έστιν ή αιώνιος ζωή, ίνα γινώσκωσί σε του μόνου άληθινου Θεόν, καὶ δυ ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. 4 εγώ σε εδόξασα επί της γης τὸ έργον ετελείωσα δ δέδωκάς μοι ζυα ποιήσω. 5 καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρά σεαυτώ, τη δόξη ή είχου πρό του του κόσμον είναι παρά σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οθς δέδωκάς μοι έκ τοῦ κόσμου σοί ήσαν, καὶ έμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. 7 νῦν έγνωκαν δτι πάντα δσα δέδωκάς μοι παρά σοῦ ἐστιν. 8 ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ἔλαβου, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς δτι παρά σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 εγώ περί αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περί τοῦ κόσμου έρωτω, άλλα περί ων δέδωκάς μοι, δτι σοί είσι. 10 καὶ τὰ έμα πάντα σά έστι, και τα σα έμά. καὶ δεδόξασμαι εν αὐτοῖς. 11 καὶ ούκ έτι είμὶ έν τῷ κόσμῳ, καὶ οῦτοι έν τῷ κόσμφ είσὶ, καὶ ἐγὼ πρός σε έρχομαι. πάτερ άγιε, τήρησον αὐτούς έν τῷ ὀνόματί σου, οθς δέδωκάς μοι, ໃνα ὧσιν εν καθώς ἡμεῖς. 12 ότε ήμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, έγω ετήρουν αὐτούς εν τω δνόματί σου οθς δέδωκάς μοι εφύλαξα, καὶ οὐδεὶς εξ αὐτῶν ἀπώλετο, εὶ μὴ ὁ υίδς της απωλείας, ενα ή γραφή πληρωθη. ¹³ νῦν δὲ πρός σε ξρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμφ, ໃυα έχωσι την χαράν την έμην πεπληρωμένην έν αὐτοῖς. 14 έγω

JOHN, XVII.

δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ δ κόσμος εμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ είσιν εκ του κόσμου, καθώς εγώ οὐκ είμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 οὐκ ἐρωτῶ ίνα άρης αὐτούς ἐκ τοῦ κόσμου, άλλ' ໃνα τηρήσης αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ. καθώς εγώ εκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. 17 άγιασον αὐτοὺς ἐν τῆ ἀληθεία σου δ λόγος δ σδς αλήθεια έστι. 18 καθώς εμε απέστειλας είς του κόσμου, κάγω ἀπέστειλα αὐτοὺς είς τὸυ κόσμον 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ άγιάζω έμαυτου, ζυα καὶ αὐτοὶ ὧσιν ηγιασμένοι εν άληθεία. 20 Οὐ περί τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περί των πιστευσόντων διά τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμὲ, ²¹ ἴνα πάντες έν ωσι καθώς σύ, πάτερ, έν έμοί κάγω έν σοί, ໃνα καὶ αὐτοὶ έν ἡμῖν εν ώσιν, ίνα ό κόσμος πιστεύση δτι σύ με ἀπέστειλας. 22 καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ην δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοις, Ινα ώσιν έν καθώς ήμεις έν έσμεν, 28 εγώ εν αὐτοῖς καὶ σὸ εν εμοί, ίνα ωσι τετελειωμένοι είς εν, καί ίνα γινώσκη ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ήγάπησας αὐτοὺς καθώς έμε ηγάπησας. 24 Πάτερ, οθς δέδωκάς μοι, θέλω ίνα δπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὧσι μετ' ἐμοῦ, ໃνα θεωρώσι την δόξαν την έμην, ην έδωκάς μοι, δτι ηγάπησάς με πρό καταβολής κόσμου. 25 Πάτερ δίκαιε, καὶ δ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, έγω δέ σε έγνων, καὶ οῦτοι έγνωσαν δτι σύ με ἀπέστειλας. 26 καὶ έγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γυωρίσω τυα ή ἀγάπη ήν

MATTHEW, XXVI.

MARK, XIV.

§ 78.

36 Τότε έρχεται μετ' εὐτών ό Ίησούς είς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανή, και λέγει τοις μαθηταις, " Καθίσατε αὐτοῦ ξως οῦ ἀπελθών προσεύξωμαι έκει." ⁸⁷ Καὶ παραλαβών τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υίοὺς Ζεβεδαίου ήρξατο λυπείσθαι καὶ άδημονείν. ³⁸ τότε λέγει αὐτοίς, "Περίλυπός έστιν ή ψυχή μου έως θανάτου μείνατε ώδε καὶ γρηγορείτε μετ' έμου." 39 Καλ προελθών μικρον έπεσεν έπι πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, "Πάτερ μου, εί δυνατόν έστι, παρελθέτω άπ' έμου τὸ ποτήριον τουτο πλην ούχ ώς έγω θέλω, άλλ' ώς σύ." 40 Καὶ ξρχεται πρός τους μαθητάς καλ εύρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρφ, "Οὕτως οὐκ Ισχύσατε μίαν ὥραν γρηγορήσαι μετ' έμοῦ; 41 γρηγορείτε καὶ προσεύχεσθε, ίνα μη είσέλθητε είς πειρασμόν, τὸ μὲν πνεθμα πρόθυμον, ή δὲ σὰρξ ἀσθενής." 42 Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθών προσηύξατο λέγων, "Πάτερ μου, εὶ οὐ δύναται τουτο τὸ ποτήριον παρελθείν ἀπ' έμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου." 43 Καὶ ἐλθὼν εύρίσκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας. ήσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 Kai ἀφείς αὐτοὺς άπελθων πάλιν προσηύξατο έκ τρίτου του αὐτου λόγου εξπών. 45 τότε

82 Καὶ έρχονται είς χωρίον οὖ τὸ δυομα Γεθσημανή και λέγει τοις μαθηταίς αὐτοῦ, "Καθίσατε ώδε ξως προσεύξωμαι." ³³ Καὶ παραλαμβάνει τον Πέτρον καὶ τον 'Ιάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ξαυτοῦ. καὶ ήρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονείν 34 καὶ λέγει αὐτοῖς, " Περίλυπός έστιν ή ψυχή μου έως θανάτου μείνατε ώδε καὶ γρηγορείτε." 85 Καὶ προελθών μικρόν έπεσεν έπὶ της γης, και προσηύχετο ίνα, εί ουνατόν έστι, παρέλθη απ' αὐτοῦ ή ώρα. 36 καὶ έλεγεν, "'Αββα ὁ πατηρ, πάντα δυνατά σοί παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' έμοῦ τοῦτο ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ." 37 Καὶ έρχεται καλ εύρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρφ, "Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ωραν γρηγορήσαι; 38 γρηγορείτε καὶ προσεύχεσθε ίνα μη είσελθητε είς πειρασμόν τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ή δε σαρξ ασθενής." 39 Καί πάλιν ἀπελθών προσηύξατο τὸν αὐτου λόγου είπών. 40 καὶ ὑποστρέψας εύρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ήσαν γαρ οί όφθαλμοί αὐτών βεβαρημένοι, και ουκ ήδεισαν τι αυτώ ἀποκριθώσι.

41 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτου, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ὰναπαύεσθε. ἀπέχει, ἢλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἰὸς τοῦ LUKE, XXII.

JOHN, XVII, XVIII.

ηγάπησάς με έν αὐτοῖς ἢ, κάγὼ έν αὐτοῖς.³

§ 78.

39 Καλ έξελθων επορεύθη κατά τὸ έθος είς τὸ όρος των Ἐλαιων ήκολούθησαν δε αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου είπεν αὐτοῖς, "Προσεύχεσθε μη είσελθειν είς πειρασμόν." 41 Kal αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ώσεὶ λίθου βολην, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο 42 λέγων, "Πάτερ, εί βούλει παρενεγκείν το ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ πλην μη τὸ θέλημά μου, άλλα το σου γενέσθω." 43 Ωφθη δε αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ενισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος ἐν άγωνία εκτενέστερον προσηύχετο. έγένετο δε δ ίδρως αὐτοῦ ώσει θρόμβοι αίματος καταβαίνουτες επί την γην. 45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ της προσευχής, έλθων πρός τους μαθητας αὐτοῦ εὖρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Τί καθεύδετε; αναστάντες προσεύχεσθε, ໃνα μη είσελθητε είς πειρασμόν."

XVIII. Ταῦτα εἰπῶν ὁ Ἰησοῦς εξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἢν κῆπος, εἰς δν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

ξρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς, "Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε ἰδοὺ ἥγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν. 46 ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἰδοὺ ἥγγικεν ὁ παραδιδούς με."

MARK, XIV.

ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἄμαρτωλῶν. ⁴² ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἶδοὺ ὁ παραδιδούς με ἥγγικε."

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ίδοὺ Ἰούδας εἶς τῶν δώδεκα ἢλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, "*Ον ἀν φιλήσω, αὐτός ἐστι' κρατήσατε αὐτόν."

⁴⁹ Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπε, "Χαῖρε, ῥαββὶ," καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁵⁰ ὁ δὲ Ἰη σοῦς εἶπεν αὐτῷ, " Ἑταῖρε, ἐφ' ῷ πάρει;" 48 Καὶ εὐθέως ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας, εῖς ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, "ΔΟν ἄν φιλήσω, αὐτός ἐστι" κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς."

45 Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει, "'Ραββὶ, ῥαββί," καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

JOHN, XVIII.

47 Ετι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ίδοὺ ὅχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἶς τῶν δώδεκα, προήρχετο αὐτῶν καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν.

2 ήδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις
συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ. ⁸ ὁ οὖν Ἰούδας
λαβῶν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν
ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας,
ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.

48 'Ο δε 'Ιησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
"'Ιούδα, φιλήματι τὸν υίὸν τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδως;"

4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, "Τίνα ζητεῖτε;" ⁵ ᾿Απεκρίθησαν αὐτῷ, "Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον." Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, "Ἐγώ εἰμι." Εἰστήκει δὲ καὶ Ἰοιόδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ⁶ ʿΩς οὖν εἶπεν αὐτοῖς, "Ότι ἐγώ εἰμι," ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί. ⁷ πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε, "Τίνα ζη-

MARK, XIV.

Τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χειρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

δ1 Καὶ ίδοὺ εἶς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ἀτίον.

52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "'Απόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς' πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρα ἀπολοῦνται. 53 ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; 54 πῶς οὖν πληρωθῶσιν αὶ γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι;"

46 Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Els δέ τις των παρεστηκότων σπασάμενος την μάχαιραν έπαισε του δούλον του άρχιερέως και άφειλεν αὐτοῦ τὸ ἀτίον.

δδ Έν ἐκείνη τῆ ὥρα εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὅχλοις, "'Ως ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ σὐκ ἐκρατήσατέ με δδ τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αὶ γραφαὶ τῶν προφητῶν." Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, " Ώς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλα-βεῖν με; 49 καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ σὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἴνα πληρωθῶσιν αὶ γραφαί." ⁵⁰ Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

JOHN, XVIII.

τείτε;" Οἱ δὲ εἶπον, "Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον." ⁸ Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, "Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν." ⁹ ἵνα πληρωθῆ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, '"Οτι οθς δέδωκάς μοι, οὖκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.'

49 'Ιδόντες δε οί περί αὐτὸν τὸ ἐσόμενον είπον αὐτῷ, "Κύριε, εί πατάξομεν ἐν μαχαίρα;" ⁵⁰ Καὶ ἐπάταξεν είς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 10 Σίμων οὖν Πέτρος έχων μάχαιραν εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ἀτίον τὸ δεξιόν ἢν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος.

11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, " Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. τὸ ποτήριον δ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;"

⁵¹ 'Αποκριθεὶς δὲ ὁ 'Ιησοῦς εἶπεν, " 'Εᾶτε ἔως τούτου." Καὶ ἀψάμενος τοῦ ἀτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν.

52 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, " 'Ως ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν κοὶ ξύλων; 53 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστιν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους."

MARK, XIV.

51 Καὶ εἶς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι: 52 ὁ δὲ καταλιπῶν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπὶ αὐτῶν.

§ 79.

⁵⁷ Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.

68 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

68 Ο δὲ Πέτρος ἡκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἔως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελθῶν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ίδεῖν τὸ τέλος.

54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ηκολούθησεν αὐτῷ ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ῆν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπερετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

69 'Ο δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, "Καὶ σὰ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου." ⁷⁰ Ο δὲ ἦρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, "Οὐκ οἶδα τί λέγεις."

66 Καὶ όντος τοῦ Πέτρου ἐν τῆ αὐλῆ κάτω, ἔρχεται μία τῶν πανδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⁶¹ καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, "Καὶ σὰ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα." ⁶⁸ 'Ο δὲ ἦρνήσατο λέγων, "Οὐκ οίδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὰ λέγεις." Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε.

71 Έξελθόντα δε αὐτὸν εἰς τὸν πυλώνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει

69 Καλ ή παιδίσκη ίδουσα κότον πάλιν ήρξατο λέγειν τοις παρεστη-

JOHN, XVIII.

§ 79.

54 Συλλαβόντες δε αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως.

Ο δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. ⁵⁵ ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσφ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσφ αὐτῶν.

56' Ιδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπε, "Καὶ οὖτος σὺν αὐτῷ ἢν." 57' Ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων, "Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν."

58 Kal μετά βραχὺ έτερος ίδων αὐτὸν έφη, " Kal σὸ έξ αὐτων εί."

12 'Η οὖν σπείρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν, 13 καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον ἢν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, δς ἢν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου 14 ἢν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

16 'Ηκολούθει δὲ τῷ 'Ιησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής.
ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἢν γνωστὸς
τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ
'Ιησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως.
¹ο ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῆ
θύρα ἔξω. ἐξῆλθεν οῦν ὁ μαθητὴς
ὁ ἄλλος ὁς ἢν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
καὶ εἶπε τῆ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε
τον Πέτρον.

17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός τῷ Πέτρω, " Μὴ καὶ σὰ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;" Λέγει ἐκεῖνος, "Οὐκ εἰμί." 18 Εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἢν, καὶ ἐθερμαίνοντο ἢν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἔστὼς καὶ θερμαινόμενος.

26° Ην δε Σίμων Πέτρος εστώς και θερμαινόμενος είπον οῦν αὐτῷ,

τοις έκει, "Καὶ οὖτος ἢν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου." ^{το} Καὶ πάλιν ἢρνήσατο μεθ' ὅρκου, ""Ότι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπου."

⁷⁸ Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, "'Αληθῶς καὶ σὰ ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ." ⁷⁴ Τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, ""Οτι σὐκ οἶδα τὰν ἄνθρωπον" Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. ⁷⁵ καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ, ""Οτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήση με" καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλανσε πικρῶς.

59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι. Θο καὶ οὐχ εὖρον. καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων οὐχ εὖρον.

MARK, XIV.

κόσω, " Ότι οὖτος ἐξ αὐτὧν ἐστιν." ⁷⁰ 'Ο δὲ πάλω ἠρνεῖτο.

Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστώτες έλεγον τῷ Πέτρῳ, "'Αληθώς ἐξ αὐτών εἶ' καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἰ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει." το δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, "Οτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον δν λέγετε" το καὶ ἀνεμνήσου ἀλέκτωρ ἐφώνησε καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ἡήματος οῦ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, "'Οτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς, ἀπαρνήση με τρίς." καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

55 Ο δε άρχιερεῖς καὶ δλου τὸ συνέδριου εζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαυ εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν καὶ οὐχ εὕρισκου. 56 πολλοὶ γὰρ εψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αὶ μαρτυρίαι οὐκ ἤσαν.

'Ο δε Πέτρος είπεν, "'Ανθρωπε, οὐκ είμί."

59 Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὅρας μιᾶς ἄλλος τις διἴσχυρίζετο λέγων, "Ἐπ' ἀληθείας καὶ σὖτος μετ' αὐτοῦ ἢν καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν." 60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, "*Ανθρωπε, σὐκ οἴδα δ λέγεις." Καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρφ. καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγον τοῦ Κυρίον, ὡς εἶπεν αὐτῷ, "'Οτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήση με τρίς." 62 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

JOHN, XVIII.

" Μη και σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εῖ;" 'Ηρνήσατο ἐκεῖνος και εἶπεν, "Οὐκ εἰμί."

28 Λέγει είς έκ των δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενης ων οῦ ἀπέκοψε
Πέτρος τὸ ἀτίον, "Οὐκ ἐγώ σε
είδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;"
27 Πάλιν οῦν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος,
καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

19 'Ο οδυ άρχιερεὺς ἡρώτησε τὸν 'Ιησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ 'Ιησοῦς, "' Ἐγὼ παρρσία ἐλάλησα τῷ κόσμῳ' ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῆ συναγωγῆ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ 'Ιουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. 21 Τί με ἐπερωτῆς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς 'ἴδε οὖτοι οίδασιν ὰ εἶπον ἐγώ." 22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἶς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ 'Ιησοῦ, εἰπὼν, "Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιεσιαν καὶ τὸν ὑπος ἀρχιεσιαν καὶ ἐν κρυποῦς ἐδονς

MARK, XIV.

Υστερον δε προσελθόντες δύο Ψευδομάρτυρες 61 είπου, "Ούτος ξφη, Δύναμαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομήσαι αὐτόν." 62 Kal ἀναστὰς ό άρχιερεύς εἶπεν αὐτῷ, "Οὐδὲν άποκρίνη; τί οὖτοί σου καταμαρτυροῦσιν;" 63'Ο δὲ Ίησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, "Ἐξορκίζω σε κατά τοῦ Θεού του ζώντος, Ίνα ἡμιν είπης εί σὺ εί ὁ Χριστὸς, ὁ υίὸς τοῦ Θεοῦ." 64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, " Σὺ εἶπας. πλην λέγω ύμιν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τον υίον του ανθρώπου καθήμενον έκ δεξιών της δυνάμεως καὶ έρχόμενον έπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανου." 65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων, "Οτι ἐβλασφήμησε τί έτι χρείαν έχομεν μαρτύρων : ίδε νθν ήκούσατε την βλασφημίαν αὐτοῦ: 66 τί ὑμιν δοκεί;" Οἱ δε αποκριθέντες είπου, "Ενοχος θανάτου ἐστί."

67 Τότε ενέπτυσαν είς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν οἱ δὲ ἐρράπισαν, 68 λέγοντες, "Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστὲ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;"

⁵⁷ Kal τινες αναστάντες εψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες, 58 " Τι ήμεις ηκούσαμεν αὐτοῦ λέγουτος, Ότι έγω καταλύσω τὸν ναδυ τοῦτου τὸυ χειροποίητου, καὶ διά τριών ήμερών άλλον άχειροποίητον ολκοδομήσω." 59 Kal οὐδὲ οῦτως ίση ην ή μαρτυρία αὐτῶν. 60 Kal αναστάς δ αρχιερεύς είς τὸ μέσον ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν λέγων, "Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; τί ούτοί σου καταμαρτυρούσι»;" 61'0 δε εσιώπα και ουδεν απεκρίνατο. Πάλιν δ άρχιερεύς έπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτφ, "Σὺ εί ὁ Χριστὸς ό υίὸς τοῦ εὐλογητοῦ;" 62 'Ο δὲ 'Ιησοῦς εἶπεν, "'Εγώ εἰμι' καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον έκ δεξιών της δυνάμεως καί έρχόμενον μετά τών νεφελών τοῦ ούρανου." 63 Ο δε άρχιερεύς διαρρήξας τοὺς χιτώνας αὐτοῦ λέγει, "Τί έτι χρείαν έχομεν μαρτύρων; 64 ηκούσατε της βλασφημίας τί ύμιν φαίνεται;" Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν είναι ένοχον θανάτου.

65 Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύευ αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ, "Προφήτευσον" καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.

JOHN, XVIII.

ρεῖ ;" ²⁸ 'Απεκρίθη αὐτῷ ὁ 'Ιησοῦς, "Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησου περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις ;"

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, "Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε." 65 Καὶ ἔτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

XXVII. Πρωίας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἄστε θανατῶσαι αὐτόν.

MARK, XV.

XV. Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωὶ συμβούλιου ποιήσαυτες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶυ πρεσβυτέρωυ καὶ γραμματέωυ, καὶ δλου τὸ συνέδριου.

² Καὶ δήσαυτες αὐτὸυ ἀπήγαγου καὶ παρέδωκαυ αὐτὸυ Πουτίφ Πιλάτφ τῷ ἡγεμόνι.

8 Τότε ίδων 'Ιούδας ό παραδιδούς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς **ἀπέστρεψε τὰ τριάκουτα ἀργύρια** τοις άρχιερεύσι καὶ τοις πρεσβυτέροις ⁴ λέγων, ""Ημαρτον παραδούς αίμα άθώου." Οι δέ είπου, "Τί πρὸς ἡμᾶς; σὰ ὄψει." ⁵ Kal ρίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθων ἀπήγξατο. 6 Οί δε άρχιερείς λαβόντες τα άργύρια είπου, "Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ είς τὸν κορβαναν, ἐπεὶ τιμή αξματός έστι." Συμβούλιον δέ λαβόντες ηγόρασαν έξ αὐτῶν τὸν άγρου του κεραμέως είς ταφην τοις ξένοις. 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος άγρὸς αίματος έως της σήμερον. ⁹ τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ ἹερεΔήσαυτες του 'Ιησοῦν ἀπήνεγκαν και παρέδωκαν τῷ Πιλάτφ.

LUKE, XXII, XXIII.

66 Καὶ ώς εγένετο ήμέρα, συνήγθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερείς τε καὶ γραμματείς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον έαυτῶν λέγοντες, 67 " El σù εί δ Χριστός, είπε ήμιν." Είπε δε αὐτοις, " Έαν ύμιν είπω, οὐ μη πιστεύσητε 68 έαν δε και ερωτήσω, οὐ μή ἀποκριθητέ μοι η ἀπολύσητε. 69 ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υίὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος έκ δεξιών της δυνάμεως τοῦ Θεοῦ." ⁷⁰ Εἶπον δὲ πάντες, " Σὺ οὖν εἶ ὁ νίὸς τοῦ Θεοῦ;" 'O δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, " Ύμεις λέγετε ότι έγώ είμι." 71 Οἱ δὲ είπου, "Τί έτι χρείαν έχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ."

XXIII. Καὶ ἀναστὰν ἄπαν τὸ πληθος αὐτῶν ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

JOHN, XVIII.

24 λπέστειλεν αὐτὸν ὁ Αννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρ-

28 "Αγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. ἢν δὲ πρωία.

MARK, XV.

μίου τοῦ προφήτου λέγουτος, 'Καὶ ἔλαβου τὰ τριάκουτα ἀργύρια, τὴυ τιμὴυ τοῦ τετιμημένου, δυ ἐτιμήσαυτο ἀπὸ υίῶυ 'Ισραὴλ, ¹⁰ καὶ ἔδωκαυ αὐτὰ εἰς τὸυ ἀγρὸυ τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος.'

§ 80.

11 'Ο δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, "Σὶ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰονδαίων;" 'Ο δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, "Σὶ λέγεις." 12 Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, "Οὐκ ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι;" 14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ρῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, "Σὰ εἶ ὁ βασιλεὰς τῶν Ἰουδαίων;" 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, "Σὰ λέγεις." 3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά: 4 ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων, "Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν" 5 Ο δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὅστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

JOHN.

§ 80.

2"Ηρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες, "Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἐαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι."
3 'Ο δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων, "Σὰ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;" 'Ο δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, "Σὰ λέγεις." 4 'Ο δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὅχλους, "Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπφ τούτφ."

δ Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες, "Οτι ἀνασείει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' δλης τῆς 'Ιουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ὧδε." ⁶ Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαίος ἐστι. ⁷ καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας 'Ηρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς 'Ηρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν 'Ιεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ⁸ ὁ δὲ 'Ηρώδης ἰδὼν τὸν 'Ιησοῦν ἐχάρη λίαν' ἢν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ

MATTHEW.

MARK.

JOHN, XVIII.

περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ⁹ ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. ¹⁰ εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ¹¹ ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν δ Ἡρώδης σὸν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλών αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτφ. ¹² ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῆ τῆ ἡμέρα μετ' ἀλλήλων προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρα ὄντες πρὸς ἑαυτούς.

Καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ໃνα μη μιανθώσιν, άλλ' ໃνα φάγωσι τὸ πάσχα. 29 ἐξῆλθεν ουν ό Πιλάτος πρός αὐτούς καὶ είπε, "Τίνα κατηγορίαν φέρετε κατά τοῦ ανθρώπου τούτου;" 30' Απεκρίθησαν καὶ είπου αὐτώ, "Εὶ μὴ ἢυ οὖτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν." 31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, "Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατά τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν." Είπου οθυ αὐτώ οἱ Ἰουδαίοι, " Ήμιν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτείναι οὐδένα." 32 ໃνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθή, δυ είπε σημαίνων ποίφ θανάτω ήμελλεν αποθυήσκειν. 33 Είσηλθεν οθν είς το πραιτώριον πάλιν ό Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ είπεν αὐτῶ, "Σὺ εῖ ὁ βασιλεὺς των 'Ιουδαίων ;" 34 'Απεκρίθη αὐτώ δ Ίησοῦς, " 'Αφ' ξαυτοῦ σὰ τοῦτο λέγεις, η άλλοι σοι είπον περί έμου;" 35 'Απεκρίθη ὁ Πιλάτος, " Μήτι ἐγὼ 'Ιουδαίός είμι; τὸ έθνος τὸ σὸν καὶ

MARK, XV.

18 Κατὰ δὲ ἐορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμῶν ἀπολύειν ἔνα τῷ ὅχλῷ δέσμιον,
δν ἢθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν αὐτῶν
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, "Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν; Βαραββᾶν, ἢ
'Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;"

6 Κατὰ δὲ ἐορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον, ὅνπερ ἢτοῦντο. ⁷ ἢν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῆ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. ⁸ καὶ ἀναβοήσας ὁ ὅχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. ⁹ ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, "Θέλετε ἀπολύσω ὑμῦν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;"

18 "Ηδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.

10 Έγινωσκε γάρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.

19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, "Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίφ ἐκείνφ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν."

JOHN, XVIII.

οί αρχιερείς παρέδωκαν σε έμοι τί ἐποίησας;" 36 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς, " Η βασιλεία ή έμη οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου εί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ην ή βασιλεία ή έμη, οί ύπηρέται αν οί έμοι ήγωνίζοντο, ໃνα μη παραδοθώ τοις 'Ιουδαίοις' νυν δέ ή βασιλεία ή έμη οὐκ έστιν έντεῦθεν. ³⁷ Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, " Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;" 'Απεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, "Σὰ λέγεις ὅτι βασιλεύς είμι έγώ. έγω είς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα είς τὸν κόσμον, ໃνα μαρτυρήσω τῆ άληθεία. πας δ ων έκ της άληθείας ἀκούει μου της φωνης." 38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, "Τί ἐστιν ἀλήθεια;"

Καὶ τοῦτο εἰπων πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς, " Ἐγω οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρισκω ἐν αὐτῷ. ³⁹ ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν ἴνα ἔνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα. βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;"

13 Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχουτας καὶ τοὺς ἀρχουτας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπε πρὸς αὐτοὺς, "Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὖρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ· 15 ἀλλ' οὐδὲ 'Ηρώδης ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτον ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω."

17 'Ανάγκην δε είχεν απολύειν αὐτοις κατά εορτήν ενα.

20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὅχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμῶν εἶπεν αὐτοῖς, "Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν;" Οἱ δὲ εἶπον, "Βαραββᾶν."

MARK, XV.

¹¹ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὅχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύση αὐτοῖς.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, "Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;" Λέγουσιν αὐτῷ πάντες, "Σταυρωθήτω."

12 Ο δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, "Τί οὖν θέλετε ποιήσω δυ λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;" 13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, "Σταύρωσον αὐτόν."

18' Ανέκραξαν δε παμπληθεί λέγοντες, " Αζρε τοῦτον, ἀπόλυσον δε
ἡμῶν τὸν Βαραββᾶν," 19 ὅστις ἢν διὰ
στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῷ πόλει
καὶ φόνον βεβλημένος εἰς φυλακήν.

20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, "Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν."

JOHN, XVIII.

40 Έκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες, "Μη τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν" ην δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

ΧΙΧ. Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσε. ² καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῷ κεφαλῷ, καὶ ἰμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτὸν, ³ καὶ ἔλεγον, "Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων," καὶ ἔδιδουν αὐτῷ ῥαπίσματα.

4 Έξηλθεν ουν πάλιν έξω ό Πιλάτος καὶ λέγει αὐτοῖς, ""Ιδε ἄγω ύμιν αὐτὸν ἔξω, ໃνα γνώτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εύρίσκω." 5'Εξηλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορών τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυρούν ίμάτιον. καὶ λέγει αὐτοις, ""Ιδε δ ἄνθρωπος." 6"Ότε ούν είδον αύτον οι άρχιερείς και οί ύπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες, "Σταύρωσον, σταύρωσον." Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, " Λάβετε αὐτὸν ύμεις και σταυρώσατε έγω γάρ ούχ ευρίσκω εν αυτώ αιτίαν." 7 Απεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαίοι, " Ἡμείς υόμου έχομεν, καὶ κατά του υόμου ήμων δφείλει αποθανείν, δτι ξαυτόν υίον του Θεού εποίησεν."

8 Ότε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, ⁹ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, "Πόθεν εἶ σύ;" 'Ο δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. ¹⁰ λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, "Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἴδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν

MARK, XV.

23 'Ο δε ήγεμων έφη, "Τι γαρ κακον εποίησεν;" Οι δε περισσώς έκραζον λέγοντες, "Σταυρωθήτω."

14 'Ο δὲ Πιλάτος ἔλεγε αὐτοῖς, "Τί γὰρ κακὸν ἐποίησω;" Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαι, "Σταύρωσον αὐτόν."

24' Ίδων δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ώφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβων ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὅχλου λέγων, "' Αθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἴματος τοῦ δικαίου τούτου ὑμεῖς ὅψεσθε."

25 Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, "Τὸ αΐμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν."

26 Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ζνα σταυρωθῆ. 15 °Ο δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὅχλῷ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῆ.

22 Ο δε τρίτου είπε πρός αὐτοὺς,
"Τί γὰρ κακὸυ ἐποίησευ οὖτος;
οὐδὲυ αἴτιου θαυάτου εὖρου ἐυ αὐτῷ·
παιδεύσας οὖυ αὐτὸυ ἀπολύσω."
23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις
αἰτούμενοι αὐτὸυ σταυρωθῆναι· καὶ
κατίσχυου αἱ φωναὶ αὐτῶυ καὶ τῶυ
ἀρχιερέων.

JOHN, XVIII.

έχω ἀπολύσαι σε;" 11 'Απεκρίθη δ Ίησούς, " Οὐκ είχες εξουσίαν οὐδεμίαν κατ' εμού, ει μὴ ἢν σοι δεδομένον ἄνωθεν' διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει."

12 Έκ τούτου εζήτει δ Πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν. οἱ δὲ Ἰουδαίοι έκραζου λέγουτες, "Εὰυ τοῦτου ἀπολύσης, οὐκ εί φίλος τοῦ Kaίσαρος. πας ό βασιλέα αύτον ποιών αντιλέγει τῷ Καίσαρι." 13 O οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ήγαγεν έξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν έπλ τοῦ βήματος είς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Έβραϊστί δὲ Γαββαθά: 14 ήν δὲ παρασκευή τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἔκτη. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, ""Ιδε ὁ βασιλεύς ύμων." 15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν, " Αρον, άρον, σταύρωσον αὐτόν." Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, "Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω;" 'Απεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, "Οὐκ έχομεν βασιλέα εί μη Καίσαρα."

24 °Ο δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν 26 ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, δυ ἢτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὖττοις ἵνα σταυρωθῆ.

TE XXIII.

JOHN, XIX.

.αβου δὲ τὸυ Ἰησοῦυ καὶ ,γαγου.

§ 81.

 17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν.

ηγαγον αὐτὸν, ἐπι**μωνός τινος Κυρηναίου** υμένου απ' αγρού, επέθηκαν μ του σταυρου φέρειυ δπισθευ τοῦ Ἰησοῦ. ²⁷ Ἡκολούθει δὲ αὐτῷ **πολύ πλήθος τού λαού, καὶ γυναι**κών αι και εκόπτοντο και εθρήνουν αὐτόν. 28 στραφείς δε πρός αὐτάς δ Ίησοῦς είπε, " Θυγατέρες Ίερουσαλημ, μη κλαίετε έπ' έμε, πλην έφ' έαντας κλαίετε και έπι τα τέκνα ύμων. 29 δτι ίδου ξρχονται ημέραι έν αίς έρουσι, Μακάριαι αί στείραι καὶ κοιλίαι αὶ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοί οἱ οὐκ ἐθήλασαν. 30 τότε άρξουται λέγειν τοῖς όρεσι, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, Καλύ-

27 Τότε οἱ στρατιώται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν είς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν δλην τὴν σπείραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην, 29 καὶ πλέξαντες στέφανον έξ ἀκανθών ἐπέθηκαν ἐπὶ την κεφαλην αὐτοῦ, καὶ κάλαμον έπι την δεξιάν αὐτοῦ και γονυπετήσαντες ξμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζου αὐτῷ λέγουτες, "Χαῖρε ὁ βασιλεύς τών Ιουδαίων." 30 καὶ έμπτύσαντες els αὐτὸν Ελαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλην αὐτοῦ. ³¹ Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν είς τὸ σταυρώσαι.

MARK, XV.

16 Ol δε στρατιώται απήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώριου, καὶ συγκαλοῦσιν δλην τὴν σπείραν, 17 καὶ ενδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῶ πλέξαντες ακάνθινον στέφανον, 18 καί ήρξαντο ασπάζεσθαι αὐτὸν, "Χαιρε, βασιλεῦ τῶν 'Ιουδαίων,' 19 καὶ έτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμφ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτώ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ίδια. καὶ εξάγουσω αὐτὸν Ινα σταυρώσωσω αὐτόν.

§ 81.

32 'Εξερχόμενοι δε εύρον ἄνθρωπον Κυρηναίον ονόματι Σίμωνα: τοῦτον ήγγάρευσαν ίνα ἄρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγουτά τινα Σίμωνα Κυρηναίου, ἐρχόμενου ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα 'Αλεξάνδρου καὶ 'Ρούφου, ἴνα ἄρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

JOHN, XIX.

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον.

§ 81.

17 Καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν.

26 Kal ώς απήγαγον αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου τοῦ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὅπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. ²⁷ 'Ηκολούθει δὲ αὐτῷ πολύ πλήθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικών αι και εκόπτοντο και εθρήνουν αὐτόν. 28 στραφείς δε πρός αὐτὰς δ Ίησοῦς είπε, " Θυγατέρες Ίερουσαλημ, μη κλαίετε έπ' έμε, πλην έφ' έαυτας κλαίετε και έπι τα τέκνα ύμων. 29 ότι ίδου έρχονται ήμέραι έν αις έρουσι, Μακάριαι αι στείραι καὶ κοιλίαι αι οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοί οι οὐκ εθήλασαν. 30 τότε άρξονται λέγειν τοις όρεσι, Πέσετε ἐφὶ ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, Καλύ-

MARK, XV.

38 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθὰ, ὅς ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος, ¾ ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὅξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν.

35 Σταυρώσαντες δε αὐτόν.

38 Τότε σταυρούνται σύν αὐτῷ δύο λησταὶ, εἶς ἐκ δεξιῶν καὶ εἶς ἐξ εὐωνύμων. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθά τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενου Κρανίου τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν
αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον ὁ
δὲ οὐκ ἔλαβε.

24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτόν.

27 Καὶ σὰν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστὰς, ἔνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἔνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ· 28 καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, 'Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.'

Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον Ἱνα πληρωθῆ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, ' Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.' ³⁶ Καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ.

Διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλουτες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ, τίς τί ἄρη.

25 Hν δὲ ώρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφα-

29 Καὶ οἱπαραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφα-

JOHN, XIX.

ψατε ήμᾶς ³¹ ὅτι, εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; ³² Ἡγοντο δὲ καὶ ἔτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῦναι.

38 Καὶ ότε ἀπῆλθου ἐπὶ τὸυ τόπου τὸυ καλούμενου Κραυίου, Είς του λεγόμενου Κρανίου τόπου, δς λέγεται Εβραϊστί Γολγοθά:

Έκει εσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, δυ μεν εκ δεξιών, δυ δε εξ ἀριστερών.

18 Όπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

34 'Ο δε 'Ιησοῦς έλεγε, " Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι."

Διαμεριζόμενοι δε τὰ ἰμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆρον. 23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστφ στρατιώτη μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἢν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. ²⁴ εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, "Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται" ἴνα ἡ γραφὴ πληρωθἢ ἡ λέγουσα, 'Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.'

Οί μέν οθν στρατιώται ταθτα έποίησαν.

³⁵ Καὶ είστήκει ὁ λαὸς θεωρών.

λὰς αὐτῶν 40 καὶ λέγοντες, " 40 καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν εἰ υἰὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ."

41 'Ομοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, 42 ""Αλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. εἰ βασιλεὺς 'Ισραήλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ. 48 πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν ἡυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν εἶπε γὰρ, "Οτι Θεοῦ εἰμι νίός."

MARK, XV.

λας αὐτῶν καὶ λέγουτες, "Οὐαὶ ὁ καταλύων τον ναον καὶ ἐν τρισίν ημέραις οἰκοδομῶν, 30 σῶσον σεαυτον καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ."

31 'Ομοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρός ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, " Αλλους ἔσωσεν, ἐαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. 32 ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ 'Ισραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἱνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν."

44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ώνείδιζον αὐτῷ.

37 Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, "Οὐτός ἐστιν 'Ιησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν 'Ιουδαίων."

Kal οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ώνειδιζον αὐτόν.

²⁶ Καὶ ἢν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, "'Ο βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων."

JOHN, XIX.

'Εξεμυκτήριζου δὲ καὶ οὶ ἄρχουτες σὺυ αὐτοῖς, λέγουτες, "Αλλους ἔσωσε, σωσάτω ἐαυτὸυ, εὶ οὖτός ἐστιν ὁ Χριστὸς, ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός."

36 Ένέπαιζον δε αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι καὶ ὅξος προσφέρουτες αὐτῷ ³⁷ καὶ λέγοντες, "Εἰ σὺ εἴ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-δαίων, σῶσον σεαυτόν."

38 "Ην δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ 'Ρωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς,
" Οὖτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν 'Ιουδαίων."

19 Εγραψε δε καὶ τίτλου δ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ην δε γεγραμμένου, "Ίησοῦς ό Ναζωραίος δ βασιλεύς των 'Ιουδαίων." 20 Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ότι έγγὺς ην της πόλεως ὁ τόπος · δπου ἐσταυρώθη δ Ἰησοῦς καὶ ην γεγραμμένον Έβραϊστὶ, Έλληνιστὶ, $^{\circ}$ Ρωμαϊστί. 21 ἔλεγον οὖν τ $\hat{\varphi}$ Π ιλάτφ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, " Μὴ γράφε, 'Ο βασιλεὺς τῶν 'Ιουδαίων, άλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεύς είμι των Ιουδαίων." 22 Απεκρίθη ὁ Πιλάτος, " Ο γέγραφα, γέγραφα."

MARK, XV.

46' Από δὲ ξκτης ώρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πάσαν τὴν γῆν ξως ώρας ἐννάτης. 23 Γενομένης δε ώρας έκτης σκότος εγένετο εφ' όλην την γην έως ώρας εννάτης.

46 Περί δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνε-. βόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῆ μεγάλη λέγων, "'Ηλὶ, 'Ηλὶ, λαμὰ σαβα-χθανί;" τοῦτ' ἔστι, "Θεέ μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες;" ⁴⁷ Τινές δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον, "'Ότι 'Ηλίαν φωνεῖ οῦτος."

48 Kal εὐθέως δραμών εἶς ἐξ

34 Καὶ τῆ ὥρα τῆ ἐννάτη ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῆ μεγάλη, λέγων,
"Ἐλωὶ Ἐλωὶ, λαμμᾶ σαβαχθανί;"
δ ἐστι μεθερμηνευόμενον, "Ο Θεός
μου ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες;" ⁸⁵ Καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, "Ἰδοὺ
'Ηλίαν φωνεῖ."

38 Δραμών δε είς, και γεμίσας

JOHN, XIX.

39 Εἶς δὲ τῶν κρεμασθέντων καούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων,
"Εἰ σὰ εἰ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαντὸν καὶ ἡμᾶς." 40 'Αποκριθεὶς δὲ
ὁ ἔτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων,
"Οὐδὲ φοβἢ σὰ τὸν Θεὸν, ὅτι ἐν
τῷ αὐτῷ κρίματι εἰ; 41 καὶ ἡμεῖς μὲν
δικαίως ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν
ἀπολαμβάνομεν οὖτος δὲ οὐδὲν
ἄτοπον ἔπραξε." 42 Καὶ ἔλεγε τῷ
'Ἰησοῦ, "Μνήσθητί μου, Κύριε,
ὅταν ἔλθης ἐν τῷ βασιλεία σου."
43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 'Ἰησοῦς, "'Αμὴν
λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ
ἐν τῷ παραδείσῳ."

44 H ν δε ώσει ώρα ξετη, και σκότος εγένετο εφ' δλην την γην ξως ώρας εννάτης 45 και εσκοτίσθη δ ηλιος.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ 'Ιησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. 26 'Ιησοῦς οῦν ίδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα δν ἠγάπα, λέγει τῆ μητρὶ αὐτοῦ, "Γύναι, ίδοὺ ὁ υἰός σου." 27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῆ, "' Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου." Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητῆς εἰς τὰ ίδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῆ ἡ γραφὴ, λέγει, " Διψῶ."
29 Σκεῦος οῦν ἔκειτο ὅξους μεστόν

αὐτῶν καὶ λαβῶν σπόγγου, πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμω,
ἐπότιζεν αὐτόν. ⁴⁹ οἱ δὲ λοιποὶ
ἔλεγον, " "Αφες ἴδωμεν εὶ ἔρχεται
 'Ηλίας σώσων αὐτόν."

⁵⁰ O δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῆ μεγάλη ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἔως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἰ πέτραι ἐσχίσθησαν, ⁵² καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεψχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη, ⁵³ καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν ἐγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 °Ο δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, "'Αληθώς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὖτος."

MARK, XV.

σπόγγον δξους περιθείς τε καλάμφ, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων, ""Αφετε ἴδωμεν εὶ ἔρχεται 'Ηλίας καθελείν αὐτόν."

37 'Ο δε 'Ιησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην εξέπνευσε. 38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ εσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἔως κάτω.

39 'Ιδων δε ό κεντυρίων ό παρεστηκώς εξ εναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω κράξας εξέπνευσεν, εἶπεν, "'Αληθως ὁ ἄνθρωπος οὖτος υίὸς ἢν Θεοῦ."

55 Ησαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἴτινες ἢκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. 56 ἐν αἶς ἢν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υίῶν Ζεβε-δαίου.

40 ΤΗσαν δὲ καὶ γυναίκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἶς ἢν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆ μήτηρ καὶ Σαλώμη, ⁴¹ αἴ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῆ Γαλιλαία ἤκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

JOHN, XIX.

οί δὲ πλήσαντες σπόγγον ὅξους, καὶ ὑσσώπφ περιθέντες, προσήνεγ-καν αὐτοῦ τῷ στόματι. ⁵⁰ ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὅξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, "Τετέλεσται."

Καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον ⁴⁶ καὶ φωνήσας φωνη μεγάλη ὁ Ἰησοῦς εἶπε, "Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου" καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

Καὶ κλίνας την κεφαλην παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

47' Ίδων δε δ εκατόνταρχος τὸ γενόμενον εδόξασε τὸν Θεὸν λέγων, ""Οντως ὁ ἄνθρωπος οὖτος δίκαιος ἢν."

48 Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὅχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην,
θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες
ἐαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. 49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ
αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ
συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

31 Οι οὖν Ἰουδαίοι, τνα μη μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἦν

MARK, XV.

§ 82.

57 'Οψίας δὲ γενομένης ἡλθεν . ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ 'Αριμαθαίας, τοῦνομα 'Ιωσὴφ, δς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτενσε τῷ 'Ιησοῦ' ⁵⁸ οὖτος
προσελθῶν τῷ Πιλάτῳ ἤτήσατο τὸ
σῶμα τοῦ 'Ιησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος
ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα.
⁵⁹ καὶ λαβῶν τὸ σῶμα ὁ 'Ιωσὴφ
ἐνετύλιξεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ δ ἐλατόμησεν ἐν τῷ
πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῷ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.
⁶¹ ἢν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὸ

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἢν παρασκευὴ, ὅ ἐστι προσάββατον, ⁴3 ἢλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ᾿Αριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτὴς, δς καὶ αὐτὸς ἢν προσδεχόμενος τὴν βασιλείων τοῦ Θεοῦ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴⁴ ὁ ὸὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε ⁴5 καὶ ἀνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. ⁴6 καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελῶν αὐτὸν αὐτοὸν καὶ καθελῶν αὐτοῦς ἐδορήσος σινδόνα καὶ καθελῶν αὐτὸνοράσας σινδόνα καὶ καθελῶν ἀν

JOHN, XIX.

γαρ μεγάλη ή ήμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου, ηρώτησαν του Πιλάτον ໃνα κατεαγώσιν αὐτών τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. 32 ἢλθον οὖν οἱ στρατιώται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ: 33 ἐπὶ δὲ τὸν 'Ιησούν ελθόντες ώς είδον αὐτόν ήδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη: 34 άλλ' είς των στρατιωτών λόγχη αὐτοῦ τὴν πλευράν ένυξε καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αίμα καὶ ύδωρ. 35 καὶ ὁ ἐωρακώς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κάκεινος οίδεν ότι άληθή λέγει, ໃνα ύμεις πιστεύσητε. 36 έγένετο γάρ ταῦτα, ໃνα ή γραφή πληρωθή, ''Οστούν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.' 37 Καὶ πάλιν ἐτέρα γραφή λέγει, "Οψουται είς δυ εξεκέντησαν.'

§ 82.

50 Καὶ ἰδοῦ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος (δι οῦτος οὐκ ἢν συγκατατεθειμένος τἢ βουλῆ καὶ τἢ πράξει αὐτῶν), ἀπὸ ᾿Αριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, δς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, δοῦτος προσελθῶν τῷ Πιλάτῳ ἢτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. δο καὶ καθελῶν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ συνδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οῦ οὐκ ἢν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. δι καὶ ἡμέρα ἢν παρασκευὴ, καὶ σάββατον ἐπέφωσκε.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ᾿Αριμαθαίας, ὧν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρη τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἢλθεν οῦν καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησου· ³9 ἢλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μῖγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἐκατόν. ⁴⁰ ἔλαβον οῦν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς

MATTHEW, XXVII, XXVIII.

καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπένυντι τοῦ τάφου.

MARK, XV, XVI.

τον ένείλησε τὴ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτον ἐν μυημείφ δ ἡν λελατομημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μυημείου. ^{ἐτ} ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

62 Τῆ δὲ ἐπαύριον, ήτις ἐστὶ μετὰ την παρασκευην, συνήχθησαν οί άρχιερείς και οι Φαρισαίοι πρός Πιλάτου 68 λέγοντες, "Κύριε, εμνήσθημεν ότι έκείνος ὁ πλάνος είπεν έτι ζων, Μετά τρείς ήμέρας έγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ξως της τρίτης ήμέρας, μήποτε έλθόντες οί μαθηταί αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ είπωσι τῷ λαῷ, Ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρών καὶ έσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων της πρώτης." 65 Εφη δέ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, "Εχετε κουστωδίαν ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ώς οίδατε." 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ησφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετά τῆς κουστωðlas.

§ 88.

ΧΧΥΙΙΙ. 'Οψε δε σαββάτων, τῆ επιφωσκούση είς μίαν σαββάτων, ἢλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον.

2 Καὶ ίδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβὰς

ΧVI. Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη
ἠγόρασαν ἀρώματα, ἴνα ἐλθοῦσαι
ἀλείψωσιν αὐτόν. ² καὶ λίαν πρωὶ
τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ
μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.

LUKE, XXIII, XXIV.

55 Κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες, αἴτινες ήσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μυημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα, καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

JOHN, XIX, XX.

'Ιουδαίοις ένταφιάζειν. 41 ήν δε έν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν, ἐν ῷ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. 42 ἐκεῖ οῦν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν 'Ιουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἢν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν 'Ιησοῦν.

§ 83.

XXIV. Τῆ δὲ μιᾶ τῶν σαββάτων ὅρθρου βαθέος ἦλθου ἐπὶ τὸ μυῆμα φέρουσαι ὰ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τινες σὺν αὐταῖς. ΧΧ. Τῆ δὲ μιὰ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωὶ σκοτίας ἔτι οὕσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου.

MARK, XVI.

έξ οὐρανοῦ, προσελθών ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³ ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνθυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. ⁴ ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί.

δ' Αποκριθείς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναιξὶ, "Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ⁶ οὐκ ἔστιν ὧδε ἢγέρθη γὰρ, καθὼς εἶπε. δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἢγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν' ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε. ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν." ⁸ Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

3 Καὶ έλεγου πρὸς έαυτας, "Τίς ἀποκυλίσει ἡμίν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;" 4 Καὶ ἀναβλέψασαι θεωρούσιν δτι αποκεκύλισται δ λίθος ήν γάρ μέγας σφόδρα. ⁵ καὶ είσελθοῦσαι είς τὸ μνημείου είδου νεανίσκου καθήμενον έν τοις δεξιοις περιβεβλημένον στολην λευκην, καὶ έξεθαμβήθησαν. 6 δ δε λέγει αὐταῖς, "Μὴ ἐκθαμβείσθε. Ίησουν ζητείτε τὸν Ναζαρηνόν τον έσταυρωμένον ηγέρθη, ούκ έστιν ώδε ίδε ό τόπος δπου ἔθηκαν αὐτόν. ⁷ ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοίς μαθηταίς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρφ, ότι προάγει ύμας είς την Γαλιλαίαν έκει αὐτὸν όψεσθε, καθως είπεν ύμιν." 8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μυημείου είχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις καὶ οὐδενὶ υὐδεν είπου, εφοβούντο γάρ.

⁹ 'Αναστὰς δὲ πρωὶ πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρώτον Μαρία τῆ Μαγδαληνῆ, ἀφ' ῆς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια. ¹⁰ ἐκείνη πορευ-

JOHN, XX.

2 Εύρον δε τον λίθον αποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 8 καὶ είσελθούσαι σύχ εύρον τὸ σώμα τοῦ κυρίου Ίησοῦ. 4 καὶ έγένετο έν τώ διαπορείσθαι αὐτὰς περί τούτου, καί ίδου δύο άνδρες επέστησαν αυταίς **ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις.** ⁵ ἐμφόβων δε γενομένων αὐτών καὶ κλινουσών τὸ πρόσωπον είς την γην, είπον πρός αὐτάς, "Τί ζητείτε τον ζώντα μετά των νεκρών; 6 ούκ έστιν ώδε, άλλ' ηγέρθη μνήσθητε ώς ελάλησεν ύμιν έτι ων έν τή Γαλιλαία, 7 λέγων, "Οτι δεῖ τὸν υίὸν τοῦ ανθρώπου παραδοθήναι els χείρας ἀνθρώπων άμαρτωλών καὶ σταυρωθήναι καλ τη τρίτη ήμέρα αναστήναι." 8 Καὶ ξμνήσθησαν τών ρημάτων αὐτοῦ, 9 καὶ ὑποστρέψασαι άπὸ τοῦ μνημείου άπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοις ξυδεκα και πάσι τοις λοιποίς. 10 ήσαν δε ή Μαγδαληνή Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αὶ ἔλεγον πρός τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.

² Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν δυ ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, " Ἦραν τὸν κύ-

MARK, XVI.

θείσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πευθοῦσι καὶ κλαίουσι.

11 κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἡπίστησαν.

JOHN, XX.

ριον έκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οίδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν."

11 Kal εφάνησαν ενώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἀπίστουν αὐταῖς.

12 'Ο δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα: τὸ γεγονός.

3 Έξηλθεν ουν δ Πέτρος και δ άλλος μαθητής, καὶ ήρχουτο είς τὸ μνημείον. 4 έτρεχον δε οί δύο όμου. καί δ άλλος μαθητής προέδραμε τάγιον τοῦ Πέτρου καὶ ήλθε πρώτος είς το μνημείου, εκαί παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ δθόνια, οὐ μέντοι είσηλθεν. Εξρχεται οθυ Σίμων Πέτρος ἀκολουθών αὐτώ, καὶ εἰσῆλθεν είς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ δθόνια κείμενα, ⁷ καὶ τὸ σουδάριον δ ην έπι της κεφαλής αὐτοῦ, οὐ μετά τών δθουίων κείμενου, άλλά χωρίς έντετυλιγμένον els ένα τόπον. ⁸ τότε οῦν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὰς ὁ έλθων πρώτος είς το μνημείου, καί είδε και επίστευσεν 9 οὐδέπω γάρ ήδεισαν την γραφην, ότι δεί αὐτὸν έκ νεκρών αναστήναι. 10 απήλθον οῦν πάλιν πρός ξαυτούς οἱ μαθηταί. 11 Μαρία δε είστήκει πρός το μνημείου κλαίονσα έξω. ώς οδυ έκλαις. παρέκυψευ είς το μυημείου, 12 καί θεωρεί δύο άγγέλους εν λευκοίς. καθεζομένους ένα πρός τη κεφαλή καὶ ένα πρὸς τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔκειτο τὸ σώμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν αὐτῆ ἐκείνοι, "Γύναι, τί κλαίεις;" Λέγει αὐτοῖς, ""Οτι ήραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οίδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν." 14 Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐσπράφη είς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὰν 'Ιησούν έστωτα' καὶ οὐκ ἤδει ὅτι δ Ίησους έστι. 15 λέγει αὐτη δ

MARK.

⁹ Ως δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγείλαι τοις μαθηταις αὐτοῦ, καὶ ἰδοῦ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταις λέγων, "Χαίρετε." Αὶ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. ¹⁰ τότε λέγει αὐταις ὁ Ἰησοῦς, "Μὴ φοβείσθε" ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοις ἀδελφοις μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κἀκεῖ με ὄψονται."

11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τῆν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἄπαντα τὰ γενόμενα. 12 καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἰκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες, 13 " Εἴπατε, "Οτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14 καὶ ἐὰν ἀκουσθῆ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος,

LUKE.

JOHN, XX.

'Ιησούς, "Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητείς;" Έκείνη δοκούσα ότι δ κηπουρός έστι, λέγει αὐτῷ, "Κύριε, εί σὺ ἐβάστασας αὐτὸν, είπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθηκας, κάγὼ αὐτὸν άρω." 16 Λέγει αὐτη δ Ίησους, " Μαρία." Στραφείσα έκείνη λέγει αὐτῷ, "'Ραββουνί," δ λέγεται Διδάσκαλε. 17 λέγει αὐτῆ ὁ Ἰησοῦς, " Μή μου ἄπτου, ούπω γὰρ ἀναβέβηκα πρός τον πατέρα μου πορεύου δέ πρός τους άδελφούς μου, καὶ είπὲ αὐτοῖς, 'Αναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν." 18 Ερχεται Μαρία ή Μαγδαληνή απαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε τὸν κύριον καὶ ταῦτα είπεν αὐτῆ.

MATTER MITTEL

EIE IL

iple sienes ans as inte authorie marries." LE & affirm to serve testime to distribute as bequite i wire done was Indiana singa by shown

L'Mer è min ion Cain mania ionii i m mais Bennettent et apas

JOHN.

13 Καὶ ίδου δύο έξ αὐτών ήσαν πορευόμενοι εν αὐτη τη ημέρα els κώμην απέχουσαν σταδίους εξήκοντα ἀπὸ 'Ιερουσαλημ, ή ὄνομα 'Εμμαούς 14 καὶ αὐτοὶ ώμιλουν πρὸς άλλήλους περί πάντων τών συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ εγένετο εν τῷ όμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς δ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 Είπε δὲ πρὸς αὐτοὺς, "Τίνες οἱ λόγοι οὖτοι οὖς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατούντες, καί έστε σκυθρωποί;" 18 'Αποκριθείς δε ό είς, φ δυομα Κλεόπας, είπε πρός αὐτὸν, "Σὺ μόνος παροικεῖς έν · Ιερουσαλημ και ούκ έγνως τά γενόμενα εν αύτη εν ταις ημέραις ταύταις;" 19 Καὶ είπεν αὐτοῖς, "Ποία;" Οἱ δὲ εἶπου αὐτῷ, "Τὰ περί Ίησοῦ τοῦ Ναζωραίου, δε έγένετο άνηρ προφήτης, δυνατός έν έργφ καὶ λόγφ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παυτός τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ άρχοντες ήμων είς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ηλπίζομεν ότι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. ἀλλά γε σύν πασι τούτοις τρίτην ταύτην ημέραν άγει σήμερον άφ' οῦ ταῦτα έγένετο. 22 άλλα και γυναικές τινες

MARK.

JOHN.

έξ ήμων έξέστησαν ήμας, γενόμεναι δρθριαι έπὶ τὸ μνημεῖον. 28 καὶ μὴ €ύροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ήλθον λέγουσαι καὶ δπτασίαν άγγέλων έωρακέναι, οι λέγουσιν αὐτὸν ζην. 24 καλ άπηλθόν τινες των σύν ήμιν έπι τὸ μνημείου, και εύρον ούτω καθώς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ είδον." 25 Καὶ αὐτὸς είπε πρός αὐτοὺς, " Ω ἀνόητοι καὶ βραδείς τῆ καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πασιν οίς ελάλησαν οι προφήται* 26 ούχλ ταθτα έδει παθείν τον Χριστον, και εισελθείν εις την δόξαν αὐτοῦ;" 27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητων διηρμήνευεν αύτοις έν πάσαις ταις γραφαίς τὰ περί ξαυτού. 28 Καί ήγγισαν είς την κώμην οδ έπορεύοντο καλ αὐτὸς προσεποιείτο πορρωτέρω πορεύεσθαι 29 καὶ παρεβιάσαυτο αὐτὸν λέγοντες, "Μεῖνον μεθ' ήμων, ότι πρός έσπέραν έστί καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα." Καὶ είσηλθε τοῦ μείναι σὺν αὐτοίς. 30 καὶ έγένετο έν τῷ κατακλιθήναι αὐτὸν μετ' αὐτών, λαβών τὸν ἄρτον εὐλόγησε, και κλάσας έπεδίδου αὐτοῖς. 31 αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, και επέγνωσαν αὐτόν και αὐτός άφαντος έγένετο ἀπ' αὐτῶν. 32 Καὶ είπου πρός άλλήλους, " Ούχὶ ή καρδία ήμων καιομένη ήν έν ήμιν, ώς έλάλει ήμιν έν τη όδφ, καὶ ώς διήνοιγεν ήμιν τας γραφάς;" 33 Kal αναστάντες αὐτῆ τῆ ώρα ὑπέστρεψαν είς 'Ιερουσαλημ, καὶ εύρον συνηθροισμένους τούς ένδεκα καί τούς σύν αὐτοῖς, 84 λέγοντας, "Οτι

MARK, XVI.

13 Κάκεινοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοις λοιποίς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.

JOHN, XX.

ηγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι." ³⁵ Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῆ ὀδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς: ἐν τῆ κλάσει τοῦ ἄρτου.

36 Ταθτα δε αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσφ αὐτών, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Εἰρήνη ύμιν." 37 Πτοηθέντες δε και έμφοβοι γενόμενοι έδόκουν πνεθμα θεωρείν. 38 καλ είπεν αὐτοῖς, "Τί τεταραγμένοι έστέ; καὶ διατί διαλογισμοί αναβαίνουσιν έν ταις καρδίαις ύμων; 39 ίδετε τας χειράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ είμι Ψηλαφήσατέ με καὶ ίδετε. ότι πυεύμα σάρκα καὶ όστέα οὐκ έχει, καθώς έμε θεωρείτε έχοντα." 40 Καὶ τοῦτο είπων ἐπέδειξεν αὐτοῖς τας χείρας και τους πόδας. 41 έτι δε απιστούντων αυτών από της χαρας και θαυμαζόντων, είπεν αὐτοις. "Εχετέ τι βρώσιμον ενθάδε;" 42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος όπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. 43 καὶ λαβών ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 44 Είπε δε αὐτοῖς, "Οῦτοι οἱ λόγοι, οθς ελάλησα πρὸς ύμᾶς έτι ών σύν ύμιν, ότι δεί πληρωθήναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμφ Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοις περί έμου." 45 Τότε διήνοιξεν αὐτών του νουν του συνιέναι τας γραφάς· 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Θτι ούτω γέγραπται, και ούτως έδει παθείν του Χριστον και αναστήναι έκ νεκρών τη τρίτη ημέρα, ⁴⁷ καὶ κηρυχθήναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν είς πάντα τὰ έθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱε-

19 Οὔσης οὖν όψίας τἢ ἡμέρα ἐκείνῃ τἢ μιὰ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἢσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἢλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Εἰρήνη ὑμῖν." 30 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον.

MARK.

14" Υστερον ανακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ξυδεκα ἐφανερώθη, καὶ ώνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένου οὐκ ἐπίστευσαν.

JOHN, XX.

ρουσαλήμ. 48 ύμεις δέ έστε μάρτυρες τούτων. 49 καὶ ίδοὺ έγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεις δὲ καθίσατε ἐν τῆ πόλει 'Ιερουσαλὴμ, ἔως οῦ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους."

21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν, "Εἰρήνη ὑμῖν καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατὴρ, κὰγὼ πέμπω ὑμᾶς." 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς, "Λάβετε Πνεῦμα "Αγιον. 23 ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς. ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται."

24 Θωμας δε, είς εκ των δώδεκα, ό λεγόμενος Δίδυμος, ούκ ήν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. 26 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ, " Εωράκαμεν τον κύριον." Ο δέ είπεν αὐτοίς, " Έαν μή ίδω έν ταίς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ήλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου είς τὸν τύπου των ήλων, καὶ βάλω την χειρά μου είς την πλευράν αὐτοῦ, οὐ μή πιστεύσω." 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ πάλιν ήσαν έσω οί μαθηταί αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ ' Ιησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ έστη els τὸ μέσον καὶ είπεν, " Elρήνη υμίν." 27 Είτα λέγει τῷ Θωμα, " Φέρε του δάκτυλου σου ώδε, και ίδε τας χειράς μου, και φέρε την χειρά σου, και βάλε είς την πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, άλλα πιστός." 28 Καὶ απεκρίθη δ Θωμάς καὶ είπεν αὐτώ, "'Ο κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου." 29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ""Οτι ἐώρακάς με,

MARK.

§ 84.

16 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὅρος οῦ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. 17 καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. LUKE.

JOHN, XX, XXI.

Θωμά, πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες."

30 Πολλά μεν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὰ οὐκ ἔστι
γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.
31 ταῦτα δὲ γέγραπται ἴνα πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ.

§ 84.

ΧΧΙ. Μετά ταῦτα εφανέρωσεν ξαυτόν πάλιν δ Ίησοῦς τοῖς μαθηταις έπι της θαλάσσης της Τιβεριάδος εφανέρωσε δε ούτως. 2 ήσαν όμου Σίμων Πέτρος και Θωμας ό λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναήλ ό ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητών αὐτοῦ δύο. ³ λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, "Υπάγω άλιεύειν." λέγουσιν αὐτῷ, "Ἐρχόμεθα καὶ ήμεις σύν σοί." Έξηλθον και άνέβησαν είς τὸ πλοίου εὐθὺς, καὶ ἐν έκείνη τη νυκτί έπίασαν οὐδέν. 4 πρωίας δε ήδη γενομένης έστη δ ' Ιησους είς τὸν αίγιαλόν ου μέντοι ήδεισαν οί μαθηταί ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 5 λέγει οθυ αὐτοῖς δ' [ησοθς, " Παιδία, μή τι προσφάγιου έχετε;" 'Απεκρίθησαν αὐτώ, "Οὔ." 6 Ό

MARK.

LUKE.

JOHN, XXI.

δὲ είπεν αὐτοῖς, "Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον. καὶ εύρήσετε." Έβαλον οὖν, καὶ ούκ έτι αὐτὸ έλκύσαι Ισχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 λέγει ουν ό μαθητής έκεινος δυ ήγάπα ό 'Ιησοῦς τῷ Πέτρφ, "'Ο κύριός έστι." Σίμων οθν Πέτρος ακούσας δτι δ κύριός έστι, τον έπενδύτην διεζώσατο, ήν γαρ γυμνός, καὶ έβαλεν ξαυτόν είς την θάλασσαν. 8 οί δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίφ ἢλθου, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γης, άλλ' ώς άπὸ πηχών διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9 Ως οθυ απέβησαν είς την γην, βλέπουσιν ανθρακιάν κειμένην καί δψάριον επικείμενον και άρτον. 10 λέγει αὐτοῖς δ Ἰησοῦς, " Ἐνέγκατε άπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν." 11 Ανέβη Σίμων Πέτρος καὶ είλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστου ιχθύων μεγάλων ξκατου πεντηκοντατριών καὶ τοσούτων δντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον.

12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν, "Σὰ τίς εἶ;" εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν.
13 ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως.
14 τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 °Οτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, "Σίμων Ἰωνα, ἀγαπᾳς με πλείον τούτων;" Λέγει αὐτῷ, "Ναὶ, κύριε, σὰ οἴδας ὅτι φιλῶ σε." Λέγει αὐτῷ, " Βόσκε

MARK.

LUKE.

JOHN, XXI.

τὰ ἀρυία μου." 16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, "Σίμων Ίωνα, άγαπậς με ;" Λέγει αὐτώ, " Ναὶ, κύριε, σὺ οίδας ὅτι φιλῶ σε." Λέγει αὐτφ, "Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου." 17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτου, "Σίμων 'Ιωνα, φιλείς με;" Έλυπήθη δ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, " φιλείς με;" καὶ είπεν αὐτῷ, " Κύριε, σὺ πάντα οίδας σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε." Λέγει αὐτῷ ό Ἰησοῦς, " Βόσκε τὰ πρόβατά μου. 18 αμην αμην λέγω σοι, ὅτε ής νεώτερος, εζώννυες σεαυτόν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες. ὅταν δὲ γηράσης, έκτενείς τας χείρας σου, καί άλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις." 19 Τοῦτο δὲ εἶπε σημαίνων ποίφ θανάτφ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπων λέγει αὐτῷ, "' Ακολούθει μοι." 20 Έπιστραφείς δε δ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν δν ηγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, δς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνω ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ καὶ είπε, "Κύριε, τίς έστιν ό παραδιδούς σε;" ²¹ τοῦτον ίδων δ Πέτρος λέγει τω Ίησου, " Κύριε, ούτος δὲ τί;" 22 Λέγει αὐτ $\hat{\varphi}$ δ 'Ιησούς, "'Ε \hat{a} ν αὐτ \hat{o} ν $\theta \hat{\epsilon}$ λω μένειν έως έρχομαι, τί πρός σε; σὺ ἀκολούθει μοι." ²³ Εξηλθεν οῦν ὁ λόγος οὖτος είς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ό μαθητής έκείνος οὐκ ἀποθνήσκει καὶ οὐκ είπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ούκ ἀποθυήσκει ἀλλ', "'Εὰν αὐτον θέλω μένειν ξως ξρχομαι, τί πρός σε;"

24 Οὖτός ἐστιν ὁ μαθητής ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ γράψας

MARK, XVI.

§ 85.

18 Καὶ προσελθων ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, " Ἐδόθη μοι
πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
γῆς. 19 πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες
αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς
καὶ τοῦ Ὑἰοῦ καὶ τοῦ 'Αγίου Πνεύματος, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ
ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς
ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. 'Αμήν.''

16 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, "Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάση τῆ κτίσει. 16 ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται. ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. 17 σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ἀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς, 18 ὄφεις ἀροῦσι, κὰν θανάσιμόν τι πίωτον, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν."

19 °O μεν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν (-) εοῦ:

20 'Εκείνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. 'Αμήν.

JOHN, XXI.

ταῦτα' καὶ οίδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. ²⁵ ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἄτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἔν, οὐδὲ αὐτὸν οίμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. ᾿Αμήν.

§ 85.

50 Έξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἔως εἰς Βηθανίαν καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦς εὐλόγησεν αὐτούς. ⁵¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς 'ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. ⁵³ καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν, 'Αμήν.

